Enso

DINCOLO DE VID ŞI PLIN

ÎNVĂŢĂTURA ŞCOLILOR CH'AN (ZEN)

EDITURA HERALD

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
DINCOLO DE VID ŞI PLIN / Învăţăturile
fondatorilor celor cinci şcoli Ch'an (Zen) din China
trad.: Marilena Constantinescu.
Bucureşti : Herald, 2009
ISBN 978-973-111-134-6
I. Constantinescu, Marilena (trad.)
294.3

CH'AN AND ZEN TEACHING
Edited, translated and explained by
Lu K'uan Yu (Charles Luk)
Rider & Company, London, 1961

Dincolo de vid și plin

ÎNVĂȚĂTURILE FONDATORILOR CELOR CINCI ȘCOLI CH'AN (ZEN) DIN CHINA

Traducere din limba engleză:
MARILENA CONSTANTINESCU

EDITURA HERALD
București

Tehnoredactare:
Alexandru Leicescu

Viziune grafică:
Victor Zugravu

Lector:
Ruxandra Dancă

© Toate drepturile asupra prezentei versiuni în limba română aparţin Editurii Herald. Reproducerea integrală sau parţială a textului sau a ilustraţiilor din această carte poate fi făcută numai cu acordul editorului.

Cuvânt introductiv

În *Sutra Diamantului*, Buddha a spus că el nu avea o Dharma fixă de predat, deoarece doctrina sa constă numai în eliminarea gândurilor care tulbură mintea. Când mintea devine liniştită, înţelepciunea inerentă fiecărui om poate să se manifeste şi să-l facă pe acesta să perceapă natura proprie, care conduce la atingerea stării de iluminare. Totuşi, întrucât oamenii au capacităţi diferite de a percepe adevărul, Buddha a fost nevoit să-i înveţe Hīnayāna pe cei ce erau capabili să primească doar adevărul incomplet şi Mahāyāna pe discipolii care erau pregătiţi pentru învăţătura supremă. Aceasta este ceea ce numim metoda expedientă a şcolii de învăţare cu ajutorul sutrelor şi discursurilor.

Era totuşi imposibil ca realitatea absolută să fie revelată doar prin intermediul cuvintelor, căci în ciuda faptului că Buddha le-a revelat Mintea în sutre, discipolii săi nu au reuşit să o înţeleagă. În cele din urmă el a cules o floare şi le-a arătat-o pentru a le pune la încercare puterea de a pătrunde ţelul ultim al învăţăturii sale. Dintre toţi, doar Mahākāśyapa a înţeles gestul lui Buddha şi, recunoscător, l-a întâmpinat cu un zâmbet larg. Atunci Buddha i-a spus: „Eu am comoara Ochiului Adevăratei Dharma pe care acum ţi-o transmit ţie". O transmisiune dincolo de cuvinte, de la minte la minte. Acesta a fost începutul descendenţei Ch' an (Zen) a celor douăzeci şi opt de patriarhi indieni şi cinci patriarhi chinezi[1], iar dacă îi adăugăm şi pe cei şapte Buddhaşi ai antichităţii care i-au precedat, numărul total al Buddhaşilor şi Patriarhilor şcolii Ch'an a fost de patruzeci.

Şcoala Învăţării

Ceea ce este cunoscut sub numele de „Şcoala Învăţării" reprezintă instruirea cu ajutorul predicilor date de Buddha spre iluminarea discipolilor săi. Aşa cum am spus mai sus, este foarte dificil să dezvălui adevărul absolut oamenilor care au aptitudini

[1] Dacă Bodhidharma este socotit ca fiind primul patriarh chinez, atunci sunt 27 patriarhi indieni şi şase chinezi.

diferite şi de aceea Buddha a fost nevoit să ofere începătorilor o metodă mai simplă, îndemnându-i să se desprindă de ataşamentele faţă de cele lumeşti, în timp ce le dădea o învăţătură mai profundă celor care erau pregătiţi să realizeze non-existenţa lumii fenomenale. Din acest motiv, învăţătura lui Buddha este împărţită în Hīnayāna sau „jumătate de cuvânt", adică adevărul incomplet, şi Mahāyāna sau „cuvântul întreg", adică adevărul deplin. De pildă, atunci când un om se agaţă de egoul său (suflet, sau ātman în sanscrită) şi bucuriile acestuia pentru plăcerile lumeşti, Buddha revelează non-existenţa egoului (ātman) pentru a elimina concepţia lui despre ego. Din nefericire, adepţii Hinayana s-au agăţat de cuvântul anātman în argumentaţia lor pentru a-i reduce la tăcere pe cei ce se agaţă de ātman, şi au dat naştere la discuţii interminabile în legătură cu acest concept. Dacă examinăm atent ambii termeni, ajungem la concluzia că ātman înseamnă „egoul existent" şi anātman, „egoul non-existent"; cu alte cuvinte, ele constituie cele două extreme „este" şi „nu este" ale unui dualism care e lipsit de propria sa natură independentă.

Din acest motiv, în Mahāyāna Buddha i-a învăţat pe discipolii săi să respingă atât pe „este" cât şi pe „nu este", adică şi pe ātman şi pe anātman, pentru a nu cădea în iluzia vreunuia din aceşti doi termeni. În *Sutra Diamantului* el a spus: „Dacă până şi Dharma trebuie lăsată la o parte, ce să mai spunem despre Non-Dharma?" Cu alte cuvinte, este necesară lepădarea de orice concept, de orice doctrină.

După intrarea în Nirvana a lui Buddha discipolii săi au început să răspândească Dharma în toate ţinuturile. Întrucât nu exista o Dharma fixă care să fie predată oamenilor aflaţi în iluzie, ei au fost nevoiţi să se folosească de orice le era la îndemână, inclusiv de obiceiuri străvechi, rituri şi credinţe ce prevalau în diferite regiuni, în vederea iluminării celor care trăiau acolo.[1]

---

[1] În secolul al VII-lea, Bodhidharma, al douăzeci şi şaptelea patriarh indian pe linia inaugurată de Mahākāśyapa, va sosi în China, aducând cu sine doctrina Ch'an. Îndemnul lui Bodhidharma pe toată perioada predicării doctrinei sale a fost: *„Transmisiune specială, dincolo de scrieri / Nu vă bazaţi pe texte,/ revelaţi fiecărui om, în mod direct,/ mintea sa originară."* Bodhidharma nu vorbea chineza, iar primul său discipol nu cunoştea limba indiană. Cu toate acestea ei s-au înţeles într-un limbaj dincolo de cuvinte, prin gesturile şi prin mintea lor. Astfel s-a născut învăţătura Ch'an, devenită Zen în Japonia, şi astfel mintea-Buddha a fost transmisă. (Cf. T. Deshimaru, Comentariu la poemul *Shodoka* de Yoka Daishi.)

Învăţătura Ch'an (Zen)

Trebuie spus din capul locului că Dharma Ch'an înseamnă Dharma (doctrina) despre minte. Ea constă doar în realizarea propriei minţi şi când mintea este cunoscută, natura proprie va fi percepută iar odată cu aceasta iluminarea va fi efectivă. Că mintea noastră e permanent perturbată de procesul gândirii este un fapt binecunoscut; de aceea, pentru a o păstra liniştită, e necesar ca noi să punem capăt fluxului gândurilor. Acesta este pasul cel mai dificil, căci din vremuri imemoriale noi am căpătat obişnuinţa de a gândi, care nu poate fi suprimată dintr-o dată. „Trăim" pentru că gândim şi dacă vom înceta să mai gândim vom scăpa de acest „trai" în Samsara. Gândurile creează toate iluziile şi dau naştere lumii, şi câtă vreme naşterea conduce la moarte, nu facem decât să ne zbatem în oceanul naşterii şi morţii fără să întrevedem un sfârşit. Pentru a ieşi din această situaţie, primul lucru de făcut este să oprim toate gândurile, astfel încât mintea să se poată întoarce la condiţia ei liniştită; abia după aceea putem să vorbim despre trezire. Unora le este de ajuns o săptămână pentru a pune capăt gândirii, în timp ce alţii au nevoie de ani îndelungaţi de efort înainte de a fi în stare de un asemenea lucru.

Toate metodele folosite în practica buddhistă precum: adoraţia, prosternarea, circumambulaţiunea, cântările, muzica, repetarea neîncetată a numelui lui Buddha, recitarea de sutre, gestica mâinii (*mudra*), mantrele, controlul respiraţiei, vizualizările, meditaţiile etc. au doar un singur scop: să pună capăt procesului gândirii pentru realizarea minţii şi perceperea naturii proprii. O minte bine antrenată prin toate aceste tehnici şi disciplinată prin aplicarea celor mai înalte virtuţi este de cea mai mare însemnătate pentru izbânda celui ce urmăreşte o împlinire spirituală.

Tehnicile Ch'an

Numai după ce mintea a fost pusă sub control, antrenamentul Ch'an poate fi pus în aplicare. Purificarea minţii este esenţială pentru trezirea potenţialităţii adormite a oamenilor; din cauza lipsei de eficienţă a condiţiei limbajului omenesc, această potenţialitate a fost împovărată de toate cunoştinţele dobândite, şi ea este capabilă să absoarbă adevărul absolut doar atunci când este vitalizată în întregime. Din acest motiv adepţii Şcolii Ch'an sunt capabili să atingă iluminarea chiar în decursul vieţii.

a) *Ţintirea direct către Minte*

În trecut, oamenii duceau o viaţă simplă, minţile lor nu erau atât de agitate de ambiţii şi de aceea doar câteva cuvinte erau suficiente să trezească potenţialităţile lor interioare prin care adevărul să fie realizat. Cei vechi foloseau foarte puţini termeni tehnici pentru a provoca trezirea discipolilor lor. Ei ţinteau direct către minte şi elevii înţelegeau imediat scopul ultim fără a da naştere, ca noi, la discriminări şi opţiuni, iar credinţa lor în învăţătură era nelimitată. Chiar şi conceptele cele mai valoroase precum Buddha, Dharma şi Sangha puteau fi eliminate astfel încât adepţii să-şi poată percepe propria lor plenitudine care nu va mai fi împărţită în obiect şi subiect, cauza separării care dă naştere iluziilor şi complicaţiilor vieţii în Samsara.

Când spunem că îl adorăm pe Buddha, practicăm Dharma şi respectăm Sangha, noi greşim profund pentru că împărţim natura noastră perfectă în subiect care adoră, practică şi respectă, şi obiecte, Buddha adorat, Dharma practicată şi Sangha respectată şi pentru că noi toţi avem deja inerent înăuntru nostru natura proprie de Buddha, Dharma şi Sangha, tripla nestemată a Sinelui nostru.

Cuvântul „Dharma" are două înţelesuri: 1) adevăr, lege sau doctrină; 2) un lucru, toate lucrurile, orice lucru mare sau mic, vizibil sau invizibil, real sau nereal, lucruri concrete sau idei abstracte. Dacă noi realizăm uniformitatea numenului şi a fenomenului, adică unitatea totului, această „Dharma" nu este altceva decât parte integrantă din perfecta noastră natură proprie. Pe de altă parte, dacă o privim ca pe ceva existând independent de natura noastră proprie, ea va fi „dharma" sau lucru, adică ceva străin, şi astfel vom divide Sinele nostru în subiect şi obiect. Din acest motiv, Buddha a spus în gāthā prin care i-a transmis Dharma lui Mahākāśyapa:

Dharma fundamentală a Dharmei nu are Dharma
Dharma Dharmei este de asemenea Dharma.
Acum că Dharma Non-Dharmei este transmisă,
A existat vreodată o Dharma?

Astfel toate urmele Dharmei au fost eliminate pentru a revela absolutul care nu este nici Dharma, nici Non-Dharma, ci dincolo de orice dualism.

2) *Tehnica Kung An a celor cinci şcoli Ch'an din China*

După cel de-al şaselea patriarh Hui Neng (Eno), când cuvintele şi discursurile au devenit mai puţin eficiente pentru revelarea minţii, a fost pusă la punct o tehnică mai directă. Literal, *ku* înseamnă: document oficial, dosar, legi şi reguli publice prin care este menţinută ordinea şi pe care nici o persoană individuală nu le poate încălca. În mod asemănător, toate cuvintele, sentenţele, strigătele, hohotele de râs, gesticulaţiile şi loviturile care sunt pline de înţeles şi sunt folosite pentru a ţinti direct către minte, sunt infailibile şi sunt numite de asemenea *kung an* (*koan* – jap.).

Aceste tehnici au fost dezvoltate de Ma Tsu în ceea ce a fost cunoscut drept metoda lui *ta chi* (marea potenţialitate) şi *ta yung* (marea funcţiune). Prin marea potenţialitate se înţelege trezirea potenţialităţii interioare inerente oricărui om în scopul vitalizării ei la întreaga capacitate, pentru a o pregăti să absoarbă învăţătura; iar prin marea funcţiune se înţelege utilizarea corespunzătoare a *kung an* în orice împrejurare favorabilă pentru a face posibil ca potenţialitatea deplin dezvoltată să se unească cu adevărul. În plus, această tehnică a fost concepută să includă ceea ce este cunoscut drept *chao* şi *yung* care constă în a face să strălucească înţelepciunea maestrului pentru a spori potenţialitatea şi gradul de iluminare a elevului şi a produce trezirea acestuia.

Deşi cele cinci şcoli Ch'an au acelaşi scop – adică, realizarea minţii în vederea perceperii adevăratei naturi şi atingerea iluminării –, fiecare şcoală a dezvoltat propria sa tehnică de învăţare: Kuei Yang a vizat îndeosebi corpul şi funcţiunea; Lin Chi a pus accentul pe strigăte, înţelepciunea radiantă şi funcţiunea salvatoare; Ts'ao Tung, pe cele cinci poziţii ale Prinţului şi Ministrului; Yun Men pe răspunsurile dintr-un singur cuvânt, pe cele Trei Porţi şi pe ofensiva cuvintelor clare capabile să distrugă discriminările discipolilor; Fa Yen pe doctrina că cele trei lumi sunt doar o singură minte şi toate lucrurile nu sunt altceva decât conştiinţă. Am adăugat note foarte detaliate la învăţătura tuturor celor cinci şcoli Ch'an astfel încât să se uşureze înţelegerea metodelor folosite de fiecare sectă.

3) *Tehnica Hua T'ou*

Această tehnică conduce la aceleaşi rezultate ca şi *kung an*. *Hua t'ou* înseamnă „capul cuvântului", capul unui cuvânt, sau ante-cuvântul, şi „cuvânt" aici este un cuvânt mental sau gând produs de minte. Astfel *hua t'ou* este mintea dinaintea apariţiei

unui gând, sau mintea în condiţia ei liniştită. Această tehnică constă în „închiderea" celor şase organe de simţ (astfel încât acestea să nu mai fie în contact cu datele exterioare) prin concentrare pe mintea însăşi, sau prin „întoarcerea spre interior a luminii pentru a străluci asupra Sinelui" aşa cum spun maeştrii. Această concentrare este rea în sine, dar e folosită ca un instrument pentru oprirea şuvoiului gândurilor. Treptat, această concentrare va face, asemenea unui *kung an*, să „îngheţe" mintea şi să o izoleze de datele furnizate de simţuri. Practicantul este absorbit în *hua t'ou* şi astfel se formează un bloc omogen ce nu poate fi penetrat de elemente din exterior. Această „moarte" a minţii va duce la învierea naturii proprii, care va fi capabilă să lucreze fără nici o obstrucţie. Când aceasta vine în contact cu sunetul sau forma, ea va pune în mişcare funcţia non-discriminativă a auzului şi văzului; acest rezultat final este identic cu cel al *kung an*-ului.

Trezirea

Trezirea este numită *wu* în chineză şi *satori* în japoneză. Potrivit celor din vechime, există 8 *wu* majore şi o mulţime de *wu* minore înainte de iluminarea perfectă. Aceasta nu înseamnă că e nevoie de un timp îndelungat pentru a dobândi toate aceste *wu*, ci acestea depind de potenţialitatea şi mai ales de determinarea discipolului. Uneori iluminarea poate surveni într-o clipă, aşa cum s-a întâmplat cu patriarhul Hui Neng, care s-a trezit complet doar auzind o sentenţă din *Sutra Diamantului*.

Trezirea nu trebuie confundată cu starea experimentată la „intrarea în curent" când practicantul, abandonând dorinţele pentru lucrurile exterioare, simte pur şi simplu că el şi mediul său înconjurător sunt doar o masă tăcută şi luminoasă. El va trebui să mai parcurgă numeroase etape până când va reuşi să atingă „Realitatea".

Lu K'uan Yu

1. ŞCOALA KUEI YANG (IKYO ZEN)

(Fondatorii acestei şcoli au fost Maestrul Ling Yu din muntele Kuei Shan şi discipolul acestuia, Hui Chi, din muntele Yang Shan. Din respect, ei au fost numiţi după aceşti munţi.)

Maestrul Ling Yu din muntele Kuei Shan, districtul T'an Chou[1]

Ling Yu din muntele Kuei Shan, districtul T'an Chou, s-a născut în satul Ch'ang Ch'i din districtul Fu Chou. Numele său laic era Chao. La vârsta de treisprezece ani îşi luă rămas bun de la părinţi şi-şi părăsi căminul pentru a urma un maestru Vinaya[2] pe numele său Fa Ch'ang din templul Chien Shan, care îi rase capul.

Mai târziu, el merse la Hang Chou în templul Lung Hsing, unde primi ordinaţia, şi unde studie sutrele şi disciplina monastică din Hinayana şi Mahayana.

La douăzeci şi trei de ani plecă la Chiang Hsi (Kiangsi), unde îi ceru maestrului ch'an Ta Chih din muntele Pai Chang să-l instruiască. După ce îl văzu pe Ling Yu, Pai Chang i-a permis acestuia din urmă să intre în „camera abatelui".[3]

Ling Yu a rămas aşadar la Templu, unde a participat la întâlnirile speciale din camera abatelui.

---

[1] Extras din *Ching Te Ch'uan Teng Lu* – „Transmisiunea Lămpii".

[2] Profesor de reguli disciplinare.

[3] Doar discipolilor avansaţi li se permite accesul în „camera maestrului" (sau „camera abatelui" în acest caz), pentru examinare sau instruire. Şi pentru că Pai Chang avea „vederea ascuţită", i-a permis lui Ling Yu să intre în cameră, pentru a-i da o învăţătură specială.

Într-o zi, pe când aştepta la uşa lui Pai Ching pentru a intra, acesta întrebă: „Cine-i acolo?" Iar el răspunse: „Este Ling Yu."[1]

Pai Chang spuse: „Caută şi vezi dacă mai este foc în sobă". Ling Yu scormoni, apoi spuse: „Nu este foc." Pai Chang se ridică de pe scaun şi merse la sobă; după ce scormoni îndelung, reuşi să facă să apară o mică lucire pe care i-o arătă lui Ling Yu, întrebându-l: „Acesta nu e foc?" Imediat Ling Yu se ilumină; drept mulţumire, se prosternă în faţa maestrului.[2]

Spunându-i lui Pai Chang despre înţelegerea dobândită, acesta îi răspunse: „Acesta este doar un drum lateral, secundar. Sutra spune: «Percepţia naturii-Buddha depinde de momentul potrivit, de cauza directă şi de cauza care intervine.[3] Atunci când timpul s-a-mplinit, omul este precum

---

[1] Ling Yu trecuse printr-un riguros antrenament, iar capacitatea sa potenţială de a absorbi adevărul – existentă în el, dar aflată până acum doar în stare latentă –, a fost stârnită la maxim în scopul unei treziri subite. Văzând că era momentul propice pentru ca discipolul său să se ilumineze, Pai Chang şi-a folosit pe deplin această capacitate a înţelepciunii sale, pentru a provoca iluminarea lui Ling Yu. Întrebarea „Cine-i acolo?" a fost destinată să cauzeze discipolului său percepţia lui „cel care a întrebat" şi „cel care aude întrebarea". Însă mintea lui Ling Yu a fost dintr-o dată atât de agitată la gândul că trebuie să dea un răspuns, încât potenţialitatea sa interioară a fost pentru moment ecranată. De unde şi stupidul său răspuns: „Este Ling Yu."

[2] Pai Chang îşi utiliză din nou marea sa capacitate, presându-l şi mai mult pe Ling Yu, poruncindu-i să meargă să vadă dacă mai este foc în sobă. Maestrul vroia să-l facă să îl perceapă pe „cel care a dat ordinul" şi pe „cel care s-a supus ordinului" Din nou, prosteşte, el a răspuns: „Nu e foc." Dar Pai Chang continuă să-şi îndeplinească marea funcţiune, presându-l şi mai tare, insistând ca Ling Yu să perceapă acel „lucru" care se ridică de pe scaun, care foloseşte vătraiul, face să apară un pic de foc, îl arată şi spune: „Acesta nu e foc?" De data asta, marea funcţiune a maestrului a izbândit, iar discipolul a putut să-şi adapteze marele potenţial trezit la învăţătura primită şi astfel, prin intermediul naturii sinelui său care a putut acum să funcţioneze corect, să perceapă adevăratul răspuns. De unde şi iluminarea sa.

[3] Cauza directă este sămânţa buddhaităţii existentă în discipol, iar cauza care intervine este directa direcţionare spre minte a discipolului, făcută de maestru.

cel aflat în iluzie, care dintr-o dată s-a trezit sau ca acela care uitase total ceva şi dintr-o dată şi-a reamintit. Doar atunci calmul (natura) care nu vine din afară poate fi al lui». Din acest motiv cel de-al cincilea Patriarh indian a spus:

(După) iluminare este la fel precum era (înainte)
De-acum nu mai există minte şi nici Dharma. [1]

Există doar „Acesta", în care orice gând de minciună, profan, sfânt şi aşa mai departe e absent. Mintea- Dharma fundamentală este completă în sine însăşi. Atunci când ai dobândit-o, ar trebui să ai mare grijă de ea."

*

Atunci când ascetul (*dhūta*) Szu Ma[2] a venit de la Hu Nan, Pai Chang l-a întrebat: „Pot să merg în muntele Kuei Shan?". Acesta i-a răspuns: „Kuei Shan este un munte minunat şi este potrivit pentru o comunitate de o mie cinci sute de călugări, dar nu este un loc pentru tine." „Dar de ce?" l-a întrebat Pai Chang. Iar acesta îi răspunse: „Pentru că tu eşti osos iar muntele este cărnos. Chiar dacă mergi şi stai acolo, nu o să ai mai mult de o mie de adepţi." Pai Chang întrebă: „Dar de la mine din comunitate este cineva care ar putea sta acolo?" Szu Ma răspunse: „Arată-mi-i să-i văd, unul câte unul."

După acestea, Pai Chang îi ceru asistentului său să-l cheme pe şeful călugărilor din sala de meditaţie, Hua Lin, şi îl întrebă pe ascet: „Ce zici despre acest om?" Ascetul îi spuse şefului călugărilor să tuşească şi să facă câţiva paşi, şi apoi îi zise lui Pai Chang: „Acest om nu poate sta acolo". Pai Chang ceru apoi să fie adus paracliserul, Ling Yu şi, după ce-l văzu, ascetul spuse: „El este adevăratul deţinător al muntelui Kuei Shan."

În noapte aceea, Pai Chang îl chemă la el (în camera abatelui) pe Ling Yu şi-i spuse: „Pentru a-i converti pe oa-

---

[1] Ultimele două versuri din *„Gatha transmisiunii celui de-al cincilea Patriarh, Dhartaka"*.

[2] Szu Ma nu a fost priceput doar în ch'an ci şi în fiziognomonie şi geomanţie, iar sfatul său era cerut atunci când se construia un nou templu.

meni, acesta este locul potrivit pentru mine, dar tu ar trebui să mergi pe frumosul munte Kuei Shan, să fii succesorul meu, să-mi duci mai departe şcoala, convertind viitorii învăţăcei."

Când Hua Ling auzi proaspetele veşti, îl întrebă pe Pai Chang: „Eu sunt şeful (sălii de meditaţie) din această comunitate; cum poate fi (numit) Ling Yu abate acolo (şi nu eu)?" Pai Chang spuse: „Dacă, în prezenţa comunităţii, poţi spune ceva neobişnuit, diferit, te voi pune pe tine abate." Şi apoi, arătând cu degetul urciorul de apă, îi spuse lui Hua Lin: „Fără a-ţi putea fi permis să-l numeşti urcior, cum l-ai numi?"[1] Hua Lin replică: „El nu poate fi numit pivot de lemn."[2]

Pai Chang nu aprobă (acest răspuns) şi-i puse aceeaşi întrebare lui Ling Yu, care (imediat) lovi cu piciorul urciorul.[3] Pai Chang zâmbi şi spuse: „Şeful sălii de meditaţie a pierdut muntele." Şi atunci l-a trimis pe Ling Yu pe muntele Kuei Shan.

*

Muntele era abrupt, singuratic şi pustiu. Mult timp după sosirea acolo a maestrului, doar maimuţele îi ţinură tovărăşie, şi doar castanii îi asigurară hrana. Încet, încet, locuitorii de la poalele muntelui aflară că el locuia acolo sus şi urcară muntele pentru a construi acolo o mânăstire. Mai târziu, comandantul militar Li Chang Jang, solicită (împăratului care dăduse numele templului) mânăstirea

---

[1] În cadrul realităţii absolute, lucrurile nu există; cu alte cuvinte, în cadrul sferei imaterialităţii nu există un lucru material, nici chiar de-ar fi mic cât un grăunte de praf. A numi acel obiect „urcior", înseamnă a admite existenţa acestuia în cadrul absolutului. Deci, el nu ar trebui numit urcior. Şi atunci, cum poate fi revelat absolutul atunci când cineva vede un urcior şi vrea să-i atribuie un nume potrivit?

[2] Hua Lin aruncase probabil o scurtă privire către uşă şi văzuse pivotul de lemn care făcea ca uşa să se poată deplasa. Dar el a greşit, pentru că răspunsul său n-a reuşit să reveleze absolutul.

[3] Lovitura lui Ling Yu a fost o acţiune potrivită cu „marea funcţiune" şi a fost „un răspuns fără cuvinte", care a şters toate urmele urciorului, care în realitatea absolută nu există.

T'ung Ch'ing. Primul ministru P'ei Hsiu merse în nenumărate rânduri acolo pentru a cerceta şi studia adâncul şi obscurul (Adevăr). De atunci, învăţăcei din toată ţara veniră şi se strânseră acolo.

*

În sala de meditaţie, Maestrul Kuei Shan spuse adunării: „Mintea celui care a intrat pe Cale este sinceră, liberă de minciună; ea nu are nici faţă, nici spate şi nu este nici mincinoasă, nici greşită. Întotdeauna văzul şi auzul lui sunt normale şi libere de înşelătorie, şi el nu trebuie să-şi închidă ochii şi urechile (când meditează).[1] Este suficient doar să nu-şi lase sentimentele să fie atrase de obiectele exterioare. În timpurile străvechi, înţelepţii vorbeau doar despre răul impurităţii[2], dar n-au spus nimic despre sentimentele rele, despre viziunea pervertită (produsă de pasiune) şi despre obişnuinţe ale gândirii. Mintea lui se asemănă unui iaz liniştit şi limpede într-o zi de toamnă; este pură şi curată în starea *wu wei* (inactivă şi supramundană), este netulburată şi fără blocaje. Acel om este numit căutător al adevărului, omul ce nu se mai îngrijorează de nimic."

Atunci, un călugăr îl întreabă pe Kuei Shan: „Ar trebui ca cel care a atins trezirea spontană să continue să practice?" Maestrul răspunse la asta: „Dacă cineva a realizat cu adevărat ceea ce este fundamental, atunci acela va şti totul despre aceasta; practica şi non-practica sunt două aspecte ale dualităţii. Dacă, datorită unei cauze care intervine, chiar dacă cineva se trezeşte spontan la adevăr cu viteza gândului, totuşi există încă forţa obişnuinţei care vine din timpuri imemoriale, care nu poate fi eliminată dintr-o mişcare. (În acest caz), acela ar trebui să fie învăţat (de învăţătorul său) să curme complet fluxul discriminărilor cauzat de karmele restante; aceasta este practică, dar nu înseamnă că există cu adevărat o metodă clară pe care ai putea să îndemni pe ci-

---

[1] De obicei maeştrii altor şcoli îi îndeamnă pe învăţăceii lor să-şi închidă ochii atunci când stau în meditaţie, cu scopul de a nu se lăsa atraşi de obiectele exterioare.

[2] Relele şi erorile ce derivă dintr-o minte impură şi discriminatorie.

neva s-o urmeze şi s-o practice. Când cineva reuşeşte să pătrundă adevărul auzind expunerea, clarificarea realului, a profunzimii acestuia, automat mintea acestui om va deveni pură şi atotcuprinzătoare; (astfel) acel om va fi liber de iluzie, dar în ciuda sutelor şi miilor de minunate înţelesuri revelate simultan acestuia, (toate acestea) înseamnă (doar) că acel om este calificat să se aşeze pe scaun, să îmbrace roba[1], să-şi înţeleagă sinele personal, într-o viaţă de acum lipsită de amăgire.

Pentru a rezuma, aspectul intrinsec al realităţii nu admite nici măcar un singur fir de praf, dar toate modalităţile de eliberare nu exclud nici măcar o singură Dharmă.[2] Oricum, în cazul intrării directe (în real), folosind doar o singură secure[3], toate sentimentele legate de sfânt şi profan sunt eliminate, pentru că el arată esenţa adevăratei eternităţi în care absolutul şi relativul[4] nu se află în dualitate şi care este exact Bhūtatathatā Buddha.[5]

*

Yang Shan îl întrebă pe maestru: „Ce înseamnă a veni din Vest?" Maestrul răspunse: „Un felinar mare şi bun."[6] Yan Shan întrebă: „Este doar aia?" Maestrul îl întrebă la

---

[1] Citat din Sutra Lotusului; scaunul lui Tathāgata simbolizează vacuitatea tuturor lucrurilor, iar roba lui Tathāgata simbolizează *kşānti*, sau răbdarea fără margini şi faptul de a putea îndura.

[2] Esenţa fundamentală şi acţiunile sau funcţiile ei exterioare.

[3] Securea sau scurtătura Ch'an îndepărtează toate metodele de antrenament şi se bazează pentru realizarea naturii proprii şi dobândirea stării de Buddha doar pe directa cunoaştere a minţii. Ch'an este cunoscut ca *tan tao chih ju*, literal „directa intrare a securii"; este directa intrare în realitate, echipat doar cu o singură secure ascuţită, ce taie toate obstacolele.

[4] Absolutul şi relativul unindu-se perfect unul cu celălalt, fără nici o piedică – aceasta este adevărata trezire.

[5] Când toate stările, cu alte cuvinte dualismul, au fost eliminate datorită integrării lor în minte, adevăratul corp al adevăratei eternităţi se va revela, şi el nu va fi decât „Aşa-itatea" lui Buddha.

[6] Rolul Înţelepciunii-lumină este să risipească întunericul ignoranţei. Cel de-al şaselea Patriarh a spus: „Samadhi-ul este corpul înţelepciunii, iar înţelepciunea este funcţiunea Samadhi-ului." (Vezi *Sutra Altarului.*)

rândul său: „Ce este *aia*?" Yang Shan răspunse: „Un felinar mare şi bun." Maestrul spuse: „Cu-adevărat tu nu ştii."[1]

*

Într-o zi maestrul spuse adunării: „Foarte mulţi oameni realizează o mare potenţialitate, însă nu reuşesc să dobândească marea funcţiune."[2] (După ce auzi acestea), Yang Shan (merse) la un călugăr ce deţinea un mic templu la poalele muntelui, şi după ce-i repetă ceea ce îi spusese maestrul său, întrebă: „Maestrul a spus astfel; (ştii) ce vrea să zică?" Călugărul spuse: „Repetă ce-a zis maestrul!" Yang Shan deschise gura să zică, când dintr-o dată, călugărul îi dădu o lovitură de-l dădu jos.[3] După ce se reîntoarse la mănăstire, Yang Shan relată maestrului său incidentul, iar acesta izbucni într-un râs puternic.[4]

(Într-o zi) pe când maestrul stătea aşezat în sala Dharmei, călugărul responsabil cu trezoreria bătu peştele de lemn[5]. (Auzind chemarea), călugărul responsabil cu pregătirea mesei aruncă cât acolo vătraiul, bătu din palme şi izbucni tare în râs. Maestrul (care auzi râsul) spuse: „Există

---

[1] „Aia" sau „aceea" sau „acela" este un termen Ch'an care înseamnă o natură proprie iluminată, care nu poate fi exprimată şi care nu poate fi numită. Yang Shan nu era încă iluminat şi astfel a confundat înţelepciunea - funcţia, cu natura proprie - corpul sau substanţa. De unde şi remarca lui Kuei Shan „Cu adevărat tu nu ştii."

[2] Este inerentă în fiecare om o latentă potenţialitate, pe care nici multa învăţătură şi nici o cunoaştere a Scripturilor nu o pot ajunge, şi care ar trebui trezită fie de un maestru, fie de un riguros antrenament Ch'an, în aşa fel încât acesta să realizeze într-o manieră intuitivă imaterialul - care este inexprimabil şi care nu poate fi explicat folosind cuvintele şi frazele. În momentul iluminării marea sa funcţiune se va manifesta spontan, proporţional cu iluminarea, pentru a-i antrena şi a-i ajuta pe căutătorii adevărului.

[3] Lovitura dată a fost cel mai bun răspuns, pentru că nu constituia altceva decât mare funcţiune despre care Yang Shan ceruse lămuriri. Călugărul era de asemenea un maestru iluminat, a cărui lovitură relevă atât iluminata sa potenţialitate, cât şi marea funcţiune binefăcătoare.

[4] Yang Shan nefiind iluminat, nu a înţeles acţiunea funcţiunii călugărului. De aici şi râsul maestrului care, de asemenea, relevă marea funcţiune a celui care râde.

[5] Există două feluri de peşte de lemn, unul rotund folosit pentru a ţine ritmul atunci când se intonează sutrele, altul pentru a chema la masă.

un astfel de om în această comunitate? Cheamă-l aici." (Când îl văzu pe bucătar) maestrul îl întrebă: „Ce faci?" Bucătarul răspunse: „(Azi dimineaţă) nu am mâncat terciul de ovăz[1]; acum mi-e foame şi de-aia sunt atât de bucuros." Maestrul dădu din cap, aprobând.[2]

*

Pe când călugării erau plecaţi să culeagă frunze de ceai, maestrul îi spuse lui Yang Shan: „Ai cules frunze de ceai toată ziua; doar vocea ţi se aude, însă forma ta nu este vizibilă; arată-te ca să o pot vedea." Yang Shan scutură copăcelul de ceai, iar maestrul spuse: „Tu realizezi doar funcţiunea ei, nu şi corpul." Yang Shan spuse: „Nu ştiu ce este (realizarea) Venerabilului Călugăr." După ce maestrul rămase tăcut un timp îndelungat,[3] Yang Shan spuse: „Venerabilul călugăr a realizat doar corpul, nu şi funcţiunea." Maestrul spuse: „Ar trebui să-ţi dau douăzeci de lovituri de baston."[4]

---

[1] De obicei se mănâncă de două ori pe zi: terci de cereale de dimineaţă şi orez la prânz. Asceţii nu mănâncă nimic după amiaza şi seara.

[2] Marea potenţialitate a bucătarului fiind activată, a dat posibilitatea Sinelui să audă sunetul peştelui de lemn. Atunci când a devenit trezit, a fost apucat de o irezistibilă dorinţă de a-şi manifesta bucuria, de aceea el şi-a aruncat vătraiul, a bătut din palme şi a râs tare. Maestrul, care ştia toate astea, a întrebat: „Este aici un asemenea om?" „Asemenea om" înseamnă acela care a realizat adevărul. Răspunsul bucătarului înseamnă: „Am reuşit să-mi trezesc potenţialitatea adormită, iar azi dimineaţă am atins vârful celei mai înalte culmi, şi am fost pregătit să mă eliberez de ultima legătură ce mă ţinea de lumea iluzorie şi să fac un pas înainte; de aceea am uitat de terciul meu. Când am auzit sunetul peştelui de lemn, potenţialitatea mea, de acum maturată, a dus la manifestarea Sinelui, şi datorită marii ei funcţiuni, am simţit foamea."

[3] Corpul spiritual este imaterial şi mut, iar cuvintele celui de-al şaselea Patriarh „Când am venit nu aveam gură" descrie foarte bine acest lucru. Sutra *Vimalakīrti Nirdeśa* spune: „Mañjuśri îl întreabă pe Vimalakīrti despre Dharma non-dualã, dar acesta rămâne tăcut." Tăcerea este caracteristică pentru Dharmakāya.

[4] Actul de a spune „Ar trebui să-ţi dau douăzeci de lovituri de baston" vine din marea funcţie a corpului spiritual al maestrului, care era imperceptibil. De fapt, el nu şi-a bătut discipolul, dar discipolul, cel care ar fi trebuit să primească bătaia, ar fi trebuit de asemenea să-şi realizeze propriul corp, corpul care ar fi simţit bătaia. Scopul lui Kuei Shan a fost

*

(Într-o zi) pe când maestrul (era aşezat pe locul său) în sală, un călugăr vine în faţă şi spune: „Venerabile, cu respect vă cer să expuneţi Dharma pentru comunitate." Maestrul spuse: „Am îndepărtat (toate) obstacolele pe care le aveai."[1] (La care) călugărul se prosternă în faţa maestrului (spre a-i mulţumi că l-a eliberat de ele).[2]

Maestrul îi spuse lui Yang Shan: „Hui Chi, vorbeşte repede, dar nu intra în tărâmuri întunecate."[3] Yang Shan replică: „Dar nici nu pot avea credinţă." Maestrul îl întrebă: „(Vrei să spui că) după ce ai avut credinţă, nu mai ai, sau nu ai avut, şi deci nu poţi avea?" Yang Shan răspunse: „În cine ar trebui să am credinţă?" Maestrul răspunse: „Dacă e aşa, atunci eşti un Śrāvaka cu mintea fixă."[4] Yang Shan zise: „Nici măcar nu-l percep pe Buddha."[5] Maestrul îl întrebă: „Câte cuvinte de-ale lui Buddha şi câte cuvinte de-ale demonului se află în cele patruzeci de suluri ale sūtrei (*Mahā-pari)nirvāna*?"[6] Yang Shang răspunse: „Toate sunt cuvintele

---

acela de a-l face pe Yang Shan să înţeleagă că atât corpul cât şi funcţiunea trebuie să fie realizate simultan, pentru că un corp fără funcţiune este fără folos, şi o funcţie fără corp este pur şi simplu ceva inexistent.

[1] Nu trebuie să se acorde atenţie sensului literal al acestei fraze, pentru că, aşa cum o numeşte maestrul, este o „propoziţie moartă". O persoană ar trebui să-şi activeze marea potenţialitate astfel încât să poată percepe pe „cel care vorbeşte", şi anume imaterialul a cărui funcţie constă în rostirea acestor cuvinte; iar aceasta este, aşa cum maestrul o numeşte, o „propoziţie vie".

[2] După revelarea marii funcţiuni a maestrului, călugărul a cărui potenţialitate a răspuns imediat la ea, s-a prosternat în faţa lui Kuei Shan pentru a-i mulţumi pentru acea acţiune.

[3] Tărâmul celor cinci agregate şi cele optsprezece tărâmuri ale simţurilor, aşa numitele tărâmuri iluzorii.

[4] Discipol al lui Buddha, auditor al Dharmei.

[5] După ce Yang Shan s-a iluminat, Kuei Shan verifică realizarea discipolului şi-i întinde curse să vadă dacă este pe deplin trezit. Yang Shan ştersese toate urmele credinţei, şi îşi afirma independenţa, spunând: „Mi-am realizat natura independentă şi nu mă bazez pe nimeni altcineva; în cine aş mai putea crede?"

[6] Fiind condiţionat, limbajul omenesc nu poate exprima niciodată transcendentalul, iar Buddha a fost refractar faţă de faptul că a fost constrâns să-l folosească pentru a călăuzi fiinţele omeneşti. Oricum ar fi,

demonului." Maestrul spuse: „Pe viitor, nimeni nu va putea să te mai contrazică."[1]

*

Yang Shan îl întrebă pe Kuei Shan: În actuala transmigrare, care ar trebui să fie faptele mele obişnuite din viaţa zilnică?" Maestrul răspunse: „Apreciez doar ochiul tău just, nu mă interesează să vorbesc despre faptele obişnuite ale vieţii tale zilnice."[2]

Şi cum Yang Shan (mergea), lovi poalele robei pe care o ţinea în mână şi-l întrebă pe maestru: „Venerabile, ce aţi face în momentul acesta?"[3] Maestrul răspunse: „În momentul acela, m-aş abţine de la a face ceva."[4] Yang Shan spuse: „Venerabile, aveţi (doar) corpul, dar vă lipseşte funcţiunea." După o tăcere îndelungată[5] maestrul îl întrebă (pe Yang Shan): „Ce ai face în momentul acesta? (cu alte cuvin-

---

cuvintele şi vorbele nu pot atinge potenţialitatea latentă ce se află inerent în fiecare om, şi care poate fi trezită doar printr-un antrenament Ch'an, care dă posibilitatea realizării în mod intuitiv a unirii sale cu realitatea absolută. Dacă se rămâne ataşat doar de litera Scripturilor, ţelul învăţăturii nu va fi atins, iar untul cel fin sau adevărul lui Buddha se va dovedi la fel de dăunător precum cuvintele demonului. Din acest motiv, unii eminenţi maeştri le interzic discipolilor lor să citească Sūtre înainte de a se trezi la adevăr. Numai cel care s-a iluminat va înţelege complet Sūtrele. De obicei după iluminare, vechii maeştri citeau toată *Tripitaka*.

[1] Literal: „Pe viitor, oamenii nu vor putea face nimic împotriva ta." Înţelesul este: „Ai dobândit iluminarea şi acum posezi puterea dialectică ce nu poate fi depăşită." Astfel Kuei Shan confirmă realizarea lui Yang Shan.

[2] Ochiul just este vederea corectă. După iluminare, discipolul cere sfat şi călăuzire de la maestrul său în ceea ce priveşte faptele obişnuite ale vieţii cotidiene – când stă aşezat, când mănâncă, când gândeşte etc., dar Kuei Shan spune că atâta timp cât viziunea este corectă, înţelepciunea va funcţiona în concordanţă cu adevărul. În *„Cântecul iluminării"* Yung Chia spune: „Mergi la rădăcină. Nu te preocupa de rămurele." Aici rămurelele sunt faptele vieţii cotidiene.

[3] Termen Ch'an care semnifică: „Ce ar trebui făcut în asemenea circumstanţe pentru ca cineva să fie în concordanţă cu iluminarea sa?"

[4] Mă abţin de la crearea mentală a lucrurilor; cu alte cuvinte, o să rămân într-o stare de *wu wei* sau de neschimbare.

[5] O tăcere îndelungată înseamnă: reîntoarcerea la starea de Nirvana, adică la nemişcarea Dharmakayei.

te, care ar fi funcţiunea ta?)" Yang Shan întrebă la rândul său: „Dar, Venerabile, în momentul acesta, chiar îl[1] puteţi percepe?" Maestrul răspunse: „Ai funcţiunea, dar este fără corp." (Dialogul a avut loc în luna a doua a anului.)

*

(Într-o zi) maestrul îl întrebă brusc pe Yang Shan: „Ceea ce mi-ai spus astă primăvară era incomplet; încearcă acum să spui ceva, să văd." Yang Shan răspunse: În clipa asta, cineva ar trebui să evite să facă un tipar din asta." Maestrul spuse: „Aceasta este închisoarea eternei înţelepciuni."[2]

*

Într-o zi, maestrul l-a chemat la el pe intendentul mănăstirii, iar când acesta din urmă veni, îi spuse: „L-am chemat pe supra-intendent, de ce ai venit tu?" Intendentul nu putu răspunde. Apoi maestrul îi spuse asistentului său să-l cheme pe şeful adunării, iar când acesta sosi, îl întrebă: „Am trimis după şef, de ce ai venit tu?" Şeful nu putu răspunde.[3]

*

Maestrul îl întrebă pe un călugăr care de-abia sosise (la mănăstire): „Care este numele tău?" Călugărul răspunse: „Yueh Lun" (discul lunar). Maestrul desenă cu degetul în aer un cerc[4] şi-l întrebă pe călugăr: „Eşti aşa ca ăsta?" Că-

---

[1] „Îl" aici desemnează Dharmakāya ce nu poate fi exprimată în cuvinte (Răspuns greşit.)

[2] Maestrul face aluzie la dialogul incomplet pe care Yang Shan l-a întrerupt în cea de-a doua lună a primăverii. Aşa cum Yang Shan a spus, descrierea naturii imateriale trebuie evitată cu scrupulozitate, iar maestrul a replicat imediat că este vorba despre înţelepciunea ţinută sub control, adică nu este permisă bucuria totalei libertăţi. Dialogul demonstrează că Yang Shan nu era aşa de complet iluminat ca Kuei Shan.

[3] Ideea maestrului a fost aceea de a trezi potenţialul latent existent inerent în supra-intendent şi în şeful adunării călugărilor, astfel încât aceştia să-şi perceapă adevărata lor natură. Din păcate, nici unul dintre ei nu a înţeles întrebările sale. Aici, supra-intendentul şi şeful sunt două nume goale a doi oameni iluzorii. Întrebarea : „De ce ai venit?" înseamnă: „De ce a venit natura ta?", pentru că acţiunea de a veni este marea ei funcţiune.

[4] Perfecta Dharmakāya, adică ceea ce e dincolo de început şi sfârşit.

lugărul spuse: „Cum poţi spune asta? Există în alte locuri oameni (iluminaţi) care nu ar fi de acord cu tine." Maestrul spuse: „Acest sărman călugăr[1] poate spune doar asta; tu ce ai spune?" Călugărul întrebă: „Încă mai vezi discul lunar?" Maestrul răspunse: „Dacă spui aşa, atunci există mulţi oameni în această adunare de călugări care nu vor fi de acord cu acei oameni din alte locuri (despre care ai vorbit mai devreme)."[2]

*

(Într-o zi, maestrul îl întrebă pe Yun Yen[3]: „Am auzit că ai stat mult timp în muntele Yo Shan, e adevărat?" Yun Yen răspunse: „Da." Maestrul îl întrebă: „Cum a fost marea personalitate a lui Yo Shan? Yun Yen răspunse: „A existat după Nirvāna." Maestrul întrebă: „Cum a fost după Nirvāna?" Yun Yen răspunse: „Apa curgea pe el, dar el nu se uda." După ce spuse acestea, Yun Yen îl întrebă pe maestru: „Cum a fost măreaţa personalitate a lui Pai Chang?"[4] Maestrul răspunse: „Era impresionant de demn şi radia lumină. Nu era nici sunetul de dinainte de sunet, nici forma de după formă.[5] (Dacă ai încerca să descrii asta) ai fi ca ţânţarul care încearcă să se aşeze pe un bou de fier, ca să găsească un loc în care să-l înţepe."[6]

---

[1] Idiom chinez care înseamnă „Eu".

[2] Maestrul a avut dreptate atunci când l-a încercat pe vizitator întrebându-l „Eşti astfel?", adică „Este natura ta perfectă precum cercul care simbolizează eterna Dharmakāya?" Călugărul a făcut o gafă atunci când a dat un nume (discul lunar) la ceea ce nu are nume. Aici, funcţiunea maestrului a constat în trezirea potenţialităţii latente a vizitatorului, în scopul de a fi capabil să perceapă pe cel ce trasase cercul în aer. Călugărul a fost stupid criticându-l pe maestrul iluminat, care fusese plin de compasiune faţă de ignorantul şi arogantul vizitator.

[3] Yun Yen a fost un discipol al lui Yo Shan şi contemporan cu Kuei Shan.

[4] Măreaţa personalitate este Dharmakāya.

[5] Acestea două, spaţiul (sunet şi formă) şi timpul (înainte şi după) sunt complet eliminate.

[6] Măreaţa personalitate a lui Pai Chang (sau Dharmakāya) este indescriptibilă, iar cel care încearcă să vorbească despre acest lucru este aidoma ţânţarului care nu poate înţepa pielea unui bou de fier. Această frază a fost, şi este încă, citată şi discutată pe larg în cercurile Ch'an.

*

Maestrul Kuei Shan întinse mâna ca să-i dea lui Yang Shan urciorul de apă, dar când Yang Shan era cât pe ce să-l apuce, maestrul îşi retrase mâna şi-l întrebă: „Ce este?" Yang Shan la rândul lui întrebă: „Ce vezi?" Maestrul răspunse: „Dacă-i aşa, de ce-ai venit la mine să-l cauţi?" Yang Shan spuse: „În ciuda acestui lucru, în conformitate cu regulile de conduită, este de datoria mea să duc urciorul cu apă în locul tău." Atunci maestrul îi dădu urciorul de apă lui Yang Shan.[1]

Maestrul ieşi cu Yang Shan afară şi îi arătă un chiparos, întrebând: „Ce se află în faţa noastră?" Yang Shan răspunse: „Doar un chiparos." Maestrul arătă atunci către un ţăran bătrân care se afla în spatele lor, spunând: „Acest ţăran bătrân va avea mai târziu o comunitate de cinci sute de oameni."[2]

Maestrul îl întrebă pe Yang Shan: „Unde ai fost?" Yang Shan răspunse: „Am fost pe câmp." Maestrul întrebă: „Sunt bune grânele de secerat?" Yang Shan răspunse: „Da." Maestrul întrebă: „Le-ai văzut verzi sau galbene, sau nici verzi

---

[1] Maestrul era nerăbdător să vadă dacă discipolul său era complet iluminat. Acţiunile de dare a urciorului şi apoi de retragere a lui au fost făcute în scopul de a revela „ceea ce funcţiona". Când Yang Shan era să apuce urciorul, maestrul l-a întrebat: „Ce este?", ceea ce înseamnă „Cine este cel care pune această întrebare şi cine este cel care vrea să prindă urciorul?" Yang Shan care de acum era iluminat, a întrebat la rândul lui: „Ce vezi?" adică, „Este imaterialul perceptibil?" Maestrul a replicat imediat: „Dacă eşti cu adevărat iluminat, de ce ai venit aici să te înveţ Dharma?" Yang Shan a răspuns: „În ciuda faptului că sunt iluminat, îţi sunt îndatorat ţie pentru asta şi este potrivit să te servesc acum pentru a-mi arăta recunoştinţa." Maestrul i-a acceptat pledoaria şi i-a dat urciorul.

[2] „Cine" a arătat spre chiparos şi spre bătrânul ţăran, şi „cine" a răspuns: „Doar un chiparos", sunt corpurile spirituale imperceptibile, care se revelează prin intermediul funcţiunii lor. Faţa şi spatele arată că acest corp imaterial este pretutindeni şi atotcuprinzător, şi se revelează prin intermediul lucrurilor văzute. Bătrânul cultivator va avea o comunitate imaginară, creată de cele cinci agregate ale sale, pentru că toate fiinţele umane sunt nonexistente, conform cu învăţătura lui Buddha din *Sūtra Diamantului*.

nici galbene?" Yang Shan întrebă la rândul lui: „Ce se află în spatele tău?" Maestrul continuă: „Dar măcar le-ai văzut?" Yang Shan ridică un spic de grâu şi întrebă înapoi: „Întrebi despre acest lucru?" Maestrul spuse: „Acesta este regele gâscă ce deosebeşte laptele (de apă)."[1]

Într-o zi de iarnă, maestrul îl întrebă pe Yang Shan: „Vremea este rece, sau omul?" Yang Shan răspunse: „Totul este în el." Maestrul spuse: „ De ce nu vorbeşti într-un fel drept şi cinstit?" Yang Shan replică: „Ceea ce am spus nu este strâmb şi necinstit, dar ce vrea să spună Venerabilul?" Maestrul răspunse: „Este necesar să urmezi curentul."[2]

*

Un călugăr a venit şi s-a prosternat în faţa maestrului, care se prefăcu că vrea să se ridice de pe locul său. Vizitatorul îl imploră: „Venerabile, vă rog, nu vă ridicaţi." Maestrul spuse: „Acest bătrân călugăr nu a fost aşezat niciodată." Călugărul spuse : „Nici eu nu m-am prosternat niciodată."

---

[1] Regele gâscă, sau rāja-hamsa în sanscrită, este conducătorul stolului în zbor, aşa cum este Buddha. Se spune că este capabil să extragă laptele dintr-un amestec de apă cu lapte, lăsând doar apa, asemenea unui Bodhisattva, în ceea ce priveşte adevărul. Maestrul nu a scăpat prilejul de a-i da învăţătura lui Yang Shan, care se întorsese de la câmp. Vorbind despre imaterial îl întrebă pe Yang Shan dacă era verde sau galben, sau nici verde nici galben. Yang Shan, vorbind despre material, întrebă: „Nu vezi spicul de grâu din spatele tău?" Maestrul îşi continuă învăţătura întrebându-şi discipolul dacă văzuse ceea ce este imperceptibil. Yang Shang ridică spicul de grâu spunând: „Dacă întrebi despre ăsta, îl pot vedea şi pot spune dacă este verde sau galben, sau nici verde nici galben, dar tu nu despre acesta ai întrebat. Tu m-ai întrebat despre Dharmakāya, care este imperceptibilă şi nu poate fi exprimată." Ultima frază a dialogului înseamnă „În mijlocul lumii iluzorii, o persoană ar trebui să distingă laptele (adevărul) de apă (neadevărul), asemenea regelui gâscă."

[2] Acest dialog relevă cele două aspecte ale absolutului: imuabilitatea şi relativitatea lui fenomenală, ambele aspecte fiind asemănate cu apa şi valurile. Yang Shan nu a fost incorect, dar un Bodhisattva trebuie să se folosească de circumstanţele predominante şi să urmeze fenomenalul pentru a revela fiinţelor omeneşti ceea ce este fundamental; curentul este fenomenalul ce nu se opreşte niciodată.

Maestrul îl întrebă: „De ce eşti aşa de nepoliticos?" Vizitatorul nu putu răspunde.[1]

*

Doi călugări Ch'an au venit de la comunitatea lui Shih Shuang[2] şi au spus: „Aici nu există nici o persoană care să înţeleagă Ch'an-ul." Mai târziu, când toţi călugării au mers să strângă lemne de foc, Yang Shan i-a văzut pe cei doi care se odihneau; şi luând o bucată de lemn de foc, îi întrebă: „Puteţi spune ceva (despre acesta)?" Şi pentru că amândoi rămaseră tăcuţi, Yang Shan le spuse: „Nu spuneţi că aici nu este nimeni care să înţeleagă Ch'an-ul."[3]

Când s-a reîntors la mănăstire, Yang Shan i-a povestit maestrului: „Azi, doi călugări Ch'an au fost demascaţi de mine." Maestrul întrebă: „Cum i-ai demascat?" Yang Shan povesti incidentul, iar maestrul spuse: „Acum şi eu te-am demascat pe tine."[4]

*

(Într-o zi), pe când maestrul stătea în pat, Yang Shan (se apropie de el), îşi împreună palmele, şi-l strigă. Maestrul îşi întoarse faţa către perete, iar Yang Shan spuse: „Cum puteţi face asta?" Maestrul se ridică şi spuse: „Am visat ceva, interpretează te rog pentru mine." După asta, Yang Shan îi

---

[1] Maestrul se folosi de moment pentru a-l ilumina pe călugărul care, oricum, era ignorant şi nu înţelegea învăţătura. Când maestrul a spus „Eu nu am fost aşezat niciodată" el vroia să zică ceea ce Buddha a spus în *Sūtra Diamantului*: „Subhūti, dacă cineva spune că Tatāgata vine sau pleacă, stă aşezat sau stă întins, nu înţelege ceea ce am vrut eu să spun. De ce? Pentru că Tathāgata nu are nici de unde (să vină), nici încotro (să meargă); de aceea el este numit Tathāgata." Călugărul nu a putut răspunde la ultima întrebare a maestrului pentru că se afla în iluzie şi nu înţelesese absolutul.

[2] Shih Shuang a fost succesor în Dharma în secta lui Lin Chi.

[3] Dacă cei doi călugări ar fi înţeles cu adevărat Ch'an-ul, ei ar fi perceput pe „cel care" a luat bucata de lemn de foc şi le-a pus întrebarea: „Poţi spune ceva despre acesta?" Este vorba aici despre imaterialul care este inexprimabil. Deci Yang Shan a reuşit să demonstreze incompetenţa lor.

[4] Adică, ţi-am demascat Dharmakāya pe care am perceput-o prin intermediul vorbirii tale, şi am demascat eroarea ta, adică faptul că încă discriminezi între tine şi cei doi călugări.

aduse un lighean cu apă pentru a-şi spăla faţa. Puţin mai târziu, veni şi Hsiang Yen, îşi împreună palmele şi-l strigă pe maestru, care spuse: „Cu puţin timp în urmă am visat, iar Hui Chi a interpretat visul pentru mine; tu poţi să-l explici?" Atunci Hsiang Yen îi aduse un bol cu ceai. Maestrul spuse: „Voi doi puteţi interpreta mai bine decât Śāriputra."[1]

Un călugăr îl întrebă pe maestru: „Cel care nu poartă pe cap pălăria de bambus pentru ploaie a lui Kuei Shan, nu va ajunge niciodată în satul scutit de recrutare; ce este o pălărie Huei Shan?" Maestrul îi dădu o lovitură cu piciorul.[2]

*

În sala de practică, maestrul spuse adunării călugărilor: „După ce o să mor, o să iau forma unui bivol de apă, pe a cărui coapsă din partea stângă vor fi înscrise cinci caractere: călugărul Kuei Shan – aşa şi aşa. El nu poate fi numit călugărul Kuei Shan pentru că este un bivol; dar nu poate fi numit nici bivol, pentru că este un călugăr numit Kuei Shan. Care este numele corect?"[3]

*

Maestrul a răspândit considerabil învăţătura Ch'an timp de peste patruzeci de ani, (perioadă în care) discipolii

---

[1] Hsiang Yen a fost un discipol al maestrului Kuei Shan. Śāriputra a fost unul dintre principalii discipoli ai lui Buddha, şi a fost cunoscut pentru înţelepciunea sa. Acţiunea de a întoarce faţa către perete este reîntoarcerea funcţiunii către nemişcarea Dharmakāyaei.

Un maestrul iluminat nu visează niciodată, visul denotă o minte tulburată. Cei doi discipoli au interpretat corect aşa-zisul vis, aducându-i un lighean cu forma rotundă, şi un bol rotund de ceai, ambele simbolizând Dharmakāya sa, care fusese prezentă tot timpul şi pretutindeni.

[2] Călugării care stau în munţi poartă o pălărie de ploaie din bambus. Satul scutit de recrutare simbolizează eliberarea de iluzie. Călugărul vroia să zică: „Dacă o persoană nu trece prin antrenamentul Maestrului Kuei Shan (care era cunoscut în toată ţara), atunci acea persoană nu se va elibera niciodată. Învăţătura ta cum este dată?" Lovitura de picior a maestrului relevă pe cel care acţionează, adică pe cel care înfăptuieşte măreaţa funcţiune mai sus amintită.

[3] Ideea maestrului era aceea că natura proprie (natura-Buddha) este aceeaşi, fie că e vorba de un călugăr sau de un bivol, şi ea nu poate fi numită, pentru că numele nu au natură a lor. Această frază este citată şi discutată pe larg în cercurile Ch'an din toată ţara.

săi care au reuşit să realizeze adevărul au devenit atât de numeroşi încât nici nu pot fi număraţi. Discipolii cărora li s-a permis să intre în „camera abatelui" au fost în număr de patruzeci şi unu.

*

În cea de-a noua zi din prima lună a celui de-al şaptelea an al regatului lui Ta Chung din dinastia T'ang (20 februarie 853), după ce maestrul şi-a spălat şi clătit gura, s-a aşezat cu picioarele încrucişate şi a murit fericit la vârsta de optzeci şi trei de ani de viaţă şi la vârsta Dharmică de şaizeci şi patru.[1]

*

Stūpa sa a fost ridicată pe muntele (Kuei Shan) iar împăratul i-a acordat postum titlul de „Maestrul Ch'an Ta Yuan" (Măreaţa perfecţiune), iar pe stūpa a fost scris epigraful „Ch'ing Ch'in" (Puritate - Curăţie).

[1] Numărul anilor de când fusese ordinat.

2. ŞCOALA KUEI YANG (IKYO ZEN)

Maestrul Hui Chi din Muntele Yang Shan, districtul Yuan Chou[1]

Maestrul ch'an Hui Chi din Muntele Yang Shan, districtul Yuan Chou, s-a născut în localitatea Huai Hai, din districtul Shao Chou. Numele său laic era Yeh. La vârsta de cincisprezece ani, el intenţionă să plece de acasă, dar fu împiedicat de părinţii săi. Doi ani mai târziu, îşi tăie două degete, se prosternă în faţa părinţilor şi jură că va merge în căutarea Dharmei celei drepte, pentru a le arăta recunoştinţa pe care le-o datora.

La un timp după aceea, el deveni adeptul Maestrului ch'an Tung de la mânăstirea Nan Hua[2], care îi rase capul. Mai înainte de a fi ordinat, el începuse să călătorească (pentru a studia cu alţi maeştri). Prima dată l-a vizitat pe maestrul ch'an Tan Yuan, şi fu trezit de acesta la profunda doctrină. Apoi, el merse în muntele Kuei Shan, unde realiză înţelegerea profundului (adevăr).

Maestrul Ling Yu l-a întrebat: „Eşti un călugăr cu sau fără stăpân?" Hui Chi răspunse: „Am un stăpân." Ling Yu îl întrebă: „Unde este el?" Hui Chi traversă sala de la Vest la Est, şi rămase acolo.[3] Ling Yu văzu că acest discipol nu era unul obişnuit şi mai târziu îi dădu o învăţătură pe potrivă. Hui Chi întrebă: „Unde este sălaşul adevăratului

---

[1] Extras din *Ching Te Ch'uan Teng Lu* („Transmisiunea Lămpii").

[2] Mânăstirea celui de-al Şaselea Patriarh, chemată mai înainte „Mânăstirea Pao Lin.

[3] Vestul este simbolul imperturbabilităţii, sau corpul; Estul este simbolul activităţii, funcţiunii sale. Hui Chi a traversat sala pentru a arăta stăpânul, proprietarul, cel care era liber să vină şi să plece.

Buddha?" Ling Yu răspunse: „Răsuceşte invers subtilităţile gândirii tale cea fără de gânduri, şi cugetă la nelimitata strălucire spirituală până când gândirea îţi va fi epuizată, apoi întoarce-o la sursa ei, (unde) natura fundamentală - cu expresiile ei fenomenale -, sălăşluieşte etern, unde activitatea şi principiul nu sunt în dualitate, şi unde se află „Aşa-itatea" adevăratului Buddha." Auzind acestea, Hui Chi s-a iluminat spontan. Rămase deci (la mănăstire) spre a-l servi pe Ling Yu.

Mai târziu, el merse la Chiang Ling pentru ordinaţie, şi petrecu perioada de retragere din timpul verii studiind Vinaya Pitaka.[1] Apoi merse la maestrul ch'an Yen T'ou.

(Văzându-l), Yen T'ou ridică „apărătoarea de muşte", iar Hui Chi îşi întinse rogojina. Yen T'ou ascunse „apărătoarea de muşte" la spate, iar Hui Chi îşi luă rogojina, o puse pe umăr şi ieşi. Yen T'ou spuse: „Nu sunt de acord cu întinsul rogojinii, aprob doar strânsul ei."[2]

Yang Shan îl întrebă pe maestrul ch'an Shih Shih: „Care este deosebirea dintre Buddha şi Tao?"[3] Shih Shih răspun-

---

[1] Una dintre cele trei diviziuni ale canonului buddhist: învăţătură, disciplină şi reguli monahale.

[2] Apărătoarea de praf (sau apărătoarea de muşte) este formată dintr-un mâner de care este ataşat la un capăt un mănunchi de fire de coadă de cal alb, iar la celălalt un inel de metal, pentru a putea fi agăţat de perete. O rogojină, *nisīdana* în sanscrită, este folosită pentru a şedea pe ea. Yen T'ou a pus la încercare înţelegerea vizitatorului prin ridicarea „apărătorii de praf", ceea ce arată funcţiunea activă a corpului său spiritual. Ca răspuns, Yang Shan a desfăşurat rogojina, ceea ce de asemenea arată acţiunea funcţiunii sale spirituale. Atunci când Yen T'ou a ascuns la spate „apărătoarea de praf", el a vrut ca activitatea sau funcţiunea sa să se reîntoarcă în corpul său spiritual. La fel, acţiunea lui Yang Shan de retragere a rogojinii şi de punere a ei pe umăr, reprezintă acelaşi lucru. Yen T'ou a aprobat retragerea rogojinii de către Yang Shan, pentru că imediat după aceea Yang Shan a ieşit, iar acest act complementar reprezintă reîntoarcerea funcţiunii în corpul spiritual. El nu aprobase acţiunea de desfăşurare a rogojinii, pentru că actul era incomplet. Dacă după ce a desfăşurat rogojina, Yang Shan ar fi îngenuncheat şi ar fi făcut o prosternare pe ea, sau ar fi păşit pe ea, rămânând în picioare, atunci acţiunea funcţiunii sale ar fi fost completă. În cazul descris, funcţiunea a fost doar pe jumătate săvârşită.

[3] Tao, sau Calea, Adevărul, Doctrina.

se: „Tao este ca o palmă deschisă, Buddha este ca un pumn."[1] Când plecă de la Shih Shih, acesta îl conduse la uşă, spunând: „Nu pleca de tot de data asta, pentru că va trebui să te reîntorci la mine mai târziu."[2]

*

(Un om, pe numele lui) Wei Chou îl rugă pe Ling Yu să scrie o gāthā pentru el. Maestrul răspunse: „Destăinuirile reciproce a doi oameni aflaţi faţă în faţă, arată prostie; cum poate fi asta exprimată prin trăsăturile de tuş pe hârtie?"[3] Atunci omul îl rugă acelaşi lucru pe Hui Chi, care trasă un cerc pe o bucată de hârtie şi scrise: „Să ştii după ce te-ai gândit, înseamnă nivelul al doilea; să ştii fără a te gândi, este nivelul al treilea."[4]

*

Într-o zi, pe când Hui Chih îl urma pe Kuei Shan la munca câmpului, spuse: „Aşa de jos aici şi atât de sus acolo!" Ling Yu răspunse: „Apa poate aduce lucrurile la acelaşi nivel." Atunci el zise: „Nici măcar pe apă nu te poţi baza, Venerabile; lasă ca susul să vină la nivelul de jos şi josul să urce la nivelul de sus." Ling Yu (dădu din cap) aprobator.[5]

---

[1] O palmă deschisă reprezintă activitatea sau funcţiunea, în timp ce un pumn închis reprezintă corpul nemişcat.

[2] Această frază nu trebuie interpretată literal, pentru că a face asta ar însemna a te agăţa de ceea ce maeştrii numesc „înţelesul mort". „Înţelesul său viu" este : „Nu te reîntoarce la nemişcarea corpului tău spiritual pentru totdeauna, pentru că va trebui să-i îndeplineşti funcţiunea pentru binele celorlalţi, aşa cum eu fac aici."

[3] Cuvântul „asta" din această frază reprezintă corpul imaterial, ce nu poate fi exprimat. Încercarea de dezvăluire a corpului fără nume atunci când un om întâlneşte un altul, arată prostie; cum poate fi inexprimabila realitate exprimată în trăsături de tuş, pe o coală de hârtie?

[4] Cercul simbolizează corpul etern. Simpla cunoaştere, fără realizarea empirică, nu are nici o valoare, de unde nivelurile doi şi trei. Cunoaşterea, după o prealabilă gândire, este ceva mai bine decât cunoaşterea fără o gândire prealabilă, pentru că în primul caz există măcar actul gândirii, care este funcţiunea în neclaritatea ei, în timp ce în cel de-al doilea caz, nu există nici o urmă de funcţiune.

[5] Acest dialog arată că Yang Shan a făcut progrese rapide în dialectică. El a comparat inegalitatea dintre corp şi funcţiune cu aceea a

*

Un susţinător[1] (al mânăstirii) a trimis un cadou (lui Kuei Shan), constând într-o ţesătură subţire pentru confecţionarea de robe. Yang Shan l-a întrebat pe maestru: „Venerabilul primeşte atât de multe lucruri de la acest donator; cum va răsplăti el toate acestea?" (Pentru a-i arăta cum se răsplăteşte un cadou) Ling Yu bătu în platforma de meditaţie.[2] Yang Shan spuse: „Cum poate converti Venerabilul proprietatea comună în folosul său personal?"[3]

*

(Într-o zi), Ling Yu l-a întrebat brusc pe Yang Shan: „De unde vii?". Acesta din urmă răspunse: „De la câmp." Ling Yu întrebă: „Câţi oameni erau acolo, pe câmp?" Yang Shan înfipse sapa în pământ şi rămase (nemişcat). Ling Yu spuse: „Azi, în Nan Shan (Muntele de Sud) mulţi oameni taie iarba." Atunci, Yang Shan îşi luă sapa şi plecă.[4]

---

pământului, iar maestrul său i-a spus că apa sau natura proprie le poate egaliza pe ambele. Yang Shan a spus că nu te poţi baza pe natura proprie înainte de iluminare, iar dacă cineva este iluminat, atunci nu mai este nevoie de egalizarea funcţiunii şi corpului; atunci ar fi suficient să lase corpul şi funcţiunea să se ajusteze de la sine, prin intermediul antrenamentului Ch'an.

[1] *Dānapati* în sanscrită, o persoană care face daruri, un susţinător material al mânăstirii.

[2] Acţiunea de a ciocăni în platforma de meditaţie a reprezentat acţiunea măreţei funcţiuni a lui Kuei Shan de a merge direct la minte, astfel încât acel susţinător să-şi poată realiza natura proprie. Acesta este cel mai bun mod de a răsplăti pe cineva, pentru că Buddha a spus că inegalabilul dar (*Dāna*) este acela de a conferi Dharma lui Buddha celorlalţi.

[3] Yang Shan a spus în glumă că maestrul său nu ar trebui să folosească platforma de meditaţie, care era proprietate comună, pentru a-şi plăti datoria sa personală derivată din darurile primite. Acesta este „înţelesul mort" al frazei, însă „înţelesul viu" este : „Ai săvârşit măreaţa ta funcţiune atunci când ai bătut în platformă; acum lasă-mă şi pe mine să o săvârşesc pe a mea, prin rostirea acestor cuvinte."

[4] În ciuda faptului că erau mulţi oameni pe câmp, cu adevărat nu era nici unul, pentru că ei erau doar iluzii ale unei minţi induse în eroare. Ca răspuns la întrebarea maestrului său, Yang Shan a înfipt sapa în pământ, pentru a arăta că toate lucrurile se reîntorc la unica minte, care este nemişcată, simbolizând Dharmakāya în samādi-ul sau imperturba-

*

Yang Shan avea grijă de vite pe muntele Kuei Shan. Şeful comunităţii (care fusese şi el acolo) spuse: „Există sute de milioane de fire de păr, cu sute de milioane de lei în ele." Yang Shan nu comentă nimic, iar când se reîntoarse (la mănăstire) merse la Kuei Shan. Mai târziu veni şi şeful comunităţii, care se prosternă la picioarele lui Kuei Shan.

Apoi Yang Shan aduse în discuţie ceea ce şeful comunităţii spusese, şi-l întrebă: „Nu tu ai fost acela care a spus că „Există sute de milioane de fire de păr, cu sute de milioane de lei în ele"? Şeful comunităţii răspunse: „Ba da." Yang Shan întrebă: „Atunci când leii apar, ei apar înainte sau după firele de păr?" Şeful comunităţii răspunse: „Ei nu apar nici înainte, nici după (firele de păr)." După aceasta, Yang Shan ieşi (din cameră). Ling Yu remarcă: „Leul şi-a frânt spatele."[1]

---

bilitatea ei; aceasta a fost funcţiunea care se reîntoarce la corpul etern. Remarca lui Kuei Shan: „Azi, pe Muntele de Sud mulţi oameni taie iarba" are ca înţeles faptul că corpul imaterial este pretutindeni şi este atotcuprinzător, incluzând şi Muntele de Sud, şi că acest corp imaterial înfăptuieşte măreaţa sa funcţiune. Yang Shan şi-a luat sapa arătând măreaţa funcţiune şi a plecat, pentru a-şi arăta dispariţia din scenă sau, cu alte cuvinte, reîntoarcerea funcţiunii în corp, întrerupând astfel dialogul ce îi servise la îndeplinirea scopului. Kuei Shan nu a ratat nici o singură ocazie în a-i da învăţătura discipolului său, în aşa fel încât acesta să-i devină mai târziu succesor.

[1] Atunci când a văzut cireada, şeful comunităţii s-a referit la blana lor. Firele de par din blană reprezintă omul aflat în iluzie, pentru că ele sunt uşoare şi subţiri, iar vântul le duce în toate direcţiile, asemenea oamenilor care urmează orbeşte curentele lumeşti. În ciuda iluziilor acestora, oamenii din această lume nu diferă de Buddha, al cărui simbol este neînfricatul leu. Deci, din punct de vedere al naturii lor fundamentale, miliardele de oameni aflaţi în iluzie nu sunt altceva decât Buddha. Yang Shan a vrut să pună la încercare capacitatea spirituală a şefului comunităţii, întrebându-l dacă natura eternă a oamenilor apare înainte sau după blană. Şeful a avut dreptate pentru că răspunsul său a şters orice urmă a timpului. Atunci când Yang Shan a pus întrebarea, a înfăptuit marea funcţiune de a întinde o capcană pentru a-l prinde pe şeful comunităţii în ea, dar când acesta din urmă a răspuns corect, Yang Shan a plecat, iar acţiunea de a ieşi din cameră semnifică reîntoarcerea funcţi-

(În sală), după ce Kuei Shan s-a urcat în jilțul său, a ridicat „apărătoarea de muște" și a spus: „Acela care este în stare să acționeze potrivit adevărului, va primi această „apărătoare".

Yang Shan întrebă: „Eu acționez potrivit adevărului, pot căpăta (apărătoarea)?" Șeful comunității spuse: „Acționează doar potrivit adevărului și cu siguranță o vei avea." Yang Shan înșfăcă „apărătoarea" (din mâna maestrului) și-o luă cu el.[1]

*

Într-o zi ploioasă, șeful (comunității) zise: „Bună ploaie, Venerabile."

Yang Shan întrebă: „Cum e bună?" Pentru că șeful comunității nu putu răspunde, Yang Shan spuse: „Nu pot să răspund la întrebare." Șeful comunității îl întrebă pe Yang Shan: „Cum este bună?" Yang Shan arătă (cu degetul) spre ploaie.[2]

*

Pe când Kuei Shan și Yang Shan se plimbau împreună pe afară, o cioară trecu zburând, având în cioc o curmală roșie, pe care o lăsă să cadă în fața lor. Ling Yu o luă de jos și i-o dădu lui Yang Shan care, după ce spălă fructul, i-o dădu înapoi maestrului său. Ling Yu întrebă: „Cum ai făcut să-l obții?" Yang Shan răspunse: „Aceasta este răsplata pentru marea ta virtute." Ling Yu spuse: „Nu ar trebui să

---

unii în corpul neclintit. Kuei Shan, în glumă, a observat că Yang Shan, leul, și-a frânt spatele din cauză că fusese învins de șeful comunității.

[1] A acționa semnifică a funcționa în acord cu adevărul, cu alte cuvinte, înseamnă ca prin intermediul măreței ei funcțiuni o persoană să-și reveleze Dharmakāya. Yang Shan a înfăptuit această măreață funcțiune înșfăcând „apărătoarea de praf" pentru a-și revela Dharmakāya, iar Dharmakāya este cea care de fapt a săvârșit-o. După aceasta, el a ieșit afară pentru a arăta neclintirea funcțiunii.

[2] Ploaia este bună pentru că determină activarea potențialității în scopul de a înfăptui funcțiunea vederii. Șeful comunității nu era iluminat, iar Yang Shan l-a învățat să-l perceapă pe „acela" care arată spre ploaie, adică „ceea ce" înfăptuiește binefăcătoarea funcțiune de iluminare a celui care întreabă.

rămâi cu mâinile goale." Şi atunci îi dădu jumătate din fruct lui Yang Shan.[1]

*

Pe când Yang Shan îşi spăla roba, Tan Yuan îl întrebă: „Ce ar trebui să facă cineva în momentul acesta?" Yang Shan răspunse: „Unde se poate vedea „momentul acesta"?"[2]

*

Maestrul a stat timp de cincisprezece ani în muntele Kuei Shan, iar spusele sale au fost admirate de toţi învăţăceii de acolo. După ce a primit pecetea (minţii) ezoterice a lui Kuei Shan, el şi-a condus discipolii în muntele Wang Mang, unde a rămas pentru a-i converti pe toţi cei care au venit acolo. Ca urmare a condiţiilor nefavorabile de acolo[3], el a plecat mai departe în muntele Yang Shan, unde învăţăceii săi au venit în număr mare.

*

În sala practicii maestrul spuse adunării călugărilor: „Toţi ar trebui să întoarceţi lumina către interiorul vostru şi să nu-mi memoraţi cuvintele. Din timpuri fără de-nceput, voi aţi întors spatele luminii şi v-aţi aruncat în întuneric. Gândirea voastră falsă este atât de adânc înrădăcinată încât nu poate fi risipită doar într-un singură clipă. De aceea este necesar să fie folosite metodele ingenioase pentru a vă dezbăra de grosolanele voastre concepţii. Aceasta este ca şi cum i-ai da unui copil frunze galbene[4], însă există oare vreun bob de adevăr în asta? Este ca omul care şi-a deschis

---

[1] Maestrul şi discipolul se preamăresc unul pe altul pentru iluminarea lor. Cititorii vor nota marea funcţiune înfăptuită şi de Kuei Shan, şi de Yang Shan, atunci când au dat fructul de la unul la altul.

[2] Întrebarea lui Tan Yuan înseamnă: „În acest moment, cum ar trebui cineva să acţioneze pentru a fi în acord cu realitatea?" Yan Yuan a vrut să-l încerce pe Yang Shan, care a răspuns că realitatea nu poate fi văzută.

[3] Literal: datorată lipsei unei cauze concurente.

[4] Buddha a comparat învăţătura expedientă dată de folosirea sūtrelor cu frunzele galbene date unui copil care plânge, pentru a-l face să creadă că i-a fost dat aur adevărat şi să se oprească din plâns, dar realitatea nu poate fi expusă oamenilor prin cuvinte şi discursuri.

o prăvălie în care vinde tot felul de mărfuri, inclusiv aur şi jad, dar al cărui scop este acela de a stabili potenţialităţile clienţilor. Din acest motiv, se spune că Shih T'ou este patronul unei prăvălii care vinde aur adevărat. Eu însă vând la toată lumea - dacă un client vrea să cumpere excremente de şobolan, îi vând excremente de şobolan, iar dacă cineva vrea aur adevărat, îi vând aur adevărat.[1]

Un călugăr întrebă: „Eu nu vreau excremente de şobolan; Venerabilul îmi va da aur adevărat?" Maestrul răspunse: „Dacă (prima dată) gândeşti şi apoi deschizi gura (să întrebi), n-ai să înţelegi niciodată, chiar dacă ai aştepta până va fi anul măgarului."[2] Călugărul rămase tăcut, iar maestrul continuă:" O să avem mult de lucru dacă avem întrebări, dar dacă n-avem întrebări, nu avem nici de lucru.[3] Dacă o să vorbesc despre meditaţie (Ch'an), atunci n-o să fie nimeni prin preajmă să mă asculte, în afară de cinci sute sau şapte sute de oameni. Dar dacă o să vorbesc despre verzi şi uscate, despre Est şi Vest, atunci oamenii or să se lupte să-mi prindă (vorbele); o să fiu ca cel care, deschizând pumnul, îi arată unui copil, spre deziluzia acestuia, că nu e nimic în el. Şi acum îţi spun simplu; nu-ţi fixa mintea pe sfinţenie; îndreapt-o doar asupra naturii tale imateriale[4] şi cultivă realitatea. Nu căuta cele trei cunoaşteri şi cele şase puteri.[5] De ce nu? Pentru că ele sunt doar rămurele în

---

[1] Spre deosebire de Shih T'ou care primea doar oameni de înaltă spiritualitate, Yang Shan a primit orice nou venit, indiferent de potenţialitatea acestuia.

[2] În China este ales câte un animal ca simbol pentru fiecare an lunar ; pentru că măgarul nu se află printre aceste animale, anul lui nu va veni niciodată.

[3] Dacă cineva este hotărât să înveţe şi să pună întrebări, îl voi învăţa, dar dacă nimeni nu este hotărât să înveţe, nu va fi „nici o afacere".

[4] Literal, oceanul lui *Bhūtatathatā*, cel care conţine totul, natura imaterială a corpului lui Buddha (*Dharmakāya*).

[5] Cele trei cunoaşteri sunt: (a) cunoaşterea despre condiţia de muritor a persoanei proprii şi a celorlalţi, în vieţile trecute, (b) cunoaşterea spirituală despre condiţia de muritor din viitor, (c) cunoaşterea nirvānică, adică despre suferinţele condiţiei de muritor şi învingerea tuturor pasiunilor şi tentaţiilor. Cele şase puteri, sau *şādabhijñā* în sanscrită, sunt: (1) *divyacakşus*, viziunea unui deva, viziunea instantanee a

copacul sfinţeniei. Trebuie doar să ştii (să recunoşti sau să te identifici pe tine cu) mintea ta pentru a atinge fundamentalul. Mergi la rădăcină fără a te îngriji de rămurele, iar mai târziu, într-o zi, le vei avea pe toate. Dacă nu vei dobândi fundamentalul, pur şi simplu vei eşua (în căutarea ta), în ciuda tuturor studiilor tale, şi asta din cauza sentimentelor, emoţiilor (şi discriminărilor) tale. Nu l-ai auzit pe Venerabilul Kuei Shan spunând: „Când toate impresiile despre sacru şi profan vor fi eliminate, atunci va apărea corpul adevăratei eternităţi, în care absolutul şi relativul nu vor mai fi în dualitate, şi care va fi doar Bhūtatathatā Buddha.[1]

(Când un călugăr) a întrebat: „Care a fost ideea Patriarhului?", maestrul a desenat un cerc în aer, în interiorul căruia a scris caracterul „Fu" (Buddha). Călugăr a rămas tăcut.[2]

*

Maestrul l-a întrebat pe şeful (comunităţii): „Nu te gândi la bine sau la rău. Cum ai proceda în acest moment?" Şeful (comunităţii) răspunse: „Acest moment este acela în care viaţa mea întrupată ar trebui să se odihnească." Maestrul spuse: „De ce nu-l întrebi pe acest bătrân călugăr?" Călugărul spuse: „În acest moment (nici măcar) Venerabilul nu este perceptibil." Maestrul declară: „Nu eşti potrivit să-mi duci mai departe învăţătura."[3]

---

tuturor lucrurilor, de pretutindeni, în cadrul tărâmului formei; (2) *divya-śrotra*, capacitatea de a auzi orice sunet, de oriunde.; (3) *paracitta-jñāna*, capacitatea de a cunoaşte gândurile tuturor celorlalte minţi; (4) *pūrva-nivāsānusmṛti-jñāna*, cunoaşterea tuturor existenţelor anterioare ale propriei persoane şi a celorlalţi; (5) *ṛddhi-sākṣātkriyā*, puterea de a fi oriunde şi de a face orice la dorinţă; (6) *āsravakṣaya-jñāna*, conştiinţa supranaturală a diminuării înclinaţiilor vicioase.

[1] Când toate iluziile, de exemplu dualitatea, au fost eliminate prin integrarea lor în minte, veritabilul corp al adevăratei eternităţi se va revela de la sine, şi nu va fi altceva decât „Aşa-itatea" lui Buddha.

[2] Cercul simbolizează eternitatea, 'Fu' înseamnă 'Cel Iluminat'. Călugărul era ignorant.

[3] Yang Shan dorea să-i dea învăţătura şefului (comunităţii) însă acesta din urmă nu a înţeles. Întrebarea maestrului a fost plină de înţelesuri, adică: „Dacă ai pune capăt binelui şi răului, adică tuturor

*

Maestrul a făcut o călătorie înapoi la muntele Kuei Shan pentru a-i face o vizită lui Ling Yu, care l-a întrebat: „Acum eşti privit ca un învăţător iluminat; atunci când discipolii vin din ţinuturile unde locuiesc, cum îi poţi deosebi pe cei care ştiu că „este" de cei care ştiu că „nu este"[1], între cei care sunt moştenitori (ai Dharmei) ai unor maeştri (iluminaţi) şi cei care nu sunt moştenitori; şi între cei (care fac parte din) Şcoala Învăţării şi cei care fac parte din Şcoala Absolută?[2] Încearcă să(-mi) spui ceva ca să văd."

---

concepţiilor duale, cum ar trebui să acţionezi pentru a fi în acord cu adevărul?" Şeful (comunităţii) a răspuns greşit spunând că viaţa întrupată în acest corp, care lui îi era dragă, ar trebui să rămână în această pace şi nemişcare a minţii. Dar acest lucru este ca şi cum ai sta în vârful unui stâlp de o sută de picioare, aşa cum a spus Maestrul Hsu Yun în discursurile sale, sau ca lenea călugărului care a refuzat să mai facă un pas după ce a atins nemişcarea minţii, şi a cărui colibă, dăruită de o bătrână doamnă, a fost arsă până la temelie de furia celei cea care a dăruit-o. Maestrul a continuat însă să dea învăţătura călugărului şi i-a zis: „De ce nu mă întrebi pe mine aceeaşi întrebare?" În dialogurile dintre maestru şi discipol, maestrul spune deseori elevului său: „Întreabă-mă aceeaşi întrebare şi voi răspunde la ea." Acest lucru ţinteşte direct la minte, pentru că „Tu întrebi" şi „Eu răspund" revelează invariabil pe cel care întreabă şi pe cel care răspunde, adică „Tu" şi „Eu", sau natura ta proprie şi natura mea proprie, care de fapt poartă discuţia, sau îşi înfăptuiesc funcţiunile. Foarte mulţi discipoli ating iluminarea după această simplă întrebare-răspuns. Şeful (comunităţii) a dat un răspuns prostesc: „În acest moment (nici măcar) Venerabilul Domn nu este vizibil", ceea ce înseamnă că a ratat ţinta. Ca urmare, maestrul declară că şeful este incapabil să moştenească Dharma.

[1] 'Cel care ştie că există' este o expresie Ch'an care înseamnă „Cel care ştie că natura-Buddha este inerentă fiecărei fiinţe". Toţi maeştrii evită să folosească nume specifice precum „Natura-Buddha", „Natura-proprie" etc., deoarece le este teamă că discipolii lor se vor agăţa de nişte nume goale şi niciodată nu vor realiza adevărul. Transpunerea într-o altă limbă a acestor termeni Ch'an este o adevărată durere de cap pentru traducători.

[2] Literal, Şcoala Învăţării: învăţătura înţelesului şi învăţătura absolutului sau învăţătura ermetică, adică sūtrele şi secta Ch'an. Deşi Yang Shan era deja un învăţător iluminat, bătrânul său maestru vroia să fie sigur că succesorul său în Dharma era competent să predea altora învăţătura Dharmei. Kuei Shan era dornic să asigure perpetuarea sectei sale.

Yang Shan răspunse: „Am (ceva) experienţă în legătură cu acest lucru; atunci când îi văd pe călugări venind de la locuinţele lor, din provinciile lor, îmi ridic „apărătoarea de praf" şi-i întreb: „Acolo la voi, este asta expusă sau nu?" şi îi mai întreb: „În afară de asta, ce fac la voi acasă bătrânii maeştri?" Ling Yu îl acoperi de laude pe maestru, apoi zise: „Din cele mai vechi timpuri, aceasta a fost determinarea, efortul neprecupeţit al şcolii.[1] Ling Yu în întrebă pe maestru: „În vasta expansiune a conştiinţei lor fundamentale,[2] fiinţele vii ale pământului sunt lipsite de aspectul fundamental pe care ar putea să se sprijine; cum ştii tu că acei călugări au sau nu (natura fundamentală)?" Maestrul răspunse: „Am avut şi această experienţă."

Se întâmplă chiar atunci să treacă prin faţa lor un călugăr, iar maestrul îl strigă: „Venerabile!" şi pentru că acel călugăr întoarse capul spre ei, maestrul îi spuse lui Ling Yu: „Venerabile, acest călugăr este unul care nu are aspectul fundamental pe care s-ar putea sprijini în cazul unei vaste expansiuni a conştiinţei sale fundamentale." (Lăudându-şi discipolul) Ling Yu spuse: „Aceasta este doar o picătură din laptele leului, cel ce poate face să dispară şase burdufuri de lapte de măgar."[3]

---

[1] Acţiunea de a ridica „apărătoarea de praf" este acţiunea măreţei funcţiuni care arată pe cel care o ridică. Yang Shan vroia să zică: „La mânăstirea ta, maestrul tău ţinteşte direct la minte atunci când te învaţă cum să-ţi realizezi natura proprie şi să dobândeşti buddhaitatea?" „Acesta" în Ch'an îl indică pe cel care ridică „apărătoarea de praf" şi nu „apărătoarea de praf" în sine. Cea de-a doua întrebare „Ce făceau bătrânii maeştri?" înseamnă care erau activităţile lor, sau acţiunea funcţiunii lor în concordanţă cu transmisiunea minţii, în scopul de a-şi ilumina discipolii. Kuei Shan l-a lăudat pe Yang Shan pentru folosirea celor mai bune instrumente ale sectei, atunci când îi primeşte şi îi călăuzeşte pe călugării vizitatori, pentru că metoda sa era aceea de ţintire directă la minte, aşa cum a fost învăţătura lui Bodhidharma.

[2] Mintea a fost mişcată de primul gând al activităţii, datorate ignoranţei fundamentale. „Trezirea Credinţei" pune acest lucru pe seama neştiinţei activităţii minţii, datorate ignoranţei. Conştiinţa este opusul înţelepciunii.

[3] Maestrul l-a strigat pe călugărul care trecea, în scopul de a vedea dacă potenţialitatea inerentă a acestuia putea fi trezită, până la punctul

*

Dregătorul Cheng Yu îl întrebă pe maestru: „Se spune că cineva poate intra în nirvana fără a pune capăt amăgirilor şi suferinţelor (*kleśa*). Cum se poate asta?" Maestrul îşi ridică „apărătoarea de praf", iar dregătorul spuse: „Cuvântul ‚intrare' poate fi omis." Maestrul răspunse: „Cuvântul ‚intrare' nu este pentru (onorabilul) Dregător."[1]

*

Maestrul l-a întrebat pe un călugăr: „De unde vii?" Călugărul răspunse: „De la Yu Chou." Maestrul spuse: „Aş dori nişte noutăţi de la Yu Chou; care este preţul orezului pe acolo?" Călugărul răspunse: „Când am plecat de acolo, am trecut prin piaţă dar neintenţionat, am mers pe un pod şi acesta s-a rupt." După acestea, maestrul s-a oprit (din vorbă).[2]

în care acesta şi-ar putea percepe natura fundamentală, aceasta fiind învăluită în întunericul ignoranţei. Dar pentru că acel călugăr îşi folosea încă conştiinţa, el şi-a întors capul să vadă cine-l striga, iar maestrul i-a spus lui Ling Yu: „Acesta este unul care, în marea sa ignoranţă, nu va putea să-şi dobândească natura fundamentală".

Laptele leului este precum iluminarea *Bodhi* care este capabilă să elimine ignoranţa, aşa cum o picătură de lapte de leu poate să facă să dispară şase burdufuri de lapte de măgar. Această analogie este pentru Buddha aşa cum este cămila care trece prin urechile acului pentru Cristos. Şi astfel, Ling Yu a lăudat funcţiunea discipolului său, capabilă să risipească ignoranţa.

[1] *Kleśa* înseamnă anxietate, grijă, tulburare, confuzie, amăgire şi orice altceva care poate cauza acestea. Dregătorul a citat această frază din sūtra *Vimalakīrti Nirdeśa*, al cărei înţeles este că nirvana şi *kleśa* fac parte din aceeaşi natură fundamentală, care este non-dualã. Maestrul şi-a ridicat „apărătoarea de praf" pentru a arăta că cunoaşterea a ceea ce îndeplineşte marea funcţiune poate asigura o completă intrare în nirvana. Dregătorul a menţionat că dacă nirvana este pretutindeni, cuvântul ‚intrare' poate fi omis. Iar maestrul a vrut să spună „De ce să discriminezi în legătură cu acel cuvânt, pentru că atunci, discriminarea ta te va împiedica să intri în Nirvana?"

[2] Maestrul l-a pus la încercare pe călugăr întrebându-l de preţul orezului la Yu Chou, pentru a vedea dacă mintea călugărului era încă ataşată de un loc. Mintea care este ataşată de un loc e impură, pentru că mintea pură este omniprezentă şi este liberă de ideea de locaţie sau direcţie, aşa cum spune învăţătura lui Huang Po. Călugărul a răspuns că a

Când maestrul a văzut (un alt) călugăr, şi-a ridicat „apărătoarea de praf". Văzând aceasta, călugărul strigă. Maestrul îl întrebă: „Strigătele nu sunt ceva neobişnuit, dar care a fost greşeala bătrânului călugăr?" Călugărul răspunse: „Venerabile, nu este potrivit să-i înveţi pe alţii ceea ce este obiectiv." Auzind acestea, maestrul îl lovi pe călugăr.[1]

*

Maestrul îl întrebă pe Hsiang Yen: „Tinere frate, care este ultima ta viziune?" Hsiang Yen răspunse: „Sunt chiar incapabil să vorbesc despre asta." Şi apoi cântă următoarea gāthā:

„Anul trecut sărăcia mea nu a fost suficient de săracă,
Dar anul acesta ea este reală. Anul trecut am fost sărac
Şi n-am avut un loc în care să-mi înfig cazmaua,
Dar anul acesta sunt cu adevărat sărac,
pentru că nici cazmaua n-o mai am."[2]

---

trecut neintenţionat pe un pod de la Yu Chou care s-a rupt, aceasta tăind orice legătură cu acel loc. Podul de aici este cel care se regăseşte în gātha discipolului Fu Ta Shih, ale cărei două versuri finale sunt: *Un om trece un pod / Podul, şi nu apa, curge*. Aici „un om" este omul lui Lin Chi, cel care nu are nici o poziţie sau o adevărată personalitate, podul reprezintă fenomenele schimbătoare, iar apa reprezintă natura proprie, neschimbătoare. Călugărul a citat probabil podul din gātha mai sus menţionată, şi pentru că a dat un răspuns corect, maestrul a oprit conversaţia sau, cu alte cuvinte, a reîntors ‚funcţiunea' sa iluminatoare la nemişcarea ‚corpului'.

[1] Strigătele sunt utilizate în învăţătura Ch'an, şi ne vom ocupa de ele în următorul capitol, cel despre secta Lin Chi. Un obiect este opusul minţii subiective şi călugărul l-a acuzat pe nedrept pe maestru pentru faptul că şi-a ridicat „apărătoarea de praf" - obiectul, în loc să ţintească direct la mintea subiectivă. Pentru că acel călugăr nu a văzut pe „cel care a ridicat ‚apărătoarea de praf' - ca subiect, ci a fost ataşat de ‚apărătoarea de praf' - ca obiect, (ceea ce este asemănător cu privitul degetului care arată luna şi nu luna care era arătată de deget), maestrul l-a lovit, probabil cu ‚apărătoarea de praf' sau cu un băţ, pentru a-i arăta iarăşi subiectul care îndeplineşte funcţiunea de a-l bate.

[2] Hsiang Yen a fost discipol şi al lui Kuei Shan şi era mai tânărul frate întru Dharma al lui Yang Shan. ‚Ultima viziune' reprezintă cea mai nouă realizare a sa în antrenamentul Ch'an. Cel de-al treilea vers al *gāthei* de mai sus diferă uşor de cea care se găseşte în „Selecţia Imperială de Maxime Ch'an" (Yu Hsuan Yu Lu), dar înţelesul general al *gāthei* este acelaşi în ambele colecţii. Gātha arată nivelul de eliminare graduală a

Maestrul spuse: „Tu ai realizat Ch'an-ul lui Tathāgata şi nu Ch'an-ul Patriarhilor.[1]

*

Kuei Shan trimise un cadou maestrului, care conţinea o oglindă. Când a mers în sala de meditaţie, maestrul ridică oglinda şi spuse adunării călugărilor: „Spuneţi dacă aceasta este oglinda lui Kuei Shan sau a lui Yang Shan. Dacă cineva răspunde corect, n-o voi sparge." Şi cum nimeni n-a răspuns, maestrul sparse oglinda."[2]

*

Maestrul îl întrebă pe Shuan Feng: „Tinere frate, care este cea mai nouă viziune a ta?" Shuang Feng răspunse: „Viziunea mea e aceea că nu există lucru să se potrivească." Maestrul spuse: „Interpretarea ta este interpretarea a ceea ce este obiectiv." Shuang Feng întrebă: „A mea fiind astfel, care este cea a fratelui mai mare?" Maestrul răspunse: „Nu ştii că nici un lucru (Dharma) nu se poate potrivi?" Când Kuei Shan auzi acest dialog, spuse: „Propoziţia lui Hui Chi chinuie şi omoară oameni din toată lumea."[3]

*

Un călugăr îl întrebă pe maestru: „Este adevărat că *Dharmakāya* expune Dharma?" Maestrul răspunse: „Eu nu

---

ceea ce a mai rămas din pasiunile şi discernământul lui Hsiang Yen, conform învăţăturii din sutre (cum ar fi *Sutra Diamantului*).

[1] Ch'an-ul lui Tathāgata reprezintă aplicarea cu succes a învăţăturii dată în sutre şi este, ca rezultat, o împlinire incompletă. Ch'an-ul Patriarhilor este o realizare prin experienţă, după o prealabilă trezire a potenţialităţii inerente în om, prin integrarea legii fundamentale şi a aparenţelor, adică subiect şi obiect, într-o natură proprie nedivizată.

[2] Maestrul a vrut să pună la încercare abilitatea adunării de a elimina orice discriminare. Dar cum întreaga adunare era ataşată de conceptul de oglindă, de „Muntele Kuei Shan" sau „Muntele Yang Shan", acţiunea de spargere a oglinzii a reprezentat împlinirea măreţei funcţiuni care avea ca scop eliminarea oricărei diferenţieri, cauză a separării naturii proprii, care la origine este indivizibilă, în obiect şi subiect, şi de rotire a roţii vieţii. Acţiunea sa este comparabilă cu cea a lui Kuei Shan atunci când a lovit cu piciorul şi a sfărâmat urciorul de apă. (Vezi Maestrul Ling Yu din Muntele Kuei Shan).

[3] Vezi nota 1 la *Note suplimentare*.

pot să răspund, dar este aici altcineva care o poate face." Călugărul întrebă: „Unde este omul care îmi poate răspunde la întrebare?" Maestrul împinse la o parte perna (pe care stătea aşezat). Când Kuei Shan auzi (povestea), zise: „Hui Chi foloseşte acum în relaţiile cu ceilalţi vârful ascuţit al sabiei sale.[1]

*

Un călugăr veni tiptil şi se aşeză lângă maestrul care stătea cu ochii închişi. Maestrul deschise ochii şi apoi desenă pe pământ un cerc, în interiorul căruia scrise cuvântul „apă"; apoi îl privi pe călugăr, care rămase tăcut.[2]

*

Maestrul ţinea în mână un băţ. Un călugăr îl întrebă: „De unde îl ai?" Maestrul ascunse la spate băţul, iar călugărul rămase tăcut.[3]

Maestrul îl întrebă pe un călugăr: „Care este talentul tău?" Călugărul răspunse: „Mă pricep la divinaţie." Maestrul îşi ridică „apărătoarea de praf" şi întrebă: „Căreia dintre cele şaizeci şi patru de hexagrame (din *Yi Ching*) aparţine

---

[1] *Dharmakāya* este fără cuvinte şi nu expune Dharma. Chiar şi *Nirmāṇakāya* lui Buddha, corpul transformării, foloseşte doar metode expediente şi cuvinte indirecte pentru a expune adevărata Dharma, care este inerentă în om, dar este inexprimabilă. Buddha a expus direct doar o singură dată Dharma, şi a fost atunci când a ţinut floarea între degete şi doar marea funcţiune a lui Mahākaśyapa a înţeles. Şi cum Yang Shan nu putea nici să expună Dharma, nici să-l arate pe cel care putea, a împins perna de bambus sau argilă, pentru că cel care a împins-o a fost cel care putea expune Dharma, şi care a fost expusă prin împingerea pernei. Kuei Shan şi-a lăudat discipolul pentru folosirea vârfului ascuţit al sabiei înţelepciunii, în scopul de a-l ilumina pe călugărul vizitator.

[2] Cercul simbolizează eternitatea, iar apa simbolizează natura proprie; de aceea, desenul înseamnă natura eternă inerentă în fiecare om. Acţiunea de a desena şi de a privi călugărul reprezintă măreaţa funcţiune. Călugărul nu era iluminat şi de aceea a rămas tăcut, pentru că dacă el ar fi fost iluminat, ar fi făcut ceva care să reveleze adevăratul său sine.

[3] Călugărul era încă ataşat de ideea de existenţă, iar maestrul a ascuns la spate băţul pentru a-i arăta călugărului că existenţa este de asemenea non-existenţă, pentru că existenţă şi non-existenţă constituie un dualism care nu are natură proprie. Călugărul nu a înţeles acţiunea măreţei funcţiuni a maestrului.

aceasta?" Şi pentru că acel călugăr nu a putut să răspundă, maestrul a spus: „A fost întreaga putere pozitivă a trăsnetului, dar acum este distrugerea negativă a focului."[1]

*

Maestrul îl întrebă pe un călugăr: „Care este numele tău?" Călugărul răspunse: „Ling Tung" (Pătrundere Spirituală). Maestrul spuse: „Atunci pătrunde te rog în acest felinar." Călugărul răspunse: „Sunt deja în el."[2]

*

Un călugăr îl întrebă pe maestru: „Cei din vechime spuneau că vederea formei duce la percepţii ale minţii. Această platformă de meditaţie are şi este o formă; te rog, elimină forma şi arată-mi mintea mea." Maestrul spuse: „Arată-mi care este platforma de meditaţie." Călugărul nu avu nici un răspuns.[3]

*

Un călugăr îl întrebă pe maestru : „Cine a fost învăţătorul lui Vairocana (Buddha)?" Maestrul scoase un sunet puternic de dezaprobare. Călugărul întrebă: „Cine este în-

---

[1] În sistemul Yi Ching de divinaţie, cele „Opt Diagrame" reprezintă un aranjament de linii întregi şi jumătăţi de linii, aranjate în opt grupuri a câte trei linii fiecare, din care rezultă şaizeci şi patru de combinaţii sau hexagrame, fiecare având un nume plin de înţeles. Atunci când „apărătoarea de praf" a fost ridicată, ea a simbolizat funcţiunea complet dezvoltată, dar pentru că funcţiunea nu a fost înţeleasă de călugăr, ea nu a devenit altceva decât focul negativ şi distrugător, adică nu a putut folosi scopului propus. Indiferent unde s-ar afla maestrul, el se foloseşte de orice lucru care îi este la îndemână, obiceiuri locale, dialecte, divinaţie, religii, credinţe etc. ca material pentru învăţarea discipolilor. Această notă a fost adăugată pentru a corecta neînţelegerea unora, cum că Yang Shan preda arta divinaţiei, şi pentru a-i contracara pe ghicitorii care s-ar putea folosi de pasajul de mai sus pentru a-şi susţine lăudăroşeniile lor, pentru că în Ch'an nu se predă şi nu se învaţă nimic din ce-ar avea legătură cu superstiţiile.

[2] Felinarul simbolizează lumina înţelepciunii. Maestrul vroia să zică: „Recapătă-ţi înţelepciunea şi îndeplineşte-i funcţiunea de a face bine celorlalţi." Dar pentru că acel călugăr se afla în iluzie, el a rămas ataşat de acel felinar.

[3] Răspunsul maestrului reprezintă acţiunea funcţiunii care ţintea să îi reveleze călugărului mintea.

vățătorul Venerabilului?" Maestrul răspunse: „Nu fi atât de nepoliticos!"[1]

*

Maestrul vorbea cu un călugăr, când un alt călugăr spuse: „A vorbi este Mañjuśri, iar a tăcea este Vimalakīrti." Maestrul îl întrebă pe călugărul care fusese întrerupt: „Nu eşti tu acela care nici nu vorbeşte şi nici nu tace?" Călugărul dădu tăcut din cap, iar maestrul îl întrebă: „De ce nu-ţi manifeşti puterile supranaturale?" Călugărul răspunse: „Nu le manifest pentru că mi-e teamă că mă vei privi ca pe unul care vine de la ‚Şcoala Învăţării'." Maestrul spuse: „Din ceea ce spui, s-ar putea deduce că nu deţii ‚ochiul' care se află în afara ‚Şcolii Învăţării'." Călugărul întrebă: „Care este distanţa dintre paradis şi infern?" Maestrul desenă o linie cu bățul pe pământ.[2]

Pe când se afla la mânăstirea Kuan Yin (Avalokiteśvara), a pus afară acest anunț: „Nu se pun întrebări atunci când se citesc Sutrele." Mai târziu, a venit la mănăstire un călugăr pentru a-l căuta pe maestru, şi pentru că l-a văzut pe maestru citind o sutră, s-a aşezat lângă el, aşteptând. Maestrul rulă înapoi sutra şi-l întrebă pe vizitator: „Înțelegi?" Călugărul răspunse: „Eu nu citesc sutre, cum aş putea să înțeleg?" Maestrul răspunse: „O să înțelegi mai târziu."[3]

---

[1] Vairocana este Corpul spiritual (Dharmakāya) al lui Buddha Śākyamuni. Maestrul îl hiudui pe călugăr pentru a-i arăta pe cel care huiduie, cu alte cuvinte el a înfăptuit funcțiunea iluminatoare sau funcțiunea învățătorului Buddhaşilor. Călugărul era stupid, iar maestrul l-a mai apostrofat încă o dată.

[2] Călugărul a citat din sutra *Vimalakīrti Nirdeśa*, care spune că Mañjuśri vorbeşte despre Dharma non-dualã în timp ce Vimalakīrti rămâne tăcut, pentru a realiza ‚vorbirea tăcută' în legătură cu acelaşi subiect. Maestrul vroia să spună că: „Nu eşti absolutul care nu este nici tăcut, nici vorbitor?" pentru că adevărul se află dincolo de vorbire sau de tăcere. Aici ‚ochiul' este ‚ochiul Ch'an-ului', care nu se bazează pe sutrele ‚Şcolii Învăţării' pentru a realiza adevărul. O linie dreaptă înseamnă că paradisul şi infernul sunt unul şi acelaşi lucru, pentru că din punct de vedere fundamental nu diferă unul de celălalt.

[3] Călugărul nu a reuşit să vadă funcțiunea maestrului din momentul înfăşurării sulului ce conținea sutra, şi al punerii întrebării.

*

Un călugăr îl întrebă pe maestru: „Ce vrea să spună Şcoala Ch'an prin acea intrare prin poarta care duce la iluminarea spontană?" Maestrul răspunse: „Această (intrare) este foarte grea; (ea este bună pentru) adepţii Şcolii Patriarhilor, care reprezintă cele mai puternice rădăcini (potenţialităţi) şi au cea mai înaltă înţelepciune, şi de asemenea pe cei care auzind (o frază) se trezesc la completul adevăr, dobândind astfel Marea Contemplaţie (*Dhāraṇi*). Însă aceştia sunt foarte rari. Întrucât cei mai mulţi oameni sunt rădăcini micuţe şi au o înţelepciune inferioară, cei din vechime au spus că aceşti oameni vor fi pierduţi atunci când vor atinge acel stadiu, dacă în Ch'an nu se va preda meditaţia în linişte.

Călugărul întrebă: „Dar în afară de asta nu mai există nici o altă metodă simplă şi rapidă care să le dea posibilitate învăţăceilor să intre prin ea?" Maestrul răspunse: „(Dacă spun) ‚există' sau ‚nu există', îşi voi tulbura mintea. Unde te-ai născut? Călugărul răspunse: „În Yu Chou." Maestrul întrebă: „Te mai gândeşti acolo?" Călugărul răspunse: „Da." Maestrul spuse: „În Yu Chou există case cu etaj, parcuri şi dumbrăvi, e plin de oameni şi cai. (Acum) alungă-ţi gândirea şi vezi dacă mai sunt atât de multe lucruri la care să te gândeşti." Călugărul răspunse: „Atunci când fac astfel, nu mai văd nici unul din toate aceste lucruri." Maestrul spuse: „Aceasta este încă o interpretare a obiectelor; acesta este stadiul credinţei, nu stadiul personalităţii. Conform cu interpretarea ta, tu realizezi doar o singură condiţie subtilă şi eşti calificat doar să te aşezi şi să îmbraci roba. Mai târziu, vei realiza singur (restul)." Călugărul se prosternă pentru a-şi arăta recunoştinţa, şi plecă.[1]

---

[1] Există trei stadii: (1) stadiul credinţei, (2) stadiul personalităţii şi (3) stadiul fără de stadiu. Stadiul credinţei este acela în care se crede că în realitate nu există nici un lucru; stadiul personalităţii este stadiul realizării personale a acestui lucru; iar stadiul fără de stadiu este supremul sau transcendentalul stadiu. Cineva care este calificat să se aşeze şi să îmbrace roba are o credinţă ce nu poate fi pusă în discuţie şi este calificat pentru un antrenament avansat. Subiectul condiţiei subtile va fi tratat în următorul capitol în care se vorbeşte despre secta Lin Chi.

*

După ce maestrul s-a mutat din muntele Yang Shan în templul Kuan Yin, a continuat să primească şi să călăuzească vizitatori de diferite potenţialităţi, dând astfel un nemaipomenit exemplu în cadrul Şcolii Ch'an. Cu câţiva ani înainte de a muri a compus această gătha:

Când anii mei vor fi şaptezeci şi şapte
Plecarea mea va avea loc.
Las la alegerea naturii mele (proprii)
dacă să se scufunde sau să plutească
Căci voi pleca cu mâinile înconjurându-mi
picioarele încrucişate.[1]

Atunci când a murit pe muntele Tung Ping din districtul Shao Chou, era în vârstă de şaptezeci şi şapte de ani şi a murit având mâinile puse în jurul genunchilor încrucişaţi. Împăratul l-a înzestrat cu titlul postum de ‚Marele Maestru Chih T'ung' (Pătrunderea Înţelepciunii), iar pentru stūpa sa a scris ca epigraf ‚Miao Kuang' („Minunata Lumină").

Mai târziu stūpa sa a fost mutată (în semn de veneraţie) pe muntele Yang Shan.

[1] Deşi maeştrii iluminaţi nu vorbesc niciodată despre miracole şi puteri supranaturale, pentru ca nu cumva discipolii lor să se ataşeze de rămurele şi să uite de rădăcina fundamentală, ei dezvăluie invariabil de dinainte datele morţii lor.

* * * * *

(Pasajele următoare nu sunt menţionate în *„Transmisiunea lămpii"*, ele sunt citate din *„Degetul care arată luna"*. Numele chinezesc al acestei colecţii este *Shui Yueh Chai Chih Yueh Lu*)

*

Într-o zi Tan Yuan îi spuse lui Yang Shan: „Maestrul care a moştenit *‚Dharma celor Nouăzeci şi Şapte de Simboluri'* de la cel de-al şaselea Patriarh, mi-a transmis-o mie spunând: „După moartea mea, va veni un călugăr din Sud şi va răspândi această învăţătură. Îţi dau acum (această carte) ţie, iar tu va trebui s-o duci mai departe fără să permiţi ca (învăţătura sa) să fie întreruptă."

După ce a spus acestea, Tai Yuan îi înmână cartea simbolurilor (Ch'anului) lui Yang Shan care, cu toate astea, o arse după ce o citi. Mai târziu, când Tai Yuan îl sfătui pe Yang Shan să ţină cartea pentru el şi să n-o arate şi altora, acesta din urmă răspunse: „După ce am citit-o, am ars-o imediat." Tan Yuan spuse: „Această Dharma e foarte greu de înţeles, iar oamenii n-o pot pricepe. După ce a trecut pe la Patriarhii şi Sfinţii cei mari, doar ultimul meu maestru a înţeles-o. De ce ai distrus-o?"

Yang Shan răspunse: „Am înţeles-o de la prima citire, dar cartea nu ar trebui să se agaţe de Dharma care era folosită. Dacă Venerabilul o vrea înapoi, nu-mi va fi greu să scriu o copie pentru el." Apoi Yang Shan scrise (din memorie) exact aceeaşi carte, fără nici cea mai mică eroare şi i-o dădu lui Tan Yuan care spuse: „Este exact aceeaşi."[1]

*

Într-o zi pe când Yang Shan era aşezat, un călugăr a venit şi l-a întrebat: „Cunoşti caracterele scrise?" Yang Shan răspunse: „Câteva." Călugărul se învârti în jurul maestrului prin partea dreaptă, o dată, şi-l întrebă: „Ce înseamnă acest cuvânt?" Ca răspuns, maestrul desenă o cruce pe

---

[1] Yang Shan a ars cartea deoarece se temea că oamenii se vor agăţa de simboluri şi vor neglija cultivarea sinelui.

pământ, iar călugărul îl înconjură de data asta prin partea stângă, întrebând: „Ce înseamnă acest cuvânt?" Maestrul (prin adăugarea de alte brațe) făcu din cruce o *Sauvastică*.[1] Călugărul desenă un cerc în aer și apoi ținu brațele ridicate, ca Asura ce susține (simbolul) soare-lună, întrebând: „Ce înseamnă acest cuvânt?" Yang Shan răspunse desenând un cerc în jurul *Sausvasticii*. Călugărul făcu precum Vajrapāṇi, iar maestrul spuse: „Corect! Corect! Toți Buddhașii binecuvântează asta.[2] Tu faci acest lucru și eu fac acest lucru. Ai mare grijă de tine." Apoi călugărul făcu plecăciuni de mulțumire, se ridică în aer și plecă. Cinci zile mai târziu, un învățăcel care fusese prezent pe timpul vizitei călugărului, întrebă despre ciudatul vizitator. Maestrul răspunse: „El este un Arhan din Vest care a venit să mă încerce în legătură cu Dharma."[3]

---

[1] *Sauvastica* este o svastică pe direcție inversă, adică cu brațele rotindu-se spre stânga.

[2] Literal: Toți Buddhașii îi protejează și își amintesc de cei care au susținut Dharma.

[3] Aceste două pasaje au fost adăugate aici pentru a completa interesanta poveste a lui Yang Shan. Prima învârtire, de la stânga la dreapta, simbolizează reîntoarcerea funcțiunii sau activității la corp, aceasta fiind întrebarea călugărului în legătură cu corpul de Buddha sau *Buddhakāya*. Crucea este caracterul chinezesc care are înțelesul ‚zece', iar răspunsul maestrului a semnificat: Corpul de Buddha este întruparea celor zece forme ale perfectei înțelegeri celor zece aspecte ale corpului perfect și a celor zece titluri. Cea de-a doua învârtire, de la stânga la dreapta, simbolizează acțiunea funcțiunii binefăcătoare, și la aceasta se referea întrebarea călugărului. Crucea cu brațele rotite spre stânga este o *Sauvastică*, iar răspunsul maestrului are înțelesul că corpul-Buddha este dotat cu funcțiunea de a face miliarde de fapte, puteri morale și Dharme. Următoarea întrebare a călugărului, un cerc, este de a afla înțelesul naturii-Buddha atotcuprinzătoare. Răspunsul maestrului, o *Sauvastică* înconjurată de un cerc, semnifică faptul că natura-Buddha este completă, conține corpul etern și funcțiunea binefăcătoare. Călugărul s-a prefăcut apoi că este Vajrapāṇi, Dharma care îi protejează pe Bodhisattvi, iar maestrul a spus: „Ideea ta de a răspândi Dharma este corectă pentru că protejarea Dharmei este binecuvântată de toți Buddhașii. Tu o răspândești, și eu de asemenea" – cu alte cuvinte, amândoi dăm învățătura *'Dharmei Minții'*.

3. ŞCOALA LIN CHI (ZENUL RINZAI)

Maestrul Ch'an I Hsuan din Lin Chi, districtul Chen Chou[1]

Maestrul Ch'an I Hsuan din Lin Chi, districtul Chen Chou, s-a născut în familia Hsing, la Nan Hua, districtul Ts'ao Chou. Ambiția lui de pe când era mic a fost să se retragă din lume. După ce capul său a fost ras şi a fost ordinat, a început să studieze Ch'an-ul, pe care el îl admira foarte mult. La început s-a alăturat comunității lui Huang Po, care era un adept al unei stricte discipline. La vremea aceea, seful comunității era Mu Chou[2].

*

Într-o zi, Mu Chou îl întrebă pe I Hsuan: „Venerabile prieten, de cât timp eşti aici?" I Hsuan răspunse: „De trei ani." Mu Chou întrebă: „Ai pus vreodată vreo întrebare la (întâlnirile speciale)?" I Hsuan răspunse: „Niciodată, nici măcar nu ştiu ce să întreb." Mu Chou spuse: „De ce nu-l întrebi pe Venerabilul abate: „Care este profundul înțeles al învățăturii lui Buddha?"

Mai târziu, I Hsuan merse în camera abatelui pentru a-i pune această întrebare, dar mai înainte de a termina de zis, Huang Po îl lovi (cu bastonul de maestru). Când I Hsuan se reîntoarse (în sala de meditație), Mu Chou îl întrebă: „Care a fost răspunsul abatelui?" I Hsuan răspunse: „Înainte ca eu să-mi termin întrebarea, Venerabilul abate m-a lovit; şi nu înțeleg (din ce motiv)." Mu Chou îl îndemnă:

---

[1] Extras din *Wu Teng Hui Yuan* („Întâlnirea la Sursă a celor Cinci Făclii") şi *Chih Yueh Lu* („Degetul care arată Luna").

[2] Mu Chou a fost un discipol al lui Huang Po şi a fost un eminent Maestru Ch'an.

„Du-te iarăşi şi întreabă (acelaşi lucru)." I Hsuan se duse şi întrebă, şi din nou Huang Po îl lovi. De trei ori puse întrebarea şi de trei ori fu bătut de Huang Po. Atunci îi spuse lui Mu Chou: „M-aţi îndemnat să întreb despre Dharma şi am fost bătut de Venerabilul abate. Îmi pare rău, dar karma mea potrivnică nu-mi permite înţelegerea profundei doctrine; de aceea vreau să plec." Mu Chou spuse: „Dacă vrei cu adevărat să pleci, trebuie să mergi să-ţi iei rămas bun de la Venerabilul abate." I Hsuan îi dădu ascultare lui Mu Chou şi se retrase.

După ce avu această convorbire cu I Hsuan, Mu Chou merse direct în camera abatelui şi-i spuse lui Huang Po: „În ciuda vârstei sale, acest călugăr care vrea să întrebe este remarcabil, şi dacă va veni să-şi ia rămas bun de la tine, te rog să-l primeşti şi să-i dai un ajutor, astfel încât el să devină mai târziu un copac, care să adăpostească sub el oameni din toată ţara."

În ziua următoare, I Hsuan îşi luă rămas bun de la Huang Po, care spuse: „Nu este nevoie ca tu să mergi prea departe; coboară la malul râului la Kao An şi caută-l pe Ta Yu care-ţi va spune (tot)."

Când I Hsuan ajunse la (Kao An), Ta Yu îl întrebă: „De unde vii?" I Hsuan răspunse: „De la Huang Po." Ta Yu întrebă: „Care au fost cuvintele şi frazele lui Huang Po?" I Hsuan răspunse: „De trei ori am întrebat despre adâncul înţeles al Dharmei lui Buddha, şi de trei ori am fost bătut; nu ştiu dacă am greşit cu ceva sau nu." Ta Yu spuse: „Huang Po are o inimă mare şi plină de compasiune, şi el a vrut doar să te scutească de amăgiri; cu toate astea, tu vii şi mă întrebi dacă ai greşit sau nu." Auzind acestea, I Hsuan s-a iluminat complet. El spuse: „Dharma lui Huang Po este atât de mică."

După aceasta, Ta Yu îl apucă de braţ pe I Hsuan şi-l întrebă: „Tu, mic diavol care face pipi în pat! Acu' mă întrebaşi dacă ai greşit sau nu, şi acum' spui că Dharma lui Huang Po este mică. Ce ai văzut? Spune degrabă!" (Imediat) I Hsuan îi îndesă trei pumni sub coaste lui Ta Yu. Împingându-l, Ta Yu spuse: „Asta e treaba maestrului tău,

Huang Po, pe mine nu mă priveşte." Apoi I Hsuan plecă de la Ta Yu şi se reîntoarse la Huang Po.[1]

Când l-a văzut pe I Hsuan întorcându-se la mănăstire, Huang Po spuse: „Plecarea şi venirea băiatului acesta nu va avea sfârşit." I Hsuan răspunse: „(M-am întors) din cauza inimii pline de compasiune a Venerabilului care mi-a fost de mare ajutor." După ce spuse vorbele astea, se aşează lângă Huang Po, care-l întrebă: „De unde vii?" I Hsuan răspunse: „De la Ta Yu, unde mi-ai cerut politicos ieri să merg." Huang Po întrebă: „Care au fost cuvintele şi frazele lui Ta Yu?" I Hsuan povesti despre întrevederea pe care o avusese cu Ta Yu, iar Huang Po spuse: „Ce mai flecar şi bătrânul Ta Yu! Când o veni aici data viitoare, o să trebuiască să-i dau o bătaie bună." I Hsuan replică: „De ce să mai aşteptaţi viitoarea sa vizită, de ce nu acum?" După ce zise astfel, îl plesni pe Huang Po peste faţă. Huang Po spuse: „Nebunul acesta de băiat îl trage de mustăţi pe tigru." Auzind acestea, I Hsuan răcni o dată tare, iar Huang Po îl chemă pe servitor spunând: „Ia-l pe nebunul acesta de băiat şi du-l în sala Ch'an, la adunarea călugărilor.[2]

*

Într-o zi, Huang Po a „invitat" adunarea călugărilor să muncească la câmp; (pe drumul spre ogor), I Hsuan mergea în spatele călugărilor. Uitându-se îndărăt, Huang Po văzu că I Hsuan nu avea nimic în mâini, şi-l întrebă: „Unde-ţi este sapa?" I Hsuan răspunse: „O cară cineva." Huang Po spuse: „Vino mai aproape, vreau să vorbesc ceva cu tine! Când I Hsuan se apropie, Huang Po ridică sapa şi spuse: „Nimeni de pe lumea asta nu o poate ridica." I Hsuan înşfăcă sapa, o ridică şi spuse: „De ce atunci este în mâna mea?" Huang Po spuse: „Astăzi este cineva care invită co-

---

[1] Vezi nota 2 la *Note suplimentare*.

[2] După ce I Hsuan s-a întors la mănăstire, Huang Po a vrut să verifice realizarea discipolului său, şi intenţionat a spus că o să-i dea o mamă de bătaie lui Ta Yu pentru că flecăreşte prea mult. I Hsuan a răspuns: Ce mai aştepţi, de ce nu acum?" eliminând elementul timp, iar palma dată şi strigătul au revelat omniprezenţa propriei sale naturi trezite.

munitatea călugărilor să muncească la câmp." Apoi se reîntoarse la mănăstire.[1]

*

(Într-o zi), I Hsuan invită comunitatea călugărilor să meargă să sape pământul. Când îl văzu pe Huang Po venind, se opri din muncă şi se sprijini în coada sapei. Huang Po spuse: „Băiatul acesta are o suferinţă." I Hsuan răspunse: „Nici măcar nu am mişcat sapa, cum aş putea avea o suferinţă?" Huang Po îl lovi pe I Hsuan cu bastonul său, pe care I Hsuan îl apucă şi-l aruncă în spate, apoi îl împinse la pământ pe maestru.

Huang Po îl chemă pe diaconul (mânăstirii) spunând: „Venerabile diacon, ridică-mă!" În timp ce acesta din urmă îl ajută să se ridice, spuse: „Venerabile maestre, de ce îi permiteţi acestui individ nebun să fie atât de grosolan?" Imediat ce fu în picioare, Huang Po îl lovi pe diacon. Tolănit în groapa sa, I Hsuan spuse: „În timp ce unii sunt incineraţi în altă parte, eu sunt îngropat de viu aici."[2]

*

(Într-o zi), pe când I Hsuan dormea în dormitor, Huang Po veni şi-l văzu întins pe pat. Apucând bastonul, lovi o

---

[1] „A invita comunitatea să lucreze afară" este o frază monastică ce vrea să spună că într-o anumită zi, toţi călugării merg să ajute la munca câmpului. După trezirea discipolului său, Huang Po a continuat să-l educe în îndeplinirea funcţiunii, astfel încât acesta să devină competent să primească şi el discipoli mai târziu. Aceasta este datoria maestrului, al cărui obiectiv este să transmită Dharma unui succesor. Răspunsul lui I Hsuan, că cineva cară sapa pentru el, înseamnă că sinele său imaterial nu are braţe şi nu poate căra o sapă non-existentă, ea fiind cărată de un om iluzoriu, care de altfel nici el nu există. Acţiunea lui Huang Po de ridicare a sapei înseamnă înfăptuirea măreţei sale funcţiuni de educare a discipolului. Atunci când a spus că nimeni pe lumea asta nu o poate ridica, el nu s-a referit la sapă, ci la cel care a ridicat-o. Acţiunea lui I Hsuan de înhăţare şi ridicare a sapei, a fost înfăptuirea funcţiunii sale, de asemenea excelentă. „Cineva care invită comunitatea călugărilor să muncească la câmp" înseamnă că Sinele imperceptibil şi competent al lui I Hsuan era acum calificat să-i invite pe ceilalţi călugări să muncească, şi de asemenea să-şi exercite funcţiunea la câmp. Reîntoarcerea lui Huang Po la mănăstire înseamnă reîntoarcerea funcţiunii la nemişcare.

[2] Vezi nota 3 la *Note suplimentare*.

dată patul. I Hsuan îşi ridică capul, îl văzu pe maestru şi se culcă la loc. Maestrul mai bătu o dată în pat, apoi plecă în sala în care şeful adunării călugărilor stătea în meditaţie. Huang Po spuse: „Tinereţea stă jos într-o meditaţie adevărată; tu de ce te complaci în discriminare aici sus?" Şeful spuse: „Ce face Bătrânul aici?" şi din nou, Huang Po lovi scaunul o dată şi plecă.[1]

*

I Hsuan planta pini, când Huang Po îl întrebă: „Care e ideea de a planta atât de mulţi copaci pe acest munte îndepărtat?" I Hsuan răspunse: „În primul rând fac aşta pentru a îmbunătăţi priveliştea acestei mânăstiri, iar în al doilea rând, pentru a lăsa semne generaţiilor viitoare." După ce rosti aceste cuvinte, lovi de trei ori cu sapa în pământ. Huang Po spuse: „În ciuda acestui fapt, meriţi să primeşti treizeci de lovituri de baston". I Hsuan lovi din nou de trei ori în pământ şi oftă. Huang Po spuse: „Prin tine, şcoala mea va înflori în toată ţara."[2]

---

[1] Aici, din nou acţiunile lui Huang Po nu au fost făcute fără o prealabilă gândire; dorinţa sa cea mai serioasă a fost de a-i face pe I Hsuan şi pe Mu Chou succesorii săi competenţi. Bătăile maestrului din dormitor şi din sală au reprezentat îndeplinirea funcţiunii sale. O bătaie însemna Realitatea Unică sau cele trei corpuri într-o singură substanţă. I Hsuan şi-a ridicat capul şi l-a privit pe maestru revelându-şi îndeplinirea funcţiunii, apoi culcându-se la loc, pentru a revela reîntoarcerea funcţiunii la corp. De altfel I Hsuan nu dormea, ci îşi menţinea mintea sub control, sau ‚păzea bivolul', aşa cum spunea maestrul Hui Ts'ang. Iluminatul şef al comunităţii călugărilor şi-a manifestat şi el funcţiunea atunci când a răspuns maestrului, la remarca acestuia faţă de faptul că se afla aşezat în meditaţie. Interpretarea literală a lucrurilor de mai sus ar fi un „înţeles mort", pentru că „înţelesul viu" se află dincolo de cuvinte şi fraze, adică în realizarea funcţiunii prin intermediul gurii care răspunde.

[2] Indicatoare pentru generaţiile viitoare care vor privi pinii şi vor realiza pe „cel care de fapt priveşte". Trei lovituri simbolizează cele trei corpuri sau natura de Buddha. După primele trei lovituri, Huang Po a spus că I Hsuan merită încă treizeci de lovituri de baston, pentru că acţiunea sa de revelare doar a corpului fusese incompletă. A doua serie de trei lovituri acompaniată de sunetul oftatului, a revelat nu doar corpul ci şi acţiunea funcţiunii, cu alte cuvinte, oftatul. De abia acum Huang Po l-a lăudat pe discipolul său pentru completa înţelegere a Dharmei sale

*

Huang Po întră într-o zi în bucătărie şi-l întrebă pe călugărul bucătar: „Ce faci aici?" Bucătarul răspunse: „Aleg orezul pentru hrana comunităţii." Huang Po întrebă: „Cât orez este aici?" Bucătarul răspunse: „Doi *piculi* jumătate.[1]" Huang Po întrebă: „Dar nu e prea mult?" Bucătarul răspunse: „Mi-e teamă că n-o să ajungă." Atunci Huang Po îl lovi (cu bastonul) pe bucătar. Mai târziu bucătarul îi povesti acest dialog lui I Hsuan care spuse: „Lasă-mă să aflu ce-a vrut bătrânul să zică cu asta." Când merse în camera abatelui, se aşeză lângă Huang Po, iar acesta îi povesti dialogul pe care îl avusese cu bucătarul. I Hsuan spuse: „Bucătarul nu te-a înţeles; nu vrei să „întorci" fraza pentru el?" Huang Po spuse: „Întrebă-mă!" I Hsuan întrebă: „Nu este prea mult?" Huang Po răspunse: „Hai să mâncăm mâine ce rămâne." I Hsuan întrebă: „De ce mâine? De ce nu acum?" şi-l plesni peste faţă pe Huang Po, care spuse: „Băiatul acesta nebun vine iar să tragă tigrul de mustăţi." Ca răspuns, I Hsuan dădu un strigăt şi ieşi.[2]

---

care, prin urmare, va înflori în întreaga ţară. Până în acest moment maestrul a fost foarte atent la practica discipolului său, care de acum a devenit complet calificat să-i moştenească Dharma, şi acest lucru ne arată că vechii maeştri nu erau neglijenţi în ceea ce priveşte transmisiunea ei către succesori.

[1] Un picul este greutatea pe care un om o poate ridica de jos, aprox. 60 kg - n.tr.

[2] După ce s-a asigurat că cei doi discipoli ai săi erau competenţi să-i moştenească Dharma, Huang Po şi-a îndreptat atenţia către bucătar, punându-i întrebări aparent comune, dar fiind de fapt întrebări pline de înţeles. L-a lovit pe bucătar pentru că acesta era încă ataşat de noţiunea de cantitate de orez, în ciuda faptului că în absolut nu este nimic de măsurat. În acelaşi timp, Huang Po dorea ca bucătarul să perceapă pe „cel care l-a lovit" şi pe „cel care a simţit lovitura". Expresia Ch'an „a întoarce fraza" înseamnă literal a întoarce cuvintele astfel încât acestea să nu fie în contrast cu absolutul. Huang Po s-a prefăcut ignorant cu scopul de a mai verifica încă o dată competenţa lui I Hsuan, competenţă care s-a dovedit a fi perfectă atunci când a zis: „De ce mâine? De ce nu acum?" eliminând astfel elementul timp, când a scos acel strigăt revelându-şi funcţiunea, şi când a ieşit, arătând reîntoarcerea funcţiunii la nemişcare.

*

La mijlocul perioadei de retragere de vară, I Hsuan urcă muntele Huang Po, unde îl văzuse pe maestru citind o sutră.[1] El spuse: „Am crezut că eşti unul de-al nostru, dar tu eşti doar un călugăr bătrân care-şi acoperă boabele negre cu palmele." După ce a rămas acolo câteva zile, I Hsuan îşi luă rămas bun de la Huang Po, care spuse: „Ai întrerupt retragerea de vară pentru a veni aici, de ce nu ai aşteptat să se termine înainte de a pleca?" I Hsuan răspunse: „Am venit aici doar pentru a-mi arăta respectul faţă de Venerabilul domn." După aceste cuvinte, Huang Po îl lovi (cu bastonul) şi îl conduse afară. După ce a mers cam o milă, în mintea discipolului a apărut o îndoială, şi atunci se întoarse la mănăstire. După ce perioada de retragere de vară a luat sfârşit, iarăşi a mers la Huang Po pentru a-şi lua rămas bun, care îl întrebă: „Unde mergi?" I Hsuan răspunse: „Dacă malul râului nu va fi spre nord, va fi spre sud." Imediat Huang Po îl lovi cu bastonul. I Hsuan apucă bastonul şi îl plesni peste faţă pe maestru. Izbucnind într-un râs puternic, Huang Po îşi chemă servitorul şi-i spuse: „Adu-mi pupitrul şi rigla Ch'an ale maestrului meu, Pai Chang." I Hsuan spuse: Argat, adu-mi foc!" Huang Po spuse: „Nu, nu, pleacă; mai târziu o să faci să se răsucească în gură limbile oamenilor din întreaga ţară."[2]

Când I Hsuan (numit de acum înainte Lin Chi, sau Maestrul) a ajuns la stūpa lui Bodhidharma, călugărul paznic l-a întrebat: „Îi vei aduce omagiu mai întâi lui Buddha sau mai întâi Patriarhului?" Lin Chi răspunse: „Nici lui Buddha, nici Patriarhilor." Călugărul întrebă: „Dar ce duşmănie există între Patriarh, Buddha, şi Venerabilul domn?" Maestrul îşi scutură (lungile) mâneci şi plecă.[3]

---

[1] Aceia care îi îndeamnă pe ceilalţi să nu citească Sutre, vor găsi aici o negare categorică a acestei controverse greşite.

[2] Vezi nota 4 la *Note suplimentare*.

[3] Un maestru iluminat nu va pierde niciodată ocazia de a-i ilumina pe ceilalţi, şi aici este vorba despre o lecţie dată unui călugăr aflat în iluzie, călugărul care păzea stūpa lui Bodhidharma. Acesta din urmă l-a întrebat dacă prima dată îi va aduce omagiu lui Buddha sau Patriarhu-

*

Maestrul ducea o scrisoare de la Huang Po pentru Kuei Shan, iar când ajunse la muntele Kuei Shan, avu o discuţie cu Yang Shan care spuse: „Frate mai mare, mai târziu vei avea o locuinţă în nord ." Lin Chi întrebă: „Există un astfel de lucru?" Yang Shan răspunse: „Mergi doar (spre nord); mai târziu vei găsi un om care te va ajuta, iar acel om nu va avea decât cap, nu şi coadă, şi va avea doar început, dar nu şi sfârşit."[1]

*

Mai târziu, Maestrul a mers în Lin Chi, districtul Chen Chou, unde mulţi învăţăcei veniseră, reunindu-se în mare număr. Într-o zi, el le spuse celor doi şefi ai comunităţii, P'u Hua şi K'e Fu: „Vreau să pun aici bazele şcolii lui Huang Po, mă veţi ajuta?" Cei doi călugări au făcut plecăciune

---

lui, cu scopul de a afla unde să aprindă mai înainte beţişorul parfumat şi candela, în sala lui Buddha sau la stūpa. În mintea sa, călugărul încă discrimina între Buddha şi Patriarh, iar întrebarea sa denotă faptul că el îl punea pe Buddha înaintea Patriarhului. Lin Chi a inversat ordinea lor, menţionându-l mai înainte pe Patriarh şi mai apoi pe Buddha, pentru a elimina toate urmele de Buddha sau de Patriarh din mintea „celui care întreabă", pentru că Buddha, Patriarhul şi fiinţele umane sunt unul şi acelaşi lucru din punct de vedere al naturii lor fundamentale. Dar călugărul nu a înţeles adânca semnificaţie a răspunsului vizitatorului, punând o a doua întrebare, etalându-şi astfel iluzia şi discriminarea. Mai demult, scuturatul mânecilor lungi ale kimono-ului era un semn de dezaprobare, iar în acest caz arătând dezaprobarea maestrului faţă de interpretarea greşită a Dharmei lui Bodhidharma. Acţiunea de a scutura reprezintă funcţiunea, iar plecarea reprezintă dispariţia din acel loc, reîntoarcerea funcţiunii la corp. Călugărul nu ştia că justa practică buddhistă nu constă doar a se prosterna în faţa lui Buddha sau a Patriarhului, ci şi în ştergerea oricărui sentiment şi discriminare, în a-ţi linişti mintea în scopul supremei uniuni cu ceea ce este necreat.

[1] Asistentul era P'u Hua, care a fost prezent la începuturile şederii lui Lin Chi şi a murit înainte de plecarea lui Lin Chi. Yang Shan era deja iluminat şi poseda puterea cunoaşterii evenimentelor viitoare. Vechii maeştri nu îşi revelau niciodată puterile lor spirituale, dar uneori lăsau să scape preziceri care ulterior se împlineau. Este regretabil că în zilele noastre unii oameni se laudă cu puterile lor miraculoase şi cu viziunile lor în care le apar Buddhaşi şi Bodhisattvaşi, iluzionându-i pe alţii. Nimic nu este mai dăunător pentru Dharma.

şi s-au retras. Trei zile mai târziu, P'u Hua a venit şi a întrebat: „Ce mi-a zis Venerabilul domn acum trei zile?" Imediat Maestrul îl lovi pe P'u Hua.[1] Trei zile mai târziu, K'e Fu veni şi-l întrebă pe maestru: „Ce înseamnă faptul că Venerabilul domn l-a lovit acum trei zile pe P'u Hua?" Maestrul îl lovi şi pe K'e Fu.[2]

În seara aceea, maestrul spuse în adunarea specială: „Câteodată, subiectul este eliminat, dar obiectul nu; câteodată obiectul este eliminat, dar nu şi subiectul; uneori şi subiectul şi obiectul sunt eliminate; iar câteodată nici subiectul şi nici obiectul nu sunt eliminate."[3]

K'e Fu întrebă: „Ce vreţi să spuneţi prin eliminarea subiectului dar nu şi a obiectului?"

Maestrul răspunse:

Într-o caldă zi, câmpul este un covor de flori;
Părul cel alb al copilaşului atârnă ca mătasea.[4]

---

[1] Întrebarea lui P'u Hua: „Ce mi-a zis Venerabilul Domn acum trei zile?" arată că acesta era încă ataşat de subiectul care spusese ceva cu trei zile înainte. Lin Chi l-a lovit pentru a-l smulge din ataşamentul faţă de subiect.

[2] Întrebarea lui K'e Fu „Ce înseamnă că Venerabilul l-a lovit acum trei zile pe P'u Hua?" denotă faptul că „cel care întreabă" este încă ataşat de obiect, şi pentru a-l smulge din acest ataşament, Lin Chi l-a lovit pe călugăr. Deşi bătaia a apărut în ambele cazuri, în fiecare dintre acestea ea are un înţeles diferit.

[3] Acest lucru este cunoscut ca *„Cele patru metode de distingere şi de eliminare a ataşamentelor discipolilor"*, fie ele faţă de subiect sau obiect, fie de ambele, fie de niciunul dintre ele, în scopul de a-i elibera de toate aceste ataşamente şi de a le da posibilitatea de a realiza absolutul. Lin Chi îşi învăţa discipolii să nu se agaţe de nimic şi să nu se fixeze pe nimic. Dacă ei nu depind cu adevărat de nimic, nu vor avea nimic de care să fie eliberaţi şi astfel vor putea să intre direct în starea de Buddha. El i-a educat să nu se ataşeze de învăţătură şi de *kung*, ci doar să-şi recunoască Sinele, pentru a fi capabili la rândul lor să distingă şi să elimine ataşamentele viitorilor lor învăţăcei. Acel care înţelege această metodă poate să se elibereze de ataşamentele sale personale şi să-şi realizeze natura fundamentală.

[4] Copilul simbolizează subiectivul sau „ego-ul", lucru pe care fiecare om îl preţuieşte. După ce mintea a fost eliberată de ego, această iluzie arată ca un copil care dintr-o dată a îmbătrânit, al cărui lung păr alb atârnă în jos. Înainte el era un copilaş preţios, acum el este un bătrân pe

K'e Fu întrebă: „Ce vreți să spuneți prin eliminarea obiectului dar nu și a subiectului?"

Maestrul răspunse:

Acum că regescul edict străbate toată țara,
Comandantul, liber de fumul bătăliei, pleacă trecând granița.[1]

K'e Fu întrebă: „Ce vreți să spuneți prin faptul că uneori și subiectul și obiectul sunt eliminate?"

Maestrul răspunse:

Izolarea este completă atunci când toate
Legăturile au fost tăiate."[2]

K'e Fu întrebă: „Ce vreți să spuneți prin faptul că nici subiectul și nici obiectul nu sunt eliminate?"

Maestrul răspunse:

Când regele urcă pe prețiosu-i tron,
Bătrânii țărani (își) cântă cântecele."[3]

Auzind aceste cuvinte, K'e Fu realiză doctrina.[4]

Un călugăr întrebă: „Îmi va explica Venerabilul Maestru ce înseamnă adevăratul Buddha, adevărata Dharma (Doctrina) și adevărata *Saṅgha*? (comunitatea monastică)".

---

cale să moară. El este înlocuit de obiect, de covorul de flori dintr-o zi cu soare. La început, învățăcelul era atașat *doar* de subiect (copilul). Acum că el a fost eliberat de acesta (de ego, copilul) el rămâne în continuare indiferent față de obiect (florile), așa cum era și *mai înainte*. Eliberat deci și de ego și de obiecte (Dharma) el este gata să păşească peste marea mortalității.

[1] Adică, discipolul a fost eliberat de atașamentul față de obiect, care este reprezentat prin fumul bătăliei, fum ce dispare în momentul instaurării păcii, când comandantul militar pleacă înapoi, dincolo de frontiere.

[2] După ce un învățăcel a fost eliberat de atașamentul față de obiect și de atașamentul față de subiect, toate contactele sale cu exteriorul sunt tăiate, iar izolarea sa a devenit completă.

[3] Dacă un învățăcel nu este atașat nici de subiect, nici de obiect, nu mai este nimic de care el să fie eliberat și el se bucură de această confortabilă independență, aidoma unui rege care urcă pe prețiosu-i tron, sau precum omul de la țară care, liber de griji, cântă melodia sa preferată.

[4] K'e Fu care avea potențialitatea trezită la maxim, auzind învățătura maestrului, a reușit să se elibereze de toate atașamentele și să realizeze Dharma.

Maestrul răspunse: „Buddha este puritatea minţii, Dharma este strălucirea minţii, iar *Saňgha* este nestăvilita şi omniprezenta lumină pură. Cele trei sunt una şi aceeaşi, dar ele sunt nume goale, fără realitate. Un adevărat (membru al unei) *Saňgha* este acela a cărui minte nu e întreruptă (nici măcar) de un gând.

*

După ce a venit din Vest, marele maestru Bodhidharma a căutat un om care să nu vrea să fie în iluzie. Mai târziu, atunci când l-a întâlnit pe cel de-al doilea Patriarh, (doar) un singur cuvânt a fost necesar pentru a-şi atinge scopul. Şi astfel ştim, că toate precedentele noastre străduinţe nu aveau un scop.

Scopul avut de acest călugăr-munte (adică maestrul) nu se deosebeşte de cel avut de Buddhaşi şi de Patriarhi.

Cel care reuşeşte să priceapă înţelesul cel mai înalt este potrivit pentru a da învăţătura Patriarhilor şi Buddhaşilor; cel care pricepe înţelesul de nivelul doi este potrivit să dea învăţătura oamenilor şi devaşilor; iar cel care îl pricepe pe cel de nivelul trei nu este potrivit nici măcar să se salveze pe sine.[1]

Călugărul întrebă: „Care este înţelesul de nivelul întâi?"

Maestrul răspunse:

Cele trei lucruri esenţiale reprezintă sigiliul
care lărgeşte punctul roşu şi îngust
În care separarea dintre gazdă şi oaspete nu poate exista.[2]

---

[1] Vezi nota 5 la *Note suplimentare*.

[2] Cele ‚trei lucruri esenţiale' sunt : fapta, vorba şi gândul, iar ‚îngustul punct roşu' este inima omului, considerată în China ca ocean al gândurilor şi ceea ce în Vest este numit ‚minte'. Funcţiunea de eliberare a fiinţelor vii a unui maestru iluminat este posibilă prin intermediul faptelor, vorbelor şi gândurilor, care manifestă şi lărgesc proporţiile lucrării lui de Bodhisattva. Faptele sale sunt corespunzătoare apariţiei sale corporale, nepătate, şi care inspiră respect; cuvintele corespund vorbirii sale pricepute prin care el dă învăţătura discipolilor cu potenţialităţi diferite; iar gândul corespunde folosirii concomitente a înţelepciunii şi a compasiunii, în faptele bune pe care el le face celorlalţi. Aceste trei lucruri esenţiale constituie pecetea care lărgeşte mintea. „Pecete" este folosit în sensul în care o pecete oficială îi dădea posibilitate călătorului din

Călugărul întrebă: „Care e al doilea nivel al înțelesului?" Maestrul răspunse:

Privește păpușa dintr-un teatru de păpuși
Ale cărei mișcări, de altu's controlate.[1]

Maestrul continuă: „Atunci când expune Vehiculul școlii noastre (o persoană ar trebui să știe că) o frază are trei porți profunde (către iluminare) și că fiecare poartă are trei niveluri sau stadii[2], care includ temporalul și realul, strălucirea (înțelepciunea) și funcțiunea (binefăcătoare).[3] Cum poți înțelege tu toate astea?"

---

vechime să-și continue fără nici un impediment călătoria sa prin întreaga țară. Cuvintele ‚pașaport' și ‚viză' constituie echivalentul exact. El reprezintă libertatea fără oprelişti în înfăptuirea lucrării de Bodhisattva. Această pecete lărgește mintea, care este omniprezentă atunci când își împlinește funcțiunea binefăcătoare, care este liberă de discriminarea dintre „gazdă" și „oaspete" și de alte discriminări.

[1] Cuvântul sanscrit *asaṅga*, care înseamnă neatașat, nelegat de nimic, este numele fratelui lui Vasubandhu; amândoi au format Școala lui Vasubandhu și Asaṅga, adică *Secta Dharmalakṣaṇa*, care se ocupa de aspectele sau caracteristicile lucrurilor, toate lucrurile având aceeași natură monadică, dar diferind ca formă. Asaṅga era deja liber de orice atașament, iar întrebările puse de el nu ar fi dus niciodată la apariția discriminării și separației. Oricum, el nu ar fi putut pune întrebări despre supramundan, acesta fiind inexprimabil. Învățătura expedientă este folosită pentru a ghida discipolii în înțelegerea Dharmei lui Buddha, dar cum ar putea ea să oprească dintr-o dată irezistibilele tendințe, pentru a revela înțelesul de gradul doi, care poate fi priceput doar prin eliminarea tuturor fenomenelor?

[2] Vezi nota 6 la *Note suplimentare*.

[3] Temporal și real: primul se referă la condițional, funcțional, diferențial sau temporar, iar ultimul la fundamental, sau absolut. Învățătura temporară este pregătitoare pentru învățătura perfectă, și aceste două diviziuni, provizorie și perfectă, nu se află în opoziție ci sunt complementare. Strălucirea (înțelepciunea) și funcțiunea (binefăcătoare): natura absolută are trei mari caracteristici: 1) măreția în esența sa, substanță sau corp, natura întrupată a minții a tot ceea ce este viu și universal, nemuritor, neschimbător și etern; 2) măreția în atributele sau manifestările sale, a fi perfect în înțelepciune și îndurare, și în fiecare împlinire; 3) măreția în funcțiunea și acțiunile sale, înăuntru și în afară, transformând perfect toate ființele în lucrări bune și cu karmă bună, acum și de aici înainte. Buddha, cu toate că este netulburat și imutabil în condiția de Nirvana în

*

Maestrul spuse unui călugăr: „Câteodată un strigăt este precum prețioasa sabie *Vajra*; câteodată un strigăt este ca un leu ce se ghemuiește la pământ; câteodată un strigăt este ca o prăjină ce-și aruncă umbra peste iarbă; iar câteodată un strigăt nu este folosit ca strigăt.[1] Ce-o să faci pentru a înțelege toate astea?" Și cum călugărul se „gândea" la asta, maestrul dădu un strigăt.[2]

*

Maestrul spuse adunării călugărilor: „Voi discipolilor, trebuie să fiți foarte atenți (la toate astea). Atunci când „gazda" se întâlnește cu „oaspetele", există întotdeauna un schimb de cuvinte, o discuție, în care sunt expuse atât forma potrivită acelui moment - totala funcțiune, instrumentele expediente - cum ar fi bucuria sau mânia, cât și o manifestare incompletă - sau în limbaj Ch'an: „călărirea Leului" sau a „Domnului Elefanților".[3] De exemplu, un adevărat discipol ar trebui, după ce a sosit, să dea un strigăt (astfel) prezentând o tavă cu clei.[4] Un maestru (incompetent) care nu ar ști că acesta este doar un obiect, dar dându-se mare cu învățătura sa, ar călca (în clei). Studentul ar striga iarăși, dar (incompetentul) maestru ar refuza să se retragă (din poziția sa greșită).[5]

---

care se află, își folosește înțelepciunea pentru a „străluci" peste ființele vii pentru a cerceta condiția în care se află acestea, în scopul de a-și îndeplini „funcțiunea" de salvare a lor. Un om care, aflându-se în iluzie, caută adevărul, ar trebui să-și întoarcă înțelepciunea către interior pentru a-și „lumina" sau a-și contempla mintea în scopul de a-și percepe natura proprie și de a atinge condiția de Buddha.

[1] Vezi nota 7 la *Note suplimentare*. Acestea sunt cele patru tipuri de strigăt ale lui Lin Chi (*kwatz* în japoneză).

[2] Deoarece călugărul încerca să-și stoarcă mintea pentru a înțelege aceste patru tipuri de strigăt, maestrul strigă pentru a elimina gândurile discriminatorii ale acestuia.

[3] Cel ce călărește leul este Buddha, asemănat cu un leu, regele animalelor, în semn de respect pentru neînfricarea sa. Domnul Elefanților este un termen care îl desemnează pe Buddha.

[4] Aici un discipol poate întinde o cursă pentru a prinde un maestru incompetent.

[5] Literal, maestrul ar refuza să abandoneze atașamentul de ceea ce este obiectiv.

Aceasta este o boală mortală care este incurabilă şi e numită „oaspetele care-şi priveşte gazda".[1]

Se poate întâmpla ca un maestru (competent) să nu folosească nici un obiect, ci doar urmărind întrebarea discipolului să-l smulgă pe discipol din acest ataşament, lucru pe care cel din urmă l-ar refuza din toate puterile. Acest lucru este „gazda care-şi priveşte oaspetele".[2]

Se poate întâmpla ca un discipol, imediat ce a ieşit dintr-o liniştită stare de meditaţie, să se prezinte în faţa maestrului, care ştie că o asemenea stare este doar „obiectul", şi smulgându-i-l discipolului, să-l arunce într-un abis. Discipolul i-ar aduce laude iluminatului maestru, care ar răspunde: „Aha! Deci tu nu ştii ce este bun şi ce este rău." La care, discipolul s-ar prosterna, mulţumind. Acest lucru, este „gazda privind la gazdă".[3]

„Se poate întâmpla ca un discipol purtând un jug şi cătuşe, să se prezinte înaintea unui maestru, care i-ar mai adăuga la cele pe care le are, un alt jug şi alte cătuşe. Cu toate astea, discipolul ar fi bucuros, şi nici unul dintre ei n-ar vedea nimic rău în asta. Acest lucru se numeşte „oaspetele care priveşte la oaspete".[4]

„Virtuoşilor, ceea ce a spus acest călugăr-munte, reprezintă modul de a deosebi un demon de un om neobişnuit,

---

[1] Acest lucru înseamnă „obiectul care priveşte subiectul", sau ataşarea de ceea ce nu este real şi neglijarea realului, mai exact, maestrul agăţându-se de aparent iar discipolul ne îndepărtându-se de real.

[2] Aici maestrul este competent pentru că el aşteaptă întrebarea discipolului, arătându-i acestuia din urmă vederile greşite pe care le are şi pe care încearcă să le elimine. Maestrul este corect şi adoptă poziţia „gazdei", în timp ce discipolul care refuză să-şi părăsească vederile eronate adoptă poziţia „oaspetelui", ceea ce nu este corect.

[3] În acest caz, maestrul şi discipolul asumă poziţia „gazdei"; acţiunea de a spune „Aha! Deci tu nu ştii ce este bun şi ce este rău" a primului, şi acţiunea de prosternare pentru a mulţumi a discipolului, relevă corecta împlinire a funcţiunii de către amândoi..

[4] În acest caz, discipolul este deja ataşat de lumea fenomenelor, iar maestrul îl încurajează să se complacă în şi mai mult ataşament. Şi maestrul şi discipolul sunt incompetenţi, şi prin urmare se adoptă poziţia „oaspetelui".

pentru a reuşi să-ţi dai seama care este ortodox şi care este heterodox.[1]

*

Maestrul îl întrebă pe Lo P'u: „Pe vremuri, un maestru folosea bastonul (să lovească), în timp ce altul striga; care dintre ei era mai intim (cu ceea ce este real)?" Ca răspuns, Lo P'u dădu un strigăt, iar maestrul îl lovi (cu bastonul).[2]

*

Maestrul merse în sala Ch'an (unde se adresă adunării călugărilor): „Cineva spune că există un om care nu-şi părăseşte căminul atunci când pleacă în călătorie, şi că mai există altul care îţi părăseşte casa atunci când nu pleacă niciunde. Care dintre aceştia are dreptul să primească ofrandele oamenilor şi ale devaşilor?"[3]

*

Maestrul îl întrebă pe intendentul mânăstirii: „De unde vii?" Intendentul răspunse: „Din oraşul de unde am cumpărat orez galben." Maestrul întrebă: „Ai cumpărat tot orezul?" Intendentul răspunse: „(Da), am cumpărat tot orezul." Ma-

---

[1] Vezi nota 8 la *Note suplimentare*.

[2] Yuan An din districtul Lo P'u, a devenit ulterior un maestru Ch'an iluminat. Lin Chi a încercat să-i dea învăţătura lui Lo P'u referindu-se la maeştrii din vechime care, pentru a-şi ilumina discipolii, uneori foloseau un baston, iar alteori un strigăt. Era cel care folosea bastonul sau cel care folosea strigătul, intim cu sau aproape de adevăr? Lo P'u a avut dreptate atunci când a zis că nici unul dintre ei nu era intim, pentru că ambii acţionau ca „oaspete" şi nu ca „gazdă". Ei erau „gazde" înainte de lovitură sau de strigăt, dar după ce unul a lovit iar celălalt a strigat, ei au devenit „oaspeţi". Lin Chi l-a pus din nou la încercare pe Lo P'u, întrebându-l ce ar fi făcut el pentru a fi aproape de adevăr. Dar strigând, Lo P'u a dovedit că era încă ataşat de poziţia de „oaspete", căzând astfel în cursa întinsă de maestru, care îl lovi, pentru a arăta „gazda", cel care dă lovitura, şi „oaspetele", cel care a primit-o.

[3] Această întrebare înseamnă: Există un om, care oriunde ar pleca, niciodată nu se îndepărtează de natura sa proprie - sau „gazda", şi că există alt om care este întotdeauna departe de natura sa proprie – sau „oaspetele", chiar dacă nu pleacă nicăieri. Bineînţeles că cel care îşi realizează propria natură (sau „gazda") este îndreptăţit să primească ofrandele oamenilor şi devaşilor, zeităţile care, în cele şase lumi ale existenţei, sunt cele mai înalte încarnări.

estrul desenă cu bastonul o linie (pe pământ) şi întrebă: „L-ai cumpărat şi pe acesta?" La asta, intendentul dădu un strigăt, iar maestrul îl lovi (cu bastonul). Puțin după aceea, paracliserul veni, iar maestrul îi povesti dialogul avut mai devreme. Paracliserul spuse: „Intendentul nu a înțeles ceea ce a vrut Venerabilul domn să zică." Maestrul îl întrebă: „Şi tu, tu ce înțelegi?" Ca răspuns, paracliserul făcu o plecăciune îngenunchind, dar fu bătut de asemenea de maestru.[1]

*

Maestrul merse în sala Ch'an (şi spuse adunării călugărilor): „Există un om ce stă pe piscul singuratic care-i închide drumul, şi mai există alt om aflat într-o intersecție şi nu ştie în ce direcție s-o ia; fără a-i imita nici pe Vimalakīrti, nici pe Bodhisattva Fu, spuneți-mi care dintre aceşti oameni este înaintea (în fața) sau în spatele celuilalt.

Aveți mare grijă de voi."[2]

---

[1] Maestrul dădea învățătura atât intendentului cât şi paracliserului, astfel încât ei să poată realiza adevărul, şi astfel ei să-l ajute să răspândească Dharma Sectei sale. Întrebarea: „Ai cumpărat tot orezul?" are acelaşi înțeles ca fraza: „Unul este totul, totul este unul", pentru că absolutul nu este nici unitate, nici pluralitate. Linia desenată pe pământ şi întrebarea: „L-ai cumpărat şi pe acesta?" a reprezentat cursa maestrului întinsă intendentului care greşise strigând, arătând astfel că este încă ataşat de poziția de „oaspete", şi ca urmare maestrul l-a lovit, în scopul de a-l trezi. La fel cu el, şi paracliserul a greşit căzând în genunchi. În ambele cazuri, „gazda" a fost prezentă mai înainte ca intendentul să strige şi paracliserul să-l salute pe maestru, şi imediat ce ei s-au mişcat, au luat poziția greşită (a „oaspetelui").

[2] Cel care stă pe piscul solitar, cu drumul tăiat, este cel care s-a desprins de lumea fenomenelor şi este gata să abandoneze şi ultimul lucru pentru a face pasul peste oceanul suferinței, pentru a atinge „celălalt mal". La fel ca el, cel care a ajuns la răscruce a depăşit toate obstacolele şi este precum copilul care-şi aşteaptă tatăl, pentru a fi dus acasă. Vimalakīrti rămâne tăcut pentru a-l revela pe tăcutul Buddha (Vezi sutra *Vimalakīrti Nirdesa*), iar Bodhisattva Fu a recitat cele trei *gāthā* pentru a-l revela pe Buddha absolut. Aici Lin Chi întinde o cursă discipolilor. Omul de pe piscul singuratic şi omul de la răscruce sunt doar „oaspeți", iar ceea ce este revelat de Vimalakīrti şi de Bodhisattva Fu este „gazda". Înainte şi înapoi sunt termeni folosiți pentru ca un camuflaj pentru a ascunde „gazda", iar cei doi oameni nu au realizat de fapt „gazda" absolută. Maestrul a făcut acest lucru intenționat, pentru a ve-

*

Un călugăr bătrân a venit să primească instruire şi l-a întrebat pe maestru: „Este corect sau incorect să ne prosternăm (în faţa ta)?" Maestrul dădu un strigăt, iar călugărul bătrân făcu o reverenţă. Maestrul spuse: „Ce mai hoţ!" Călugărul senior spuse: „Hoţul! Hoţul!" şi ieşi. Maestrul spuse: „Să nu spui că e bine să te relaxezi." Apoi maestrul îl întrebă pe şeful adunării, care se afla aşezat lângă el: „E ceva greşit (în asta)?" Şeful adunării răspunse: „Da." Maestrul întrebă: „Este greşeala „gazdei" sau a „oaspetelui"?" Şeful răspunse: „A amândurora." Maestrul întrebă: „Unde greşesc ei?" După aceste cuvinte, şeful adunării ieşi afară. Maestrul spuse: „Să nu spui că e bine să te relaxezi."[1]

*

Când a ajuns în capitală, maestrul a mers pentru a cerşi mâncare. Atunci când a ajuns la o uşă, el îi spuse proprietarului: „Vă rog să-mi daţi mereu un bol în plus." Bătrâna

---

dea dacă discipolii săi au înţeles cu adevărat învăţătura. Atunci când a spus: „Aveţi mare grijă de voi" el a vrut să zică: „Aveţi mare grijă de mintea voastră, care este „gazdă", şi nu vă depărtaţi de ea." Astfel el a dat un răspuns clar la întrebarea sa.

[1] Întrebarea bătrânului călugăr este plină de înţeles, pentru că scopul lui era să vadă dacă Lin Chi mai făcea încă discriminări. Strigătul maestrului a fost dat în scopul de a-l arăta pe adevăratul leu ghemuit la pământ. Atunci bătrânul călugăr a făcut o reverenţă în faţa maestrului care a spus: „Ce mai hoţ!" Hoţul reprezintă iluzia călugărului bătrân care l-a furat de „gazda" sa, pentru că el era încă ataşat de „gazda" care făcea reverenţa. Dar călugărul bătrân nu era prost, pentru că el însuşi a strigat: „Hoţul, hoţul!" şi a ieşit afară pentru a-şi revela „gazda" independentă, adică, reîntoarcerea funcţiunii la corp. Maestrul a observat că: „Nu e bine să nu ai nimic de făcut" pentru că omul poate aluneca uşor în poziţia de „oaspete". Şeful adunării călugărilor era iluminat, şi era probabil P'u Hua sau K'e Fu. Replica sa: „Amândoi greşesc" a fost corectă pentru că absolutul nu poate fi exprimat în cuvinte, şi pentru că imediat ce este exprimat, „gazda" s-a schimbat deja în „oaspete". Atunci când a fost întrebat „unde greşesc aceştia", şeful adunării a plecat pentru a revela „ceea ce nu se află în eroare", el înfăptuind acţiunea de a pleca pentru a arăta „întoarcerea oaspetelui la gazdă. Şi iarăşi maestrul a spus: „Să nu spui că este bine atunci când nu ai nimic de făcut" pentru a-şi avertiza discipolii că trebuie să fie atenţi, pentru că este foarte uşor să aluneci, chiar şi atunci când pierzi vremea.

nevastă spuse: „Ce om mitocan şi nesătul." Maestrul răspunse: „Nici măcar nu îmi dădurăţi mâncarea; ce vreţi să spuneţi cu mitocan şi nesătul?" Drept răspuns, bătrâna femeie închise uşa.[1]

*

Maestrul se urcă pe scaunul lui în sala Ch'an, şi un călugăr veni înainte. Maestrul dădu un strigăt; călugărul dădu un strigăt, apoi făcu o reverenţă. După aceasta, maestrul îl lovi (cu bastonul).[2]

*

Chao Chu care făcea lungi călătorii în diferite locuri, ajunse (într-o zi) la mânăstirea lui (Lin Chi). Pe când îşi spăla picioarele în curtea din spate, maestrul îl văzu şi-l întrebă: „Care a fost scopul venirii din Vest?" Chao Chu răspunse: „A fost ca cel al maestrului munte care-şi spală acum picioarele." Maestrul veni mai aproape de vizitator, ca şi cum ar auzi (ceva de la acesta). Chao Chu spuse: „Tu înţelegi toate astea; care e folosul momirii celorlalţi?" După acestea, maestrul se reîntoarse în camera abatelui. Chao Chu spuse: „Deşi călătoresc de treizeci de ani, astăzi am dat o explicaţie nepotrivită."[3]

---

[1] Cel mai probabil bătrâna ştia despre Ch'an; ea a închis uşa pentru a reîntoarce „oaspetele" la „gazdă", evitând astfel de a fi prinsă în cursa întinsă de maestrul cerşetor.

[2] Pentru că acel călugăr venise să întrebe ceva, maestrul dădu acel strigăt pentru a reteza discriminările acestuia, astfel încât acesta să-şi poată realiza „gazda". Călugărul se afla în eroare, pentru că după ce a făcut reverenţa ar fi trebuit să iasă afară, adică să reîntoarcă funcţiunea la corp.

[3] Chao Chu era faimosul maestru Ch'an, cunoscut în toată ţara pentru *kung an-ul* său: *„Wu"* (Nu, Nu). Scopul lui Bodhidharma atunci când a venit în China, a fost acela de a revela Mintea buddhiştilor chinezi, iar acţiunea de spălare a picioarelor înfăptuită de Chao Chu, de asemenea revelează „mintea care realizează spălarea". Lin Chi voise să-l pună la încercare pe Chao Chu, care a expus imediat trucul lui Lin Chi. Şi pentru că Chao Chu s-a dovedit a fi un expert Ch'an, maestrul n-a mai avut nimic de zis şi s-a retras în camera abatelui, pentru a arăta „integrarea gazdei cu oaspetele" sau, cu alte cuvinte, reîntoarcerea funcţiunii la corp. Chao Chu a observat că dăduse din greşeală o interpretare corectă, aceluia care ştia deja acest lucru.

*

Maestrul îl întrebă pe un călugăr: „De unde vii?" Călugărul răspunse: „De la Ting Chou." Şi cum maestrul îşi apucă bastonul, călugărul se gândi (să zică ceva). Maestrul îi dădu o lovitură. Dar cum călugărul nu era de acord cu maestrul (în privinţa bătăii), maestrul spuse: „Mai târziu vei întâlni un om care va înţelege asta." După un timp, călugărul îl vizită pe San Sheng şi îi povesti întâmplarea. Imediat San Sheng îl lovi cu bastonul, şi pentru că acel călugăr se gândea (să zică) ceva, îl mai lovi o dată.[1]

*

Când maestrul primea discipoli cu potenţialităţi diferite, de cele mai multe ori striga, iar în comunitatea lui discipolii îl urmau, strigând şi ei. (Într-o zi) el le spuse: „Voi mă copiaţi în legătură cu strigatul meu. Dar vreau să vă întreb asta: Un om vine din Sala de Est, iar altul din Sala de Vest; ei dau în acelaşi timp un strigăt. Puteţi deosebi „gazda" de „oaspete", şi cum aveţi de gând să-i deosebiţi, unul de celălalt? Dacă nu puteţi face acest lucru, pe viitor nu mai trebuie să-l imitaţi pe acest bătrân călugăr şi să strigaţi (fără scop)."[2]

*

Maestrul spuse adunării călugărilor: „Uneori strălucirea (înţelepciunea) se aplică înainte de îndeplinirea funcţiunii (de salvare); uneori funcţiunea este împlinită mai înainte de aplicarea strălucirii (înţelepciunii); uneori strălu-

---

[1] Maestrul a luat bastonul pentru a vedea reacţia călugărului. Cum văzu că acel călugăr îşi storcea creierul să zică ceva, maestrul îi dădu o lovitură pentru a elimina discriminările acestuia. San Sheng a fost discipolul lui Lin Chi. El a dat două lovituri de baston pentru a linişti mintea tulburată a acestuia şi pentru a-i arăta că trebuie să ia poziţia de „gazdă".

[2] Într-o mânăstire mare există două săli în care stau călugării. Sala de Est este pentru călugării mânăstirii, şi simbolizează „gazda". Sala de Vest este pentru călugării care vin din alte locuri şi care stau temporar, şi simbolizează „oaspetele". Diferenţa dintre „gazdă" şi „oaspete" atunci când cineva dă un strigăt este următoarea: înainte de a striga este „gazdă", şi imediat ce strigătul este dat, acesta devine „oaspete". Ceea ce a spus maestrul a fost destinat să creeze confuzie în discipoli, pentru a afla dacă aceştia au înţeles cu adevărat învăţătura sa.

cirea (înțelepciunea) este aplicată simultan cu îndeplinirea funcțiunii; şi uneori aplicarea strălucirii şi îndeplinirea funcțiunii nu sunt asemănătoare.

*

Strălucirea (înțelepciunea) se aplică înainte de îndeplinirea funcțiunii atunci când există ataşament față de ego (om).[1] Funcțiunea este îndeplinită mai înainte de aplicarea strălucirii (înțelepciune) atunci când mai există ataşament de obiecte (Dharma).[2] Strălucirea (înțelepciunea) este aplicată în acelaşi timp cu îndeplinirea funcțiunii în scopul următor:

Să-i iei boul unui plugar,
Să-i înşfaci mâncarea unui om flămând,
Să extragi măduva din oase,
Să presezi tare (un discipol) cu „o sulă şi un ac".[3]

---

[1] Atunci când discipolul este agățat de ego, maestrul îşi foloseşte înțelepciunea pentru a-l „lumina" şi a-i încerca abilitatea, mai înainte de înfăptuirea măreței funcțiuni a iluminării pentru a-l trezi. De exemplu, când un călugăr vine pentru instrucție, maestrul l-ar întreba: „De unde vii?" sau „Care este numele tău?" etc. pentru a vedea reacția vizitatorului, mai înainte de a da strigătul sau de a-i aplica o lovitură de baston pentru a-l trezi. Un exemplu se găseşte în paragraful în care putem citi: „De unde vii?" Călugărul răspunse: „De la Ting Chou." Şi cum maestrul îşi apucă bastonul, călugărul se gândi (să zică ceva). Maestrul îi dădu o lovitură." Acesta este cazul în care înțelepciunea strălucitoare este aplicată înaintea îndeplinirii funcțiunii iluminatoare, când încă mai există ataşament față de ego, pentru că acel călugăr se baza pe ego atunci când căuta un răspuns.

[2] Când un discipol este ataşat de „obiecte" (Dharma), maestrul îndeplineşte marea sa funcțiune de a elimina mai înainte ceea ce ține de exterior, după care îşi foloseşte înțelepciunea pentru a-i trezi potențialitatea interioară. De exemplu, când Lin Chi a mers în camera abatelui pentru a-l întreba pe Huang Po despre Buddha-Dharma, Huang Po l-a lovit cu bastonul; de trei ori a întrebat Lin Chi, şi de trei ori a fost lovit de Huang Po, fără nici un motiv aparent, în realitate din cauză că Lin Chi era ataşat de „obiecte", adică de Dharma lui Buddha.

[3] Când un discipol are o spiritualitate înaltă, maestrul îi dezgoleşte în acelaşi timp mintea, şi de ego şi de obiecte, la fel cum unui plugar îi este furat boul, şi unui om flămând bolul de orez. A presa tare cu „o sulă şi un ac" este o frază Ch'an folosită frecvent de către maeştrii iluminați

Aplicarea strălucirii (înțelepciunii) și împlinirea funcțiunii nu sunt simultane:

Atunci când sunt întrebări și răspunsuri,
Când instaurezi „gazda" și „oaspetele",
Amesteci noroiul cu apa și
Primești (învățăcei) cu potențialități diferite.[1]

Dacă discipolul este un om ieșit din comun, el va pleca îndată ce îi va fi dat un mic indiciu a ceea ce nu este nici măcar arătat; el este deja cineva.[2]

*

În călătoria sa spre alte locuri, maestrul îl vizită (într-o zi) pe Lung Kuang. Se întâmplă ca Lung Kuang să fie în sala Ch'an, iar maestrul veni la el întrebând: „Fără a arăta vârful (unei săbii), cum poate cineva să învingă?" Și pentru că Lung Kuang rămase așezat (fără să spună nimic), maestrul zise: „Refuză marele maestru să spună ceva pentru binele celorlalți?" Lung Kuang se uită fix la el și exclamă: „Ah!" Îndreptându-și degetul spre Lung Kuang, maestrul spuse: „Individul ăsta este învins astăzi."[3]

Apoi el merse la San Feng's Ping, care-l întrebă: „De unde vii?" Maestrul răspunse: „De la Huang Po". Sang Feng întrebă: „Care au fost cuvintele și frazele lui Huang Po?" Maestrul răspunse:

---

pentru a ilustra dorința lor de a trezi un discipol din ignoranța lui. Cu răbdare, maestrul va putea extrage măduva (sau iluminarea) din oase (sau ignoranța).

[1] Când un învățăcel este de o spiritualitate inferioară, maestrul este silit să-l învețe pe acesta să distingă „gazda" – Sinele său, de „oaspete" – iluzia, noroiul – impuritățile, de apă – natura proprie.

[2] Unui discipol ieșit din comun nu este nevoie să i se dea foarte multă învățătură, pentru că imediat ce i se dă un mic indiciu, el imediat își percepe Sinele și își părăsește maestrul, pentru a-și continua lucrarea de Bodhisattva în altă parte.

[3] Tăcerea și nemișcarea lui Lung Kuang arată nemișcarea corpului, iar privitul fix și exclamația „Ah!", funcțiunea lui, adică – caracteristicile *Dharmakāya*-ei. Oricum, orice a făcut Lung Kuang a fost doar „oaspetele", de unde și remarca lui Lin Chi: „Acest individ a fost învins azi." Astfel, Lin Chi a câștigat o victorie fără a-și arăta vârful sabiei sale.

Noaptea trecută bivolul de aur a fost călcat în picioare
Şi până acum el n-a mai fost văzut

San Feng întrebă:

Când briza toamnei cântă la un flaut de jad,
Ce prieten apropiat îi va aprecia melodia

Maestrul răspunse:

Un om ar trebui să depăşească un miriad de bariere
Pentru a merge dincolo de (profundul) cer albastru.

San Feng spuse: „Ceea ce spui tu acum este de un nivel prea înalt."

Maestrul răspunse:

Un dragon dă naştere unui fenix de aur
Care pătrunde prin cristalul azuriu.

San Feng spuse: „Hai să bem nişte ceai." Şi apoi îl întrebă: „Pe unde ai fost în ultimul timp?" Maestrul răspunse: „Am fost cu Lung Kuang." San Feng întrebă: „Şi cum era el?" După aceste vorbe maestrul plecă.[1]

Apoi maestrul merse mai departe la Feng Lin. Pe drum, întâlni o bătrână care-l întrebă: „Unde mergi?" Maestrul răspunse: „(Să-l vizitez pe) Feng Lin. Bătrâna spuse: „Se întâmplă ca Feng Lin să fie plecat." Şi de cum maestrul o întrebă: „Unde s-a dus?", bătrâna plecă (fără a da vreun răspuns). Maestrul strigă: „Bătrâno!" Şi pentru că ea îşi întoarse capul, maestrul îşi continuă călătoria.[2]

Când maestrul sosi, Feng Lin spuse: „Vreau să te întreb ceva; este cu putinţă?" Maestrul răspunse: „De ce vrei să te răneşti singur?"[3]

---

[1] Vezi nota 9 la *Note suplimentare*.

[2] Bătrâna nu înţelegea Ch'an-ul prea bine. Până în momentul când a plecat fără să dea nici un răspuns la întrebarea lui Lin Chi, ea a fost corectă. Dar maestrul a strigat-o pentru a vedea dacă ea era un adept veritabil, dar pentru că ea a întors capul, s-a dovedit a fi unul fals. Apoi maestrul şi-a continuat călătoria, fiind sigur că-l va găsi pe Feng Lin.

[3] Feng Lin a vrut să probeze abilităţile lui Lin Chi şi a început prin a-l întreba dacă este posibil să-i pună o întrebare. „De ce vrei să te răneşti singur?" este un citat din sutra *Vimalakīrti Nirdesa*, Cap.III, care

Feng Lin spuse:

Lumina lunii nu aruncă nici o umbră pe mare,
Dar peştele ce înoată se amăgeşte pe sine însuşi.[1]

Maestrul întrebă:

Şi cum lumina lunii n-aruncă nici o umbră pe suprafaţa mării,
Cum poate peştele ce-noată să fie amăgit?[2]

Feng Lin răspunse:

Valurile se-nalţă atunci când bate vântul;
Pânza grosolană este luată de curent.[3]

Maestrul spuse:

În timp ce luna solitară străluceşte,
munţii şi râurile sunt neclintite.
Vântul vestitor de toamnă şuieră între cer şi pământ.[1]

---

spune că atunci când Pūrṇamaitrāyṇī-putra, un discipol al lui Buddha, stând sub un copac expunea Dharma pentru nişte călugări (*bhikşu*) nou convertiţi, Vimalakīrti îi spuse: „Tu nu cunoşti rădăcinile fiinţelor vii şi nu ar trebui să-i iniţiezi în Hinayana. Ei sunt liberi de răni, de ce vrei să-i răneşti tu? Dacă vrei să păşeşti pe Calea măreaţă, nu le arăta altora cărări înguste." Vimalakirti vroia să spună că acei bhikşu erau în mod fundamental puri şi curaţi, şi că erau calificaţi pentru Marea Cale: „De ce vrei să produci nişte răni nenecesare gândindu-te că de fapt îi vindeci?" La fel, Lin Chi vroia să spună că Sinele lui Feng Lin era deja pur şi că nu trebuia murdărit cu discriminări.

[1] Lumina lunii, care simbolizează iluminare, nu lasă niciodată umbră (sau iluzie) pe mare (sau apă), care simbolizează natura proprie. Peştele simbolizează fiinţele, iar înotul înseamnă activitatea mentală, care este cauza iluziilor. Aceste două fraze vor să spună că, deşi natura proprie este întotdeauna neschimbătoare, fiinţele umane dau naştere discriminărilor, şi din această cauză se află în iluzie.

[2] Lin Chi a replicat că dacă nu iluminarea este cauza ignoranţei, atunci cum poate peştele, sau fiinţele umane, să fie amăgite? El vrea să spună că natura proprie nu este amăgită atunci se află în mijlocul iluziilor, din cauză că natura proprie este imuabilă.

[3] Atunci când vântul bate, sau când un gând apare, mintea este agitată şi lasă loc discriminării, aşa cum vântul produce valurile mării. În mijlocul pasiunilor, simbolizate prin apa agitată, o barcă cu pânze, sau potenţialitatea netrezită a omului, dar inerentă în el, pluteşte în derivă pe oceanul suferinţelor. Aceste două fraze arată cauzele transmigrării prin cele şase lumi ale existenţei.

Feng Lin zise:

Îți poți folosi cei trei inci pentru a mișca soarele și luna,
Dar vezi de poți folosi măcar o vorbă
atunci când întâlnești un om (receptiv).[2]

Maestrul răspunse:

Când întâlnești un maestru de scrimă,
arată-ți sabia.
Și nu-i da un poem unui om care nu-i poet.[3]

Auzind acestea, Feng Lin s-a oprit (din vorbit). Maestrul spuse:

Marele Tao este dincolo de cele asemănătoare lui,
(Zadarnic merge de) la Est la Vest cel ce umblă după el.
El (Tao) este mai rapid decât scânteia cremenei,
Și nici măcar iuțeala fulgerului nu-l poate întrece.[4]

---

[1] Lin Chi răspunde că în mod fundamental natura proprie simbolizată aici prin luna solitară este iluminată și independentă, nu se bazează pe nimic și nu este atașată de nimic. Atunci când strălucește, când funcționează normal, în lumea fenomenelor nu mai există nimic altceva decât nemișcare, aceasta incluzând munții și râurile. Prima frază descrie corpul sau esența iluminării. Cea de-a doua descrie vântul de toamnă ce anunță anotimpul în care plantele și iarba se opresc din crescut. În mod figurat, sunetul șuierului vântului de toamnă reprezintă corpul care își îndeplinește funcțiunea binefăcătoare, funcțiunea care oprește toate gândurile din mintea discipolilor, astfel încât ei să poată realiza adevărul.

[2] „Trei inci" înseamnă limba care, conform celor din vechime, măsoară trei inci chinezești. Aceste două versuri înseamnă: Îți poți folosi întreaga putere dialectică și elocvența pentru a mișca soarele și luna, dar încearcă să spui o vorbă unui om cu potențialitate receptivă, astfel încât el să realizeze adevărul. Mi-e teamă că n-o să reușești, din cauză că absolutul este inexprimabil.

[3] Lin Chi a răspuns că atunci când întâlnești un om a cărui potențialitate a fost trezită la maxim, poți discuta cu el despre absolut și-i poți arăta calea spre iluminare, dar dacă întâlnești un om a cărui potențialitate este adormită și care nu a fost dezvoltată, este inutil să discuți despre absolut cu el.

[4] Absolutul este incomparabil și te poți roti în orice direcție pentru a găsi ceva similar, dar nu vei reuși. Dacă încerci să îl prinzi bine, imediat el îți va scăpa cu o viteză ce depășește viteza scânteii pietrei de cremene sau viteza fulgerului.

*

Ma Ku îl întrebă pe maestru: „(Statuia lui) Avalokitesvara are douăsprezece fețe; care dintre ele este cea corectă?" Maestrul coborî de pe platforma de meditație, îl înșfăcă pe Ma Ku, întrebându-l: „Unde s-a dus Avalokitesvara? Răspunde de îndată!" Și cum Ma Ku își răsuci trupul cu intenția de a se așeza iarăși pe platforma de meditație, maestrul își ridică bastonul pentru a-l lovi. Ma Ku prinse bastonul, apoi merseră împreună în camera abatelui.[1]

*

Maestrul o întrebă pe o călugăriță ce vizita mânăstirea: „Venirea ta este bună sau rea?" Drept răspuns, călugărița dădu un strigăt. Maestrul își luă bastonul și spuse: „Mai zi o dată! Mai zi o dată!" și cum călugărița strigă încă o dată, maestrul o lovi."[2]

*

Într-o zi, maestrul luă o turtă și i-o arătă lui Lo P'u, spunând: „O mie de feluri și o mie de tipuri (de lucruri) nu pot ajunge dincolo de asta, al cărei principiu (fundamental) este non-dual". Lo P'u întrebă: „Ce este principiul non-dual?" Și cum maestrul ridică iarăși turta și i-o arătă lui Lo P'u, acesta din urmă spuse: „Dacă e așa, atunci acesta aparține miriadelor de diferențe." Maestrul spuse: „Interpretarea ta este una de latrină." Lo P'u spuse: „Un Arhat ce privește într-o oglindă."[3]

---

[1] Ma Ku era de asemenea un maestru iluminat; el a pus întrebarea despre unitate și diferență pentru a testa abilitatea lui Lin Chi. Acțiunea de a coborî de pe platforma de meditație, de a-l înhăța pe Ma Ku și de a vorbi, reprezintă îndeplinirea funcțiunii maestrului, ca replică la întrebarea vizitatorului, și asta în scopul de a revela absolutul, Avalokiteśvara. Acțiunea lui Ma Ku de a întoarce spatele pentru a se așeza pe platforma de meditație și de a prinde bastonul, a reprezentat de asemenea, aceeași funcțiune. Ambii maeștri, după revelarea naturii lor absolute, au plecat în camera abatelui, în scopul de a arăta reîntoarcerea funcțiunii la corp.

[2] Primul strigăt al călugăriței a fost corect, însă al doilea a fost incomplet, pentru că a însemnat același lucru ca cel dintâi. Pentru că a uitat să reîntoarcă funcțiunea la corp, maestrul i-a dat o lovitură.

[3] Mintea este imperceptibilă, dar ea poate fi percepută prin intermediul unei turte, care este creația ei. În ciuda miriadelor de aparențe

*

Când maestrul văzu un călugăr venind (la mănăstire), ridică „apărătoarea de praf". De îndată ce călugărul veni şi făcu reverenţă, maestrul îl lovi pe vizitator. Un alt călugăr veni şi maestrul iarăşi îşi ridică „apărătoarea de praf". Pentru că acel călugăr nu a privit-o, maestrul l-a lovit şi pe el. Un al treilea călugăr veni pentru învăţătură şi maestrul ridică „apărătoarea de praf". Călugărul îi mulţumi pentru învăţătură şi maestrul îl lovi şi pe el.[1]

*

Ma Ku îl întrebă pe maestru: „Cel care reprezintă Marea Compasiune (Avalokitesvara) are o mie de ochi în cele o mie de palme ale sale. Ce crezi despre ochiul just? Vorbeşte repede!" Ma Ku îl trase pe maestru jos de pe platforma de meditaţie şi-i luă locul. Împreunându-şi palmele, maestrul îl întrebă pe Ma Ku: „Nu mi-e limpede." Şi pentru că Ma Ku ezită să răspundă, maestrul dădu un strigăt, îl trase la pământ, şi se aşeză pe locul său. După aceea, Ma Ku plecă spre sala Ch'an.[2]

---

ale lumii fenomenelor, ele sunt returnabile la minte, al cărei principiu fundamental este non-dual. Maestrul a vorbit pentru a vedea care este reacţia lui Lo P'u. În mod intenţionat, Lo P'u a evadat, pentru că fusese atras într-o discuţie despre absolut, care este imposibil de exprimat, întrebând despre principiul non-dual, care nu este altceva decât absolutul, pentru a-l pune în dificultate pe Lin Chi. Tot ceea ce maestrul a putut să facă, a fost să mai arate încă o dată turta lui Lo P'u, iar Lo P'u, pe drept, a spus că aceea este doar unul dintre fenomene. Şi pentru că maestrul l-a admonestat pe Lo P'u pentru interpretarea sa „murdară", acesta din urmă a spus că o discuţie despre absolut este zadarnică, ca un Arhat fixat în vid, care n-ar vedea nimic dacă ar privi în oglindă.

[1] Cei trei călugări înţeleseseră că „apărătoarea de praf" a maestrului indica Mintea, dar pentru că nu o experimentaseră personal, a urmat eşecul fiecăruia dintre ei în a da un răspuns potrivit, iar apoi au urmat loviturile, care au reprezentat funcţiunea celui care a lovit şi funcţiunea celui care a primit lovitura.

[2] Acţiunea de a-l trage jos de pe platforma de meditaţie pe maestru a fost corectă, dar acesta din urmă şi-a schimbat tactica pentru a-l pune la încercare pe vizitator. Ezitarea lui Ma Ku denotă confuzia sa, pe care maestrul a eliminat-o prin strigătul său. Fiind înfrânt, Ma Ku a plecat, pentru a arăta reîntoarcerea funcţiunii la corp.

*

Un călugăr îl întrebă pe maestru: „Care este profundul înţeles al Dharmei lui Buddha?" Maestrul îşi ridică „apărătoarea de praf", şi fiindcă acel călugăr a dat un strigăt, maestrul îl lovi. Un alt călugăr îl întrebă pe maestru: „Care este profundul înţeles al Dharmei lui Buddha?" Maestrul de asemenea ridică „apărătoarea de praf" şi pentru că acel călugăr dădu un strigăt, maestrul dădu şi el unul. Dar cum călugărul ezită să răspundă, maestrul îi dădu o lovitură.[1]

*

Odată, maestrul spuse adunării călugărilor: „Omul ar trebui să fie gata să îşi sacrifice corpul şi viaţa pentru Dharma. Pe când mă aflam cu ultimul meu maestru, Huang Po, de trei ori am întrebat despre profundul înţeles al Dharmei lui Buddha, şi de trei ori am fost bătut şi scuturat ca o creangă (de copac). Mă gândesc acum să repet această experienţă, dar cine o poate face pentru mine?" Un călugăr ieşi în faţă şi spuse: „Eu o pot face." Şi cum maestrul se făcu că-i dă bastonul, călugărul se întinse să-l apuce, dar în loc de baston primi o lovitură.[2]

*

Maestrul merse cu P'u Hua (şeful adunării călugărilor) la locuinţa susţinătorului (material al mânăstirii), şi în timp ce prânzeau acolo, maestrul îl întrebă pe şeful adunării: „Fraza ‚Un fir de păr înghite marele ocean, o sămânţă de muştar conţine muntele Sumeru' arată (etalarea) puterilor supranaturale şi minunata (îndeplinire) a funcţiunii (absolutului) sau (nimic altceva decât) existenţa Sinelui?" P'u Hua sări în picioare şi răsturnă platforma (masa). Maestrul

---

[1] Strigătul primului călugăr a reprezentat o funcţiune incompletă, de unde şi lovitura dată de maestru. Dacă ar fi plecat după ce a dat strigătul, atunci el ar fi fost corect. În ceea ce-l priveşte pe cel de-al doilea călugăr, în ciuda indulgenţei maestrului, faptul că a ezitat, a dus la primirea loviturii.

[2] Călugărul a căzut în cursa maestrului şi a primit lovitura care era destinată să-i arate pe „cel care l-a lovit" şi pe „cel care simte lovitura", în loc să primească bastonul care era un „obiect".

spuse: „Prea grosolan." P'u Hua răspunse: „Ce este acest loc în care se poate vorbi de grosolănie şi de finețe?"[1]

Următoarea zi ei au mers împreună la un alt ospăț vegetarian. Maestrul îl întrebă pe P'u Hua: „Ceea ce o să ni se ofere azi, o să fie la fel cu ceea ce ni s-a oferit ieri?" P'u Hua răsturnă iarăşi platforma pe care mâncarea era aşezată. Maestrul observă: „Deşi acțiunea ta e corectă, este totuşi prea grosolană." P'u Hua dădu un strigăt, spunând: „Orbule! Vorbeşte cumva Dharma lui Buddha despre grosolănie şi finețe?" Maestrul îşi înghiți vorbele.[2]

*

Ofițerul Wang din gărda imperială, a venit (odată) împreună cu maestrul la sala călugărilor. Wang îl întrebă: „Călugării citesc sutre în această sală?" Maestrul răspunse:

---

[1] Maestrul i-a întins o cursă lui P'u Hua, citând spusele lui Buddha: „Un fir de păr înghite marele ocean, o sămânță de muştar conține muntele Sumeru". El l-a întrebat pe şeful adunării călugărilor dacă aceste două lucruri erau posibile din cauza puterilor supranaturale ale lui Buddha şi a minunatei împliniri a funcțiunii sale, sau acestea erau existente în sine. Aceste două lucruri servesc pentru a ilustra mintea care poate fi extinsă până la mărimea muntelui Sumeru, sau redusă până la dimensiunea unui bob de muştar. Intenția maestrului a fost aceea de a vedea dacă şeful adunării călugărilor eliminase deja din mintea sa toate diferențierile. Acesta din urmă a sărit în picioare şi a răsturnat platforma (ce folosea şi pentru meditație şi ca masă) pentru a-şi revela „măreața funcțiune" a non-discriminării. Şi pentru că maestrul a spus că P'u Hua era lipsit de maniere, acesta din urmă a replicat cele de mai sus. Vimakīrti a spus: „Mintea sinceră este Bodhimaṇdala (locul sfânt)". Atunci când mintea este sinceră şi pură, ea este omniprezentă, iar locul sfânt se află peste tot. Deci casa susținătorului mânăstirii era de asemenea o *Bodhimaṇdala*, în care nu există asemenea lucruri ca grosolănie sau finețe, şi deci nu există dualism.

[2] Maestrul l-a verificat iarăşi pe P'u Hua să vadă dacă făcea încă discriminări, dacă făcea comparație între cele două mese la care fuseseră invitați. P'u Hua înfăptui din nou măreața sa funcțiune de a elimina toate urmele discriminării. Maestrul concise că P'u Hua era corect, dar îl mai puse o dată la încercare spunând că acțiunea de a răsturna platforma (masa) fusese prea grosolană. P'u Hua a dat un strigăt pentru a-şi revela Sinele iluminat care nu poate fi amăgit. Şi pentru că ultima frază a lui P'u Hua a confirmat că acesta era complet iluminat, maestrul nu mai zise nimic, exprimându-şi astfel uluirea față de realizarea şefului adunării călugărilor.

„Nu." Wang întrebă: „Practică meditația?" Maestrul răspunse: „Nu." Wang întrebă: „Dacă nu fac nici una nici alta, atunci ce fac?" Maestrul răspunse: „Ei sunt învățați cum să devină Buddha și Patriarhi." Wang spuse: „Deși praful de aur este prețuit, acesta va orbi ochii în care este aruncat." Maestrul spuse: „Am crezut că ești doar un om de lume."[1]

*

În momentul în care maestrul s-a așezat pe locul său în sala Ch'an, văzându-se, ambii șefi ai adunării călugărilor au dat un strigăt. Un călugăr îl întrebă pe maestru: „Sunt ei încă „gazdă" și „oaspete" (în strigătele lor)? Maestrul răspunse: „Firește că ei sunt „gazdă" și „oaspete." Apoi maestrul spuse adunării călugărilor: „Dacă vreți să înțelegeți ce vrea să spună Lin Chi prin „gazdă" și „oaspete", vă rog să-i întrebați pe cei doi șefi ai acestei săli."[2]

*

Mai târziu, maestrul (a mers și) a stat în Sala de Est a mânăstirii Hsing Hua din Ta Ming. În cea de-a zecea zi a celei de-a patra luni a anului Ting Hai, în cel de-al patrulea an al regatului Hsien T'ung (mai 863), pentru că sfârșitul său era aproape, el intonă această gāthā a transmisiunii:

La o cercetare făcută de cel aflat în șuvoiul necontenit,
Absolutul poate părea ca o lumină nesfârșită și reală.
Dar cum oamenii nu acceptă
ceea ce este dincolo de nume și de formă,
După folosirea sabiei Excalibur,
aceasta trebuie imediat reascuțită.[3]

---

[1] Ofițerul Wang știa ceva despre Ch'an, pentru că a spus că dacă cineva se atașează de sutre și de meditație, acel om va „fi orbit", folosind asemănarea dintre acestea și praful de aur care, deși foarte prețuit, poate împiedica vederea atunci când este aruncat în ochi.

[2] „Gazda" a fost prezentă înainte de strigăt; prin strigătul dat „gazda" a plecat lăsând locul „oaspetelui".

[3] Pentru cel care este atașat de nesfârșita curgere a iluziilor, atunci când întreabă despre absolut, acesta poate fi explicat pe scurt că este precum adevărata iluminare, care este nesfârșită. Oricum, absolutul este dincolo de nume și de formă, iar oamenii obișnuiți nu au o predispoziție către acest lucru fără formă și fără nume. „Excalibur" este folosit în acest

Şi iarăşi le spuse discipolilor: „După ce eu am să fiu în Nirvana, nu trebuie să distrugeţi comoara ochiului corect al Dharmei mele." (Discipolul său) San Sheng spuse: „Cum să avem îndrăzneala să-l distrugem?" Maestrul îl întrebă: „Dacă în viitor, cineva o să te întrebe ceva, ce-o să-i răspunzi?" După aceste vorbe, San Sheng dădu un strigăt, iar maestrul spuse: „Niciodată n-aş fi crezut că acest ochi corect al Dharmei mele va fi distrus de acest măgar orb".[1] După ce spuse acestea, părăsi această lume, aşezat în postură, cu spatele drept. Apoi corpul său a fost depus într-o stūpa construită în partea de nord-vest a provinciei. Împăratul l-a onorat cu titlul de ‚Maestrul Ch'an Hui Chao' (Înţelepciune Strălucitoare), şi a pus să se graveze pe stūpa epigraful „Ch'eng Ling" (Claritate Spirituală).

* * * * * *

[Pasajele care urmează sunt o traducere din *Chih Yueh Lu* („Degetul care arată Luna")]

*

În Sala Ch'an, (maestrul spuse adunării călugărilor): „În inimile voastre roşii, se află adevăratul om care nu-i fixat pe nimic, care vine şi pleacă prin frunţile voastre; (îi îndemn) pe cei care nu au avut această experienţă, să încerce să vadă." Un călugăr veni în faţă şi spuse: „Ce este un om adevărat care nu este fixat pe nimic?"[2]

---

text în locul ‚sabiei atât de ascuţite încât ar tăia în două o pană ce cade' sau ‚ascuţitei săbii a înţelepciunii'. După ce cineva a reuşit să ilumineze pe un om aflat în iluzie folosind această sabie ascuţită a înţelepciunii, aceasta nu trebuie lăsată să ruginească, ci trebuie ascuţită imediat, păstrată în bune condiţii, astfel încât să poată să fie utilizată imediat atunci când se află în faţa unui alt om aflat în iluzie, cu o altă potenţialitate.

[1] Strigătul lui San Sheng nu a fost corect, pentru că el a arătat „oaspetele", în loc de „gazdă".

[2] Adevăratul om care nu are o poziţie fixă – *wu wei chen jen* – este o expresie taoistă utilizată de Lin Chi pentru a revela mintea Sinelui. Foarte mulţi dintre maeştrii Ch'an erau foarte pricepuţi în taoism înainte de a trece la buddhism, şi foloseau în diferite ocazii unii termeni taoişti în

Coborând de pe platforma de meditație, maestrul îl înhață, ordonându-i: „Vorbește! Vorbește!" Și pentru că acel călugăr a ezitat (să răspundă), maestrul îl împinse în lături spunând: „Să fie adevăratul om ce nu este fixat pe nimic, un băț de șters la fund?" Și se reîntoarse în camera abatelui.[1]

*

Maestrul spuse: „Acest călugăr-munte nu are o Dharma pe care s-o dea celorlalți; Dharma sa constă în vindecarea bolilor și dezlegarea legăturilor. Decât să te agăți de cuvintele acestui călugăr-munte, mai bine este să îți oprești gândirea și să te odihnești, și aceasta fără prea multă zarvă."[2]

Maestrul mai spuse: „Apariția într-o fracțiune de secundă a cauzei concurente ce duce la (realizarea) a ceea ce este ne-creat, asigură saltul peste învățătura expedientă a „celor Trei Vehicule".[3]

*

(În Sala Ch'an, maestrul spuse adunării călugărilor: „Pentru moment, cei care studiază Dharma lui Buddha ar

---

scopul de a da învățătură discipolilor lor, care și ei, la rândul lor, cunoșteau acești termeni. Dar nu trebuie ca din cele spuse să se tragă concluzia că Ch'an-ul și Taoismul sunt unul și același lucru; Taoismul a pavat doar calea de răspândire a Ch'an-ului în China, iar taoiștii pot practica doctrina minții mult mai ușor decât adepții altor religii.

[1] Vezi nota 10 la *Note suplimentare*.

[2] Maestrul a spus că el nu avea o Dharma (Doctrină) fixă pe care s-o dea celorlalți, din cauză că oamenii au diferite boli spirituale, care nu pot fi vindecate printr-o Dharma fixă. Dharma lui Buddha constă în eliminarea iluziilor și desfacerea legăturilor, iar când iluzia a dispărut, înțelepciunea fundamentală inerentă oricărui om se va manifesta. Acest lucru este explicat de către Buddha în *Sutra Diamantului*. Dacă cineva se agață doar de cuvintele maestrului, fără a avea o experiență personală a învățăturii acestuia, el va adăuga și mai multe legături la cele pe care le are deja. Învățătura Ch'an constă în încetarea gândirii, astfel încât mintea să se poate odihni, adică să pună capăt discriminărilor.

[3] Dacă într-o fracțiune de secundă (în text – „timpul necesar apariției unui gând") cineva poate, cu ajutorul unei cauze concurente, să realizeze nenăscutul, sau absolutul, care este dincolo de viață și de moarte, acela va trece peste toate acele învățături expediente ale Triyāna-ei, respectiv carul condus de țap, reprezentând pe Śrāvakași, carul condus de cerb, reprezentându-i pe Pratyeka-Buddhași și carul condus de bou, reprezentându-i pe Bodhisattvași.

trebui să caute doar o interpretare corectă a ei. Dacă puteți interpreta corect, nu veți fi infectați de naștere și moarte, și veți fi liberi să rămâneți sau să plecați. Nu trebuie să căutați ceea ce este de neîntrecut, pentru că doar astfel ceea ce este neîntrecut va veni automat la voi.

Adepți ai lui Tao, din timpuri străvechi, toți predecesorii noștri virtuoși au avut modul lor propriu de a-i scoate pe ceilalți (din Samsara). În ceea ce-l privește pe acest călugăr-munte, educația dată de el cere doar ca să nu vă lăsați amăgiți de alții. Dacă vreți să vă folosiți de Sinele vostru, faceți-o fără îndoială sau ezitare. În momentul de față, dacă învățăceii nu sunt în stare să facă acest lucru, unde este problema? Ea se află în lipsa lor de încredere în Sinele lor propriu. Dacă nu aveți încredere (în el), veți fi tulburați și vă veți agăța de exterior, care va înlocui Sinele, și astfel vă veți pierde libertatea. Dar dacă veți pune capăt oricărui gând al minții voastre căutătoare, nu veți fi diferiți de Patriarh și de Buddha. Vreți să știți cine este Patriarhul și cine este Buddha? Este chiar cel din fața voastră, cel ce ascultă expunerea Dharmei. Însă învățăceii nu au încredere în el, și caută în afară, altceva. Și chiar de reușesc să găsească ceva, acest ceva va fi doar nume și cuvinte, și ei nu vor reuși niciodată să înțeleagă înțelesul viu, așa cum este el, așa cum a fost în intenția Patriarhilor. Dacă ei nu reușesc să întâlnească acum (pe cel care ascultă Dharma), vor petrece zeci de mii de eoni și mii de vieți transmigrând prin cele trei lumi, în care ei vor continua să se agațe de binele și răul exterior, și care îi va trimite înapoi în lumea de jos, pentru a renaște în pântece de maimuțe sau de vite.[1]

*

Adepți ai lui Tao, vederile acestui călugăr-munte nu se deosebesc de cele ale lui Buddha Śākyamuni. În varietatea

---

[1] Acestea au reprezentat o foarte clară țintire către „adevăratul om" sau „mintea proprie", care ascultă de fapt Dharma expusă de el în sala de meditație. El își îndeamnă discipolii să se încreadă în mintea lor eternă, în ciuda aparențelor ei schimbătoare din cele trei lumi ale dorinței, formei și fără formei.

acțiunilor noastre cotidiene, este oare ceva care lipsește? Lumina spirituală, manifestată prin intermediul celor șase simțuri, n-a fost niciodată întreruptă. Acel ce este capabil s-o perceapă (în acest mod), poate fi socotit un om fără griji, nepăsător, pentru (tot restul) vieții sale.[1]

*

Virtuoșilor, nu există pace în cadrul celor trei lumi, care sunt precum o casă în flăcări.[2] Nu este un loc potrivit pentru o ședere prelungită, pentru că într-o singură clipă (*ksana*), ucigătorii demoni ai impermanenței, nu vor face nici o deosebire între nobil sau umil și între bătrân sau tânăr. Dacă nu vrei să fii diferit de Patriarh și de Buddha, va fi suficient pentru tine să nu cauți nimic la exterior. Dar dacă măcar preț de o clipă (timpul necesar apariției unui gând), mintea ta pură și clară strălucește, aceasta este propriul tău *Dharmakāya Buddha*. Dar dacă măcar preț de o clipă, mintea ta fără de pasiune strălucește, aceasta este propriul tău *Sambhogakāya Buddha*. Dar dacă măcar preț de o clipă, mintea ta nediscriminativă strălucește, aceasta este propriul tău *Nirmāṇakāya Buddha*. Acest corp triplu este cel care ascultă acum Dharma (pe care eu o expun).

Acest lucru poate fi împlinit numai dacă nimic nu este căutat în afară. Învățații în sūtre și śāstre privesc acest corp triplu ca pe forma cea mai înaltă, dar acest călugăr-munte nu le împărtășește vederile. Acest triplu corp nu este doar un nume și un termen, ci este de asemenea o triplă dependență. Un maestru din vechime spunea: „Din cauza (înțelesului) unui corp, există un loc (pentru el)." Iar pentru esența (absolută), a fost creat un corp pentru natura Dharmei, și (de asemenea) un loc pentru el. Dar noi știm prea bine că acestea sunt doar umbre ale luminii.

Virtuoșilor adepți ai lui Tao, trebuie să știți că acela care se joacă cu aceste umbre este sursa fundamentală a tutu-

---

[1] Omul care știe că natura sa este eternă și se manifestă prin intermediul celor șase simțuri, nu va mai avea griji, fiind nepăsător față de fenomenele schimbătoare.

[2] Acesta este un citat din *Sutra Lotusului*, în care *samsara* este asemuită unei case în flăcări.

ror Buddhaşilor, şi că orice loc se află pe drumul către casa voastră.[1]

*

Corpurile voastre fizice, constituite din cele patru elemente, nu ştiu cum să expună Dharma, sau s-o asculte. Stomacurile voastre, ficaţii şi vezicile voastre, nu ştiu cum să expună Dharma sau s-o asculte. Spaţiul nu ştie cum să expună Dharma sau s-o asculte. Aşadar, cine ştie cum să expună Dharma sau s-o asculte? Doar lumina unică, care se distinge clar în faţa ochilor voştri, este cea care poate să expună Dharma şi s-o asculte. Dacă o veţi putea percepe, nu veţi fi diferiţi de Patriarhi sau de Buddha. Să nu permiteţi niciodată ca ea să fie întreruptă şi atunci ea va fi prezentă pretutindeni. Doar din cauză că înţelepciunea noastră este întunecată de sentimentele noastre şi substanţa noastră este modificată din cauza gândirii noastre, trebuie să suportăm tot felul de suferinţe pe parcursul transmigrărilor prin cele trei lumi ale existenţei. Potrivit vederilor acestui călugăr-munte, nu există nici (un lucru) care să nu aparţină profundului (înţeles) şi nu există (o fiinţă vie) care să nu poată fi eliberată.

*

Adepţi ai lui Tao, mintea Dharma este imaterială şi se răspândeşte în toate cele zece direcţii ale spaţiului. Atunci când lucrează prin intermediul ochilor, ea este numită văz. Atunci când lucrează prin intermediul urechilor, se numeşte auz. Când lucrează prin intermediul nasului, ea este numită miros. Când lucrează prin intermediul gurii, ea este numită vorbire. Când lucrează prin intermediul mâinilor,

---

[1] Lin Chi era recunoscut pentru abilităţile sale în expunerea Minţii, printr-o clară şi corectă ţintire către „ceea ce se joacă cu umbrele luminii adevărate", cu alte cuvinte către mintea care pune stăpânire pe numele goale ale sinelui. Înţelegerea minţii cu ajutorul minţii constituie cauza iluziilor şi toţi maeştrii îşi îndeamnă discipolii să pună capăt acestui fel de înţelegere, să nu se preocupe de nimic; de unde şi termenul de „om fără griji". Acela care reuşeşte să-şi realizeze Sinele, în ciuda numelor sale (*Dharmakāya, Sambhogakāya, Nirmanakāya*), oriunde s-ar afla, va găsi drumul spre propria casă, adică spre natura sa fundamentală.

ea este numită apucare, iar când lucrează prin intermediul picioarelor, ea este numită mers.

În mod fundamental nu există decât o singură strălucire pură, divizată în şase unităţi.

Dacă mintea cuiva dispare, eliberarea va urma pretutindeni (oriunde acesta se poate găsi).

De ce vorbeşte acest călugăr-munte în acest fel? Deoarece adepţii lui Tao caută neîncetat altceva şi (de aceea) ei nu sunt capabili să oprească mintea lor (rătăcitoare); ei sunt deci atraşi de vechea şi familiara manevrare a potenţialităţilor şi a obiectivelor.

Adepţi ai lui Tao, urmaţi doar acest sfat al călugărului-munte şi vă veţi putea aşeza şi veţi putea sparge, capetele Buddhaşilor Sambhogakāya şi Nirmanakāya.[1]

Şi atunci veţi fi consideraţi ca un Bodhisattva din cel de-al zecelea stadiu, care şi-a realizat complet mintea. Cele două forme ale iluminării universale şi supranaturale vor fi aidoma unui jug purtat în jurul gâtului de un prizonier; Lumea Arhaţilor şi Lumea Buddhaşilor vor fi precum excrementele într-o latrină; iar (corpul) iluminării şi Nirvana vor fi ca un par de priponit măgarul. De ce este aşa? Pentru că adepţii lui Tao nu înţeleg că cei trei lungi eoni sunt vid, şi de aceea se confruntă cu dificultăţi.

*

Un adevărat căutător al lui Tao nu are aşa de multe (lucruri de care să se preocupe); el doar se adaptează la condiţiile existente pentru a reduce efectele karmelor sale precedente, lasă lucrurile să-şi urmeze cursul lor normal, şi poartă roba (atunci când se cere); el doar merge atunci când vrea să meargă, se aşează dacă vrea să se aşeze, fără nici cel mai mic gând de căutare a buddhaităţii (stării de Buddha).[2] De ce este astfel? Un maestru din vechime spu-

---

[1] Acceptaţi corecta mea interpretare şi veţi scăpa de Sambhogakāya Buddha şi Nirmanakāya Buddha, care sunt doar umbre ale strălucirii voastre fundamentale, adică nume goale fără o natură reală.

[2] Un veritabil căutător al lui Tao ar trebui să nu aibă nici un fel de ataşamente, nici măcar faţă de sfinţenie; el ar trebui să elimine toate con-

nea: „Dacă cineva, în căutarea lui Buddha produce karma, acel Buddha va prevesti (doar) naştere şi moarte."

*

Virtuoşilor! Timpul este preţios; nu-i urmaţi pe cei care studiază Ch'an şi Tao doar ca se afle-n treabă, care învaţă nume şi citate, care caută pe Buddha, Patriarhi şi maeştri iluminaţi. Nu vă aplecaţi mintea pe ceva greşit.

Adepţi ai lui Tao, aveţi doar o mamă şi doar un tată; ce mai vreţi să căutaţi? Întoarceţi-vă (mintea) către interior, pentru a căuta Sinele vostru şi pentru a-l vedea. Un maestru din vechime spunea: „Yajñadatta (a înnebunit) pentru că s-a gândit că şi-a pierdut capul."[1] Dar dacă mintea voastră căutătoare ajunge cu adevărat la capăt, atunci nu va exista nici o preocupare (pentru nimic).

*

Virtuoşilor! Fiţi doar oameni obişnuiţi şi lăsaţi la o parte manierele (rigide). Există oameni care nu ştiu ce este bun şi ce este rău, care ştiu doar să se laude cu faptul că văd spirite şi fantome, care dau indicii greşite şi vorbesc aiurea. Ei vor trebui să înghită fier înroşit atunci când vor ajunge în faţa zeului morţii (Yama), drept pedeapsă pentru crimele lor. Fii şi fiice de familie bună, conduse pe căi greşite de aceste spirite vulpe, vor deveni victimele relei orbiri şi, în viitoarele lor reîncarnări, vor cere înapoi ofrandele date (acestor impostori).

---

cepţiile despre timp şi spaţiu, să rămână un om care nu se preocupă de nimic, în *wu wei*, sau stadiul transcendent.

[1] Este un citat din *Śūrangama Sutra*. În oraşul Śrāvasti trăia un nebun al cărui nume era Yajñadatta. În fiecare dimineaţă se privea în oglindă şi era foarte fericit să-şi vadă în ea faţa cu ochii şi sprâncenele. Dar când o dădea la o parte, nu-şi mai vedea chipul şi devenea foarte trist. A devenit foarte speriat, crezând că un demon era responsabil pentru asta, şi din această cauză a înnebunit. Aici faţa simbolizează natura proprie, iar imaginea în oglindă simbolizează falsa aparenţă. Dragostea omului pentru imaginea din oglindă simbolizează ataşamentul lumesc de ceea ce este aparent, considerat ca fiind real. Ne-vederea feţei atunci când oglinda este dată la o parte, ilustrează natura proprie fără formă, imaterială şi imperceptibilă.

*

Adepți ai lui Tao, cel mai important pentru voi este să căutați o interpretare corectă, și de abia după aceea veți putea merge liberi, în orice direcție, în lumea întreagă; corpul și mintea voastră nu vor mai fi tulburate de aceste spirite. (Ar trebui) să vă abțineți de la a crea ceva, ar trebui să fiți oameni obișnuiți, pentru că imediat ce vă veți agita mintea în legătură cu vreun lucru, imediat veți cădea în greșeală. Și mai mult, nu-l căutați pe Buddha, pentru că Buddha este (doar) un nume și un termen; și știți voi măcar cine este acest căutător (al lui Buddha)?[1]

*

Buddhașii și Patriarhii din trecut, prezent și viitor vin și vor veni din cele zece direcții ale spațiului doar în scopul căutării Dharmei. Acum, adepți ai lui Tao, și voi ați venit aici pentru educație și căutați doar Dharma, și o veți căuta până o veți dobândi. Dar până când o veți dobândi, va trebui să continuați să transmigrați prin cele cinci tărâmuri ale existenței.[2]

*

Ce este Dharma? Dharma este Mintea Dharma. Mintea Dharma nu are formă și pătrunde în toate cele zece direcții ale spațiului, revelându-și prezența prin intermediul funcțiunii sale. Dacă oamenii nu au credință în ea, ei vor recunoaște doar nume și termeni și vor încerca să găsească în cărți tot ceea ce mintea lor (aflată în iluzie) poate concepe. De aceea distanța care-i separă pe aceștia de Dharma lui Buddha este distanța de la cer la pământ.

*

Adepți ai lui Tao, atunci când călugărul-munte expune Dharma, ce Dharma expune el? El expune Mintea Dharma,

---

[1] Cel care caută buddhaitatea, starea de Buddha, este cel care este real. Acesta este stilul excelent al lui Lin Chi prin care el țintește direct la minte, în scopul perceperii naturii proprii și dobândirii stării de Buddha.

[2] Înainte de realizarea Dharmei, ei se află încă în iluzie și sunt supuși transmigrărilor. Unii spun că există șase tărâmuri ale existenței, adăugând cel al Asura-șilor, care sunt ființe cu funcțiuni bune și rele în același timp, fiind deopotrivă devași și demoni.

cea care pătrunde atât puritatea cât şi impuritatea, atât ceea ce este lumesc cât şi ceea ce este sfânt, atât ceea ce este absolut cât şi ceea ce este relativ; şi nu este ceea ce voi consideraţi absolut, relativ, lumesc, sfânt; este ceea ce poate da nume absolutului, relativului, lumescului şi sfântului; şi care, nici absolutului, nici relativului, nici lumescului şi nici sfântului, nu le poate atribui un nume.

Adepţi ai lui Tao, dacă sunteţi în stare să pricepeţi acestea, folosiţi-vă de ele, dar, ca să fiţi în acord cu înţelesul lor profund, nu le daţi nume.

*

Modul de a expune Dharma al călugărului-munte se deosebeşte de oricare altul din această ţară. Chiar dacă înşişi Mañjuśrī şi Samantabhadra ar veni aici pentru a pune întrebări despre Dharma, şi ne-ar apărea în două diferite forme corporale, imediat ce ar spune: „Venerabile domn!" eu aş putea să-i deosebesc. Şi cum este posibil acest lucru? Pentru că viziunea mea se deosebeşte de ale celorlalţi; la exterior, eu nu mă agăţ nici de lumesc nici de sfânt, iar în interior nu sunt fixat pe ceea ce este fundamental. Vederea mea penetrează Dharma fundamentală. Asupra ei eu nu mai am nici o îndoială.[1]

Maestrul mai spuse: „Adepţi ai lui Tao, în Dharma lui Buddha nu există loc pentru practică şi sforţare. Voi trebuie doar să fiţi oameni obişnuiţi şi să nu vă preocupaţi de nimic (în ceea ce privesc activităţile zilnice ca) îmbrăcatul robei, cerşitul mâncării, grădinăritul, scosul apei şi odihnitul atunci când sunteţi obosiţi. Cel ignorant va râde la cuvintele mele, însă înţeleptul mă va înţelege.

---

[1] În China, învăţătura lui Lin Chi este mult mai apreciată decât cea a maestrului său, Huang Po, care era deja un maestru Ch'an faimos. Învăţătura sa este simplă, concisă, şi ţinteşte direct la mintea fiecărui om. El nu a folosit expediente, ci doar le-a spus discipolilor lui că cel care expune Dharma în sala de meditaţie şi cei care o ascultă reprezintă sursa fundamentală a tuturor Buddhaşilor pentru că, dacă ei opresc procesul discriminatoriu şi de diferenţiere, vor fi ei înşişi Buddha. El dezaprobă de asemenea căutarea unui Buddha exterior care nu are nimic de-a face cu cei care caută iluminarea, şi respinge totodată ideea practicii şi străduinţei, care nu-şi au locul în realizarea naturii proprii.

Un maestru din vechime spunea: „Cei care năzuiesc spre ceva din exterior, sunt proşti." Este suficient să fii propriul tău maestru, indiferent ce eşti şi ce ţi se întâmplă, şi atunci realitatea va triumfa pretutindeni. Astfel, acela va rămâne netulburat, indiferent de circumstanţe. Chiar dacă mai există totuşi vechi obiceiuri şi o karma recesivă ce conduce către un iad (*avīci*) continuu, acestea vor fi transmutate într-un măreţ ocean al eliberării.

*

În zilele noastre, cei care practică Ch'an-ul nu cunosc Dharma; ei sunt aidoma unei capre care adulmecă ceva şi apoi imediat vâră în gură. Ei nu sunt în stare să deosebească un servitor de un maestru şi un oaspete de o gazdă. Despre aceşti oameni care vin să practice Tao cu mințile lor pervertite, nu se poate spune cu adevărat că şi-au abandonat căminele; ei sunt nişte proprietari de case. Cei care şi-au abandonat cu adevărat căminele ar trebui să ştie care este interpretarea corectă şi obişnuită; ar trebui să fie capabili să-l deosebească pe Buddha de demon, realul de nereal, şi ceea ce este sfânt de ceea ce-i lumesc. Dacă ei sunt în stare să facă aceste lucruri, atunci cu adevărat pot fi numiţi oameni care şi-au abandonat căminul. Dar dacă ei nu pot deosebi demonul de Buddha, atunci ei sunt ca aceia care îşi părăsesc căminul pentru un altul. Aceştia sunt numiți „ființe producătoare de karmă", nu adevăraţi oameni ce au renunțat la căminul lor. Şi dacă un Buddha şi un demon s-ar întrupa, un adevărat adept al lui Tao, cu o profundă viziune interioară, l-ar înlătura şi pe Buddha şi pe demon. Dacă iubeşti sfinţenia dar respingi lumescul, vei pluti şi te vei îneca în marea naşterii şi a morţii fără de sfârşit."

*

Atunci un călugăr a spus: „Ar putea Venerabilul domn să ne lumineze în privința demonului Buddha?"

Maestrul răspunse: „Dacă, chiar şi preţ de o clipă (timpul necesar apariției unui gând), în mintea ta apare o îndoială, acesta este demonul Buddha. Dacă înţelegi că miriadele de lucruri (Dharma) nu sunt create şi că mintea nu este

nimic altceva decât iluzie şi transformare, dacă mintea este fără fir de praf, pură şi curată peste tot, atunci nu există demonul Buddha. Buddha şi fiinţele sunt precum dualitatea dintre puritate şi impuritate.

În ceea ce-l priveşte pe călugărul-munte, viziunea acestuia este că nu există nici Buddha şi nici fiinţe, că nu există nici trecut şi nici prezent.[1] Cei care sunt în stare să realizeze acest lucru, ar trebui s-o facă fără să aştepte un moment (propice), pentru că realizarea aceasta este dincolo de cultivare şi experimentare, dincolo de pierdere sau câştig. Niciodată nu a fost şi nu o să existe o altă Dharmă, şi chiar dacă ar putea exista una care s-o depăşească, aş spune că această Dharmă este doar un vis şi o iluzie.

Adepţi ai lui Tao, vorbesc cu siguranţă doar despre acel „lucru" care este unic şi luminos, cel care îmi ascultă (expunerea) Dharmei. Acest „lucru" nu cunoaşte oprelişti, este omniprezent în cele trei lumi ale existenţei din cele zece direcţii (ale spaţiului); el poate intra liber şi uşor în toate stadiile şi diferitele niveluri, fără a fi infectat de ele. În cea mai scurtă clipă (*kşana*), el poate pătrunde în (profunzimea) lui *Dharmadhātu*[2], unde acest „lucru" va vorbi despre Buddha cu Buddha, despre Patriarhi cu Patriarhii, despre Arhaţi, cu Arhaţii, şi despre spiritele flămânde cu spiritele flămânde. Va merge peste tot şi va călători în lume, unde va schimba viaţa. Niciodată, (nici măcar) pentru o singură clipă nu s-a îndepărtat de la puritatea şi curăţia omniprezentă, care străluceşte în cele zece direcţii ale spaţiului, unde miriadele de lucruri se află în starea de Aşa-itate.

*

Adepţi ai lui Tao, oamenii cu asemenea abilităţi ştiu acum că în mod fundamental nu există (nici un fel de motiv de) preocupare. Din faptul că voi nu credeţi că fiecare gând al vostru este îndreptat spre o căutare în exterior, (ai-

---

[1] Cu acestea, Lin Chi elimină spaţiul şi timpul.

[2] Realitatea spirituală fundamentală, unificatoare, privită ca baza sau cauza tuturor lucrurilor, absolutul din care derivă toate lucrurile. De asemenea cele şase lumi ale existenţei şi cele patru tărâmuri sfinte.

doma celui care) îşi aruncă propriul cap, pentru a căuta în locul lui un altul, se trage neputinţa voastră de a pune stavilă (gândurilor). Cei care sunt asemenea acelui Bodhisattva care se află în căutarea iluminării spontane, sau care intră în *Dharmadhātu* în căutarea *Tărâmului Pur*, dar fără a renunţa însă la dragostea lui pentru sfinţenie şi ura faţă de lumesc, sunt incapabili să renunţe la ataşamente şi la concepţia dualistă a purităţii şi impurităţii.

*

Potrivit viziunii şcolii noastre Ch'an, care este diferită, (realul) se află la îndemână, şi nu este necesar să aşteptăm un moment prielnic pentru a-l realiza. Ceea ce spune călugărul-munte reprezintă un medicament (potrivit) pentru a vindeca boala (particulară) a momentului respectiv, pentru că o Dharma fixă nu există. Cel a cărui viziune este de un asemenea fel, e cu adevărat un om care şi-a abandonat căminul, şi care se bucură ca şi cum ar cheltui în fiecare zi zece mii de uncii de aur (pentru plăcerile sale).[1]

*

Adepţi ai lui Tao, voi nu ar trebui să amestecaţi (lucrurile) şi să-i lăsaţi pe vechii maeştri din alte locuri să vă pecetluiască în mod greşit frunţile, turnând în minţile voastre torente de cuvine ca: „Eu înţeleg Ch'an-ul. Eu înţeleg Tao!" Toate acestea creează o karma infernală. Dacă sunteţi adevăraţi discipoli ai lui Tao, nu ar trebui să căutaţi greşelile altora, ci ar trebui să zoriţi în căutarea unei interpretări corecte. Doar când aţi atins adevărata minte şi v-aţi trezit la perfecta şi luminoasa natură-proprie, lucrarea voastră poate fi considerată completă.

*

Un călugăr îl întrebă pe maestru: „Care este interpretarea corectă? Ne veţi ilumina în legătură cu acest lucru?"

Maestrul răspunse: „Trebuie doar să penetraţi sfântul şi lumescul, purul şi impurul, toate tărâmurile lui Buddha,

---

[1] Expresia chinezească „zece mii de uncii de aur" reprezintă un superlativ şi are înţelesul de bucuria cea mai mare posibilă.

sălaşul de la nivelul cel mai înalt al lui Maitreya şi universul lui Vairocana, şi atunci pretutindeni veţi vedea formare, existenţă, distrugere şi vacuitate.[1] Buddha nu a văzut nici o venire sau plecare, formă şi aspect, sau naştere şi moarte; atunci când a apărut în această lume, a împins roata Dharmei şi a intrat în Nirvana finală, iar de acolo în ne-creatul *Dharmadhātu* în care el călătoreşte peste tot, apoi în *Comoara Lotusului*[2] în care toate lucrurile nu sunt văzute decât ca ceea ce sunt, adică adevărata Realitate. Doar acei căutători ai lui Tao care nu se fixează pe nimic, (care sunt independenţi), şi care ascultă acum (expunerea) Dharmei pe care o fac (aici)[3] sunt mamele (sau născătoarele) tuturor Buddhaşilor.[4] Aşadar, starea de Buddha vine din eliberarea de ataşamente, în timp ce trezirea la starea de ne-ataşare a buddhaităţii nu reprezintă şi nu trebuie considerată ca fiind un câştig. O viziune ca aceasta înseamnă o interpretare corectă.

Învăţăceii care nu înţeleg aceste lucruri sunt cei ce se agaţă doar de cuvinte şi fraze, şi de aceea ei sunt împiedicaţi de noţiunile de lumesc şi sfânt, care le acoperă ochii lor de Tao ca să mai poată vedea clar. Toate cele Douăsprezece Diviziuni ale Învăţăturii (Mahāyānei) sunt făcute doar în scopul revelării (realului). Învăţăceii care nu le pot înţelege interpretează aceste cuvinte şi fraze revelatoare în modul lor personal, şi apoi se bazează în practica lor pe această interpretare, rezultând de aici faptul că ei nu se pot smulge din legea cauzalităţii, pentru a scăpa de naşterea şi moartea din cele trei lumi ale existenţei. Dacă vreţi să fiţi independenţi, liberi de naştere şi moarte, liberi să veniţi sau să plecaţi, trebuie să-l recunoaşteţi pe acela care acum şi aici îmi

---

[1] Cele patru perioade ale lumii: (1) formarea; (2) existenţa; (3) distrugerea; (4) anihilarea sau vacuitatea sau ne-existenţa.

[2] *Tărâmul Pur* al Buddhaşilor ce există în corpul de merite.

[3] Literal: Oamenii-Tao care nu se sprijină pe nimic – adică, sunt independenţi, fără nici un ataşament faţă de vreun lucru în căutarea adevărului, şi care se află acum aici pentru a asculta Dharma.

[4] Doar astfel de oameni pot produce Buddhaşi, sau pot atinge starea de Buddha.

ascultă (expunerea) Dharmei. Acesta nu are nici aspect, nici formă, nu are nici rădăcini, nici ramuri; acesta nu are un loc fix, acesta este viu şi activ; este cel care îşi îndeplineşte funcţiunea în concordanţă cu circumstanţele, dincolo de orice concepţie de timp şi spaţiu. Dacă îl căutaţi, el va zbura departe de voi, iar dacă îl veţi dori, el vi se va opune. (De aceea) el este numit misteriosul.

Adepţi ai lui Tao, nu consideraţi ca ajutor o apariţie din vis sau o transformare pentru că mai devreme sau mai târziu vă veţi întoarce în lumea impermanenţei; şi ce ajutor veţi putea găsi în această lume în scopul eliberării voastre? Luaţi o îmbucătură de orez ca să vă menţineţi în formă şi petreceţi-vă timpul, dar căutaţi maeştri învăţaţi. Nu căutaţi plăcerile ca un bătrân şi nu treceţi prin această transmigrare fără scop. Timpul este preţios, iar clipa nu este permanentă.[1] Aţi fost copleşiţi de marea împilare a (elementelor obstructive) pământ, apă, foc şi vânt şi de împilarea mai mică a stadiilor naşterii, fiinţării, decăderii şi morţii, de (nearmonioasa lucrare) a celor patru elemente şi a celor patru concepţii ale ego-ului, personalităţii, fiinţei şi vieţii, iar toate acestea fără posibilitatea de a întrevedea un sfârşit al lor.

Adepţi ai lui Tao, trebuie să înţelegeţi non-existenţa celor patru elemente pentru a putea să nu vă aflaţi la discreţia cauzelor obiective.

Un călugăr îl întrebă pe maestru: „Ce sunt cele patru elemente non-existente?"

Maestrul răspunse: „Dacă în mintea ta dai naştere unui gând de iubire, apa te va îneca. Dacă în mintea ta dai naştere unui gând de furie, focul te va arde. Dacă în mintea ta dai naştere unui gând de îndoială, pământul te va împiedica. Dacă în mintea ta dai naştere unui gând de bucurie, vântul te va lua pe sus şi te va duce. Dacă înţelegi toate astea, atunci nu vei fi afectat de lucrurile obiective, pe care tu le vei putea întoarce în avantajul tău. Şi atunci când ele vor

[1] Literal: clipă de clipă, nu există permanenţă, adică toate fenomenele sunt impermanente, sunt într-o continuă schimbare.

apărea la Est, ele vor fi alungate şi vor dispărea în Vest. Atunci când vor apărea din Sud, vor dispărea în Nord; când vor apărea din Centru, vor dispărea la Margini, iar când vor apărea la Margine, vor dispărea în Centru. Şi atunci tu vei putea păşi pe apă ca pe pământ, iar pe pământ, ca pe apă. Cum este posibil acest lucru? Pentru că ai înţeles deja că cele patru elemente sunt aidoma unui vis sau ca o transformare. De aceea, adepţi ai lui Tao, cel care acum îmi ascultă (expunerea) Dharmei nu este cu siguranţă cele patru elemente, ci (cel) care se foloseşte de cele patru elemente după cum doreşte. Dacă aveţi o astfel de viziune, atunci sunteţi liberi să plecaţi sau să rămâneţi.

Potrivit părerii acestui călugăr-munte, nu există nici un lucru inacceptabil. Dacă iubeşti sfinţenia dar urăşti lumescul, vei fi rob al stărilor de sfinţenie şi lumesc. Există învăţăcei care merg la Muntele Cu Cinci Piscuri (Wu Tai Shan) pentru a îl ruga pe Mañjuśrī să apară; aceştia se află în eroare chiar mai înainte de a pleca acolo. Pentru că nu există Muntele Cu Cinci Piscuri şi nici Mañjuśrī. Vreţi să-l cunoaşteţi pe Mañjuśrī? El este cel care-şi împlineşte funcţiunea chiar în faţa ochilor voştri; el nu este diferit de ce era în mod fundamental, şi el nu întâlneşte nicăieri nici un obstacol. Acesta este Mañjuśrī cel viu[1]. Dacă, timp de o clipă (timpul necesar apariţiei unui gând), mintea nediferenţiată străluceşte, (Bodhisattva) Samantabhadra va apărea pretutindeni.

Dacă, preţ de o clipă, mintea independentă se poate elibera indiferent de locul în care se găseşte, atunci acest lucru este Samādi-ul lui Avalokiteśvara. Toate Dharmele (se află în legătură) şi joacă reciproc rolul de principal şi secundar. Atunci când ele sunt revelate, sunt revelate toate în acelaşi timp, iar când sunt ascunse, ele sunt ascunse toate în acelaşi timp. Toate trei sunt una, iar una este toate

---

[1] Nici un maestru Ch'an nu acordă atenţie unui Bodhisattva care le apare în forma *Nirmāṇakāya* sau corpul transformării, pentru că ţelul lor este să realizeze corpul etern, care este cel Real, iar Nirmānakāya şi Sambhogakāya sunt doar „umbre" ale eternei Lumini.

trei.[1] Şi dacă eşti în stare să interpretezi în acest fel, vei fi îndreptăţit să citeşti (toate sutrele) „Şcolii Învăţăturii".[2]

Doar o persoană pe deplin iluminată poate îndrăzni să-l ponegrească pe Buddha şi pe Patriarhi[3], să critice oamenii de peste tot din ţară, să respingă învăţătura Tripitaka, să insulte şi să umilească pe tinerii învăţăcei şi pe cei care vor să caute ceva, în condiţii favorabile sau în condiţii potrivnice. Din această cauză eu am căutat timp de doisprezece ani o mică bucăţică, mică precum o boabă de muştar, de natură adevărată în interiorul karmei, dar n-am găsit. Un maestru Ch'an-mireasă, s-ar speria, l-ar expulza din mănăstire pe defăimător, l-ar lăsa fără mâncare şi ar fi foarte trist.[4]

Din vremuri străvechi, predecesorii mei au fost alungaţi de oriunde mergeau din cauză că oamenii nu le dădeau crezare; şi doar şi pentru această ostilitate îndurată ei merită să fie onoraţi. Şi care este meritul de a fi acceptat oriunde? De aceea (cei din vechime spuneau): „Un răcnet al leului poate face să explodeze creierul unui câine sălbatic."[5]

---

[1] Vehiculul lui Buddha include cele trei vehicule, adică Bodhisattva, Pratyekabuddha şi Śrāvaka, iar aceste trei vehicule sunt incluse în Vehiculul lui Buddha.

[2] Vechii maeştri le interziceau discipolilor lor, atunci când aceştia practicau meditaţia, să citească sūtre, care, dacă sunt prost interpretate le pot cauza foarte mari probleme pe parcursul căutării iluminării. Li se permitea citirea sūtrelor doar atunci când erau capabili să le interpreteze corect.

[3] Aici, a ponegri înseamnă a denigra, în scopul distrugerii iluziei care există în mintea discriminatorie a oamenilor ignoranţi în ceea ce îi priveşte pe Buddha şi pe Patriarhi, pentru că Buddha şi Patriarhii de fapt sunt de neconceput în cuvinte şi nu pot fi exprimaţi în fraze.

[4] În vechea Chină, mireasa era de obicei o fată foarte tânără, sub cincisprezece ani, foarte timidă şi foarte speriată de toţi cei care se aflau în casa soţului său. Un maestru-mireasă este acela care nu are păreri proprii şi care este de obicei speriat atunci când întâlneşte un maestru învăţat care îndrăzneşte să-i critice pe cei ce sunt ataşaţi de numele şi conceptele citate în sūtre.

[5] „Răcnetul leului" este o expresie folosită pentru a desemna o predică autoritară sau puternică. Aşa cum răcnetul leului poate face să tremure un câine sălbatic, la fel şi predica unui maestru iluminat poate cuceri ereticii şi poate supune demonii.

Adepţi ai lui Tao, în altă parte oamenii vorbesc despre un Tao ce poate fi practicat şi despre o Dharma care poate fi realizată. Dar spune-ţi-mi voi acum, care Dharma poate fi realizată, şi care Tao poate fi practicat? În momentul de faţă ce vă lipseşte pentru a vă putea îndeplini funcţiunea[1], şi unde este necesar să fiţi vindecaţi? Tinerii maeştri care nu înţeleg toate aceste lucruri, cred în spiritele vulpe şi le permit să vorbească tot felul de prostii prin care îi leagă pe alţii, şi le spun altora despre legea şi practica interdependenţei şi despre conservarea celor trei karme (fapta, cuvântul şi gândul), indispensabile pentru dobândirea buddhaităţii (stării de Buddha). Asemenea vorbe sunt la fel de grele ca o ploaie uşoară de primăvară.

Un maestru din vechime spunea: „Dacă pe drumul tău întâlneşti pe cineva care l-a dobândit pe Tao, primul lucru pe care trebuie să-l faci nu este acela de a-l întreba despre Tao."[2] Din acest motiv se spune:

Atunci când cineva practică Tao, Tao nu funcţionează,
În locul lui miriade de iluzii îşi ridică capetele.
De scoţi din teacă sabia înţelepciunii nu mai rămâne nimic,
Chiar mai-nainte de a se lumina, întunericu-i deja lumină.

De aceea un maestru din vechime spunea: „Mintea obişnuită este Tao."

Virtuoşilor, ce căutaţi voi? Acum, în faţa voastră, omul ne-fixat al lui Tao care (îmi) ascultă expunerea Dharmei, se distinge cu claritate şi nu duce lipsă de nimic. Dacă nu vreţi să fiţi diferiţi de Buddhaşi şi de Patriarhi, trebuie să menţineţi doar această viziune (corectă), pentru că nu este nici o nevoie de a vă trezi. Dacă mintea şi condiţiile mentale nu diferă una de celelalte, aceasta este mintea vie a Patriarhilor; dacă între ele ar exista vreo diferenţă, natura proprie şi expresiile sale din lumea fenomenelor vor fi şi

---

[1] Activităţile zilnice ale unei persoane pot revela Mintea imaterială, care este imperceptibilă, şi care se manifestă prin înfăptuirea funcţiunilor sale, activităţile obişnuite ale vieţii cotidiene.

[2] Tao este natura proprie inerentă în fiecare om şi ea nu poate fi „dată" cuiva de cel care a dobândit-o.

ele diferite. Identitatea dintre minte şi condiţiile mentale este la fel cu identitatea dintre natura proprie şi expresiile sale din lumea fenomenelor.

Un călugăr îl întrebă pe maestru: „Ce înţelegeţi prin identitatea dintre minte şi condiţii mentale?" Maestrul răspunse: „Imediat ce ai intenţionat să pui această întrebare, între mintea ta şi condiţiile mentale a apărut o diferenţă, şi atunci natura ta proprie şi expresiile sale din lumea fenomenelor au luat-o în direcţii opuse.

Adepţi ai lui Tao, nu faceţi greşeli; nici Dharma lumească şi nici Dharma supralumească nu au o natură a lor proprie, şi nici nu dau naştere unei naturi. Ele sunt doar nume goale, iar numele şi termenii de asemenea nu au o existenţă proprie. Dacă doar recunoaşteţi numele lor lipsite de înţeles, atunci veţi face o mare greşeală. Şi chiar de ar fi (ceva), atunci ar fi doar o stare produsă de o transformare. Se poate oare obţine (corpul) iluminat bizuindu-vă pe Nirvana, pe eliberare, pe cele trei corpuri, pe sfera obiectivă şi pe mintea subiectivă, pe Bodhisattvaşi, pe Buddhaşi, pe înclinaţiile voastre şi pe lumea continuu schimbătoare? Ce vreţi voi să căutaţi în acea lume? Chiar şi cele Douăsprezece Diviziuni ale celor Trei Vehicule nu sunt nimic altceva decât hârtie bună de şters la fund. Buddha a avut un corp al transformării, iar Patriarhii erau bătrâni bhikşu, dar nu eşti tu născut de mama ta? De-l veţi căuta pe Buddha, veţi fi prinşi de demonul Buddha, dacă îi căutaţi pe Patriarhi, veţi fi legaţi de demonii Patriarhi. Toate dorinţele produc suferinţă; prin urmare este mult mai bine să nu vă îngrijoraţi (de nimic).

Există bhikşu care sunt raşi în cap, care le spun discipolilor lor: „Buddha a fost supremul, el a practicat timp de trei eoni nesfârşiţi şi a obţinut fructul întreg, dobândind iluminarea."

Adepţi ai lui Tao, dacă Buddha a fost supremul, atunci de ce, după optzeci de ani de viaţă, ş-a aşezat şi a murit sub copacii gemeni din Kuśinagara? Unde se află el acum? Este foarte clar că el n-a fost diferit de noi în naştere şi moarte. Dacă spuneţi că el a fost Buddha din cauză că avea cele trei-

zeci şi două de semne fizice şi cele optzeci de caracteristici psihice notabile, atunci „Conducătorul lumii ar fi Tathāgata."[1] (De aceea) este foarte clar că El avea un (corp) al transformării. Un maestru din vechime spunea: „Tatagātha vorbea de forma corporală pentru a fi în acord cu credinţele lumeşti, pentru că îi era teamă că oamenii ar putea altfel înţelege că este vorba de anihilare."[2] Ca urmare, El a folosit nume goale cum ar fi „cele treizeci şi două de semne corporale" şi „cele optzeci de caracteristici psihice (notabile)". Cuvintele spuse despre o formă corporală (cu siguranţă) nu sunt substanţă a iluminării, dar dacă vin de la o formă necorporală, atunci ele sunt realul. Dacă spuneţi că Buddha poseda şase tipuri de puteri supranaturale, de neconceput, toţi devaşii, spiritele, clarvăzătorii (*rşis*), asuraşii şi demonii puternici, care şi ei au puteri supranaturale, ar trebui şi ei să fie Buddhaşi.

Adepţi ai lui Tao, nu faceţi greşeli. Când asuraşii au dus războiul cu Indra (regele Cerului) şi l-au pierdut, conducând 84.000 de susţinători s-au ascuns în găurile rădăcinilor de lotus, şi nu erau ei oare sfinţi? Tot ceea ce acest călugăr-munte tocmai a spus, vine din karmele supranaturale ce depind de supranatural. Oricum, cele şase feluri de puteri supranaturale erau diferite. El intrase în tărâmul formei, dar el nu era murdărit de formă; el intrase în tărâmul sunetului, dar nu era pătat de sunet; el intrase în tărâmul mirosului, dar nu era pătat de miros; el intrase în tărâmul gustului, dar nu era întinat de gust; el intrase în tărâmul pipăitului, dar nu era pângărit de pipăit; el intrase în tărâmul Dharmei, dar nu era întinat de Dharma. Aşadar, realizarea non-existenţei celor şase (simţuri): formă, sunet, miros, gust, tactil şi Dharma, reprezintă eliberarea de ataşamente. Acest om ne-fixat al lui Tao, deşi (aparent) posedă aceste

---

[1] Citat din *Sutra Diamantului*.

[2] Buddha dădea discipolilor săi învăţătura de a nu menţine, în căutarea lor pentru absolut, această viziune a anihilării - care implică creaţia, ceea ce ar dezvolta un dualism care nu îşi are locul în real (*Sutra Diamantului*).

cinci agregate naturale, este deja supranaturalul ce păşeşte pe pământ.[1]

Adepţi ai lui Tao, adevăratul Buddha nu are formă, iar adevărata Dharmă nu are aspect. Ce puteţi voi căuta de la o iluzie sau de la o transformare? Chiar dacă aţi dobândi ceva, acest lucru ar fi un spirit-vulpe şi nu veritabilul Buddha, pentru că însăşi această (idee a căutării) este o viziune heterodoxă.

Un adevărat discipol al lui Tao nu se agaţă nici de Buddha, nici de Bodhisattvaşi, nici de Arhaţi, nici de minunile celor trei lumi; el se îndepărtează de ele şi renunţă (la toate lucrurile), nemaifiind ataşat de ele. Chiar dacă Cerul şi Pământul şi-ar schimba locul unul cu altul, el nu ar mai avea nici un fel de îndoială (despre Sinele său). Chiar dacă toţi Buddhaşii din cele zece direcţii ale spaţiului i-ar apărea în faţa ochilor, lui nu i-ar apărea nici măcar un singur gând de bucurie. Chiar dacă toate suferinţele infernurilor (ale focului, sângelui şi sabiei) i-ar apărea în faţă, el ar fi liber de orişice gând de teamă. Şi cum poate fi astfel? Pentru că el ştie că imaterialul Buddha are o formă atunci când se transformă (apare) într-o formă, dar el nu are formă atunci când nu are loc o transformare (intenţionată). Cele trei tărâmuri vin din minte şi (toate) lucrurile sunt create de conştiinţă. Aşadar, ce rost are să încerci să prinzi un vis, o iluzie sau o floare pe cer?

Adepţi ai lui Tao, există doar acela care este acum prezent aici şi îmi ascultă (expunerea) Dharmei. El (poate) intra în foc fără să se ardă, în apă fără să se înece, poate intra în cele trei iaduri ale suferinţei cu aceeaşi atitudine cu cea a unui om care se plimbă printr-o grădină, şi poate intra pe tărâmul animalelor şi spiritelor înfometate fără a suferi vreo pedeapsă. Cum se poate întâmpla astfel? Din cauza acestei Dharme a ne-opunerii (faţă de ceva). Dacă iubiţi ceea ce este sfânt şi urâţi ceea ce este lumesc, veţi pluti şi vă veţi îneca în marea naşterii şi-a morţii. Toate tulburările

---

[1] Expresia „cel ce merge pe pământ" înseamnă o fiinţă umană ce are o formă corporală dar care posedă deja puterile supranaturale.

(*kleśa*) există din cauză că mintea voastră este plină de ele, dar dacă ele nu se află în mintea voastră, atunci cum vă pot ele stăpâni? Dacă nu faceţi deosebiri şi nu vă agăţaţi de aparenţe (*lakşana*), îl veţi realiza pe Tao într-o clipită. Dar dacă îi urmaţi pe alţii şi reuşiţi să învăţaţi ceva ţinându-vă ocupaţi doar cu studiile voastre, îndată ce cei trei eoni enorm de lungi se vor termina, vă veţi întoarce iarăşi pe tărâmul naşterii şi al morţii. De aceea este mult mai bine să nu vă mai preocupaţi de nimic şi să mergeţi la o mănăstire, unde vă puteţi aşeza cu picioarele încrucişate într-un colţ, pe o platformă de meditaţie.

Adepţi ai lui Tao, dacă vreţi să realizaţi Dharma „Aşa-itătii", este suficient să nu daţi naştere nici unei îndoieli (în privinţa Sinelui vostru). Atunci când Sinele se extinde, el umple *Dharmadhātu*, iar când se restrânge, nu se formează nici cât un fir de păr de mare. El este clar, unic şi luminos, şi nu-i lipseşte nimic; el nu este perceptibil nici pentru ochi, nici pentru urechi. Şi cum poate fi el numit? Un maestru din vechime spunea: „Să spui că este ca ceva, înseamnă să-l pierzi."[1] Trebuie doar să-l vedeţi voi înşivă şi atâta tot. Dacă vreţi să vorbiţi despre el, vorba voastră nu va avea sfârşit. Aşadar, stăruiţi şi aveţi grijă mare de voi.

*

(Maestrul spuse): „Adepţi ai lui Tao, lucrul din care decurg funcţiunile (activităţile) voastre, nu este diferit de cel al Patriarhilor şi al Buddhaşilor.

Pentru că nu credeţi asta, voi căutaţi altceva, din afară. Dar nu fiţi în eroare; nu există o Dharma în exterior iar în interior nu e nimic de găsit. Şi nu vă agăţaţi de cuvintele spuse de acest călugăr-munte, căci este mult mai bine să puneţi capăt tuturor karmelor şi să deveniţi fără de griji. Nu le permiteţi lucrurilor (gândurilor) care vă apar (în minte) să continue neîntrerupte, şi nu le permiteţi lucrurilor (gândurilor) neapărute încă, să apară. Acest lucru este

---

[1] Citat din *Sutra celui de-al Şaselea Patriarh*, Cap. 7: Hui Neng îl întreabă pe Huai Jang: „Ce lucru este acesta? Cum a apărut?" Huai Jeng a răspuns: „Să spui că este precum ceva, înseamnă să-l pierzi."

mult mai bun decât zece ani de umblet (în căutarea unui maestru învățat). După părerea acestui călugăr-munte, nu există prea multe lucruri; este suficient să fii un om obișnuit, să fii nepreocupat de nimic și să-ți petreci timpul îmbrăcând roba și mâncând orezul.

Dacă-l întâlniți pe Buddha, ucideți-l, dacă întâlniți un Arhat, ucideți-l, dacă vă întâlniți părinții, ucideți-i, dacă vă întâlniți rudele, ucideți-le.[1] Doar astfel veți fi eliberați, (iar) dacă nu veți fi prinși de exterior, veți fi liberi și independenți.

Dacă veți putea pune capăt (hoinărelilor) minții chiar și pentru o clipă, acest lucru se numește copacul Bodhi. Dacă nu veți putea pune capăt (hoinărelilor) minții nici măcar pentru o clipă, acest lucru se numește copacul ignoranței. Ignoranța nu are un sălaș și nu are nici început și nici sfârșit. Dacă, clipă de clipă, nu reușiți să opriți această minte (rătăcitoare), veți urca în acest copac al ignoranței și veți intra în cele șase lumi ale existenței și în cele patru feluri de naștere, cauzându-vă astfel blană pe corp și coarne în cap. Dacă în schimb veți reuși să vă opriți (mintea), atunci veți dobândi un corp pur și curat. Dacă nu dați naștere nici unui gând, veți urca în copacul Bodhi și veți poseda puteri supranaturale care vă vor da posibilitatea să apăreți, după voință, în orice corp de transformare, în oricare dintre cele trei lumi ale existenței.

Există călugăr rași în cap și orbi care, după ce au mâncat orezul și și-au astâmpărat foamea, se așează de îndată în meditație pentru a privi în interiorul activităților lor (mentale) și pentru a opri gândurile, pentru ca acestea să nu mai apară din nou. Acești oameni urăsc larma și caută liniștea; aceasta este calea ereticilor. Patriarhul spune: „Acei care își îndreaptă mintea către tăcere, sau contemplă exteriorul ținând mintea sub control, liniștind-o și înghețând-o pentru a intra în *samādhi* (starea de imperturbabilitate) – toți aceștia se află în starea de activitate (mentală).

---

[1] Expresia „a ucide" înseamnă a tăia orice legătură cu lumea fenomenelor.

Acum, (legat) de cel ce (îmi ascultă expunerea) Dharmei, cum îl veți putea dobândi prin practică şi experimentare, şi prin înfrumusețare (prin acțiuni morale)? Acesta nu este ceva care poate fi practicat şi ornamentat. Oricum, dacă este (doar) rugat să vă înfrumusețeze, totul va deveni dintr-o dată frumos.[1]

*

După ce acest călugăr-munte a spus că nu există nici o Dharma în exterior, discipolii care nu înțeleg acest lucru, vor face imediat interpretările lor despre interior. Apoi, ei se aşează din nou cu fața la perete, cu limba atingând palatul, într-o postură nemişcată considerând acestea ca fiind Dharma Patriarhilor. Greşeala cea mare se face dacă se consideră postura nemişcată ca fiind starea corectă, întunericul (neiluminarea) fiind luat drept maestru.[2] Aceasta este ceea ce a vrut să spună un maestru din vechime cu: „În întunericul total, un abis este înspăimântător." Dacă socotiți postura mişcată ca fiind cea corectă, toate plantele vii şi uscate se pot mişca; sunt acestea Tao? Mişcarea este elementul vânt, nemişcarea este elementul pământ, şi amândouă, mişcarea şi nemişcarea, nu au natură a lor proprie. Dacă vrei să „prinzi" natura proprie în mişcare, ea va trece în nemişcare, iar dacă vrei s-o prinzi în nemişcare, ea va trece în mişcare. Ea este ca un peşte ascuns în apă, care tulbură apa în vălurelele între care se poate piti.

Virtuoşilor, mişcarea şi nemişcarea sunt două stări, însă omul Tao se poate folosi de amândouă, de starea de mişcare şi de cea de nemişcare.

---

[1] Este imposibil să ornamentezi pura şi curata natură proprie; atunci când natura proprie este realizată, tot ceea ce se află în jurul nostru va deveni dintr-o dată splendid şi maiestuos.

[2] Expresia „întuneric fără lumină" înseamnă ignoranța profundă, pentru că un asemenea om care meditează nu va percepe lumina înțelepciunii.

4. ŞCOALA TS'AO TUNG (ZEN SOTO)

(Fondatorii acestei şcoli au fost Maestrul Liang Chiai din muntele Tung Shan şi discipolul său Pen Chi din muntele Tsao Shan. Ca semn de respect, ei au primit numele acestor munţi. La drept vorbind, şcoala lor ar trebui să fie numită Tung Ts'ao, dar Ts'ao Tung are un ritm mai bun.)

Maestrul Liang Chiai de pe muntele Tung Shan[1]

Maestrul Liang Chiai, zis Wu Pen, de la muntele Tung Shan din districtul Shui Chou a fost unul dintre copiii familiei Yu din districtul Hui Chi. Atunci când era mic, mergea la un călugăr-învăţător împreună cu care recita *Prajñā-hrdaya-Sūtra.* Atunci când a auzit că sutra spunea: „Nu există ochi, urechi, nas, limbă corp şi minte" şi-a pus palmele pe faţă şi l-a întrebat pe învăţător: „Eu am ochi, urechi, nas, limbă etc., de ce spune atunci sutra că nu există?" Învăţătorul fu surprins de întrebarea neobişnuită şi-i răspunse: „Nu sunt învăţătorul potrivit pentru tine", şi-l îndemnă să plece pe muntele Wu Hsieh în căutarea Maestrului Ch'an Mo. Aşa făcu, iar Maestrul Mo fu cel care îi rase capul.

La vârsta de douăzeci şi unu de ani el merse pe muntele Sung Shan unde fu ordinat călugăr. Apoi, îşi începu călătoria în căutarea maeştrilor.

*

Prima dată merse la maestrul Nan Chuan. S-a întâmplat ca în momentul acela să se pregătească ofranda pentru co-

[1] Extras din *Chih Yueh Lu* („Degetul care arată luna").

memorarea morţii lui Ma Tsu, gătindu-se în acest sens o masă vegetariană.

Nan Chuan îşi întrebă discipolii: „Mâine vom oferi hrană vegetariană Maestrului Ma Tsu; credeţi că va veni?" şi cum nimeni nu dădea nici un răspuns, maestrul (Wu Pen, adică viitorul maestru Tung Shan) veni în faţă şi spuse: „El va aştepta să vină un tovarăş.[1]" Nan Chuan spuse: „Deşi acest om este tânăr, el e pregătit pentru antrenament." Maestrul (Tung Shan) răspunse: „Venerabilul domn nu ar trebui să persecute un om bun privindu-l ca pe un om de nimic."

Mai târziu, el îl chemă pe Kuei Shan şi-i spuse: „Aud că Maestrul Hui Chung din Nan Yang a vorbit despre faptul că obiectele neînsufleţite expun Dharma, dar nu înţeleg în profunzime acest lucru." Kuei Shang întrebă: „Îşi aminteşte Venerabilul prieten ce a spus (Hui Chung)?" Maestrul răspunse: „Da." Kuei Shan spuse: „Repetaţi, vă rog, cuvintele sale." Şi atunci maestrul recită următoarele:

[Un călugăr îl întrebă pe maestru: „Care este mintea unui Buddha din trecut?" Maestrul răspunse: „Un zid şi cărămizi sparte." Călugărul întrebă: „Sunt zidul şi cărămizile sparte obiecte neînsufleţite?" Maestrul răspunse: „Da." Călugărul întrebă: „Ştiu ele să expună Dharma?" Maestrul răspunse: „Ele tot timpul expun Dharma, cu vigoare şi fără întrerupere."[2] Călugărul întrebă: „Eu de ce nu aud?" Maestrul răspunse: „Tu însuţi n-o poţi auzi, însă nu trebuie să împiedici ca „ceea ce aude" să audă."[3] Călugărul întrebă: „Cine o poate auzi?" Maestrul răspunse: „Toţi sfinţii o aud."

---

[1] Răspunsul lui Tung Shan vrea să spună că Ma Tsu dobândise iluminarea şi era omniprezent. Că acesta aştepta pe cineva care să fi realizat şi el deja natura proprie, pentru a-şi face vizibilă prezenţa.

[2] Obiectele neînsufleţite sunt create de minte şi de aceea se poate merge pe urmele lor până la sursa care le produce, mintea. Aceasta este expunerea Dharmei de către obiectele neînsufleţite, revelarea calităţii de creator al minţii.

[3] Tu te afli în iluzie şi de aceea nu auzi Dharma expusă de obiectele neînsufleţite, dar dacă nu-ţi obstrucţionezi mintea şi n-o împiedici să audă, cu siguranţă că o vei auzi.

Călugărul întrebă: „Venerabilul domn o aude?" Maestrul răspunse: „Eu nu o aud."[1] Călugărul întrebă: „Dacă Venerabilul domn nu o aude, cum poate şti că obiectele neînsufleţite o expun?" Maestrul răspunse: „Este bine că nu o aud, pentru că dacă aş auzi-o, ar trebui să mă aflu printre sfinţi şi atunci tu nu ai putea să-mi asculţi expunerea Dharmei."[2] Călugărul spuse: „Dacă ar fi aşa, atunci fiinţele vii nu vor avea parte de ea." Maestrul răspunse: „Eu expun Dharma pentru fiinţele vii, nu pentru sfinţi." Călugărul întrebă: „După ce Dharma va fi auzită, cum vor fi fiinţele?" Maestrul răspunse: „Ele nu vor fi fiinţe vii." Călugărul întrebă: „Din ce sutră este acest citat („Obiectele neînsufleţite expun Dharma")? Maestrul răspunse: „Bineînţeles, cel care spune ceva care nu este în acord cu sutrele, nu este un înţelept. Nu ştii ce spune Sutra *Avatamsaka*: „Toate pământurile expun (Dharma); toate fiinţele vii o expun; şi toate lucrurile din cele trei timpuri o expun."[3]]

După ce maestrul a repetat dialogul de mai sus, Kuei Shan zise: „Despre asta aş putea da şi eu (ceva) învăţătură, însă un ascultător (potrivit) este greu de găsit." Maestrul întrebă: „Nu-mi e foarte clar (ce vrei să spui); poţi să-mi dai învăţătura?" Kuei Shan ridică „apărătoarea de praf" şi întrebă: „Înţelegi (asta)?". Maestrul răspunse: „Nu înţeleg; puteţi să mi-o explicaţi?" Kuei Shan răspunse: „Gura pe care mi-au dat-o părinţii mei, nu va putea niciodată să ţi-o explice."[4] Maestrul întrebă: „Mai exista altcineva care să

---

[1] Dacă îţi voi spune că o aud, aş fi precum un om din lume care-şi fragmentează întregul care este indivizibil în subiect (cel care aude) şi obiect (Dharma), fiind astfel incapabil să audă Dharma absolută expusă de obiectele neînsufleţite.

[2] Dacă m-aş afla printre sfinţi, *Dharmakāya* mea ar fi fără cuvinte şi atunci nu aş putea să expun Dharma pentru tine.

[3] Maestrul era foarte iscusit în învăţătura sa, care consta doar în a-l îndemna pe călugăr să elimine toate discriminările, astfel încât acesta să-şi poată realiza natura proprie şi să înţeleagă Dharma atotcuprinzătoare.

[4] Un maestru iluminat nu va da niciodată o explicaţie, pentru că discipolul s-ar putea agăţa de nume şi expresii, dând astfel naştere discriminărilor, care vor fi cauzele iluziei sale.

respecte şi să (cunoască) Tao ca tine?" Kuei Shan răspunse: „De aici poţi merge în districtul Yu Hsien, prefectura Li Ling, unde se află, în apropierea casei de piatră, un om al lui Tao, care locuieşte în mânăstirea Yun Yen. Te poţi orienta după aplecarea ierbii pentru a afla direcţia vântului[1], şi cu siguranţă că-i vei preţui învăţătura. Maestrul întrebă: „Şi cum este acest om?" Kuei Shan răspunse:

„Mai demult el l-a întrebat pe acest călugăr bătrân: „În ce fel ar trebui să duc eu mai departe (învăţătura ta)?" Şi acest bătrân călugăr i-a răspuns: „Trebuie cu orice preţ să pui capăt oricărei împrăştieri." El întrebă: „Sunt eu încă, într-un fel sau altul, incompatibil cu doctrina ta?" Acest bătrân călugăr spuse: „Cel mai important lucru este să nu spui că acest bătrân călugăr stă aici."[2]

Apoi maestrul plecă de la Kuei Shan şi merse direct la Yun Yen căruia îi relată circumstanţele datorită cărora el se găsea acum aici. Imediat îl întrebă pe Yun Yen: „Atunci când obiectele neînsufleţite expun Dharma, cine poate auzi?" Yun Yen răspunse: „Ceea ce este neînsufleţit poate (să audă)." Maestrul întrebă: „Venerabilul domn o aude?" Yun Yen răspunse: „Dacă ar fi aşa, atunci tu nu mi-ai mai auzi expunerea Dharmei."[3]

Maestrul întrebă: „De ce nu o auzi?" Yun Yen ridică „apărătoarea de praf" şi întrebă: „O auzi?" Maestrul răspunse: „Nu." Yun Yen spuse: „Dacă tu nu auzi Dharma expusă de mine, cum o poţi auzi pe cea expusă de obiectele neînsufleţite?" Maestrul întrebă: „Din ce sutră este citatul: „Toate obiectele neînsufleţite expun Dharma?" Yun Yen

---

[1] Este o expresie chinezească, care înseamnă că Tung Shan nu ar trebui să aştepte o explicaţie clară de la Yun Yen, ci ar trebui să se uite la iarba aplecată pentru a afla direcţia vântului; adică, pentru a realiza adevărul, el ar trebui să vadă dincolo de cuvintele şi termenii folosiţi de Omul Tao.

[2] Nu trebuie să permiţi minţii să se disperseze, adică să rătăcească în afară în căutarea lucrurilor exterioare. Dacă spui că bătrânul călugăr stă aici, vei da naştere ideii de loc, idee ce îţi va pune apoi piedici.

[3] Dacă m-aş reîntoarce la *Dharmakāya* pentru a auzi expunerea Dharmei făcută de obiectele neînsufleţite, atunci aş fi fără de cuvinte şi nu aş mai putea să expun Dharma pentru tine.

spuse: „Nu ai citit sutra lui Buddha Amitābha care spune: „Râurile, păsările, copacii şi pădurile (din Paradisul Vestic), toate psalmodiază Buddha şi Dharma?"[1] Imediat maestrul a devenit trezit (la profundul înţeles) şi a intonat următoarea gāthā:

Este aşa de minunat, aşa de minunat.
Dharma expusă de cele neînsufleţite
nu poate fi-nţeleasă.
Şi să încerci să o auzi cu urechile este zadarnic.
Ea poate fi înţeleasă doar dacă îi auzi vocea cu ochii.[2]

Maestrul îl întrebă atunci pe Yun Yen: „(Ce ar trebui să fac în legătură) cu vechile obiceiuri care mi-au mai rămas?" Yun Yen îl întrebă la rândul său: „Ce ai practicat în ultimul timp?" Maestrul răspunse: „Nu am practicat nici măcar

---

[1] Conform *Şcolii Tărâmului Pur*, devoţii cu mintea pură, care în momentul morţii reuşesc să se elibereze de toate ataşamentele faţă de lumesc şi care realizează unicitatea minţii prin concentrarea asupra legământului lui Buddha Amitābha de a salva toate fiinţele vii, vor renaşte în Paradisul Vestic al Fericirii, unde ei vor fi învăţaţi cum să dobândească Starea de Buddha de către cele două ajutoare ale sale, Bodhisattva Avalokiteśvara şi Bodhisattva Mahāsthāma. Aici Yun Yen explică cu măiestrie inter-relaţia dintre Dharma *Tărâmului Pur* şi Dharma absolută a Ch'an-ului, în scopul de a eradica ultimele deosebiri dintre cele două secte. Atunci când cineva realizează absolutul, *Dharmakāya* sa este omniprezentă, iar toate lucrurile - inclusiv râurile, păsările, plantele şi copacii - vor fi o parte din ea; acest om îşi va revela *Dharmakāya* în Aşa-itatea ei şi expunând Dharma, numenul şi fenomenul vor alcătui un tot indivizibil. De unde şi expresia că toate obiectele lipsite de simţire expun Dharma absolutului.

[2] Lin Chi spune că „Mintea Dharma este imaterială şi pătrunde toate lucrurile din cele zece direcţii ale spaţiului. Atunci când ea se manifestă prin ochi ea se numeşte văz; atunci când se manifestă prin urechi se numeşte auz... Aceasta este strălucirea fundamentală şi pură, divizată în şase unităţi." Dacă văzul şi auzul sunt reîntoarse la sursă, mintea, nemaifiind perturbată de exterior, va înceta să mai fie divizată în văz şi auz şi va rămâne netulburată. Fiind pură şi clară, va înţelege Dharma expusă de obiectele neînsufleţite, care de fapt nu sunt nimic altceva decât creaţii ale minţii însăşi. Şi mai mult, minte şi Dharmă nu reprezintă două lucruri diferite, ci una şi aceeaşi realitate.

cele (Patru) Adevăruri Nobile."[1] Yun Yen întrebă: „Şi eşti fericit aşa?" Maestrul răspunse: „Nu spun că nu sunt fericit, dar fericirea mea este ca a celui care găseşte un diamant într-o groapă de gunoi." Maestrul apoi îl întrebă pe Yun Yen: „Şi cum o poate percepe cineva?" Yun Yen răspunse: „Întreabă-l doar pe omul din interior care ştie."[2] Maestrul spuse: „Acesta poate fi văzut atunci când întreabă ceva." Yun Yen întrebă: „Şi ce-ţi spune?"[3]

*

Atunci când maestrul îşi luă rămas bun de la Yun Yen, acesta din urmă îl întrebă: „Unde mergi?" Maestrul răspunse: „Deşi plec de la tine, nu ştiu încotro ar trebui (să merg) şi să mă opresc." Yun Yen întrebă: „La Hunan?" Maestrul răspunse: „Nu." Yun Yen întrebă: „Te reîntorci în satul tău natal?" Maestrul răspunse: „Nu." Yun Yen spuse: „Te vei reîntoarce aici mai devreme sau mai târziu." Maestrul răspunse: „Voi aştepta până ce Venerabilul domn va avea un loc în care să sălăşluiască." Yun Yen răspunse: „După această despărţire va fi greu (pentru noi) să nu ne mai reîntâlnim."[4] Maestrul mai întrebă: „După ce ai dobândit Nirvana, dacă cineva (mă) întreabă: „Poţi în continuare să descrii realitatea maestrului?" ce ar trebui să răspund?" Yun Yen răspunse: „Ar trebui să răspunzi „Doar

---

[1] Un citat din *Sutra Altarului celui de-al Şaselea Patriarh*, care spune: „Patriarhul în întrebă pe Hsing Szu: „Ce ai practicat în ultima vreme?" Hsien Szu răspunse: „Nu am practicat nici măcar cele patru Nobile Adevăruri." Răspunsul vrea să însemne că maestrul era deja un om care nu mai avea nici o grijă sau preocupare, un om pentru care aparenţele nu mai reprezentau nici un interes.

[2] Omul din interior este mintea care „ştie", adică cea care se cunoaşte pe sine.

[3] Este dificil să răspunzi la întrebarea aceasta pentru că mintea nu-şi spune nimic sieşi, din cauză că mintea iluminată este absolută şi nu poate fi divizată în subiect şi obiect.

[4] În acest dialog de rămas bun, Yun Yen a probat înţelegerea absolutului de către maestru, absolut care este dincolo de venire, plecare şi rămânere. Maestrul şi-a revelat înţelegerea tuturor acestor lucruri, inclusiv a naturii proprii, care este omniprezentă şi este dincolo de unire sau separare.

aceasta este."[1] Maestrul rămase tăcut un timp îndelungat, apoi Yun Yen spuse: „Făcând această treabă, Venerabilul prieten ar trebui să fie foarte atent."[2]

*

(În pofida discuției de rămas bun) maestrul încă mai avea ceva îndoieli în legătură cu ceea ce îi spusese Yun Yen. După ce a mai trecut o vreme, pe când trecea un râu, își văzu reflexia în apă și realiză (profundul) înțeles (al vorbelor lui Yun Yen), după care intonă această gāthā:[3]

Abține-te în altă parte (Sinele) să-l cauți
De nu, de el te vei îndepărta.
Și pentru că eu merg de unul singur
Mă întâlnesc neîncetat cu el.
El este ceea ce sunt eu acum,
Dar eu nu sunt ceea ce e el.
Astfel trebuie să fie înțelegerea cuiva.
Pentru a fi unit cu Așa-itatea."[4]

Pe durata călătoriei sale pe jos, el întâlni într-o zi la marginea drumului o bătrână care căra două găleți de apă. El îi ceru apă de băut. Bătrâna îi răspunse: „Am să-ți dau să

---

[1] „Aceasta" este ceea ce îndeplinește acțiunea de a răspunde la întrebarea ta, adică natura proprie este cea care vorbește.

[2] Adică realizarea Minții proprii în scopul realizării naturii proprii și dobândirii Stării de Buddha, numele specifice nefiind niciodată folosite în cadrul limbajului care ține de ne-creat.

[3] Mai înainte de a trece râul și de a-și vedea reflexia în apă, maestrul realizase doar o trezire minoră (un Satori minor), dar când a priceput profundul înțeles al cuvintelor lui Yun Yen: „Doar acesta este", el a realizat o trezire majoră (un Satori major), și de aici completa sa iluminare - care a fost posibilă datorită faptului că potențialitatea sa total trezită și-a îndeplinit funcțiunea de a vedea reflexia în apa râului.

[4] Sinele real nu poate fi căutat în altă parte, pentru că cel care îl caută se va îndepărta de el. Eu am părăsit toate concepțiile mele și acum sunt independent de lumea fenomenelor. Din cauza acestei dezlegări de toate atașamentele, natura mea proprie se manifestă și este omniprezentă. Natura mea proprie este ceea ce sunt eu acum, pentru că realul cuprinde și ceea ce este aspect exterior, însă corpul meu fizic este doar o iluzie ce nu poate fi adevărata mea față. Cel care va înțelege Sinele său în acest fel, se va afla în condiția de Așa-itate.

bei, dar mai înainte vreau să îţi pun o întrebare; (spune-mi) câte elemente (străine) conţine apa?" Maestrul răspunse: „Apa nu conţine nici unul." Bătrâna spuse: „Pleacă, nu-mi murdări apa."[1]

*

La Leh T'an el îl văzu pe şeful adunării călugărilor care spunea:

E minunat, e minunat.
Tărâmul lui Buddha şi al lui Tao
nu pot fi concepute cu mintea.

Maestrul întrebă: „Eu nu întreb despre Tărâmul lui Buddha şi al lui Tao, dar cine vorbeşte despre aceste tărâmuri?" Şeful adunării rămase tăcut timp îndelungat, iar maestrul spuse: „De ce nu-mi răspunzi mai repede?" Şeful adunării călugărilor zise: „Dacă ne ciondănim în privinţa lui, înseamnă că-l ratăm." Maestrul spuse: „Dar noi nu am adus vorba despre el niciodată; de ce vorbeşti despre sfada din cauza căreia l-am rata?" Şeful adunării nu putu răspunde, iar maestrul spuse: „Buddha şi Tao nu sunt nimic altceva decât nume şi noţiuni; de ce nu dai la iveală învăţătura (sutrelor, pentru a-i spori înţelesul)?" Şeful adunării călugărilor întrebă: „Ce spune învăţătura?" Maestrul răspunse: „(Spune că) atunci când înţelesul lui este priceput, toate cuvintele (trebuie să fie) uitate.[2] Şeful adunării spuse:

---

[1] Bătrâna înţelegea Ch'an-ul şi a vrut să-i întindă o cursă pentru a pune la încercare abilităţile maestrului. Ea l-a cercetat în legătură cu impurităţile existente în apă, care simbolizează natura proprie, Sinele, iar răspunsul maestrului sugerează că nu există nici o impuritate în apă. Existenţa şi non-existenţa, aflându-se în dualitate, răspunsul maestrului nu a exprimat absolutul, iar bătrâna a refuzat să-i dea să bea.

Cel care a conceput, care a strâns laolaltă textele pentru colecţia *Degetul care arată luna*, a aşezat greşit şi nepotrivit acest paragraf după gāthā iluminării, pentru că maestrul fiind iluminat, nu ar fi putut să facă o asemenea greşeală în răspunsul dat bătrânei.

[2] Întrebările „Cine vorbeşte?" şi „De ce nu vorbeşti mai repede?" duc direct la mintea care face acţiunea de a vorbi. Atunci când cineva realizează Mintea, acest om va trebui să uite toate cuvintele şi termenii pentru că dacă se agaţă de ele, acestea vor da naştere discriminărilor. O altă frază asemănătoare spune: „Când peştele este prins, momeala tre-

„Acest lucru înseamnă folosirea învățăturii maestrului pentru a face mintea bolnavă." Maestrul întrebă: „Este boala celui care vorbeşte despre Buddha şi Tao uşoară sau grea?" Şeful adunării călugărilor nu putu răspunde şi a doua zi muri. (De aceea) maestrul a fost numit în vremea aceea Liang Chiai, ucigaşul şefului adunării."[1]

*

Maestrul aducea ofrande la imaginea lui Yun Yen, când un călugăr îl întrebă: „Este adevărat că acest maestru a spus „Doar acesta"? Maestrul răspunse: „Da." Călugărul întrebă: „Ce a vrut să zică cu asta?" Maestrul răspunse: „Atunci aproape că nu am înțeles ce a vrut să zică maestrul Yun Yen." Călugărul întrebă: Yun Yen „ştia că există"?"[2] Maestrul răspunse: „Dacă nu ar fi ştiut că ‚există', cum ar fi putut să spună acest lucru? (Pe de altă parte), dacă ar fi ştiut că ‚există', cum ar fi putut să consimtă să afirme acest lucru?"[3]

*

O masă vegetariană se pregătea ca ofrandă pentru aniversarea (realizării) Nirvanei lui Yun Yen. Un călugăr îl întrebă pe maestru: „Ce instrucțiuni ai primit de la (ultimul tău maestru), Yun Yen?" Maestrul răspunse: „Deşi eram cu el, nu am primit nici o instrucțiune." Călugărul întrebă: „Dacă nu ți-a dat nici o instrucțiune, de ce pregăteşti mâncare pentru a o oferi (în memoria lui)?" Maestrul răspunse: „Cum aş putea să-l contrazic?" Călugărul întrebă: „De ce dacă prima dată ai mers la Nan Chuan, pregăteşti acum

---

buie uitată. *Sutra Diamantului* compară Dharma cu o plută ce este abandonată atunci când se ajunge pe malul celălalt.

[1] Cea care vorbeşte despre tărâmurile lui Buddha şi al lui Tao este Mintea care este dincolo de uşor şi greu.

[2] În limbajul Ch'an „a şti că este" sau „a şti că există" presupune înțelegerea că Sinele este dincolo de toate aparențele. În limbajul ne-creatului, nu sunt folosite nici nume nici termeni, din cauză că discipolii s-ar putea agăța de ele şi şi-ar neglija adevăratul Sine, care este inexprimabil.

[3] Aceasta este vorbirea abilă a maestrul despre limbajul ne-creatului, pentru a putea elimina şi pe „există" şi pe „nu există", un dualism care nu-şi are locul în cadrul absolutului.

ofranda pentru pomenirea lui Yun Yen?" Maestrul răspunse: „Nu-l onorez datorită virtuții sale și a Dharmei lui Buddha expusă de el, ci pentru refuzul lui de a-mi revela (adevărul)."[1] Călugărul mai întrebă: „Și pentru că ești gata să oferi mâncare în memoria maestrului Yun Yen, mai ești încă de acord cu el?"

Maestrul răspunse: „Sunt pe jumătate de acord și pe jumătate în dezacord cu el." Călugărul întrebă: „De ce nu ești pe deplin de acord cu el?" Maestrul răspunse: „Dacă ar fi așa, l-aș nedreptăți foarte tare."[2]

*

La sfârșitul domniei lui Ta Chung (847-859) al dinastiei T'ang, maestrul se afla pe muntele Hsin Feng, unde primea discipoli cărora le dădea învățătura. Mai târziu, învățătura sa a înflorit și s-a răspândit dincolo de muntele Tung Shan până la Kao An din provincia Yu Chang (Kiangsi), unde el a pus bazele (abilei sale metode de învățare numită) „Cele cinci poziții" (ale realului și aparentului) capabilă să fie primită de oamenii celor trei rădăcini[3] și să se răspândească larg, învățătura „unui cuvânt"[4] în folosul tuturor categoriilor de oameni.

Pentru asta, el și-a tras sabia sa prețioasă, a ținut-o orizontal[5], și simțind deasa pădure a vederilor (greșite), a tăiat toate (piedicile), aducând armonie și înțelegere. El a fost asistat (de discipolul său) Ts'ao Shan care înțelesese doctrina profundă și putea cu pricepere să extindă (nou întemeiatul) sistem de instruire, care avea de-a face cu schimbarea

---

[1] Dacă Yun Yen ar fi revelat Tao maestrului, acesta din urmă s-ar fi agățat de nume și termeni, și niciodată nu l-ar fi realizat.

[2] Aici maestrul a eliminat încă o dată concepțiile pozitive și negative care reprezintă un dualism, și care nu-și găsesc locul în realitatea absolută.

[3] Cele trei grade ale rădăcinilor bune, sau abilitățile superioare, medii și inferioare de a absorbi adevărul.

[4] Învățătura „Unui cuvânt" sau „Unui sunet": învățătura „unui cuvânt" a lui Buddha conține toate înțelesurile Școlii Învățăturii; vehiculul lui Buddha; totalitatea Dharmei lui Buddha.

[5] „A ține o sabie orizontal" este o expresie Ch'an care înseamnă „ să oprești curgerea falsei gândiri cu ajutorul sabiei înțelepciunii".

reciprocă a poziţiilor numenului şi fenomenului, al absolutului şi relativului. De atunci, învăţătura s-a răspândit în toate colţurile ţării şi a fost admirată de toţi maeştrii Ch'an din alte locuri, numind-o Şcoala lui Ts'ao Tung.

Maestrul a compus acest *Cânt al celor Cinci Poziţii ale Prinţului şi Ministrului:*[1]

Realul conţine aparentul!
Seara devreme, mai înainte ca luna să strălucească,
Nu-i de mirare că ei se-ntâlnesc chiar necunoscându-se,
(Pentru că) încă ascunsă-i reciproca lor aversiune![2]

Aparentul conţine realul!
În zori, bătrâna ignorantă-şi găseşte vechea ei oglindă
În care ea cu claritate-şi vede chipul, ce altundeva nu poate fi.
Şi nu-şi va mai respinge capul, crezându-l umbra lui.[3]

Revenirea realului!
Oricât de greu ar fi, există totuşi o cale
de a fi ţinuţi departe de praf.
Abilitatea de astăzi de a evita ce este interzis
Depăşeşte cea mai elocventă discuţie de ieri![4]

---

[1] Prinţul şi Ministrul reprezintă stăpânul şi servitorul; ceea ce este real şi ceea ce este asemănător, aparent; corp şi funcţiune; principiu şi acţiune, absolut şi relativ; numen şi fenomen.

[2] Aceasta este poziţia realului (subiectului) care-şi poate îndeplini activităţile (obiectul). Lumina lunii simbolizează iluminarea, mai înainte de care nimeni nu poate realiza că lumea fenomenelor derivă din numen. Aceasta este prima poziţie, a elevului care-şi începe antrenamentul Ch'an.

[3] Oglinda simbolizează Sinele, mintea proprie în care bătrâna obstinată - care simbolizează prejudecăţile noastre cele mai vechi – îşi vede adevărata faţă, care nu poate fi căutată în nici o altă parte. Aceasta este cea de-a doua poziţie, a elevului care-şi percepe adevărata faţă atunci când abandonează precedenta căutare a lucrurilor exterioare.

[4] Aceasta este poziţia în care elevul s-a desprins şi de real şi de aparent şi s-a stabilit „între". Dacă va continua să rămână acolo şi să se ataşeze de „între", el va face ceea ce este interzis şi nu va realiza integrarea realului cu aparentul într-un singur tot indivizibil, în vederea ulterioarei sale iluminări. Aceasta este cea de-a treia poziţie a unui Bodhisattva ce avansează puţin câte puţin de la primul până la cel de-al şaptelea nivel

Aparentul unindu-se cu realul!
Nu-i necesar să eviți încrucișarea săbiilor.
O mână bună, ca un lotus înflorind în foc
Poate sălta până-n înaltul cerului![1]

Integrarea realului cu aparentul!
Cine se poate acorda cu ceea ce este dincolo,
cu ceea ce este și cu ceea ce nu este?
Deși toți oamenii vor să părăsească neîncetata curgere,
Fiecare continuă să șadă în negrul întuneric
precum cărbunele.[2]

Maestrul spuse în Sala Ch'an:

Cum să înțelegi translația (aparentului în real)?
Cum să înțelegi supunerea (aparentului față de real)?
Cum să înțelegi realizarea?
Cum să înțelegi realizarea colectivă?
Cum să înțelegi realizarea absolută? [1]

---

al iluminării unui Bodhisattva. Acesta era nivelul pe care îl atinsese Hui Neng atunci când l-a întâlnit prima dată pe cel de-al Cincilea Patriarh și i-a zis: „Vreau să spun că propria mea minte dă naștere înțelepciunii; ea nu se îndepărtează de natura mea proprie și ea ar trebui să fie un teritoriu al binecuvântării. Nu știu ce fel de treabă o să-mi dai să fac."

[1] Elevul poate evita încrucișarea săbiilor sau conflictul dintre aparent și real prin realizarea inter-schimbării lor reciproce, lucru care-i va permite să iasă triumfător, aidoma lotusului ce-nfloreşte în focul *Samsārei*, și să salte prin albastrul cer până la următorul nivel al iluminării finale. (Vezi următoarele versuri).

Acest nivel este atins după eliminarea celor trei tipuri de pierderi enumerate de Tung Shan și după trecerea prin primele două profunde porți ale iluminării. (Vezi *Secta Lin Chi*). Acestea este de asemenea nivelul în care măreața potențialitate și măreața funcțiune și-au jucat pe deplin rolul.

[2] Acesta este nivelul în care, principiul și activitatea se integrează una în cealaltă, este stadiul perfectei iluminări în care fenomenul și numenul nu mai lasă nici o urmă, devenind un tot unitar și indivizibil. Este un nivel fără asemănare, și cine se poate compara cu el? Oricare buddhist vrea să părăsească oceanul suferinței, dar din cauza lipsei de cunoaștere a corectei metode a cultivării sinelui, fiecare dintre aceștia rămâne încă în întunericul negru precum cărbunele.

Un călugăr îl întrebă pe maestru: „Ce înseamnă translația?" Maestrul îl întrebă la rândul său: „Ce faci atunci când mănânci orez?"[2]

Călugărul întrebă: „Ce înseamnă supunere?" Maestrul îl întrebă: „Ce vrei să spui atunci când întorci spatele (realului)?"[3]

Călugărul întrebă: „Ce este realizarea?" Maestrul îl întrebă la rândul lui: „Ce înseamnă atunci când îți lași sapa jos?"[4]

Călugărul întrebă: „Ce este realizarea colectivă?" Maestrul răspunse: „Nici o urmă de materie."[5]

Călugărul întrebă: „Ce este realizarea absolută?" Maestrul răspunse: „Nu colectivă."[6]

Apoi Maestrul intonă următoarele gāthā:

1. (Translația)
Urmând exemplul dat de împăratul Yao,
Prințul dă poporului său învățătura moralității,
În timpul petrecut pe lângă piața zgomotoasă.
Toți oamenii întâmpină cu bucurie regescul său edict."[7]

---

[1] Aceste cinci întrebări reprezintă exact ceea ce indică cele cinci stanțe ale *Cântului celor Cinci Poziții ale Prințului și Ministrului,* și au ca scop ghidarea elevilor în antrenamentul lor. (Vezi textul care urmează).

[2] Un elev care a reușit să-și desprindă mintea de exterior, își mănâncă orezul fără a avea senzația că înghite ceva, pentru că el nu se îndepărtează niciodată de natura sa proprie. Maestrul vroia să spună: „De ce te îndepărtezi de exterior atunci când mănânci orezul?"

[3] Maestrul i-a pus această întrebare pentru a-l învăța pe călugăr să facă distincția între cel care acum se supune realului și cel care i-a întors spatele mai înainte.

[4] Ce înseamnă când oprești toate activitățile, inclusiv pe cea de a lăsa sapa jos, pentru a te afla în starea de *wu wei*?

[5] Acest nivel este non-monistic din cauză că el reprezintă integrarea realului cu aparentul.

[6] Acesta este un stadiu al non pluralității; este nivelul absolut în care nu mai există diferențiere între numen și fenomen, amândouă fiind integrate într-un singur tot indivizibil, care nu este nici unitate, nici diversitate.

[7] Împăratul Yao a fost unul dintre cei patru conducători renumiți din timpul vârstei de aur a istoriei chinezești, care a durat o sută de ani, între 2375 și 2257 î. Ch.. Stanța descrie translația omului (ministrul, adică aparentul) în edictul regesc (prințul, adică realul). Deși se ameste-

2. (Supunerea)
De la cine este acum elaborata toaletă lepădată?
Strigătul cucului îndeamnă călătorul să se întoarne-acasă;
Sunetul său continuă chiar şi când florile s-au ofilit
Răsunând grav printre piscurile-mbrăţişate.[1]
3. (Realizarea)
Floarea de pe trunchiul uscat (vesteşte) o eternă primăvară.
Vânând un inorog, un om călăreşte de-a-ndoaselea
un elefant de jad.
Acum sălăşluieşte singur dincolo de cele o mie de
Vârfuri, binecuvântat de strălucirea lunii şi de briza pură.[2]

4. (Realizarea colectivă)
Buddhaşii şi fiinţele vii nu se obstrucţionează unii pe alţii.
Muntele poate fi înalt, iar apa adâncă.
În mijlocul contrariilor înţelegerea clară învinge,
(Şi iar) chemarea potârnichii
printre miriade de flori proaspete.[1]

---

că câteodată în aglomeraţia pieţei, oamenii nu-l recunosc, dar îi admiră autoritatea regală.

[1] Această stanţă descrie mintea rătăcitoare îndemnată să revină la esenţă. Atunci când un elev ştie că toate iluziile sunt false, el reuşeşte să elimine toate ataşamentele. „Chemarea cucului" interioară îl îndeamnă să revină la natura sa proprie, iar acest îndemn va dura atâta timp cât vor mai persista vechile obiceiuri, care nu au putut fi îndepărtate dintr-o singură lovitură.

[2] Prin renunţarea la discriminările precedente şi prin dezvoltarea la maxim a propriei sale potenţialităţi, mintea sa devine insensibilă ca un buştean uscat, care este pe cale de a reînvia, vestind o primăvară eternă, simbol al eternei sale fericiri. Mai întâi el călăreşte un elefant alb, sau de jad, care simbolizează imaculata Cale, adică imaculata concepţiune a lui Tao, în înflăcărata urmărire a scopului său real. „Pe dos" este o expresie Ch'an semnificând „mersul împotriva curentului naşterii şi morţii" în contrast cu „modul lumesc de abordare". „Inorogul" este un animal fabulos, de bun augur, ce simbolizează supremul ţel, acela de realizare a Sinelui. După un antrenament plin de elan, acum el îşi împlineşte dorinţa, trăind dincolo de cele o mie de piscuri care-l separă de lumesc, şi unde el se bucură de lumina strălucitoare a lunii şi de briza pură, simboluri ale iluminării şi fericirii. Acesta este nivelul pe care cel de-al Şaselea Patriarh l-a dobândit atunci când i-a cerut unui călugăr de grad inferior să scrie prima sa stanţă pe un perete, evidenţiind non-existenţa oricărui lucru.

5. (Realizarea absolută)
Creşterea coarnelor pe cap vădeşte nevrednicia (sa).[2]
O minte îndreptată spre căutarea buddhaităţii este o ruşine!
Pentru că nimeni n-a putut cunoaşte încă îndepărtatul eon vid.
Ce a călătorit spre Sud să viziteze
trei plus cincizeci (de înţelepţi).[3]

*

Un călugăr îl întrebă pe maestru: „Ce ar trebui să facă cineva pentru a-l întâlni pe maestrul Venerabilului domn?"

---

[1] Această este stadiul în care fenomenul se integrează cu numenul, fără a mai fi ulterior separate. Clara, sau completa înţelegere a acestei integrări domină în ciuda miriadelor de aspecte contrarii, în mijlocul formei, simbolizată prin sutele de flori, şi sunetului, simbolizat prin chemarea potârnichii, totul contopindu-se într-o armonie divină. Dintre obiectele celor şase simţuri, forma şi sunetul există peste tot unde ar putea să se găsească cineva, în timp ce celelalte patru nu sunt prevalente foarte frecvent, şi de aici referirea doar la formă şi sunet în aproape toate ilustrările referitoare la obiectele celor şase simţuri. Acesta este nivelul atins de cel de-al Şaselea Patriarh în momentul în care l-a auzit pe cel de-al Cincilea Patriarh citând din *Sutra Diamantului* : „Un om ar trebui să dezvolte o minte care să nu fie fixată pe nimic." Prin înţelegerea inter-schimbării reciproce a fenomenului în numen şi invers, Hui Neng a avut posibilitatea să declare mai târziu la mânăstirea lui Fa Hsin din Canton: „Nici vântul şi nici steagul nu se mişcă; minţile călugărilor sunt cele care se mişcă."

[2] Coarnele de pe cap sunt o expresie Ch'an, semnificând antenele cu care simţi şi tentaculele cu care apuci.

[3] Acest stadiu a fost realizat de Hui Neng atunci când a exclamat în faţa celui de-al Cincilea Patriarh: „Cine s-ar fi aşteptat că natura proprie, Sinele este în pură şi curată în esenţa ei?! Cine s-ar fi aşteptat că natura proprie este dincolo de naştere şi moarte! Cine s-ar fi aşteptat că natura proprie este completă în sine însăşi! Cine s-ar fi aşteptat că natura proprie este imperturbabilă?! Cine s-ar fi aşteptat că natura proprie poate da naştere tuturor lucrurilor?!" Este de nedescris şi inexprimabilă. Dacă mintea este tulburată de un gând în legătură cu dobândirea stării de Buddha, ea va deveni impură şi nici o realizare nu va fi posibilă. Eonul fără conţinut reprezintă o lungă perioadă de vacuitate care a precedat creaţia universului. Absolutul exista chiar în şi în această perioadă de vid, dar nimeni nu l-a putut cunoaşte până la crearea lumii. Conform *Sutrei Avatamsaka*, Sudhana (un discipol), pentru a realiza starea de Buddha a călătorit spre Sud vizitând cincizeci şi trei de iluminaţi, fără a şti că de fapt ar trebui să-şi realizeze mintea, şi nimic altceva.

Maestrul răspunse: „Nu ar fi nici o problemă dacă nu ar fi o diferență de vârstă." Și cum călugărul a vrut să mai zică ceva, maestrul spuse: „Întreabă-mă altceva, dar care să nu aibă legătură cu ce ai zis mai devreme." Călugărul (rămase împietrit) fără a mai putea spune ceva.[1]

*

Pe la solstițiul de iarnă, pe când maestrul mânca fructe împreună cu Hsuan T'ai, șeful adunării călugărilor, maestrul îl întrebă pe acesta din urmă: „Există ceva care se întinde de la cerul de deasupra până la pământul de dedesubt; este negru precum smalțul negru, se mișcă și lucrează neîncetat, însă nici mișcarea și nici lucrarea nu-l pot afecta. Spune-mi unde este greșeala?" Hsuan T'ai răspunse: „Greșeala este că se mișcă și este activ." Auzind acestea, maestrul își chemă asistentul să vină și să ia fructele.[2]

*

(Un călugăr) îl întrebă pe maestru: „Este corect sau nu să salvezi o broască din gura unui șarpe?" Maestrul răspunse: „A o salva înseamnă a avea ochi dar nu a vedea nimic,

---

[1] Maestrul lui Tung Shan a fost Yun Yen, care dobândise iluminarea. Corpul său era acum *Dharmakāya*, și pentru a-l vedea, călugărul ar fi trebuit și el să-și realizeze corpul spiritual. *Dharmakāya* este dincolo de început și sfârșit, el este etern. Cel care-și realizează corpul etern va avea aceeași vârstă cu Yun Yen, și atunci îl va putea întâlni și-l va putea vedea pe acesta din urmă, pentru că este omniprezent. „Vârstă" aici înseamnă eternitate, vârsta dobândită de cel care a atins iluminarea.

[2] Maestrul i-a încercat abilitatea lui Hsuan T'ai de a înțelege Sinele. Ceva care se întinde de la cer la pământ este omniprezent; aceasta este o caracteristică a naturii proprii. Este negru precum smalțul negru și datorită faptului că este omniprezent, nimic nu poate fi văzut în el; aceasta este caracteristica de imperceptibilitate a naturii proprii. Faptul că se află într-o continuă mișcare și activitate se datorează ignoranței, dar nici mișcarea și nici activitatea nu pot afecta curata și pura natură proprie. Tung Shan i-a întins o cursă lui Hsuan T'ai atunci când l-a întrebat de greșeala existenței mișcării și activității (oaspetele); de aceea maestrul a chemat asistentul pentru a duce de acolo fructele, pentru a-i da șefului adunării călugărilor învățătura despre acel „lucru", adică natura proprie, care a fost forța motrice din spatele acțiunii de a mânca fructele și a celei de a cere asistentului să le ducă de acolo.

(şi) a nu o salva înseamnă a nu permite formei şi umbrei să apară.[1]

*

Maestrul îl întrebă pe Hsueh Feng: „De unde vii?" Hsueh Feng răspunse: „De la Tien T'ai." Maestrul îl întrebă: „L-ai văzut pe Chih Che?" Hsueh Feng răspunse: „(Dacă l-aş fi văzut) aş merita să fiu bătut în mod repetat cu un băţ de fier."[2]

*

(Într-o zi) Hsueh Feng veni în faţă, îşi împreună palmele şi îl salută pe maestru, care spuse: „Faptul de a intra pe poartă trebuie (spus) în cuvinte, dar nu poţi spune nimic atunci când eşti înăuntru." Hsueh Feng răspunse: „Nu am gură." Maestrul spuse: „Admiţând că nu ai gură, (aş vrea ca tu să) îmi restitui ochii." Hsueh Feng nu zise nimic.[3]

---

[1] A salva broasca înseamnă a diferenţia între broască şi şarpe; aceasta este discriminare. A nu salva broasca înseamnă a elimina toate discriminările; aceasta este dispariţia formei şi umbrei, adică a fenomenelor.

[2] I Ts'un de pe piscul Hsueh Feng a fost succesorul lui Te Shan şi învăţătorul lui Yun Men, fondatorul sectei Yun Men, cea de-a patra din cele cinci secte Ch'an. Muntele Tien T'ai reprezenta locul sfânt al sectei Tien T'ai (Tendai), în cadrul căreia, Chih Che a fost cel de-al Patrulea Patriarh. Maestrul a pus acea întrebare pentru a pune la încercare înţelegerea lui Hsueh Feng în privinţa corpului imaterial, imperceptibilul *Dharmakāya*. Răspunsul lui Hsueh Feng a fost corect şi a vrut să zică: „Dacă eu voi da naştere discriminării între subiectul care vede şi obiectul care este văzut, ar trebui să rămân încă în Samsara suferinţei, unde aş fi bătut în cele din urmă, în mod repetat, cu un băţ de fier.

[3] Maestrul a vrut să spună că după intrarea pe poarta iluminării, persoana care s-a iluminat ar trebui să răspândească Dharma, însă nu ar trebui să zică nimic despre faptul că a intrat pe acea poartă, pentru că Sinele este omniprezent, el nici nu vine, nici nu pleacă. Hsueh Feng a fost corect atunci când a spus că natura proprie nu are gură şi astfel a tăcut. Cel de-al Şaselea Patriarh le-a spus discipolilor săi înainte de a muri: „Când am venit nu am avut gură." (Vezi *Sutra Altarului a celui de-aş şaselea Patriarh*). Maestrul a fost de acord că natura proprie nu are gură, aşa cum şi Hsueh Feng a spus, dar ce se întâmplă cu ochii pe care Tung Shan i-a pierdut, din cauză că el nu vedea nimic în mijlocul tuturor formelor? Hsueh Feng nu era încă iluminat şi de aceea nu a putut să înţeleagă întrebarea maestrului, care era plină de înţelesuri.

*

Hsueh Feng care căra lemne de foc, a scăpat pe jos o legătură în faţa maestrului, care îl întrebă: „Cât cântăreşte legătura asta?" Hsueh Feng răspunse: „Chiar şi toţi oamenii măreţului pământ la un loc nu o pot ridica." Maestrul întrebă: „(Dacă e aşa) cum a putut fi adusă până aici?" Hsueh Feng nu putu să răspundă.[1]

(Un călugăr) l-a întrebat pe maestru: „Dacă răbdătoarea şi constanta ştergere a prafului nu garantează moştenirea robei şi bolului, cine este cu adevărat apt pentru asta?" Maestrul răspunse: „Cel care nu a intrat pe poartă." Călugăr întrebă: „Le-a câştigat cu adevărat cel care nu a intrat pe poartă?" Maestrul răspunse: „În ciuda acestui fapt, (roba şi bolul) nu-i pot fi refuzate." Maestrul mai spuse: „(Doar) a spune că „în mod esenţial lucrurile nu există" nu îl califică pe cel care spune asta pentru a primi roba şi bolul. (Încearcă să) spui cine este calificat pentru ele; aici acela ar trebui să ştie cum să „răsucească" cuvintele. Spune-mi ce vorbe pot fi „răsucite" (cum trebuie)?"[2]

---

[1] Maestrul a vrut să determine iluminarea lui Hsueh Feng, însă acesta din urmă nefiind iluminat nu a putut să răspundă la cea de-a doua întrebare. Hsueh Feng a fost corect atunci când a spus că nici măcar toţi oamenii la un loc nu ar putea să ridice natura proprie, simbolizată prin acea legătură de lemne de foc (Vezi *Secta Lin Chi*). El nu a reuşit să răspundă la cea de-a doua întrebare a maestrului din cauză că s-a îndepărtat de poziţia de „gazdă", devenind astfel confuz în legătură cu realul şi aparentul.

[2] Călugărul s-a referit la aceste două versuri: *Constant şi cu răbdare ar trebui ca mintea oglindă/ Să fie curăţată pentru a nu se strânge praful* ale *gāthei* scrisă de Shen Hsiu pe peretele coridorului mânăstirii celui de-al Cincilea Patriarh, care spusese ca toţi discipolii săi să scrie o gātha prin care el să-l poată numi succesorul robei şi Dharmei sale (Vezi *Sutra Altarului celui de-al Şaselea Patriarh*). Shen Hsiu nu a reuşit să câştige al Şaselea Patriarhat din cauză că el încă era agăţat de aparenţe. Maestrul a răspuns că adevăratul câştigător a fost cel care şi-a realizat natura proprie omniprezentă, care nici nu intră şi nici nu iese pe poarta către iluminare. Potrivit ar fi să spunem că Hui Neng intrase pe acea poartă, însă Hui Neng nici nu a intrat şi nici nu a ieşit pe vreo poartă. În ciuda acestei modalităţi „practice" de ilustrare a trezirii sale, cel de-al Cincilea Patriarh a înmânat roba şi bolul lui Hui Neng, care era pe calea cea bună.

*

Un călugăr care după nouăzeci şi şase de încercări nereuşite de „răsucire" a cuvintelor (astfel încât să fie în acord cu absolutul), într-un final a reuşit să-l facă pe maestru să fie satisfăcut, iar acesta din urmă spuse: „Dar de ce nu ai spus acest lucru mai demult?"

Un alt călugăr care ascultase în secret dialogul, dar nu auzise ultimele cuvinte spuse de acel călugăr, mai târziu îl întrebă despre ele, dar fu refuzat categoric. Deşi stătuseră amândoi împreună la mănăstire timp de trei ani, primul călugăr a refuzat să-i reveleze ceva celui de-al doilea. Într-o zi, primul călugăr se îmbolnăvi, iar cel de-al doilea călugăr îi spuse: „Timp de trei ani am cerut o lămurire de la tine, dar nu am fost obiectul compasiunii tale. Dacă modul bun de a o obţine nu dă roade, va trebui s-o obţin în modul rău." Şi înşfăcând un topor, spuse: „Dacă nu mi se spune ce trebuie, am să-l ucid pe Venerabilul domn."

Înfricoşat, primul călugăr zise: „Chiar dacă aş spune acum ceea ce aştepţi, tot nu ai avea ce să înţelegi." Auzind acestea, cel de-al doilea călugăr făcu o plecăciune drept mulţumire.[1]

Cel de-al Şaselea Patriarh nu era pe deplin iluminat la acel moment, pentru că a spune că „în mod esenţial nu există nici un lucru" nu arată o înţelegere a integrării aparentului cu realul, înţelegere pe care a dobândit-o doar în noaptea în care cel de-al Cincilea Patriarh l-a chemat în „camera abatelui". Maestrul l-a îndemnat pe discipolul său să înţeleagă toate aceste lucruri şi să încerce să „răsucească" vorbele astfel încât să fie în acord cu absolutul, pentru că cel care va putea face acest lucru în mod satisfăcător, va dovedi că este un iluminat.

[1] Atunci când studiem acest *kung an* care a dus la trezirea celui de-l doilea călugăr, trebuie să avem în vedere că, timp de trei ani, el a avut în minte doar un singur gând, acela de a afla adevărul de la primul călugăr. Fără să fie conştient de acest lucru, el a realizat unicitatea minţii prin concentrarea doar asupra unui singur gând. Potenţialitatea sa fusese astfel pe deplin trezită şi imediat ce a auzit cuvintele celuilalt călugăr: „Chiar dacă aş spune acum ceea ce aştepţi, tot nu ai avea ce să înţelegi" el a realizat vacuitatea lucrurilor şi a perceput instantaneu absolutul, care era chiar mintea sa proprie. Circumstanţele care au dus la trezirea lui poartă numele de *kung an*, iar ultimele cuvinte al primului călugăr

*

(Un călugăr îl întrebă pe maestru: „De obicei îi învățați pe elevi să calce pe calea păsării; ce este calea păsării?" Maestrul răspunse: „(Unde) nu întâlnești pe nimeni." Călugărul întrebă: „Și cum călcați pe ea?" Maestrul răspunse: „Tălpile tale trebuie să fie complet libere de egoism." Călugărul întrebă: „Păşirea pe calea păsării este (acelaşi lucru cu) adevărata față? Maestrul spuse: „De ce întoarce Venerabilul prieten lucrurile cu capul în jos?" Călugărul întrebă: „Cum întorc lucrurile cu fundul în sus?" Maestrul răspunse: „Dacă nu întorci lucrurile cu susul în jos, de ce atunci iei servitorul drept stăpân?" Călugărul întrebă: „(Atunci) ce este adevărata față? Maestrul răspunse: „Aceea care nu păşeşte pe calea păsării."[1]

*

Maestrul îl întrebă pe un călugăr: „Care este numele tău?" Călugărul răspunse: „Mă cheamă cutare - cutare." Maestrul întrebă: „Cine este proprietarul Venerabilului prieten?" Călugărul răspunse: „El poate fi văzut atunci când se răspunde la întrebarea ta". Maestrul spuse: „Vai, Vai! În ziua de azi toată lumea e aşa, luând drept Sine ceea ce se vede în față la un catâr şi în spate la un cal. De aceea Dharma lui Buddha este în declin. Cum poate cineva care

---

poartă denumirea de fraze ale *kung an*-ului, sau pe scurt, un *kung an* (*koan* - jap.)

[1] „A păşi pe calea păsării" este o expresie Ch'an care înseamnă a abandona toate ataşamentele de ego, de real şi de nereal, în vederea realizării naturii proprii, care este liberă de orice urmă. O pasăre care zboară nu lasă nici o urmă pe cer, aşa cum natura proprie nu lasă nici o urmă pe niciunde, pentru că ea este omniprezentă, aflându-se dincolo de ideea de locație şi direcție, aşa cum spunea Huang Po.

Aşadar, „păşirea pe calea păsării" înseamnă antrenamentul Ch'an, al cărui obiect este realizarea adevăratului chip. Călugărul a confundat antrenamentul cu iluminarea, iar maestrul l-a admonestat spunându-i că greşeşte luând servitorul drept stăpân. După iluminare o persoană va lăsa în urmă metoda de antrenament şi nu va mai păşi pe calea păsării. Maestrul l-a învățat pe călugăr să abandoneze şi ego şi Dharma, în scopul realizării realității absolute.

nu ştie ‚gazda din interiorul oaspetelui' să înţeleagă ‚gazda din interiorul gazdei'?"[1] Atunci călugărul întrebă: „Ce este „gazda din interiorul gazdei"?" Maestrul răspunse: „Vrea Venerabilul prieten să încerce s-o spună el însuşi?"[2] Călugărul replică: „Chiar de aş putea spune ceva despre acest lucru, nu va putea fi decât ‚gazda din interiorul oaspetelui', dar ce este ‚gazda din interiorul gazdei'?"[3] Maestrul replică: „Să spui ceea ce ai spus adineauri este uşor, dar este foarte greu să continui să vorbeşti (despre ‚gazda din interiorul gazdei')". Apoi Maestrul intonă această gāthā:

Astăzi, vai, dintre cei ce sunt adepţii lui Tao
Doar zece dintr-o mie pot recunoaşte poarta,
Asemenea celui care pleacă-n capitală
pentru a cere audienţă la-mpărat
Dar se mulţumeşte să se oprească la trecătoarea T'ung Kuan.[4]

---

[1] Metoda maestrului de interpretare a absolutului a fost mai strictă decât metodele care predominau la timpul acela. El nu a acceptat interpretarea călugărului asupra proprietarului, sau Sinelui care răspunde la întrebările lui, pentru că acţiunea de a răspunde este doar „oaspete". Catârii şi caii stau rareori nemişcaţi, şi tot ce se poate vedea în faţa catârului şi în spatele calului nu este nimic altceva decât fenomen în schimbare. Maestrul a vrut să zică că oamenii nu înţeleg ceea ce este neschimbător şi iau ceea ce este schimbător drept real. „Gazda din interiorul oaspetelui" este realul din interiorul aparentului, iar „gazda din interiorul gazdei" este realul din interiorul realului, sau absolutul, aparentul fiind pe deplin eliminat. Aici maestrul face o minuţioasă analiză a absolutului.

[2] „Gazda din interiorul gazdei" e absolutul care este inexprimabil.

[3] Călugărul vrea să spună că este uşor să spui ceva despre „oaspete" în vederea revelării „gazdei", dar că este imposibil să spui ceva despre „gazda din interiorul gazdei", adică despre absolut, care nu poate fi exprimat în cuvinte.

[4] Vechea capitală a Chinei se afla la Loyang, acum numită Honanfu, care era accesibilă prin trecătoarea T'ung Kuan. „Audienţă la împărat" este o expresie folosită aici pentru a simboliza „dobândirea iluminării". Trecătoarea T'ung Kuan e încă departe de capitală, iar cel care se opreşte acolo fără a pleca mai departe nu va fi primit în audienţă la împărat, adică Sinele său. Această gāthā înseamnă că aceia care sunt satisfăcuţi doar cu înţelegerea „oaspetelui", adică a aparentului, nu vor realiza „gazda din interiorul gazdei", adică absolutul.

*

Un călugăr nu se simțea bine și i-a cerut maestrului (să vină) să-l vadă. Maestrul a venit în vizită iar călugărul l-a întrebat: „De ce nu salvezi și copiii celorlalte familii?" Maestrul întrebă: „Tu fiul cărei familii ești?" Călugărul răspunse: „Eu am fost fiul unei mari familii care nu credea în Buddha." Maestrul rămase tăcut vreme îndelungată și călugărul întrebă: „Care este starea celui mâhnit de apropierea celor patru munți?"[1] Maestrul răspunse: „Acest călugăr-munte a venit și el de la casa familiei altor oameni." Călugărul întrebă: „Există o transmutare sau nu?" Maestrul răspunse: „Nu este nici o interschimbare." Călugărul întrebă: „Unde o să-mi spui să merg (acum)?" Maestrul răspunse: „Într-un lan de porumb." Călugărul oftă și spuse: „Vă rog să aveți mare grijă de dumneavoastră." Apoi își dădu suflarea în postura așezat. Maestrul bătu de trei ori în craniul călugărului cu bastonul de maestru și spuse: „Tu știi doar să pleci, dar nu știi cum să vii."[2]

*

Într-o noapte, înainte de a aprinde felinarul, un călugăr intră în camera întunecoasă pentru a-i pune câteva întrebări maestrului, după care se retrase. Apoi maestrul îi ceru asistentului său să aprindă un felinar și să-l cheme înăuntru pe acel călugăr. Pe când călugărul se apropia, maestrul îi spuse asistentului: „Ia trei uncii de făină și dă-i-le Venerabilului prieten." Călugărul își scutură mânecile sale lungi și se retrase, și se trezi pentru totdeauna (în privința Dharmei maestrului). Apoi el își dărui toată îmbrăcămintea și toți banii maestrului și pregăti o masă în cinstea acestuia. Trei ani mai târziu el își luă rămas bun de la maestru, care spuse: „Petreceți timpul cu înțelepciune." Hsueh Feng care se afla lângă maestru (și lângă asistentul acestuia), întrebă: „Când se va reîntoarce aici călugărul care pleacă acum?"

---

[1] Naștere, vârstă, boală și moarte sunt ca patru munți apropiați care apasă, opresând toate ființele vii (Vezi *Sutra Mahāparinirvāṇa*).

[2] Vezi nota 11 de la *Note suplimentare*.

Maestrul răspunse: „El pleacă pentru totdeauna şi nu se va mai reîntoarce niciodată." După ce se întoarse la locul său, călugărul se aşeză sub roba şi bolul lui (care de obicei sunt agăţate pe perete), şi îşi dădu sufletul. Hsueh Feng raportă maestrului moartea călugărului, iar acesta spuse: „În ciuda acestui fapt, (realizarea) sa este comparabilă cu trei vieţi ale acestui bătrân călugăr."[1]

*

Maestrul întrebă un călugăr: „De unde vii?" Călugărul răspunse: „Din călătoria mea la un munte." Maestrul întrebă: „Ai ajuns la vârf?" Călugărul răspunse: „Da." Maestrul întrebă: „Ai mai văzut pe cineva pe acel pisc?" Călugărul răspunse: „Pe nimeni." Maestrul spuse: „Aşadar, nu ai ajuns în vârf." Călugărul răspunse: „Dacă nu am ajuns pe acel pisc, atunci cum am ştiut ca nu era nimeni acolo?" Maestrul întrebă: „De ce nu ai stat pe el un timp?" Călugărul răspunse: „Nu aveam chef să stau; în Vest există oameni care nu ar aproba (să stai acolo)." Maestrul spuse: „Mereu m-am întrebat despre aceşti oameni."[2]

*

Un călugăr l-a întrebat pe Chu Yu: „Ce face un călugăr?" Chu Yu răspunse: „Deşi ceea ce face nu este nepotrivit, greşeala va fi dacă vor apărea emoţii şi discernământ." Un alt călugăr (care a auzit dialogul) a mers la maestru şi

---

[1] Vezi nota 12 de la *Note suplimentare*.

[2] Aici maestrul pune la încercare abilitatea călugărului de a interpreta corect doctrina. Piscul reprezintă cea mai înaltă realizare, cea în care toate urmele omului şi ale Dharmei au fost şterse. Maestrul s-a prefăcut ignorant atunci când l-a întrebat de ce nu a rămas mai mult timp pe acel pisc, fiind linişte şi fără nici o urmă a omului. Cu alte cuvinte, maestrul vroia să testeze competenţa călugărului prin acea întrebare, adică, de ce nu se fixase în acea puritate? Călugărul a răspuns că nu a avut nici o tendinţă de a sta acolo, din cauză că natura proprie este omniprezentă şi dincolo de plecare, venire sau rămânere. Vestul este India, locul naşterii buddhismului. „Oamenii din Vest" sunt adevăraţii buddhişti, care nu vor fi niciodată de acord să se stabilească undeva, aşa cum ne învaţă *Sutra Diamantului*. Maestrul a spus că precedenta sa opinie despre trezirea călugărului a fost acum confirmată.

i-a relatat cele auzite, iar acesta din urmă i-a răspuns: „De ce nu a zis: Nu mi-e clar despre ce acțiune vorbești?" Cel de-al doilea călugăr a mers la Chu Yu și i-a repetat cuvintele maestrului. Acesta spuse: „Acțiunea lui Buddha! Acțiunea lui Buddha!" Și tot așa, cel de-al doilea călugăr a raportat cuvintele lui Chu Yu maestrului, care spuse: „Yu Chu poate trece (dar) Hsin Lo este jalnic."[1]

Atunci călugărul întrebă: „Ce face un călugăr?" Maestrul răspunse: „Capul este lung de trei picioare, iar gâtul are doi inci."[2]

*

Maestrul îi ordonă asistentului său să repete cuvintele (de mai sus) lui Hui Jan de la mânăstirea San Sheng (pentru a-i vedea reacția). După ce auzi cuvintele, San Sheng își înfipse unghia în palma asistentului, care îi povesti incidentul maestrului. Maestrul aprobă (interpretarea lui San Shang).[3]

---

[1] Vezi nota 13 de la *Note suplimentare.*

[2] Pentru că cel de-al doilea călugăr nu a știut ce ar trebui să facă un călugăr, i-a pus maestrului această întrebare, care a dovedit că el, Hsin Lo, cel care avea poziția de „oaspete", era de-a dreptul jalnic. Răspunsul maestrului „Capul este lung de trei picioare, iar gâtul are doi *inci*" este o frază numită *kung an,* scopul ei fiind acela de a elimina discriminările călugărului. Dacă el ar fi fost de o spiritualitate înaltă, atunci ar fi înțeles imediat că acțiunea călugărului, ca și fraza „Capul de trei picioare, iar gâtul de doi *inci*", există doar în tărâmul iluziilor, și ar fi realizat absolutul care este dincolo de ne-real. Un om de o spiritualitate mai joasă ar cerceta îndeaproape și constant această frază ciudată, uitând cu totul de activitățile sale normale zilnice. Astfel, el va realiza concentrarea minții asupra unui singur lucru și atunci când își va epuiza toată ingeniozitatea căutând înțelesul corect, va intra în contact direct cu „ceea ce caută înțelesul" în afară de care nu mai există nimic, și dintr-o dată el își va percepe natura proprie. Acesta era scopul unui *kung an* lipsit de înțeles.

[3] Hui Jan de la mânăstirea San Sheng a fost discipol al lui Lin Chi, care, înainte de a-și da sufletul, l-a admonestat pentru că a strigat. (Vezi *Secta Lin Cli*). Acum Tung Shan a vrut să pună la încercare competența lui San Sheng și și-a trimis asistentul ca să-i repete acel *kung an* pentru a vedea reacția acestuia la el. Acțiunea lui Hui Jan de a înfige unghia în palma asistentului, adică îndeplinirea funcțiunii sale, simbol al „oaspetelui", a dovedit că acesta putea să interpreteze corect acel *kung an,* și de aici aprobarea maestrului.

*

Pe când călugării (unei mânăstiri) îşi spălau bolurile, văzură doi corbi luptându-se pentru o broască. Unul dintre călugări îl întrebă pe maestru: „Care este cauza care a condus la această stare de lucruri?" Maestrul răspunse: „Doar din cauza Venerabilului prieten."[1]

*

Un călugăr îl întrebă pe maestru: „Care dintre cele trei corpuri este dincolo de orice orice calcul?" Maestrul răspunse: „Sunt întotdeauna pasionat de acest subiect."[2]

*

Maestrul îl întrebă pe un călugăr: „De ce ai venit?" Călugărul răspunse: „Să-mi arăt respectul filial faţă de Venerabilul domn." Maestrul întrebă: „Cine e pe lume cel mai filial om?" Călugărul nu putu răspunde.[3]

*

Preşedintele Chen din Consiliul de Stat îl întrebă pe maestru: „De ce Bodhisattva Profundei Iluminări nu se află printre cele cincizeci şi două de niveluri ale condiţiei de Bodhisattva?" Maestrul răspunse: „Venerabilul Preşedinte îl vede cu adevărat pe Bodhisattva Profundei Iluminări."[4]

---

[1] Cei doi corbi, broasca şi lupta existau doar în lumea iluziilor, în care mintea acelui călugăr se complăcea să rătăcească, dar de îndată ce acesta ar fi încetat să mai facă discriminări, în vacuitatea absolută, acele lucruri n-ar mai fi existat.

[2] Călugărul făcea referiri le o frază din *Sutra Vimalakīrti Nirdeśa*, care spune: „Dharmakāya este dincolo de orice calcule." Maestrul a răspuns că el era foarte avid de *Dharmakāya*, care era la fel de inexprimabilă ca şi Sinele care simte constant acea pasiune, şi de care el nu se va înstrăina.

[3] Relaţia dintre maestru şi discipol este asemenea celei dintre un tată şi fiul său, de aici şi adjectivul „filial" care apare în text. Maestrul a profitat de vizita călugărului pentru a-l ilumina, şi l-a întrebat care era cea mai filială persoană din lume, adică „acela care" arăta acum respectul filial? „Cine" - este mintea inerentă în corpul iluzoriu al călugărului, dar acesta din urmă a fost stupid şi nu a înţeles.

[4] Profunda, sau Minunata Iluminare, sau iluminarea proprie în scopul iluminării celorlalţi, este aceea a lui Buddha al cărui corp este imaterial şi imperceptibil. Deci, maestrul a spus că dacă nu-l vezi cu ochii

*

Un călugăr l-a întrebat pe maestru: „Ce este muntele albastru care este tatăl norilor albi?" Maestrul răspunse: „Ceea ce nu este luxuriant."[1] Călugărul întrebă: „Ce este norul alb care e fiul muntelui albastru?" Maestrul răspunse: „Ceea ce nu face deosebire între Est şi Vest."[2] Călugărul întrebă: „Ce este norul alb care se agaţă (şi este dependent de munte) tot timpul?" Maestrul răspunse: „Ceea ce nu se poate îndepărta."[3] Călugărul întrebă: „Ce este muntele albastru care nu ştie nimic?" Maestrul răspunse: „Ceea ce nu caută nimic."[4]

*

Maestrul a plecat împreună cu Yun Ch'u şi au ajuns la un râu pe care au fost nevoiţi să-l treacă. Maestrul întrebă: „Este adânc sau nu?" Yun Ch'u răspunse: „Nu este ud." Maestrul spuse: „Eşti un tip grosolan." Yun Ch'u întrebă: „Este apa adâncă?" Maestrul răspunse: „Nu e uscată."[5]

*

În sala Ch'an, maestrul îi întrebă pe călugări: „În mijlocul a mii şi zeci de mii de oameni există o persoană care nu

---

omeneşti pe Bodhisattva Profundei Iluminări, îl vei percepe într-adevăr cu ajutorul minţii iluminate.

[1] Muntele albastru simbolizează imuabila şi neschimbătoarea natură proprie, cea care dă naştere tuturor fenomenelor, inclusiv a norilor albi care sunt în permanenţă schimbători. Ceea ce nu e luxuriant este natura proprie, sau „gazda", care nu e nici luxuriantă nici sărăcăcioasă.

[2] Ceea ce aparţine lumii fenomenelor nu cunoaşte nimic nici despre Est, simbol al „gazdei", nici despre Vest, simbol al „oaspetelui".

[3] Norii cei albi, reprezentând umbrele şi aparenţele, există din cauza muntelui albastru, sau natura proprie. Ca o umbră care nu se poate îndepărta de obiect pentru a avea o existenţă proprie, ceea ce aparţine lumii fenomenale nu poate exista în absenţa lumii numenului, care este cea care l-a creat.

[4] Sinele este indiferent faţă de aparenţe, care sunt o creaţie a sa.

[5] Dialogul dintre cei doi maeştri iluminaţi este foarte interesant, pentru că revelează absolutul. În altă parte am văzut că *Dharmakāya* este dincolo de calcule, incluzând şi dualismele date de cuvinte ca „adânc", „superficial", „ud" şi „uscat", pentru că *Dharmakāya* nu poate fi concepută în cuvinte şi este inexprimabilă verbal.

se întoarce către un singur om, şi nu se întoarce din faţa unui singur om: spune-ţi-mi care este faţa acelei persoane? Yun Ch'u veni în faţă spunând: „Iau parte la întrunire."[1]

*

O persoană oficială îl întrebă pe maestru: „Există cineva care practică cultivarea Sinelui?" Maestrul răspunse: „Acesta aşteaptă ca tu să devii un om, pentru a cultiva Sinele."[2]

*

În sala de practică maestrul spuse: „Există cineva care nu şi-a achitat cele patru datorii (pentru asistenţa primită ca ajutor în) cele trei lumi ale existenţei?"[3] Şi pentru că nimeni nu răspundea[4], maestrul a continuat: „Dacă nu înţelegeţi ce înseamnă acest lucru, cum puteţi scăpa de necazurile (tărâmului) naşterii şi morţii. Ar trebui să vă dezvoltaţi o minte care să nu fie agăţată de lucrurile exterioare şi o conduită care să nu aibă legătură cu (ideea de) loc, şi toate acestea fără întrerupere şi având ca scop unificarea (cu adevărul absolut). Străduiţi-vă şi nu vă irosiţi timpul."

---

[1] Persoana care nu se îndreaptă spre ceva sau nu se îndepărtează de ceva este natura proprie, care este indiferentă faţă de aparenţe. Faţa „persoanei" a fost în acest caz Yun Ch'u, care a îndeplinit funcţiunea de a veni în faţă şi de a participa la întrunire.

[2] Natura proprie nu practică cultivarea Sinelui, pentru că aceasta nu poate fi dobândită prin intermediul cultivării Sinelui. Practicarea este necesară doar când aceasta este ecranată de iluzie şi când ia forma unei fiinţe umane care, fără cultivarea Sinelui, n-o poate cunoaşte.

[3] Cele patru datorii de recunoştinţă pe care fiecare om le are faţă de: a) părinţii care i-au dat viaţă; b) fiinţele care i-au acordat asistenţă; c) conducătorului sau guvernului care au asigurat pacea pentru el; d) Buddha care l-a iluminat. Beneficiile din cele trei lumi sunt cele pe care le-a primit în decursul succesivelor sale transmigrări, prin tărâmurile dorinţei, formei şi „dincolo de formă". Cel care continuă să se gândească la aceste lucruri este acela care nu-şi poate elimina concepţiile în legătură cu lumea fenomenelor şi care este incapabil să-şi realizeze propria natură independentă, cea care nu se bazează pe nimeni şi nimic.

[4] Nimeni nu a răspuns, pentru că nimănui nu-i place să fie categorisit drept om nerecunoscător. Se pare că cei prezenţi nu ştiau că iluminarea proprie în scopul iluminării celorlalţi era inegalabila metodă de a plăti toate datoriile.

*

Într-o anumită ocazie, maestrul a spus: „Doar cel care înţelege domeniul transcendent al lui Buddha poate exprima acest lucru în cuvinte şi fraze." Un călugăr a întrebat: „Ce sunt cuvintele şi frazele?" Maestrul răspunse: „Când cuvintele şi frazele sunt spuse, Venerabilul prieten nu le aude." Călugărul întrebă: „Venerabilul domn le aude?" Maestrul răspunse: „Le aud atunci când nu sunt spuse." Călugărul întrebă: „Ce este *Calea Transcendentă a lui Buddha*?" Maestrul răspunse: „Nu a lui Buddha."[1]

*

Pentru că Ts'ao Shan pleca de la el, maestrul îi spuse: „Pe când mă aflam cu ultimul meu maestru, Yun Yen, am moştenit *Pecetea Samādiului Preţioasei Oglinzi*, ceea ce reprezintă cea mai înaltă formă, şi pe care acum ţi-o transmit ţie." Apoi continuă:

Aceasta este Dharma ezoterică
Moştenită de la Buddhaşi şi Patriarhi.
Şi pentru că acum tu ai primit-o
Va trebui să o păstrezi cu grijă.
Precum zăpada într-un bol de-argint,
Precum egreta în lumina lunii.
Speciile care nu sunt uniforme

---

[1] Maestrul a spus că doar cel care a realizat starea absolută de Buddha o poate exprima prin cuvinte şi fraze. Călugărul aflat în iluzie s-a agăţat imediat „cuvinte" şi „fraze", şi a întrebat despre semnificaţia acestora. Pentru a-l ajuta să se ilumineze, maestrul l-a îndemnat să încerce să-l perceapă pe „cel care poate îndeplini funcţiunea de a auzi" şi să nu se agaţe de cuvinte fără nici un înţeles. Pentru că acel călugăr continua să se agaţe de aspectele exterioare, maestrul a spus că „cel care poate îndeplini funcţiunea de a auzi" este permanent, chiar şi atunci când nici cuvintele şi nici frazele nu sunt pronunţate. Din cauză că acel călugăr nu a putut înţelege direcţionarea direct către minte a maestrului, el şi-a întors atenţia către un alt lucru exterior, *Calea Transcendentă a lui Buddha*. Pentru a-i elimina din minte discriminarea, maestrul i-a spus că acea *Cale Transcendentală a lui Buddha* care ar fi putut fi înţeleasă folosind mintea lui discriminatorie, nu era pură şi curată şi nu era deci a lui Buddha.

Pot fi distinse când sunt puse la un loc.[1]
Deşi scopul ei se află dincolo de toate cuvintele,
Ea le răspunde căutătorilor curioşi[2].
De te îndepărtezi de ea, produce capcane,
Iar abaterea de la ea produce falsa gândire[3].
Respingerea şi acceptarea sunt amândouă eronate
Pentru că ea e asemenea unei grămezi de foc[4].
Exprimarea elegantă a acesteia
O va face (să apară) impură[5].
Ea străluceşte atunci când piere noaptea
Dar nu apare-n zori de zi.[6]

---

[1] Această Dharma ezoterică este absolută şi nu admite nimic care poate fi numit real sau aparent. Oricum ar fi, un maestru ar trebui să folosească aceşti doi termeni, adică aparent şi real, pentru a da învăţătura discipolilor săi aflaţi în iluzie, astfel încât aceştia să poate face diferenţa între cele două condiţii şi să reuşească să treacă cu succes prin cele *Cinci Poziţii ale Prinţului şi Ministrului* în scopul dobândirii absolutului. Zăpada, argintul, egreta şi lumina lunii sunt folosite ca exemple pentru a arăta această diferenţă: deşi toate sunt albe, albul lor nu este acelaşi atunci când sunt puse alături pentru comparaţie.

[2] Această Dharma este dincolo de cuvinte, dar atunci când se primesc acei căutători, cuvintele sunt oricum folosite pentru a revela scopul. (Vezi şi nota de mai sus)

[3] A te îndepărta de această Dharma înseamnă a produce capcane adânci, iar abaterea de la scopul său va conduce la o gândire dăunătoare, care va cauza înlănţuire nesfârşită de naşteri şi de morţi.

[4] Înţelepciunea acestei Dharme este asemenea unei grămezi de foc care nu poate fi nici respinsă, nici însuşită. Dacă este însuşită, ea te va „arde", iar dacă o respingi sau dacă-i întorci spatele, nu o vei putea pricepe niciodată şi vei rămâne în beznele ignoranţei.

[5] Aceste două versuri pot fi explicate pe deplin prin ce a spus Pai Chang: „În mod esenţial, ea nu este un lucru. Ea nu ar trebui cunoscută sau interpretată, aşa cum nu ar trebui să fie nici acceptată şi nici respinsă. Trebuie doar să eliminaţi cele două aspecte ale dualismului, să-l eliminaţi pe „există" şi pe „nu există", să eliminaţi pe „nici nu există" şi pe „nici nu nu există". Nu este nici completă şi nici incompletă (în ea însăşi). Nu este nici lumească şi nici sfântă. Nu este nici lumină şi nu este nici întuneric. Nu este nici „cel care cunoaşte", nici „cel care nu cunoaşte". Nu este nici înrobire, nici eliberare. Nu poate fi numită cu nici un nume. A o numi Buddha înseamnă a o întina şi a o numi Dharma înseamnă a o păta.

[6] Aceste două versuri explică realul care conţine aparentul, şi aparentul care conţine realul, baza, sau cheia acestei Dharme ezoterice.

Fiind un model pentru fiinţele vii
Funcţiunea sa le salvează de (toate) suferinţele;
Deşi nu e din planul lumesc,
Nu-i pe de-ntregul mută[1].
Este precum ai privi-n oglinda preţioasă
Pentru a-ţi vedea propria reflectare;
Tu nu eşti ceea ce este acolo
(Dar) ceea ce este acolo eşti tu[2].
Ca un nou născut în această lume,
Complet, cu toate cele cinci caracteristici[3],
Ea nici nu pleacă şi nici nu vine,
Nu se iveşte şi nici nu rămâne,
Iar când cuvintele se-ndrugă
În legătură cu „este" sau „nu este",
Ele nu te vor duce la nici un rezultat
Prin această ineficienţă a vorbirii[4].

„Străluceşte atunci când piere noaptea" pentru că realul cuprinde aparentul; „dar nu apare-n zori de zi" din cauză că aparentul cuprinde realul.

[1] Ea dă un exemplu pentru toate fiinţele vii, care ar trebui să urmeze acest exemplu şi ar trebui, ca atunci când pleacă în căutarea eliberării de suferinţe, să elimine toate ataşamentele. Deşi se află deja dincolo de planul lumesc, ea nu este pe deplin mută, pentru că atunci când se apelează la ea pentru a elibera fiinţele vii, Dharma foloseşte limbajul necreatului pentru a le revela acestora absolutul.

[2] Cel care dobândeşte iluminarea este asemenea omului care se priveşte într-o oglindă, în care îşi vede propria reflexie, fără a fi împiedicat de nume şi termeni. Dacă el va considera acea reflexie ca fiind el însuşi, aceasta va fi o altă imagine, şi nu a sa, iar el nu va fi imaginea, iar acest lucru este greşit. Dacă el se vede pe sine ca pe o imagine, imaginea nu există în sine, şi el se va afla de asemenea în eroare, pentru că imaginea nu poate fi el. Din acest motiv, imediat ce numele şi termenii sunt folosiţi pentru a exprima absolutul, el va fi întinat şi nu se va afla în acord cu această Dharmă.

[3] Conform *Sutrei Mahaparinirvana*, cele cinci linii de conduită sunt similare celor cinci caracteristici ale unui nou născut pentru că, asemenea unui nou născut, Tathagata nici nu vine şi nici nu pleacă, nici nu apare, nu rămâne, şi nici nu vorbeşte. Aceste cinci linii de conduită sunt citate aici pentru a ilustra Cele *Cinci Poziţii ale Prinţului şi Ministrului*, plăsmuite de maestru pentru a-şi expune Dharma.

[4] Atunci când se folosesc cuvinte pentru a vorbi despre „este" şi despre „nu este", absolutul nu va putea fi exprimat, pentru că limbajul

Cele şase linii ale hexagramei Chung Li
Reprezentând schimbarea reciprocă a realului cu aparentul,
Se intercalează pentru a stabili o bază triplă,
Ce se transformă în cele cinci poziţii[1].
Ele au gustul ierbii cu cinci miresme,
Şi arată ca un fulger de lumină[2].
Realul este minunat de cuprinzător;
Şi el şi aparentul trebuiesc să fie daţi la iveală,
Fiindcă oaspetele şi gazda sunt inter-schimbabili
Prin (directa) direcţionare şi (expedienta) învăţătură[3].
Devoţiunea faţă de aceasta va aduce binecuvântare;
Cu nici un preţ ea nu trebuie să fie supărată.
Minunată este eterna realitate
Ce se află dincolo de iluzie şi de iluminare;
Prin cauzele concurente şi prin triumf asupra timpului,
Ea va apărea şi luminoasă şi liniştită.
Micşorată, ea va fi pretutindeni,
Iar dacă e mărită, se va afla dincolo de localizare şi direcţie.
Orice uşoară deviaţie de la ea
Distruge perfecta armonie.
Şi pentru că există clipa şi capacităţile graduale
Şcoala (noastră) întemeiază (cinci) faze diferite.
Şi aceste diviziuni ale Şcolii astfel stabilite,
Nu sunt altceva decât metodele (de învăţare).
Când Şcoala este cunoscută, iar fazele ei atinse,
Veritabila eternitate erupe într-o curgere nesfârşită[4].
Încă afară, ea se mişcă-n interior,

---

uman, condiţionat, este ineficient, el neputând exprima ceea ce este de neconceput.

[1] Vezi nota 14 de la *Note suplimentare*.

[2] Vezi nota 15 de la *Note suplimentare*.

[3] În mod fundamental, realul este pur şi nu conţine nici cel mai mic fir de praf, dar în acelaşi timp el conţine toate fenomenele. Din acest motiv, atunci când se predă învăţătura Dharmei, şi realul şi aparentul trebuie scoase la iveală, pentru a arăta că „gazda" şi „oaspetele" sunt interschimbabile, fie prin intermediul directei punctări a Ch'anului, fie cu ajutorul cuvintelor iscusite ale Şcolii Învăţăturii.

[4] Această poziţie (3) este „gazda ieşind la lumină" şi ea nu e perfecta iluminare, pentru că adevărata eternitate apare în nesfârşita ei curgere, dar încă nu este atotcuprinzătoare.

Precum un mânz ce este priponit sau ca un şobolan ascuns[1];
Aceasta e pricina-ntristării sfinţilor cei vechi.
Ar trebui să acţionezi aidoma unui moştenitor al Dharmei
Urmându-i acestuia gândirea pervertită
Să i-o răstorni de-a-ndoaselea (în neorânduială).
Şi când vederea sa sucită va fi cu totul dispărută,
El se va hotărî la căutare[2].
Pentru a fi în acord cu Calea cea străveche,
Priveşte numai către timpurile vechi,
În care Buddha, cel de dinainte de Iluminare,
A contemplat copacul (înţelepciunii) vreme de zece lungi eoni[3],
Precum un tigru ce lasă-n urmă (o bucată din) prada sa,
(Precum) un cal căruia-i indiferent
dacă piciorul stâng din spate îi este alb[4].
Există cei cu o spiritualitate joasă
Ce nu se pot desprinde de preţioasele lor ataşamente,[5]
În timp ce alţii au o înclinaţie către iuţeală
Ca nişte pisici (agile) şi ca nişte tauri albi[6].
Ar trebui, precum arcaşul I, să-ţi foloseşti îndemânarea

---

[1] Atunci când adevărata eternitate curge, din exterior elevul pare liniştit, dar în interior el se mişcă. El este aidoma mânzului priponit de un par, sau unui şobolan ascuns, ambii fiind gata să fugă cu prima ocazie, la fel cu mintea care încă se agită şi care tinde să se agaţe de iluzia iluminării.

[2] Deci el se află încă în eroare pentru că este ataşat de iluzia iluminării, pe care el de asemenea ar trebui s-o elimine în scopul de a dobândi iluminarea perfectă. Această agăţare de iluminare este comparabilă cu „baricada de aur" de pe calea tainică.

[3] Este o referire la *Sutra Lotusului*. Înţelesul literal este : Buddha a avut nevoie de zece eoni pentru a elimina iluzia iluminării şi pentru a dobândi completa iluminare; însă înţelesul viu este: numărul chinezesc „zece" înseamnă perfecţiune şi este echivalentul expresiei occidentale de „sută la sută" sau desăvârşirea ; Buddha a eliminat această iluzie a iluminării, adică a perfecţiunii sau a desăvârşirii, aceasta ducând la saltul peste „zece eoni" sau „iluminarea sută la sută" pentru a obţine stadiul „gazda din interiorul gazdei".

[4] Un tigru nu mănâncă niciodată urechile prăzii sale, iar calului îi este indiferent dacă piciorul stâng din spate este alb; aceste exemple sunt citate pentru a arăta că un om care se află în căutarea iluminării nu trebuie niciodată să se agaţe de iluzia iluminării, pe care el ar trebui s-o lase la o parte cu aceeaşi indiferenţă ca cea a tigrului sau a calului.

[5] Aceştia sunt cei care sunt ataşaţi de sentimentele lumeşti.

[6] Aceştia sunt cei care sunt ataşaţi de interpretările ce ţin de sfinţenie.

De a lovi o țintă aflată la o sută de picioare depărtare;
Dar capul săgeții este cel care se duce drept,
Și nu îndemânarea arcașului I[1].
Atunci când omul de lemn își cântă cântecul
(Iar) femeia de piatră se mișcă să danseze[2],
Nu mai e loc să simți și nici să știi
Să te gândești sau să consideri.
Un ministru ar trebui să îl servească pe prințul său
(Iar) un copil să se supună tatălui său.[3]
Neascultarea (față de tată) înseamnă neglijarea pietății filiale
(Iar) refuzul de a-l sluji (pe prinț) este o lipsă de loialitate.
Mențineți conduita ascunsă, iar funcțiunea secretă,
Arată-te ca un nerod și ca un om obișnuit.
Și dacă vei putea acționa așa fără-ntrerupere,
Se va numi că este (finalul) gazdă în interiorul gazdei.[4]

Maestrul mai spuse: „În această perioadă de sfârșit a Dharmei, mulți sunt cei care dobândesc doar stadiul înțelepciunii seci.[5] Dacă vrei să poți face deosebirea între

---

[1] I a fost un arcaș foarte iscusit de pe vremea împăratului Yao (2357-2257 î. Ch.). Această Dharma ar trebui folosită pentru a trezi potențialitățile inerente.

[2] Omul de lemn și fata de piatră simbolizează o minte total dezgolită de sentimente și pasiuni, precum un cadavru, gata pentru a renaște, adică pregătită pentru a percepe natura proprie și pentru dobândirea stării de Buddha.

[3] Aceasta este poziția (4) „oaspetelui ce se reîntoarce la starea de gazdă" sau a „aparentului care se unește cu realul".

[4] Primele două versuri din ultima strofă arată caracteristicile Dharmakayei, care este liberă de sentimentele și cunoașterea lumească, iar ultimele două versuri arată continuitatea stării de iluminare, care este numită „gazda din interiorul gazdei" sau „realizarea absolută".

[5] Nivelul nefertilizat, sau primul stadiu al înțelepciunii, primul dintre cele zece stadii ale transformării unui Bodhisattva în Buddha: (1) stadiul înțelepciunii seci, (2) stadiul embrionar al naturii adevărului lui Buddha, (3) stadiul celor opt răbdătoare îndurări, (4) stadiul eliberării de vederile greșite, (5) stadiul eliberării de șase din cele nouă iluzii care apar în practică, (6) stadiul eliberării de ultimele trei care au mai rămas, (7) stadiul completei discriminări în privința vederilor greșite și a gândirii eronate, nivelul de Arhat, (8) stadiul de Pratyekabuddha, al cernerii cenușii trupurilor trecutului, (9) stadiul de Bodhisattva și (10) stadiul de Buddha.

adevărata şi falsa (înţelepciune), ar trebui să ştii că există trei feluri de pierderi[1]: prima - datorită vederilor (greşite) potenţialitatea nu se poate desprinde de poziţia sa (fixă), căzând astfel în oceanul otrăvitor[2]; a doua - sentimentele cauzează o lâncezire între plăcere şi neplăcere, şi de aici va decurge (prevalenţa) prejudecăţilor şi vederilor aride; şi a treia - vorbirea se desfată în minunăţie, lipsindu-i astfel (spiritul) Şcolii.

Această înţelepciune (seacă) va rămâne în întregime impură, rătăcind datorită acestor trei pierderi, pe care ar trebui să le cunoşti foarte clar."

Maestrul îi dădu de asemenea trei gāthā concise. Prima, numită *Gāthā atingerii simultane a realului şi aparentului*, sună după cum urmează:

Cheia de aur cu două lame (a realului)
Ar trebui ascunsă în conformitate cu Calea.
Minunată este în învăţătura sa Preţioasa Pecete
Pentru că ea deschide rând pe rând toate comorile.[3]

Cea de-a doua, numită *Gāthā blocajului de aur pe calea tainică*, sună după cum urmează:

Dacă întunericul se află în lumină
atunci când se preschimbă
Toate realizările vor fi cu mult mai dificile.
Vigoarea stinsă, nepăsătoare la avansare sau retragere,
Face ca opreliştea lanţului de aur să fie şi mai obstructivă.[4]

---

[1] Pierderea adevărului; incapacitatea de a opri pierderile va determina curgerea continuă a pasiunilor.

[2] Oceanul iluziilor şi suferinţelor.

[3] Cheia pentru iluminare a sectei are două capete şi ea ajunge şi la real şi la aparent. Ea ar trebui ascunsă pentru a fi în acord cu calea transcendentă, pentru că nici realul, nici aparentul, nici chiar cheia în sine nu trebuie să devină subiecte ale ataşamentului. *Pecetea Minţii*, ca mijloc de predare a învăţăturii, este minunată pentru că ea expune toate comorile, rând pe rând. Aceasta este *Gāthā gazdei subtile* sau realul.

[4] Literal, ce-a de-al patrulea vers se citeşte: „Lanţul de aur care blochează va strânge şi mai tare." „Întunericul" simbolizează „gazda ascunsă" sau principiul, iar „lumina" simbolizează realizarea vizibilă sau activitatea. Această „lumină" sau activitate, al cărei scop este realizarea

Cea de-a treia, numită *Gāthā (a ceea ce este) dincolo de lumesc şi de sfânt*, sună după cum urmează:

Ceea ce este deasupra activităţii şi principiului
În introspecţie devine cel mai obscur şi cel mai misterios ceva.
Ceea ce este dincolo de învăţătură
nu e nici iscusit şi nici neîndemânatic,
Pentru că nu poate fi atins
nici măcar de explozia unui fulger.[1]

Apoi, maestrul mai intonă o ultimă gāthā:

Tao este nepăsător faţă de unirea sa cu omul
(Dar) omul fără de griji se contopeşte cu Tao.
Pentru a înţelege acest lucru, omul ar trebui să ştie,
Că el, şi nu un altul, îmbătrâneşte.[2]

*

Pentru că maestrul nu se simţea prea bine, el îi ceru unui călugăr să-l informeze pe Yun Ch'u despre acest lucru. El îi spuse mesagerului: „Dacă te întreabă de mine, spune-i: ‚Întâlnirea de pe calea lui Yun Yen s-a scurtat'. După ce îi spui aceste cuvinte, trage-te într-o parte, pentru că ar putea să te lovească." Când acel călugăr a ajuns la

---

„gazdei", se poate discerne chiar dacă „întunericul", sau ceea ce este ascuns, este încă incapabil să apară şi, ca urmare, este imperceptibil. Acesta e înţelesul primului vers. Deci, întunericul, pentru „gazdă", sau principiul şi lumina, pentru activitatea vizibilă, trebuie să se afle în echilibru. Dacă se permite chiar şi o minimă neconcordanţă între cele două (activitate şi principiu), vigoarea discipolului se va diminua şi atunci el va deveni incapabil să elimine toate urmele de activitate, de principiu, de sfinţenie şi de lumesc. Rezultatul acestui lucru este descris în ultimele două versuri ale strofei. Aceasta este *Gāthā subtilei aparenţe*, sau „oaspetele", cu alte cuvinte – activitatea, care este numită *blocajul de aur de pe cale*.

[1] Aceasta este *Gāthā a ceea ce este deasupra realului şi aparentului*, iar integrarea celor două aspecte va asigura realizarea realităţii absolute, care este dincolo de comparaţii.

[2] Tao reprezintă adevărul absolut căruia îi sunt indiferente iluzia sau iluminarea, dar dacă un om realizează non-existenţa minţii, el se va uni cu Tao. Ultimul vers vrea să spună că omul care se află în iluzie este supus transformărilor în cadrul transmigrărilor sale prin cele şase tărâmuri ale existenţei, pe când omul care s-a contopit cu Tao, adică acela care este iluminat, este neschimbător.

Yun Ch'u şi i-a relatat ceea ce îi spusese maestrul, Yun Ch'u l-a lovit chiar mai înainte de a termina de vorbit.[1]

*

Cum starea de Nirvana era aproape, maestrul le spuse discipolilor săi: „Am un nume neînsemnat în această lume; cine îl poate şterge pentru mine?" Şi pentru că aceştia nu răspundeau, un călugăr veni în faţă şi spuse: „Îl întreb pe Venerabilul maestru, care este numele său de Dharma?" Maestrul răspunse: „Numele meu neînsemnat a pierit deja."[2]

*

Un călugăr îl întrebă pe maestru: „Venerabilul domn nu se simte bine, dar există cineva care nu este bolnav niciodată?" Maestrul răspunse: „Da, există." Călugărul întrebă: „Vă mai examinează încă acela care nu este niciodată bolnav pe dumneavoastră?" Maestrul răspunse: „(Din contră), soarta face ca acest bătrân călugăr să îl cerceteze pe el." Călugărul întrebă: „Cum îl examinează Venerabilul maestru pe acesta?" Maestrul răspunse: „Când acest bătrân călugăr se uită la el, el nu vede nici o boală." Maestrul îl întrebă pe călugăr: „Când vei părăsi această carapace găurită, unde vei merge să mă întâlneşti?" Călugărul nu putu răspunde.[3]

---

[1] Ştiind că sfârşitul îi era aproape, maestrul a trimis un călugăr pentru a-l informa pe Yun Ch'u despre aceasta. Învăţătorul maestrului fusese Yun Yen, iar discipolul său era Yun Ch'u. Deci maestrul şi Yun Ch'u păşeau pe aceeaşi cale. Mesajul spunea că întâlnirea lor a ajuns la final. Dar în cadrul absolutului nu există nici început nici sfârşit, nici întâlnire nici despărţire, nici naştere nici moarte. Yun Ch'u era deja iluminat, iar maestrul a ştiut că discipolul său nu va pierde ocazia de a-i da călugărului învăţătura, şi l-a îndemnat pe acesta din urmă să ţină o oarecare distanţă faţă de Yun Ch'u, pentru a nu primi o eventuală lovitură.

[2] Absolutul nu poate fi numit, iar eu am dobândit iluminarea, dar ea nu poate fi exprimată în cuvinte. Chiar şi în pragul morţii, el încă îşi îndemna discipolii să realizeze Tao.

[3] Prima şi cea de-a doua întrebare a călugărului au fost inteligente, dar el se afla încă în iluzie şi de aceea nu a putut să răspundă la ultima întrebare a maestrului. Cel care nu este niciodată bolnav nu cercetează lucrurile exterioare, pentru că dacă ar făcea-o, atunci şi-ar descompune întregul său indivizibil în „subiect" şi „obiect", şi atunci el nu ar fi cel real. Oricum ar fi, maestrul era cel care îl examina pentru a-l face să atingă iluminarea şi pentru ca să devină cel care nu este niciodată bol-

*

Maestrul le dădu discipolilor săi următoarea gāthā:

Dintre elevii mulți precum firele de nisip ale Gangelui,
nici unul nu-i trezit,
Greşeala lor constă în căutarea urmelor
lăsate de limbile altora.
Pentru a uita formele şi pentru a şterge urmele,
Cu sârguință păşeşte în vacuitate.[1]

După ce spuse acestea, a ordonat să i se radă capul, să i se facă baie, după care şi-a pus roba şi a lovit gongul pentru a-şi lua rămas bun de la comunitatea călugărilor. Apoi s-a aşezat în postură şi a murit, iar călugării au plâns cu tristeţe, fără întrerupere. Dar la un moment dat el şi-a deschis ochii şi a spus:[2] „Voi cei care v-aţi abandonat casele, ar trebui să nu fiţi interesaţi de aspectele exterioare; aceasta este adevărata practică. Care este folosul dacă sunteţi tulburaţi în privinţa vieţii şi morţii?"

*

Apoi maestrul comandă o hrană pentru purificarea de prostie şi văzând că discipolii săi erau foarte ataşaţi de el, îşi amână (moartea) cu şapte zile. (În cea din urmă zi) el intră în sala de mese în spatele discipolilor săi, iar după ce

---

nav. Boala prezentă a maestrului era aceea a formei corpului său iluzoriu, aceasta neafectându-i natura sa iluminată.

[1] Elevii săi nu au reuşit să dobândească iluminarea din cauza faptului că se agăţau de cuvintele şi termenii folosiţi de alţii. Pentru a realiza adevărul, a fost nevoie ca ei să elimine toate aparenţele şi umbrele, astfel încât să poată înţelege non-existenţa fenomenelor, care erau doar un rod al gândirii lor.

[2] Am văzut în altă parte că un maestru iluminat spune de regulă unui călugăr muribund: „Tu ştii doar să pleci, dar nu ştii să şi vii." Astfel el îşi avertizează discipolul că a atins doar nivelul (4) „oaspetele reîntorcându-se la gazdă" şi că realizarea sa era incompletă, îndemnându-l să dobândească poziţia (5) „gazda în gazdă", pentru a realiza perfecta iluminare. In textul de mai sus, Tung Shan care murise, s-a reîntors la viaţă pentru a arăta discipolului său că era liber să plece şi să vină, cu alte cuvinte că dobândise realizarea absolută, sau poziţia (5). Astfel, înainte de a muri el a încercat să-l trezească, în conformitate cu Dharma sectei sale.

servi puțină hrană spuse: „Eu sunt bine; atunci când o să fie momentul să plec, trebuie să faceți liniște."

Apoi se reîntoarse în camera abatelui, unde se așeză cu picioarele încrucișate, și muri.

*

Moartea sa a avut loc în a treia lună a celui de-al zecelea an al domniei lui Hsien T'ung (aprilie-mai 869), la vârsta de șaizeci și trei de ani, vârsta dharmică de patruzeci și doi. Împăratul i-a conferit titlul postum de „Maestrul Ch'an Wu Pen" („Trezit la Esență").

5. ŞCOALA TS'AO TUNG (ZEN SOTO)

Maestrul Pen Chi din muntele Ts'ao Shan, districtul Fu Chou[1]

Maestrul s-a născut în familia Huang din P'u T'ien din districtul Chuan Chou. În tinerețe el a studiat confucianismul, iar la vârsta de nouăsprezece ani a plecat de acasă pentru a merge la Ling Shih în prefectura Fu Chou, pentru a se alătura ordinului buddhist. La vârsta de douăzeci şi cinci de ani el era ordinat călugăr.

*

După un timp, maestrul l-a vizitat pe Tung Shan, care l-a întrebat: „Care este numele tău?" El a răspuns: „Pen Chih." Tung Shan l-a întrebat: „Şi al celuilalt spirit?"[2] Maestrul răspunse: „Acela nu se numeşte Pen Chi." Tung Shan l-a apreciat foarte mult pentru răspunsul său, şi din acel moment maestrului i s-a permis accesul în camera abatelui.

*

După câțiva ani de stat (în mănăstire), după ce a primit învățătura lui Tung Shan, el a plecat de la acesta. Tung Shan l-a întrebat: „Unde mergi?" Maestrul a răspuns: „Merg într-un loc care nu se schimbă." Tung Shan întrebă: „Există (cu adevărat) vreo plecare la acel loc neschimbător?" Maestrul a răspuns: „Mersul în sine este şi el neschimbător."[3]

---

[1] Extras din *Wu Teng Hui Yuan* („Întâlnirea la Sursă a celor Cinci Făclii").

[2] Literal: „Şi numele celuilalt micuț Chien?", cu alte cuvinte, acum el întreba despre numele „spiritualului" Ts'ao Shan. În China oamenii cred că un om are două corpuri, unul fiind material, iar celălalt spiritual.

[3] Deci el eliminase ideea de venire şi de plecare, pentru că Sinele este neschimbător şi se află pretutindeni.

*

Maestrul a mers apoi la Ts'ao Ch'i pentru a aduce omagiu la stūpa celui de-al Şaselea Patriarh, apoi a mers mai departe la Chi Shui, unde elevii care auziseră deja de erudiţia sa au venit şi i-au cerut să le expună Dharma. Drept recunoştinţă faţă de cel de-al Şaselea Patriarh, el i-a dat acelui munte numele de Ts'ao Shan.[1]

*

Din cauză că regiunea era plină de bandiţi el s-a mutat la I Huan, unde un adept pe nume Wang Jo I i-a oferit templul (taoist) Ho Wang, pentru a locui în el. Maestrul a schimbat numele templului în Ho Yu, şi de atunci şcoala sa a înflorit, atrăgând mulţi adepţi. Şcoala Tung Shan a prosperat prin el.

*

Ca răspuns la întrebarea unui călugăr despre cele *Cinci Poziţii ale Prinţului şi Ministrului*, maestrul a spus: „Realul este vacuitatea în care, în esenţă, nu se află nici un lucru; aparentul este tărâmul formelor în care există miriadele de aparenţe; realul care conţine aparentul este realul care se transformă în aparent;[2] aparentul care conţine realul este reîntoarcerea iluziilor la real;[3] integrarea atotcuprinzătoare este efectul a ceea ce este invizibil, a ceea ce este liber de existenţă, a ceea ce nu este nici pur, nici impur, nici real şi nici aparent. Aşa este numit profundul şi imaterialul, măreţul Tao al Adevăratei Şcoli a non-ataşamentului.

Din timpurile străvechi predecesorii mei au considerat această poziţie ca fiind cea mai subtilă şi cea mai profundă (dintre toate). Ar trebui s-o cercetaţi şi astfel veţi putea vedea că prinţul este realul, ministrul este aparentul, că ministrul care se întoarce înspre prinţ este aparentul ce conţine realul,

---

[1] Numele Ts'ao Shan derivă din Ts'ao Ch'i, locul unde a fost ridicată mânăstirea celui de-al Şaselea Patriarh de către un maestru indian în secolul al cincilea.

[2] Literal: îndepărtându-se de principiu şi transformându-se în activitate.

[3] Literal: respingerea aparentului şi reîntoarcerea la real.

că prințul care îl privește pe ministru este realul ce cuprinde aparentul, și că prințul și ministrul aflați în perfectă armonie reprezintă integrarea atotcuprinzătoare.

*

Un călugăr îl întrebă pe maestru: „Ce este prințul?" Maestrul răspunse:

Minunata virtute este onorată de lume
Splendida iluminare strălucește (în vacuitatea) spațiului.[1]

Călugărul întrebă: „Ce este ministrul?" Maestrul răspunse:

Tao răspândește o forță spirituală,
Adevărata înțelepciune lucrează pentru binele tuturor ființelor.[2]

Călugărul întrebă: „Ce este ministrul întorcându-se spre prinț?" Maestrul răspunse:

Eliberarea de atașamentele față de cele contrare
Face ca toate sentimentele să devină sfinte.

Călugărul întrebă: „Ce este prințul care privește către ministru?" Maestrul răspunse:

Purtând ce e de neasemuit, e neschimbător
Și în esența lui, acesta strălucește imparțial.

Călugărul întrebă: „Ce este armonia dintre prinț și ministru?" Maestrul replică:

Uniunea lor nu se află nici în interior, nici în exterior
(Iar) armonia lor este perfectul echilibru."

Maestrul mai spuse: „Folosirea (acestor termeni), prinț și ministru, real și aparent, se face pentru a evita ciocnirea frontală cu țelul (suprem).[3] Din acest motiv nu se pronunță cuvinte atunci când ministrul se uită înspre prinț. Aceasta este esența Dharmei Școlii noastre.

---

[1] Prințul reprezintă imobila și luminoasa Dharmakaya.

[2] Ministrul reprezintă activitatea binefăcătoare, sau funcțiunea.

[3] Ciocnirea cu țelul suprem, sau atașamentul de iluminare, va distruge o uniune armonioasă a realului cu aparentul, și deci o realizare cu succes este imposibilă. Din acest motiv, numele specifice nu sunt folosite.

Apoi el intonă următoarea gāthā:

Un elev ar trebui să ştie prima dată şcoala sa.
Vacuitatea care este relativă
nu ar trebui să deranjeze realitatea.
Ciocnirea se va întâmpla
dacă esența luminoasă este rănită şi dispare.
Eficiența depinde de-o cauză potrivită, şi nu de scop.
Să dai învățătura prin cuvinte
va face să i se slăbească indestructibilitatea;
Conduita secretă trebuie să fie în acord
cu cea a celor din vechime.
Cu corpul absent şi cu (funcțiunea) activă,
el poate face saltul peste răscruce;
Iar când ambele sunt absente,
este căderea în naştere şi moarte.[1]

El compuse de asemenea următoarele *Cinci gāthā ale simbolurilor*:

Că un om obişnuit poate deveni un Prim ministru
Nu reprezintă motiv de uimire.
După multe generații de nobili,
Nimeni nu-i va aminti, dacă vor cădea-n dizgrație.[2]

Când soarele apune în spatele regalului
Palat, luna nu poate zbura departe.
Înainte ca doctrina non-meritelor să fie realizată,
De ce întârzie oamenii şi devaşii (s-o practice)?[1]

---

[1] Când țelul suprem este obținut, înțelepciunea nu va mai fi luminoasă şi va dispărea. Realizarea este efectivă doar atunci când apar cauzele concurente, dar ele nu trebuie să apară dintr-o noțiune de scop. Activitatea poate fi urmărită până la sursa ei pentru a realiza iluminarea, însă absența corpului şi a funcțiunii reprezintă anihilarea amândurora, iar acest lucru va produce dualismul creației şi distrugerii, va cauza naşterea şi moartea.

[2] Primul ministru era o înaltă oficialitate, primul după împărat ca importanță. Trezirea unui învățăcel la principiul fundamental nu este un lucru de mirare, pentru că el provenea dintr-o familie de nobili (realul) care căzuse în dizgrație (aparentul). Acesta este realul care conține aparentul.

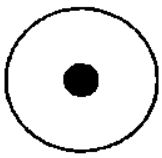

Ocupat la miezul nopții în poziția justă
În timp ce prințul și ministrul se comportă corect.
Înainte de a părăsi Cerul Tushita
O pasăre albă fuge de-a lungul zăpezii.[2]

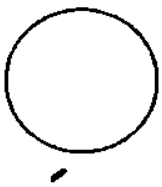

Când apa-i înghețată bocnă într-un foc,
Când florile sălciei se deschid în aerul toamnei,
Boul de nămol mugește de la suprafața râului,
Calul de lemn nechează la vânt.[3]

Realul și aparentul sunt unul și același,
Dar este tare greu să vezi asta.
Era-nainte ca Buddha să vină cu vocea sa teribilă;
Cum poate fi cu băgare de seamă Maitreya?[4]

---

[1] Atunci când luna (sau iluminarea) reprezintă scopul practicii sale, elevul își îndreaptă atenția spre lună. De ce întârzie oamenii și devașii în cultivarea Sinelui lor să realizeze doctrina non-meritelor? Acesta este aparentul conținând realul. (Cel care a compilat colecția celor *Cinci Făclii întâlnindu-se la Sursă* a considerat în mod greșit sau nepotrivit această strofă ca fiind cea de-a patra din cele *Cinci gāthā ale simbolurilor*, ea trebuind să fie a doua.)

[2] Poziția justă este imobilă și imuabilă, ea fiind simbolizată de miezul nopții, moment în care toate activitățile iau sfârșit. Poziția justă este clară și pentru prinț, și pentru ministru. Înainte de a părăsi Cerurile Tushita, adică înainte de a se îndepărta de poziția justă devin evidente pasărea albă, care reprezintă realul, și zăpada, care reprezintă aparentul. Aceasta este reînvierea realului. (Aici din nou cel care a compilat textul a considerat în mod greșit această strofă ca fiind a doua din cele *Cinci gāthā ale simbolurilor*, ea fiind de fapt a treia.)

[3] Acesta este stadiul în care sunt eliminate din minte toate gândurile și corpul are aspectul unui cadavru, cu puțin înainte de reînviere, precum apa (Sinele) înghețată, adică eliminarea prin înțelepciune a tuturor gândurilor, înțelepciune simbolizată de focul care distruge toate iluziile. De regulă salcia înflorește primăvara, dar aici ea înflorește toamna, pentru că antrenamentul Ch'an șterge toate iluziile legate de anotimpuri sau schimbare. Boul de nămol, sau iluziile, se dizolvă atunci când vine în contact cu apa, sau Sinele, lăsând în urma lui mugetul, simbol al ultimei reînvieri. Calul de lemn este emblematic pentru mintea înghețată care, atunci când este iluminată, nechează și îndepărtează vântul, simbol al schimbării. Acesta este aparentul unindu-se cu realul.

[4] Adevărata realitate, sau identitatea (similaritatea) realului cu aparentul, nu este decât una singură, o manifestare care este dificil de per-

*

Maestrul spuse adunării călugărilor: „Ambele noţiuni, lumesc şi sfânt, reprezintă „aurul care blochează" calea tainică şi ar trebui interschimbate. (Aşadar) atunci când cineva începe să ducă o viaţă corectă, acesta ar trebui să fie pregătit pentru trei tipuri de căderi: primul tip - în a avea blană şi coarne (pe cap); al doilea tip – de a cădea în non-anihilarea formei şi sunetului; al treilea tip – a cădea în eliberarea de asimilarea hranei.[1]

*

(Un călugăr, pe numele lui) Ch'ou Pu Na îl întrebă pe maestru: „Ce cădere este aceea în a avea blană pe corp şi coarne pe cap?" Maestrul răspunse: „Aceasta este căderea în lumea speciilor." Călugărul întrebă: „Ce cădere este aceea în non-anihilarea formei şi sunetului?" Maestrul răspunse: „Aceasta este coexistenţa (cu căderea)." Călugărul întrebă: „Ce este căderea în eliberarea de asimilarea hranei?" Maestrul răspunse: „Aceasta este căderea nobilă."

Maestrul apoi spuse: „Înaintarea este o treabă care îl priveşte pe fiecare. Când cineva ştie că există (Sinele), dar nu se agaţă de el, este o cădere nobilă. Dacă cineva se agaţă de nou iniţiata minte ca fiind cunoscătoarea Sinelui şi a sfinţeniei, este o cădere în lumea animală.[2] Dacă nou iniţiata minte a cuiva ştie că există Sine şi, în timp ce îşi întoarce lumina către interior[3] îndepărtează (toate obiectele simţuri-

---

ceput. Existau mai înainte de apariţia lui Buddha, cu vocea lui înspăimântătoare, numele numeroşilor Buddhaşi care au apărut succesiv în perioadele libere de calamităţile decadenţei, foametei, epidemiilor etc., pentru că adevărata realitate nu are nici început şi nici sfârşit, ea fiind eternă. Cum poate Maitreya, cel care va fi următorul Buddha, să fie atent să urmărească acest lucru? Aceasta este integrarea realului cu aparentul.

[1] Acest paragraf este un citat din *Degetul care arată luna* ca o completare la pasajele următoare. „A duce o viaţă corectă" este o expresie Ch'an, care semnifică o conduită corectă în scopul de a nu se îndepărta de Sine, în pofida prezenţei speciilor, iluziilor exterioare şi conştiinţei de sine.

[2] O minte nou iniţiată este cea iniţiată doar în doctrina sectei, acesteia lipsindu-i realizarea.

[3] Adică, se preocupă de sinele propriu.

lor): formă, sunet, miros, gust, pipăit şi ideaţie, acea persoană va dobândi pacea şi liniştea. După ce a dobândit acestea, omul acela nu va trebui să se ataşeze de cele cinci organe ale simţurilor, ci va trebui să rămână orb faţă de ele, printr-o abilitate deosebită, pentru că dacă acest om le tolerează, ele vor deveni obstacole pentru el. De aici (şi expresia): „Cei cinci maeştri eretici sunt învăţătorii tăi; ei se îndreaptă spre prăpăstii, iar dacă îi urmezi, şi tu la rîndul tău vei cădea în ele; şi doar astfel tu vei primi mâncarea de la mine.[1]

A duce o viaţă corectă înseamnă a avea un văz, un auz, o simţire şi o cunoaştere fără greşeală, cu ajutorul organelor simţurilor, dar fără a fi întinat de acestea. Această cădere nu este aceeaşi cu precedentele eşecuri, pentru că ea nu este legată nici măcar de Sine, care nu mai este deranjat şi preocupat de nici un lucru."[2]

---

[1] Citat din sutra *Vimalakirti Nirdesa* care spune că atunci când Subhuti a bătut la poarta lui Vimalakirti şi a cerut mâncare, acesta din urmă a înşfăcat bolul, iar apoi, după ce i-a dat învăţătura despre cum trebuie să ceară de mâncare un om cu mintea Mahayana, a spus: „Subhuti, un om nu ar trebui să-l perceapă pe Buddha şi să audă Dharma. Cei şase maeştri eretici sunt învăţătorii tăi şi pentru că ei şi-au părăsit căminul şi au căzut în prăpăstii, tu va trebui să-i urmezi, şi să cazi şi tu cu ei; abia după aceea vei putea să iei mâncare de la mine." Vimalakirti a vrut să spună că pentru a realiza absolutul, care este dincolo de adevăr şi de neadevăr, Subhuti nu va trebui să mai facă diferenţieri între lumesc şi sfânt, între realizarea stării de Buddha şi căderea în lumea eretică a existenţei. Este o mare diferenţă între cel care este ataşat de concepţiile ce ţin de iluminare şi ignoranţă, şi cel care nu este preocupat de aceste concepţii, cel din urmă aflându-se în absolut, aşa cum a spus mai demult Vimalakirti, iar acum o spune Ts'ao Shan.

[2] „Sinele" este folosit aici cu sensul de Sine Etern, sau adevărata personalitate ce se află pe tărâmul realităţii absolute, aşa cum se spune în sutra *Mahaparinirvana*.

Există două tipuri de trai: (1) traiul unei vieţi corecte şi (traiul) unei vieţi pervertite. Aici Ts'ao Shan se ocupă doar de trăirea unei vieţi corecte, pentru că toate fiinţele duceau o viaţă pervertită. Receptivitatea faţă de aspectele exterioare înseamnă viaţă pervertită, iar ne-receptivitatea faţă de acestea înseamnă o viaţă corectă. Doctrina sa constă în neataşarea faţă de lumea speciilor, în timp ce trăim în această lume, faţă de sunet şi formă, în mijlocul sunetelor şi formelor, faţă de noblete, adică de elibe-

*

Atunci când maestrul a vorbit despre cădere, el a vrut să spună că acest lucru nu poate fi amestecat cu altceva, sau clasificat ca ceva. Atunci când a vorbit despre nou inițiata minte, el a vrut să spună că noua iluminare era identică cu fosta iluzie.

El a compus *Gāthā celor patru interziceri:*

Nu păși pe Calea minții,[1]
Nu îmbrăca esențiala robă,[2]
De ce ar trebui ca cineva să fie drept?[3]
Fii atent la momentul de dinaintea nașterii.[4]

*

Un călugăr îl întrebă pe maestru: „Fiecare părticică a corpului meu este bolnavă; ați vrea să mă vindecați, vă rog?" Maestrul răspunse: „Nu." Călugărul întrebă: „De ce nu?" Maestrul răspunse: „Este imposibil să te învăț cum să trăiești și cum să mori." Călugărul întrebă: „Nu are maestrul măreața compasiune (față de ceilalți oameni)?" Maestrul

---

rare, atunci când căutăm iluminarea. Omul poate deci realiza absolutul, care nu este nici speciile, nici sunetul sau forma, nici eliberarea de acestea, iar acest om poate trăi în mijlocul lumescului, al iluziilor și al sfințeniei, fără a fi contaminat de acestea. Aceasta este viața corectă a fiecărui călugăr adevărat.

[1] Mintea nu trebuie să se miște, pentru că dacă o face, ea se va obstrucționa pe sine însăși. Din acest motiv, mintea trebuie să fie liberă de orice gând, putând astfel să devină atotcuprinzătoare.

[2] Omul nu trebuie să se atașeze de nici un aspect al Dharmakayei.

[3] Omul nu trebuie să se atașeze de conduita corectă prin contrast cu cea greșită.

[4] „Momentul de dinaintea nașterii" este o expresie Ch'an care reprezintă momentul de dinaintea apariției unui gând în minte. Noi suntem ființe vii și trăim în Samsara din cauza gândurilor noastre care creează iluziile, iar dacă noi suntem capabili să le oprim, vom înceta să le mai creăm, și vom putea astfel să evadăm din această „viață" plină de suferințe a Samsarei. Gândurile dau naștere vieții, iar viața dă naștere morții. Oricum, noi nu trebuie să ne atașăm nici măcar de „momentul de dinaintea nașterii unui gând" în mintea noastră, adică în mintea pură, pentru că dacă ne vom atașa de el, vom fi ținuți în robie de acesta și nu vom mai putea dobândi iluminarea. Acestea sunt bazele învățăturii.

răspunse: „Da, are." Călugărul întrebă: „Ce trebuie să facă cineva atunci când vin dintr-o dată cei şase hoţi?"[1] Maestrul răspunse: „Acela va trebui să aibă de asemenea măreaţa compasiune." Călugărul întrebă: „Cum poţi avea o mare compasiune?" Maestrul răspunse: „Totul trebuie retezat cu o singură lovitură de sabie." Călugărul întrebă: „Ce urmează după ce (sabia a) tăiat totul?" Maestrul răspunse: „Realizarea identităţii va fi astfel înfăptuită."[2] Călugărul întrebă: „Care sunt atitudinile celor cinci poziţii faţă de oaspete?" Maestrul îl întrebă la rândul său: „La ce poziţie te referi?" Călugărul răspunse: „Vin din poziţia aparentului şi cer (respectuos) Venerabilului domn să mă primească, de pe poziţia sa, cea a realului." Maestrul răspunse: „Eu nu voi primi aparentul." Călugărul întrebă: „De ce nu mă primiţi?" Maestrul răspunse: „Pentru că mi-e teamă că realul va aluneca în aparent." Maestrul îl întrebă atunci pe călugăr: „Este sau nu este refuzul meu de a primi (aparentul) o atitudine faţă de oaspete?" Călugărul răspunse: „Era deja o atitudine faţă de oaspete (de îndată ce ai început să vorbeşti despre ea). Maestrul spuse: „Corect, corect."

*

(Un călugăr îl) întrebă pe maestru: „De unde apar miriadele de lucruri?" Maestrul răspunse: „Din iluzie." Călugărul întrebă: „Şi atunci când nu mai este iluzie, ele unde sunt?" Maestrul răspunse: „Ele mai există (încă)." Călugărul întrebă: „Unde se află?" Maestrul răspunse: „De ce te amăgeşti singur?"[3]

---

[1] Cei şase hoţi sunt cele şase conştiinţe care se ataşează de obiectele simţurilor şi ecranează natura proprie.

[2] Marea compasiune a unui călugăr constă în eliberarea minţii sale de cele şase conştiinţe cu ajutorul sabiei înţelepciunii, care le retează dintr-o singură lovitură. După eliberarea sa, mintea lui se va integra cu natura sa iluminată pentru a forma un tot indivizibil şi nediferenţiat, în care există doar identitatea tuturor lucrurilor.

[3] Acesta este un răspuns bun care îl atenţionează pe călugăr să nu dea naştere ideii de anihilare, şi să nu se amăgească pe sine cu referire la existenţă şi la non-existenţă, adică la dualismul care nu îşi are locul în cadrul realităţii absolute.

*

Un călugăr l-a întrebat pe maestru: „Cum se face că iarba care nu creşte conţine elefantul înmiresmat?[1] Maestrul răspunse: „Venerabilul prieten este un adept; de ce trebuie el să-l întrebe pe Ts'ao Shan acest lucru?"[2]

*

(Un călugăr) îl întrebă pe maestru: „Cele trei lumi (a dorinţei, a formei, şi cea dincolo de formă) aflându-se în dezordine, iar cele şase tărâmuri ale existenţei fiind în confuzie, cum mai poate cineva să discearnă formele?" Maestrul răspunse:„Eu nu discern." Călugărul întrebă:„De ce nu?" Maestrul răspunse: „Dacă eu le-aş discerne, aş fi în confuzie."[3]

*

Când a auzit sunetul clopotului, maestrul a exclamat: „Ah! Ah!" Un călugăr l-a întrebat: „Ce faceţi?" Maestrul răspunse: „Mă loveşte în inimă." Călugărul rămase tăcut.[4]

*

Maestrul îl întrebă pe diaconul (mânăstirii): „De unde vii?" Diaconul răspunse: „Am fost să mut cazanul de oţet

---

[1] Iarba ce nu creşte reprezintă iarba care nu se schimbă, simbol al naturii proprii care este dincolo de naştere şi moarte. Elefantul înmiresmat este unul dintre cei şaisprezece onoraţi „Bodhisattvaşi ai Virtuosului Eon". Natura proprie este Buddha; fiind atotcuprinzătoare, ea poate conţine un Bodhisattva.

[2] Acest răspuns are un dublu înţeles; cel literal, simplu şi fără o valoare Ch'an, şi înţelesul „viu", care relevă pe „Venerabilul prieten" cel care întreabă, şi pe Ts'ao Shan, cel care răspunde, sau adevăratul Sine al călugărului sau Dharmakaya, ambii fiind liberi de creştere; adică, amândoi fiind neschimbători şi atotcuprinzători, conţin elefantul înmiresmat. Fraza este un excelent răspuns la întrebarea călugărului, pentru că atinge direct mintea care este pretutindeni.

[3] Maestrul l-a învăţat pe călugăr să se abţină de la orice discriminare şi distincţie pentru a putea dobândi liniştea minţii şi pentru a-şi realiza natura proprie.

[4] „Inima" chinezească este „mintea" occidentală. Maestrul s-a folosit de sunetul clopotului pentru a îndeplini acţiunea de a exclama, adică funcţiunea naturii sale iluminate, pentru a-l învăţa pe călugăr că sunetul inexistent a fost auzit doar pentru că Mintea s-a îndepărtat de la liniştea şi nemişcarea sa, în căutarea lucrurilor exterioare. Călugărul nu a înţeles şi de aceea a rămas tăcut.

(în bucătărie)." Maestrul îl întrebă: „Cum l-ai fi mutat dacă ar fi fost un loc periculos?"

Diaconul nu putu să dea nici un răspuns.[1]

*

Maestrul îl întrebă pe Chih Feng Chih: „De ce ai venit aici?" Călugărul răspunse: „Pentru a construi o colibă." Maestrul îl întrebă: „Şi ai terminat-o?" Călugărul răspunse: „Această parte este gata." Maestrul întrebă: „Dar cealaltă parte?" Călugărul răspunse: „Îți voi spune atunci când mă voi apuca să lucrez la ea." Maestrul spuse: „Corect! Corect!"[2]

*

Într-o zi, maestrul merse în sala călugărilor şi se aşează lângă o sobă pentru a se încălzi. Un călugăr spuse: „Este foarte frig astăzi." Maestrul răspunse: „Ar trebui să ştii că există ceva care nu simte frigul." Călugărul întrebă: „Cine este acel ceva care nu simte frigul?" Cu cleştele, maestrul luă o bucăţică de cărbune şi i-o arătă călugărului, care spuse: „Să nu spui că nu există nimeni (care să înțeleagă asta)." Maestrul aruncă cleştele, iar călugărul spuse: „Când ajung la asta, eu nu mai înțeleg (nimic). Maestrul spuse: Atunci

---

[1] Maeştrii iluminaţi nu pierd nici o ocazie de a le da învăţătura discipolilor lor, iar în acest text, întrebarea lui Ts'ao Shan înseamnă: „Când păşeşti pe Calea Ch'an, ce o să faci dacă vei întâlni un obstacol?" Comentând această chestiune, Yun Ch'u spune că acel călugăr ar fi trebuit să răspundă: „Ar trebui să mă străduiesc", iar Shu Shan sugerează alt răspuns: „Ar trebui abandonat totul." Yun Ch'u, un maestru iluminat, a vrut să spună că acel om ar trebui să se înarmeze cu o mare determinare pentru a depăşi toate obstacolele care apar pe Cale, iar Shu Shan, un alt maestru iluminat, sugerează că acela ar trebui să abandoneze orice gând despre corp sau minte, pentru a depăşi toate dificultăţile care apar în practica Ch'an.

[2] Această parte este partea lumească, tărâmul iluziilor care au fost pe deplin eliminate. După ce toate sentimentele şi discriminările au fost oprite, natura proprie va apărea automat, pentru că ea este completă în sine şi nu necesită cultivare. Maestrul i-a întins o cursă călugărului pentru a-i proba competenţa, întrebându-l despre cealaltă parte. Călugărul a răspuns că „cealaltă parte" nu are nevoie de lucru asupra ei, şi că imediat ce natura sa va apărea, el îşi va îndeplini funcţiunea, revelându-i-o maestrului, care, auzind acestea, îi aprobă răspunsul corect.

când luminează o baltă rece, strălucirea soarelui devine şi mai mare."[1]

*

Un călugăr l-a întrebat pe maestru: „Cine este acel om care nu se însoţeşte cu miriadele de lucruri?"[2] Maestrul răspunse: „Spune-mi, unde merg aşa de mulţi oameni în oraşul Hung Chou?"[3] Călugărul întrebă: „Se cunosc ochiul şi sprânceana unul pe altul?" Maestrul răspunse: „Nu." Călugărul întrebă: „De ce nu se cunosc?" Maestrul răspunse: „Pentru că se află în acelaşi loc." Călugărul spuse: „Deci ei nu sunt separaţi." Maestrul spuse: „Dar ochiul nu este sprânceana." Călugărul întrebă: „Ce este ochiul?" Maestrul Răspunse: „Ceea ce este corect." Călugărul întrebă: „Ce este sprânceana?" Maestrul răspunse: „ Chiar şi Ts'ao Shan are îndoieli asupra acestui lucru." Călugărul întrebă: „De ce se îndoieşte Venerabilul domn?" Maestrul răspunse: „Dacă nu aş avea îndoieli asupra lui, ar fi de asemenea corect."[4]

---

[1] Cel care ia şi arată o bucată de cărbune este Sinele maestrului, iar cel care îl vede, este Sinele călugărului. Aceasta este ţintirea direct spre minte. Întrucât acel călugăr a spus: „Să nu crezi că nu înţeleg acest lucru", maestrul a aruncat cleştele pe jos, pentru a-i arăta călugărului că nu trebuie să se agaţe de ideea că natura proprie nu poate fi însuşită odată ce s-a reîntors la nemişcarea corpului. Soarele simbolizează corpul iluminat, acţiunea de a străluci - funcţiunea sa, iar lacul rece - condiţia de linişte. Atunci când soarele luminos, sau natura proprie, nu devine un ataşament, acesta devine şi mai strălucitor.

[2] Este o expresie Ch'an, care înseamnă „Un om care nu se agaţă de lucrurile exterioare."

[3] O direcţionare către mintea care vede toţi acei oameni, sau iluzii, care sunt inexistenţi şi nu au un loc unde să meargă. Chiar această minte pură este cea care nu se agaţă de aspectele exterioare, de care numai ego-ul iluzoriu se poate ataşa.

[4] Ochiul şi sprânceana simbolizează Sinele şi iluzia. Ceea ce nu se ataşează de iluzii şi oamenii iluzorii din Hung Chou, sunt două lucruri diferite; aşa sunt şi ochiul şi sprânceana, care nu se cunosc unul pe altul deşi se află în acelaşi loc, pe faţă. Mintea poate lucra prin intermediul ochiului pentru a-şi îndeplini funcţiunea văzului, în timp ce ea nu poate lucra prin intermediul sprâncenei. Ts'ao Shan a spus că el are îndoieli în privinţa acestui lucru, pentru a revela mintea pe care o poate adăposti, în timp ce sprânceana nu poate.

*

Un călugăr îl întrebă pe maestru: „Ce este o sabie fără lamă?" Maestrul răspunse: „Ea nu poate fi făcută prin călirea şi ascuţirea (oţelului)." Călugărul întrebă: „Şi cum se foloseşte?" Maestrul Răspunse: „Ea taie tot ce atinge." Călugărul întrebă: „Şi ceea ce nu atinge?" Maestrul răspunse: „Ea taie toate capetele." Călugărul întrebă: „Este normal ca ea să taie tot ceea ce atinge, dar de ce ceea ce nu este atins de ea are capul tăiat?" Maestrul răspunse: „Ai auzit că se spune că ea poate pune capăt tuturor lucrurilor?"[1] Călugărul întrebă: „Ce urmează după ce a fost pus capăt tuturor lucrurilor?" Maestrul răspunse: „Atunci putem afla că această sabie există."[2]

*

(Un călugăr) îl întrebă pe maestru: „Ce este real în formă?"[3] Maestrul răspunse: „Forma este identică cu realul." Călugărul întrebă: „Cum revelezi acest lucru?" (Drept răspuns) maestrul îşi ridică „apărătoarea de praf" . Călugărul întrebă: „Cum poate fi o iluzie ceva real?" Maestrul răspunse: „O iluzie este în mod esenţial reală." Călugărul întrebă: „Şi ce revelează o iluzie?" Maestrul răspunse: „Iluzia este identică cu realul." Călugărul spuse: „Dacă e aşa, (realul) nu este separat de o iluzie chiar de la început şi până la sfârşit." Maestrul spuse: „Forma unei iluzii[4] nu poate fi găsită."

---

[1] Este o referire indirectă la *Sutra Hrdaya (Sutra Inimii)* care spune că *Prajñă* poate pune capăt tuturor lucrurilor, inclusiv înţelepciunii şi câştigului.

[2] Sabia fără lamă este simbolul înţelepciunii, care nu are nevoie de o lamă ascuţită pentru a distruge toate iluziile. Pentru că există obiceiul ca în limbajul Ch'an numele să nu fie folosite, astfel încât elevii să nu se ataşeze de ele şi să-şi neglijeze adevărata lor natură, termenul „sabie" este folosit în locul „înţelepciunii". Atunci când cineva îşi scoate la iveală înţelepciunea sa inerentă, aceasta va distruge toate iluziile, chiar dacă acestea apar în faţa ochilor noştri sau nu, pentru că un om înţelept vede prin toate lucrurile şi nu poate fi iluzionat de ele.

[3] Aici termenul de formă este folosit în sensul de *lakşana*, care înseamnă: formă, aparenţă, aspect şi caracteristică.

[4] Aceeaşi ca mai sus.

(Un călugăr) îl întrebă pe maestru: „Nu întreb despre faptul că mintea este identică cu Buddha; vreau să mă luminaţi în legătură (cu expresia): Nici minte, nici Buddha."[1] Maestrul răspunse: „Nu-i nevoie ca un iepure să fie fără coarne, sau un taur să aibă coarne."[2] Călugărul întrebă: „Cine este omul care este mereu fixat?" Maestrul răspunse: „Este precum Ts'ao Shan atunci când pleacă pentru un timp."[3] Călugărul întrebă: „Cine este omul care nu-i fixat?" Maestrul răspunse: „Este greu să-l întâlneşti."[4]

*

(Un călugăr) îl întrebă pe maestru: „Ch'ing Shui este singur şi sărac, o să-l ajute Venerabilul domn (cumva)?" Maestrul strigă: „Venerabile Shui!"[5], iar călugărul răspunse: „Da." Maestrul spuse:

După ce dădu pe gât trei căni de vin,
Beţivul spuse că nici buzele nu-i sunt ude.[6]

---

[1] Este un citat al lui Ma Tsu. Când Ma Tsu i-a spus lui Ta Mei că „mintea este Buddha", acesta din urmă s-a iluminat pe loc. Mai târziu, când Ma Tsu a observat că discipolii săi se ataşaseră de această expresie şi-şi neglijau natura proprie, el le-a spus: „Nu există nici minte, nici Buddha."

[2] Maestrul a eliminat şi pozitivul şi negativul pentru a revela absolutul, care este dincolo de minte şi de Buddha, ambele fiind doar nume goale.

[3] Aici, Ts'ao Shan, sau maestrul, simbolizează iluminarea. Atunci când iluminarea este temporar întreruptă, sau ecranată de iluzie, aceasta din urmă îi va lua locul şi va continua în locul iluminării.

[4] A fi fixat înseamnă a fi ataşat de un loc care împiedică atotcuprinzătoarea natură proprie, iar a nu fi fixat este o caracteristică a minţii care nu are nici locaţie şi nici direcţie, aşa cum a spus Huang Po. În primul caz este sclavie, în cel de-al doilea, este eliberare. Deci, a întâlni, sau a realiza atotcuprinzătoarea natură proprie, este foarte dificil.

[5] Conform etichetei mânăstireşti, un călugăr nu este strigat pe numele său întreg, ci doar cu cel de-al doilea caracter care compune numele. Deci, este strigat „Venerabile Shui" în loc de Ching Shui. Din acest motiv, sistemul Wade nu ar trebui aplicat numelor proprii chinezeşti.

[6] Călugărul a spus că el era sărac din punct de vedere spiritual, şi l-a rugat pe maestru să-i dea învăţătura. Ts'ao Shan l-a strigat pe nume, iar răspunsul călugărului: „Da", revelă mintea care vorbeşte şi care, dacă este recunoscută, îi va satisface cererea acestuia. Dar pentru că acel

*

(Un călugăr) l-a întrebat pe maestru: „Este adevărat că dacă te gândeşti (la ceva) înseamnă (că încadrezi acel lucru în) categorii?"

Maestrul răspunse: „Chiar şi faptul că nu te gândeşti (la un lucru) înseamnă că (îl încadrezi în) categorii." Călugărul răspunse: „Ce este diversitatea?" Maestrul răspunse: „Să nu uiţi că aceasta este preocuparea ta."[1]

*

Ching Ch'ing îl întrebă pe maestru: „Ce este principiul pur şi imaterial care este fără de formă?" Maestrul răspunse: „Principiul (fundamental) fiind astfel, cum îi interpretezi tu activitatea?" Ching Ch'ing răspunse: „Principiul şi activitatea sunt una."

Maestrul spuse: „Tu poţi amăgi doar un singur om, Ts'ao Shan, dar cum poţi tu amăgi ochii (pătrunzători) ai tuturor sfinţilor?" Ching Ch'ing răspunse: „Dacă sfinţii nu au ochi, cum poate fi văzut cel care nu este aşa?" Maestrul spuse: „Cu siguranţă că un ac nu poate trece, (dar) cu iscusinţă poate trece chiar şi o căruţă cu cai."[2]

---

călugăr nu a înţeles aceasta, maestrul l-a comparat cu un beţiv care deşi a băut trei căni de vin, consideră că buzele sale nu au atins vinul.

[1] Şi gândirea şi negândirea produc încadrarea în categorii, adică diferenţieri, atâta vreme cât persoana nu este iluminată, pentru că gândirea şi negândirea se află în dualitate. Diversitatea îşi datorează existenţa unităţii, acestea constituind de asemenea un dualism, lucru care constituie marea preocupare a călugărului care a pus această întrebare, el aflându-se în iluzie. Oricum, el poate să se elibereze de aceste preocupări dacă elimină toate dualismele şi dacă realizează absolutul.

[2] Ching Ch'ing era de asemenea un maestru iluminat. Dialogul dintre cei doi maeştri este foarte interesant şi relevă faptul că un om iluminat poate interpreta absolutul în orice fel, orizontal sau vertical, aşa cum a spus maestrul, sau chiar poate, prin extensie, să contrazică spusele unui alt maestru iluminat. Strict vorbind, nici chiar un lucru mic precum un ac nu poate fi admis în absolutul în care „nu există nici un lucru", aşa cum a spus Hui Neng în gâthâ pe care a scris-o pe peretele mânăstirii Huang Mei; dar cu iscusinţă, atunci când se dă învăţătura unui discipol, chiar şi o căruţă cu cai poate fi acceptată să treacă în scopul de a revela absolutul care, altfel, nu ar putea fi niciodată arătat.

*

Yun Men îl întrebă pe maestru: „Dacă un om care „nu se schimbă" vine, l-ați primi?" Maestrul răspunse: „Ts'ao Shan nu are timp de relaxare."[1]

*

Un călugăr îl întrebă pe maestru: „Toți au un discipol care sălășluiește în praf: tu ai unul?" Maestrul spuse: „Arată-mi mâna." Călugărul îi arătă mâna, iar maestrul numără: „Unu, doi, trei, patru, cinci, șase, este complet."[2]

*

Călugărul întrebă: „Care a fost ideea lui Lu Tsu atunci când s-a așezat cu fața la perete?" Maestrul și-a pus palmele pe urechi.[3] Călugărul întrebă: „‚Un om din vechime a spus: Nimeni nu cade la pământ ca apoi să nu se ridice din cauza asta', ce înseamnă ‚cade'"? Maestrul răspunse: „Va fi corect dacă vei fi de acord cu asta." Călugărul întrebă: „Ce înseamnă ‚ridică'?" Maestrul răspunse: „Ridicat."[4]

---

[1] Cel care „nu se schimbă" sau omul neschimbător, este cel care și-a realizat natura sa neschimbătoare și nu mai are nevoie de nici o altă instruire. Maestrul a răspuns că nu are timp de pierdut pentru a-l primi, pentru că el este foarte ocupat cu iluminarea discipolilor săi aflați în iluzie.

[2] Praful reprezintă cele șase obiecte ale simțurilor. Prin numărarea degetelor călugărului, maestrul a vrut să spună că dacă îți divizezi Sinele în cele șase conștiințe, vei trăi în praf, sau în tărâmul celor șase obiecte ale simțurilor, cu toate că cel care îți arată mâna este doar unu, cel care numără este unu, adică, tu, eu, și nimic altceva.

[3] Lu Tsu era un maestru care de câte ori veneau învățăcei în vizită, se așeza cu fața la perete. El puncta direct la minte, fără vorbe, după maniera lui Bodhidharma. Maestrul și-a pus palmele peste urechi pentru a arăta că mintea este imaterială și inexprimabilă, și că dacă ea ar fi expusă cu ajutorul cuvintelor, ar fi pur și simplu o încercare ratată. De asemenea, el a punctat Sinele, sau mintea, care înfăptuiește acțiunea de a acoperi urechile.

[4] Călugărul făcea discriminare între ridicare și cădere, care reprezintă un dualism. Pământul este mintea-pământ, sau Sinele. Atunci când cineva nu recunoaște Sinele, această persoană va cădea în tărâmul iluziilor, iar atunci când va realiza acest lucru, se va ridica desupra aspectelor fenomenale, de asemenea cu ajutorul minții-pământ, fără de care natura Sinelui nu poate fi percepută. Maestrul a spus: „Vei fi corect doar dacă

(Un călugăr) îl întrebă pe maestru: „Atunci când fiul se reîntoarce la tatăl său, de ce acesta din urmă nu se uită la el?" Maestrul răspunse: „Acest lucru este corect." Călugărul întrebă: „Dacă e aşa, unde este dragostea părintească?" Maestrul răspunse: „Aceasta este adevărata dragoste părintească." Călugărul întrebă: „Ce este dragostea adevărată?" Maestrul răspunse: „Nici toporul şi nici securea n-o pot despica."[1] Călugărul întrebă: „Cum a fost înainte de a îmbrăca roba spiritului?" Maestrul răspunse: „Ts'ao Shan a terminat doliul." Călugărul întrebă: „Ce este după ce se termină doliul?" Maestrul răspunse: „Ts'ao Shan poate bea pe săturate."[2]

---

te vei afla în acord cu Sinele tău, iar atunci când vei fi în acord cu acesta, tu de asemenea te vei ridica, pentru că „ridicare" şi „cădere" sunt doar nişte nume goale care nu au nimic de a face cu sinele." Şi pentru că acel călugăr a continuat să întrebe despre „ridicare", maestrul i-a răspuns: „Pentru că ţi s-a spus ca să fii în acord cu el, el s-a oprit din cădere şi s-a ridicat", asta pentru a elimina distincţia între cădere şi ridicare, revelată de Sinele său, Sine ce a pronunţat acele cuvinte şi care nu ştia nimic despre cădere şi ridicare.

[1] Fiul reprezintă mintea rătăcitoare, iar tatăl, Sinele. Când mintea se reîntoarce la Sinele propriu, acest lucru reprezintă iluminarea. În momentul iluminării mintea dispare, iar Sinele este indiferent faţă de apariţia sau dispariţia iluziilor, un dualism care nu-şi are locul în absolut. Aceasta este afecţiunea absolută pe care nimic, nici chiar toporul sau securea n-o pot despica şi separa iarăşi în dualisme.

[2] „Roba spiritului" este o expresie taoistă care înseamnă „corpul fizic". Conform principiilor taoismului, fiecare om posedă un spirit care, la fiecare reincarnare intră într-un corp, care este numit roba spiritului. Prima întrebare a călugărului vrea să spună: „Care era starea de dinaintea renaşterii?" sau „Înainte ca părinţii tăi să te nască, care era adevărata ta faţă?". Maestrul a răspuns: „Ts'ao Shan a terminat doliul" care înseamnă „Ts'ao Shan a eliminat toate iluziile şi nu mai are nici un contact cu lumescul." Ca răspuns la cea de-a doua întrebare a călugărului, maestrul a spus că după detaşarea de aspectele exterioare, el poate bea pe săturate, adică era liber şi independent, că nu mai avea nici o restricţie.

Foarte mulţi călugări din China erau buni cunoscători ai taoismului, mai înainte ca ei să treacă la buddhism. De aceea mulţi termeni taoişti sunt folosiţi în cadrul „limbajului absolutului", în locul numelor specifice, pentru a evita ca elevii să se agaţe de acestea şi astfel să-şi neglijeze propria realizare a minţii.

*

(Un călugăr) îl întrebă pe maestru: „Şcoala Învăţării spune că Marele Ocean nu reţine un corp mort; ce este Marele Ocean?"[1] Maestrul răspunse: „Este ceea ce conţine toate lucrurile." Călugărul întrebă: „Dacă conţine toate lucrurile, de ce nu reţine şi corpul mort?"[2] Maestrul răspunse: „Cel care se opreşte din respirat, nu se ataşează (de nimic)"[3]. Călugărul întrebă: „Dacă conţine toate lucrurile, de ce cel care se opreşte din respirat nu se ataşează (de nimic)?" Maestrul răspunse: „Lucrurile nu sunt realizarea sa (dar) cel care se opreşte din respirat posedă virtuţile lor."[4] Călugărul întrebă: „Mai este nevoie de o transcendere ulterioară?" Maestrul răspunse: „Poţi spune da sau nu, dar ce zici de Regele Dragon care-şi scoate sabia?"[5]

*

(Un călugăr) îl întrebă pe maestru: „Ce fel de (abilităţi) de interpretare trebuie să posede cineva pentru a fi bun la critica oratoriei?" Maestrul răspunse: „Tăcerea."[6] Călugărul întrebă: „Şicanarea în legătură cu ce?" Maestrul răs-

---

[1] Sutra *Mahaparinirvana* spune: „ Marele Ocean are opt caracteristici de neînchipuit: (1) adîncimea care creşte treptat, (2) profunzimea incomensurabilă, (3) universala salinitate, (4) valurile, (5) înmagazinează lucruri preţioase, (6) conţine creaturi cu corpuri nemărginite, (7) respinge cadavrele, (8) nivelul invariabil, în ciuda tuturor apelor care se varsă în el. Marele Ocean este Sinele atotcuprinzător".

[2] Deşi Sinele este atotcuprinzător, el nu reţine un cadavru, adică iluzia.

[3] Cel care se opreşte din respirat este cel care se opreşte din „trăit", adică cel care este dincolo de naştere şi moarte, şi nu se ataşează de miriadele de lucruri care se găsesc în ocean.

[4] Sinele nu creează lumea fenomenelor, iar cel care reuşeşte să facă saltul peste naştere şi moarte prin eliminarea tuturor ataşamentelor, posedă virtutea Sinelui, fără de care el nu poate percepe realul atunci când se află în mijlocul iluziilor.

[5] Regele Dragon este o reptilă puternică ce simbolizează puterea înţelepciunii care ridică sabia, ameninţând că va tăia toate discriminările, cauza dualismului „da"-„nu".

[6] Acest lucru este asemănător cu ceea ce a făcut Huang Po atunci când nu a răspuns la prima întrebare a lui Lin Chi, şi în loc de răspuns i-a dat o lovitură de baston (Vezi secta Lin Chi.)

punse: „A ceea ce nici toporul şi nici securea nu pot sparge."[1] Călugărul întrebă: „Este cineva care nu-i de acord cu şicanarea?" Maestrul răspunse: „Da." Călugărul întrebă: „Cine?" Maestrul răspunse: „Ts'ao Shan."[2] Călugărul întrebă: „Care este lucrul cel mai preţios din lume?" Maestrul răspunse: „O pisică moartă." Călugărul întrebă: „De ce este aşa preţuită?" Maestrul răspunse: „Pentru că nimeni nu se gândeşte la valoarea ei (reală).[3] Călugărul întrebă: „Cum poate tăcerea să reveleze (totul)?" Maestrul răspunse: „Nu încerca să revelezi ceva aici."[4] Călugărul întrebă: „Unde altfel?" Maestrul răspunse: „Aseară am pierdut trei bănuţi la capul patului meu."[5]

*

(Un călugăr) îl întrebă pe maestru: „Cum era înainte de răsăritul soarelui?" Maestrul răspunse: „Ts'ao Shan a fost odată aşa." Călugărul întrebă: „Cum este după ce răsare soarele?" Maestrul răspunse: „Se compară cu călătoria lui Ts'ao Shan în jumătatea lunii."[6]

---

[1] Tot discursul este despre Sinele pe care nici un topor şi nici o secure nu-l pot sparge.

[2] Aici Ts'ao Shan reprezintă Sinele iluminat al maestrului, care este dincolo şi nu tolerează discuţiile.

[3] Maestrul l-a îndemnat pe călugăr să nu mai discrimineze între cea mai preţioasă iluminare şi cadavrul fără valoare al unei pisici moarte, cu scopul de a-l determina pe acesta să realizeze mintea universală, pentru că acea pisică moartă îl poate revela pe cel care o vede, adică Sinele care este cel mai preţios.

[4] Literal: Nu încerca să revelezi ceva din Sine, pentru că el nu poate fi revelat.

[5] În timpurile de demult, oamenii obişnuiau să-şi ţină banii sub pernă, considerând capul patului ca fiind locul cel mai sigur. Pentru a pune capăt discriminărilor călugărului, maestrul a spus nişte cuvinte lipsite de sens, doar pentru a-l revela pe cel care le-a pronunţat, acestea neputând fi nici ascunse, nici revelate. Aceasta a fost „revelaţia sa punctuală". Dacă acel călugăr ar fi pus capăt discriminărilor, atunci el şi-ar fi realizat imediat Sinele, dar dacă nu, atunci el nu ar fi înţeles învăţătura maestrului despre „cel care a spus acele cuvinte fără înţeles".

[6] Răsăritul soarelui simbolizează zorii iluminării. Maestrul a spus că şi el s-a aflat o dată înainte de răsăritul soarelui, adică se afla în iluzie. După ce pentru un om apar zorii iluminării, acesta se poate compara cu călătoria lui Ts'ao Shan de la jumătatea lunii, ceea ce înseamnă că acea

*

Maestrul îl întrebă pe un călugăr: „Ce faci?" Călugărul răspunse: „Mătur pământul." Maestrul întrebă: „Îl mături înainte sau după Buddha?" Călugărul răspunse: „Şi înainte şi după." Maestrul spuse: „Dă-i papucii lui Ts'ao Shan."[1]

*

Un călugăr îi spuse maestrului: „Vă aduc o bucată de jad; vreţi să o tăiaţi şi să o lustruiţi pentru mine?" Maestrul răspunse: „Nu." Călugărul întrebă: „De ce nu?" Maestrul răspunse: „Ar trebui să ştii că Ts'ao Shan este un muncitor inteligent."[2] Călugărul întrebă: „Care este alaiul lui Ts'ao Shan?" Maestrul răspunse:

Păr alb pe cap
Cu o floare deasupra."

Călugărul întrebă: „Un vechi maestru a spus: [În toată lumea asta, există doar acel om], cine este acel om?" Maestrul răspunse: „Nu ar mai trebui să fie o a doua lună." Călugărul întrebă: „Ce este cea de-a doua lună?" Maestrul răspunse: „Ţine doar de vechiul meu prieten să vadă ce

---

persoană nu este total iluminată, pentru că au mai rămas vechile obiceiuri, pe care acesta va trebui să le elimine gradual, în scopul de a atinge starea de Buddha. Din punct de vedere figurativ, o jumătate de lună nu este o lună întreagă, deci completa iluminare.

[1] Aici nu este vorba de Sākyamuni Buddha, ci de Sinele Buddha care este inerent fiecărui om. Maestrul l-a întrebat pe călugăr dacă el mătură pământul înainte sau după realizarea Sinelui Buddha, inerent în el, pentru a-i da învăţătura despre eliminarea elementului timp. Răspunsul călugărului a fost corect. Maestrul i-a cerut atunci să-i dea papucii, pentru a-i da învăţătura despre faptul că acum el va trebui să îndeplinească funcţiunea de revelare a corpului, acţiunea de a da papucii fiind funcţiunea.

[2] Sinele însuşi este complet şi nu are nevoie de cultivare. El este supus robiei de către simţuri şi discriminare, dar odată ce au fost eliminate toate discriminările, el se va manifesta în plenitudinea sa. Chiar şi ideea de practică şi de iluminare reprezintă de asemenea o obstrucţionare. Fraza: „Ar trebui să ştii că sunt un muncitor deştept" vrea să spună că „tu" cel care întrebi, şi „eu" cel care răspund, sau „Sinele tău" şi „Sinele meu" sunt în mod esenţial perfecte şi nu au nevoie de tăiere şi şlefuire. Răspunsul meu relevă faptul că eu sunt un muncitor deştept care nu taie şi nu lustruieşte nimic.

este." Călugărul întrebă: „Ce este prima lună?" Maestrul răspunse: „Periculos."[1]

*

Maestrul îl întrebă pe şeful adunării călugărilor, Teh: „Din care sutră este acest citat: [„Un Bodhisattva intră în starea de Samadhi şi aude elefantul înmiresmat trecând râul]?" Şeful adunării călugărilor răspunse: „Din *Sutra Mahaparinirvana.*" Maestrul întrebă: „El a auzit elefantul înainte sau după ce a intrat în Samadhi?" Şeful adunării călugărilor răspunse: „Venerabilul domn rătăceşte căutând acest lucru (în mare). Maestrul spuse: „Este foarte greu să spui (ceva) despre asta, şi chiar de reuşeşti, poţi să spui doar pe jumătate." Şeful adunării călugărilor întrebă: „Şi ce o să spună Venerabilul domn?" Maestrul răspunse: „Primeşte-l pe malul râului."[2] Şeful adunării călugărilor întrebă: „Cum să-l păstrezi pe timpul celor douăsprezece ore (ale zilei şi nopţii)?" Maestrul răspunse: „Este ca acela care se abţine să bea un strop de apă atunci când trece printr-un sat (în care toate fântânile au fost) otrăvite."[3] Şe-

---

[1] Vezi nota 16 de la *Note suplimentare.*

[2] Maestrul dorea să-l determine pe şeful adunării călugărilor să elimine elementul timp. Samadhi este o caracteristică a naturii de Buddha şi este etern, fără început şi fără sfârşit. Şeful adunării călugărilor a răspuns că maestrul rătăcea pe marea iluziilor, adică, făcea discriminări. Maestrul a spus: „Chiar dacă tu înţelegi Samadhi-ul, este foarte dificil să-l explici, pentru că nu se poate vorbi decât pe jumătate despre el, Samadhi-ul fiind inexprimabil." Întrebat de şeful adunării călugărilor despre ce ar spune pentru a-l revela pe deplin, maestrul a răspuns: „Primeşte-l pe malul râului." Acest lucru nu are înţeles, pentru că este imposibil să primeşti sau să înţelegi Samadhi-ul pe malul râului traversat de elefantul înmiresmat (adică, de Bodhisattvaşi), aşa cum se spune în Sutra. Înţelesul viu îl revelează pe cel care vorbeşte, adică pe Sinele Maestrului care îndeplineşte funcţiunea de a vorbi, şi pe cel care primeşte pe malul râului, adică pe şeful adunării călugărilor, care a auzit acele cuvinte. Cu alte cuvinte, nu există nimic altceva în afară de Sinele Maestrului şi de Sinele şefului adunării călugărilor, ambii fiind în esenţa lor în starea de Samadhi.

[3] Şeful adunării călugărilor l-a întrebat pe maestru cum să facă să păstreze Samadhi-ul după ce l-a realizat. În unele locuri oamenii recurg la orice mijloace pentru a scăpa de duşmani – aruncând otrăvuri în râuri

ful adunării călugărilor întrebă: „Cine deține Dharmakaya?" Maestrul răspunse: „Cel care spune că Statul Ch'in este Statul fără de oameni."[1] Şeful adunării călugărilor întrebă: „Este el acela?" Maestrul răspunse: „Reteaz-o!"[2]

*

(Un călugăr) îl întrebă pe maestru: „Cu ce om al lui Tao trebuie cineva să devină intim pentru a obține eternul auz (chiar) mai înainte de a auzi ceva?" Maestrul răspunse: „(Ambele) se află sub aceeaşi plapumă." Călugărul întrebă: „Aceasta este ceea ce Venerabilul domn aude, dar ce este auzul etern (chiar) mai înainte de a auzi ceva?" Maestrul răspunse: „Este o diferență între o bucată de lemn şi o piatră." Călugărul întrebă: „Care este înainte şi care este după?" Maestrul îl întrebă la rândul său: „Nu ai citit (ceea ce se spune despre) auzirea mai înainte ca ceva să se audă?"[3]

---

sau prin forța magiei, iar „satul otrăvitor" aici se referă la tărâmul iluziilor otrăvitoare, unde nimeni nu ar trebui să se ataşeze de nimic.

[1] Este un avertisment împotriva faptului că duşmanul este considerat a fi slab, dar în cazul prezent acest duşman este iluzia însăşi. Cel care deținea Statul Ch'in era un tiran, iar dacă se dorește anihilarea lui, atunci nu trebuie să fie luat cu prea mare uşurință, el fiind foarte puternic.

[2] Maestrul a vrut să-i dea învățătura acelui şef al adunării călugărilor în legătură cu apariția discriminărilor, pentru a nu face distincția între Dharmakaya şi deținătorul acesteia, ambii fiind unul şi acelaşi lucru. Prima dată, maestrul l-a îndemnat să nu trateze problema cu prea mare uşurință, şi apoi să taie toate concepțiile sale despre ceva care nu poate fi conceput de fapt.

[3] Am văzut în povestea lui Lin Chi că, atunci când natura proprie lucrează prin intermediul urechilor, această activitate se numeşte auz. Auzul etern este o caracteristică a Sinelui, care aude lucruri fără a da naştere la discriminări şi care există în sine, chiar dacă nu se aude nimic. Această caracteristică şi funcțiunea auzului sunt unul şi acelaşi lucru, şi din acest motiv maestrul a spus: „Sub aceeaşi plapumă". Dar călugărul a dat naştere discriminărilor între auz şi obiectul auzului, iar maestrul l-a învățat că această caracteristică nu este moartă ca nişte obiecte neînsuflețite, ca o bucată de lemn, sau ca o piatră. Dar din nou călugărul a făcut distincția între auz şi obiectul acestuia, şi a întrebat care apare primul. Maestrul a repetat prima întrebare a călugărului, care a arătat cu claritate că natura proprie, cea care aude, exista dintotdeauna, chiar dacă nimic nu s-a auzit încă.

*

(Un călugăr) l-a întrebat odată pe maestru: „În toată țara asta, cine este cel care apucă sabia?"[1] Maestrul răspunse: „Ts'ao Shan".

Călugărul întrebă: „Pe cine vrei să ucizi?" Maestrul răspunse: „Pe toți." Călugărul întrebă: „Dacă i-ai întâlni brusc pe părinții tăi, ce ai face?" Maestrul îl întrebă la rândul său: „De ce faci o alegere?" Călugărul spuse: „Cum poate cineva să se controleze?" Maestrul răspunse: „Ce pot face oamenii împotriva mea?"

Călugărul întrebă: „De ce nu te ucizi pe tine?" Maestrul răspunse: „Nu știu exact cum s-o fac."[2] Călugărul întrebă: „Ce înseamnă fraza: „Când un bou bea apă, cinci cai se opresc din nechezat"? Maestrul răspunse: „Ts'ao Shan încetează să postească."[3]

*

(Un călugăr) îl întrebă pe maestru: „Cine este acela care este scufundat în oceanul nașterii și morții?" Maestrul răspunse: „Ce-a de-a doua lună." Călugărul întrebă: „Vrea el să iasă din acest ocean?" Maestrul răspunse: „În ciuda dorinței sale, nu este cale de a ieși din el." Călugărul întrebă:

---

[1] Cel care folosește sabia înțelepciunii pentru a tăia toate iluziile, în scopul dobândirii iluminării.

[2] Maestrul a spus că își folosește înțelepciunea pentru a tăia toate iluziile, dar călugărul care făcea discriminări, a vorbit despre părinții maestrului, gândind că acesta nu ar îndrăzni să spună că i-ar ucide de asemenea și pe aceștia. Maestrul l-a întrebat de ce face o selecție, adică de ce dă naștere discriminărilor, iar călugărul care se afla în iluzie, a întrebat cum se poate abține cineva de a se simți rău, atunci când cineva vorbește despre uciderea propriilor părinți. Maestrul a replicat că, dacă alți oameni gândesc altfel, ce ar putea să-i facă aceștia, atâta vreme cât el este corect. Atunci când călugărul l-a întrebat pe maestru de ce nu se ucide pe sine, acesta din urmă a răspuns că el chiar nu știe cum s-o facă, pentru că Sinele imaterial nu poate fi ucis.

[3] Un bou este mintea, iar apa este Sinele. Atunci când mintea redevine Natura proprie, cei cinci cai se opresc din nechezat, adică cele cinci agregate devin inactive, reîntorcându-se la nemișcare. Acest lucru s-a întâmplat atunci când Ts'ao Shan a realizat iluminarea și a putut să se dispenseze de regulile disciplinei.

„Cine-l poate primi?" Maestrul răspunse: „Cel care are un jug (în jurul gâtului)."[1]

*

(Un călugăr) îl întrebă pe maestru: „Când vârfurile miilor de munţi sunt acoperite de zăpadă, de ce piscul solitar nu este alb?" Maestrul răspunse: „Ar trebui să ştii că în mijlocul contrariilor, există cineva care se deosebeşte de acestea." Călugărul întrebă: „Cine este cel care se deosebeşte de contrarii?" Maestrul răspunse: „Cel care nu are aceeaşi culoare cu celelalte piscuri."[2]

*

Omul lui Tao[3] (pe numele său) Chih I[4] a venit pentru a primi educaţia, iar maestrul l-a întrebat: „Eşti om al lui Tao, Chih I?" Omul lui Tao răspunse: „Nu am îndrăzneala (să pretind acest lucru)" Maestrul întrebă: „Care este afacerea (personală) a lui Chih I?"[5] Omul lui Tao răspunse: „De cum cineva se acoperă cu blană, imediat toate lucrurile devin în condiţie de Aşa-itate."[6] Maestrul întrebă: „Care este funcţiunea lui Chih I?" Omul lui Tao răspunse: „Da." Şi veni aproape. Apoi, el îşi dădu sfârşitul în poziţia în picioare[7],

---

[1] Cel care ia drept reală cea de-a doua lună este ataşat de lumea fenomenelor şi de aceea este supus naşterii şi morţii. Nu există nici o cale de a scăpa de oceanul mortalităţii dacă omul refuză să pună capăt sentimentelor şi discernământului. Întrebat „cine-l poate elibera pe acest om", maestrul a răspuns că doar omul care poartă un jug de fier în jurul gâtului poate face asta, adică omul care este sclavul ataşamentelor, acesta fiind cel capabil să se elibereze pe sine, nimeni altcineva neputând să-l salveze.

[2] Contrariile reprezintă dualismele; există ceva care este deasupra acestora şi acest lucru este Sinele, care aici este simbolizat de pisc.

[3] În modul uzual de vorbire Ch'an, „Omul Tao" nu are semnificaţia de taoist, ci de regulă este persoana care practică buddhismul cu seriozitate. De asemenea el poate avea înţelesul de om iluminat.

[4] Chih I, sau *Roba de Hârtie*, a fost K'e Fu, un discipol al lui Lin Chi.

[5] Înţelegerea sa asupra Ch'an-ului, sau Minţii.

[6] Chiar dacă cineva ia forma corporală în cadrul domeniului existenţei, această persoană poate pune capăt tuturor diferenţierilor şi poate realiza Aşa-itatea tuturor lucrurilor. Acesta este corpul.

[7] Iluminarea cuprinde şi corpul şi funcţiunea. Tu ai putut înţelege corpul care se află în Samadhi, dar ce se întâmplă cu funcţiunea? Răs-

iar maestrul a spus: „Tu ştii doar cum să pleci, dar nu ştii cum să vii."[1] Apoi Omul lui Tao deschise ochii şi întrebă: „Cum este atunci când adevărata natură spirituală nu se foloseşte de un pântece însărcinat?" Maestrul spuse: „Nu este încă minunat."[2]

Omul lui Tao întrebă: „Ce este cu adevărat minunat?" Maestrul răspunse: „Cel care nu se foloseşte (de el)."[3] Omul lui Tao spuse: „Vă rog, aveţi grijă de dumneavoastră!" şi (din nou) îşi dădu sfârşitul.[4]

Maestrul rosti următoarele versuri:

Luminoasa şi perfecta natură Bodhi
nu are nici formă, nici aspect;
Vederile greşite, aproape sau departe,
nu trebuie nicicând deţinute;
Esenţa tăinuită este acoperită
de gândurile separatoare;
O minte schimbătoare te va îndepărta Tao;
Distincţiile între lucruri duc la scufundarea
în aspectele exterioare;
Cunoaşterea şi discernământul

---

punsul „Da" şi acţiunea de a se apropia de maestru constituie funcţiunea care, atunci când şi-a dat sfârşitul, a devenit reîntoarcerea funcţiunii la repaus în corpul nemişcat.

[1] Cu alte cuvinte, tu nu ai înţeles „ultimul cuvânt", adică completa iluminare.

[2] Prin reîntoarcerea la viaţă, Chih I a demonstrat că ştia cum „să vină" la fel cum ştia „să plece", sau să moară. În starea Bardo, cea dintre moarte şi renaştere, de unde Chih I s-a reîntors, acesta fiind suficient de iluminat, a putut să renunţe la şansa de a avea încă o viaţă terestră, dar cu toate astea el gândea încă în termeni de pântece însărcinat, deci era încă ataşat de obiecte, aşadar „oaspete". Acest lucru l-a împiedicat să realizeze o iluminare completă şi de aici comentariul maestrului, cum că nu este încă minunat.

[3] Aceasta a fost în scopul de a-i reaminti lui Chih I de „gazdă".

[4] Pentru că de data asta a realizat completa iluminare, el a realizat „Gazda în Gazdă". Chih I a spus: „Vă rog, aveţi grijă de dumneavoastră" pentru a-şi arăta funcţiunea, şi şi-a dat sfârşitul pentru a arăta reîntoarcerea acelei funcţiuni la aspectul ultim. Această scurtă povestioară rezumă esenţa Ch'an-ului, şi anume: (1) iluminarea incompletă, (2) libera plecare, (3) libera venire, (4) gazda, aspectul ultim.

duc la distrugerea adevăratului Sine.
Dacă semnificația acestor rânduri este înțeleasă,
Un om, deși la fel, nu mai are nici o preocupare.

*

Maestrul îl întrebă pe Ch'iang, șeful adunării călugărilor: „(Se spune că) Veritabila *Dharmakāya* a lui Buddha este asemenea spațiului în care el apare ca răspuns la chemările ființelor vii, așa cum luna poate fi văzută în apă." Cum explici acest lucru?" Șeful adunării călugărilor răspunse: „Este exact ca un măgar ce privește în apa fântânii." Maestrul spuse: „Este foarte greu să spui ceva, și chiar dacă reușești, poți doar să spui cam optzeci la sută din ceea ce ar trebui." Șeful adunării călugărilor întrebă: „Ce ai spune despre asta?" Maestrul răspunse: „Este ca fântâna ce privește măgarul."[1]

*

Un călugăr a povestit următorul dialog dintre Yo Shan și un călugăr care venise în vizită: „(Yo Shan a întrebat:) „Care este vârsta ta?" Călugărul a răspuns: „Șaptezeci și doi." Yo Shan a întrebat: „Ai cu (adevărat) șaptezeci și doi?" Călugărul a răspuns: „Da." Atunci Yo Shan l-a lovit." Călugărul vizitator l-a întrebat pe maestru: „Care este înțelesul acestui dialog?" Maestrul răspunse: „Prima săgeată lovește ușor, însă cea de-a doua pătrunde adânc în corp." Călugărul întrebă: „Cum să eviți lovitura?" Maestrul răspunse: „Când edictul regal se răspândește (în toată țara), miniștrii ar trebui să se dea din drum să-l lase să treacă."[2]

---

[1] Răspunsul șefului adunării călugărilor revelează „realizarea colectivă", iar spusele maestrului revelează „realizarea absolută", sau „integrarea realului cu aparentul".

[2] Yo Shan l-a pus la încercare pe bătrânul călugăr întrebându-l despre vârstă, dorind să-i dea învățătura despre eliminarea ideii de vârstă, deci a timpului, și apoi întrebându-l încă o dată: „Cu adevărat șaptezeci și doi?" Pentru că acel călugăr era atașat de vârstă, el a confirmat că avea șaptezeci și doi, și ca urmare, Yu Shan l-a lovit în scopul de a-l trezi. Atunci când Yu Shan a pus cea de-a doua întrebare, săgeata sa a lovit ușor, dar atunci când l-a lovit, săgeata a pătruns adânc în corp. Când edictul regal, simbol al prințului, sau absolutul, este ferm, toate concepțiile aparentului, ale ministrului, trebuie să fie eliminate, astfel încât el să poată triumfa pretutindeni, fără nici o piedică.

Călugărul întrebă: „Care este înțelesul profund al Dharmei lui Buddha?" Maestrul răspunse: „Să umpli un șanț și să îndiguiești o vale îngustă."[1]

Călugărul întrebă: „Ce este un leu?" Maestrul răspunse: „Nici un animal nu se poate apropia de el." Călugărul întrebă: „Ce este fiul leului?" Maestrul răspunse: „El își poate înghiți părinții." Călugărul întrebă: „Și cum animalele nu se pot apropia de leu, cum poate fi el înghițit de propriul său fiu?" Maestrul răspunse: „Nu ai citit că răgetul fiului ucide și pe tată și pe bunic?" Călugărul întrebă: „Și ce urmează după ce-i ucide?" Maestrul răspunse: „Corpul său se va reîntoarce la tată." Călugărul întrebă: „Atunci când bunicul moare, unde se va reîntoarce tatăl?" Maestrul răspunse: „Și locul va dispărea." Călugărul întrebă: „Dacă e așa, de ce ai spus că trupul fiului se reîntoarce la tată?" Maestrul răspunse: „Pentru a ilustra în ce mod un prinț construiește o națiune." El a adăugat: „Venerabilul prieten ar trebui să nu-și pună piedici sieși; ar trebui să sădească niște flori pe un copac uscat."[2]

---

[1] Pentru a netezi mintea astfel încât aceasta să devină universală, pentru a realiza natura proprie și starea de Buddha.

[2] Leul simbolizează starea de Buddha, iar fiul leului, elevul care posedă sămânța de Buddha și care este capabil să atingă iluminarea. Fiul leului ar trebui să facă să dispară atașamentul său față de starea de Buddha, pentru a o atinge. Atunci când rage, adică atunci când devine trezit, el ar trebui să nu fie atașat de tată și bunic, și să taie toate legăturile cu domeniul iluziilor. El va deveni Buddha doar când se va elibera de concepțiile de Buddha. Călugărul se afla în iluzie, pentru că era încă agățat de lumea fenomenelor; el a întrebat despre locul în care se reîntoarce Buddha, atunci când un elev a eliminat toate concepțiile despre Buddha. Pentru a eradica toate urmele din mintea călugărului, maestrul a răspuns că și locul dispare, în scopul de a elimina aspectul spațiu, adică toate vestigiile lui Buddha. Maestrul a spus că doar astfel cineva poate atinge iluminarea, pe care a asemuit-o cu construirea unei națiuni de către un prinț înțelept. În continuare maestrul l-a îndemnat pe călugăr să nu se agațe de numele și termenii folosiți în timpul discuției dintre ei, pentru a evita să apară piedici în Calea sa. Călugărul ar trebui să renunțe la sentimente, să fie precum un copac uscat, și numai după moartea minții sale va avea loc renașterea sa, asemănată cu flori crescute pe un trunchi uscat.

*

Yun Men l-a întrebat pe maestru: „Ce face un călugăr?" Maestrul a răspuns: „El mănâncă orezul mânăstirii." Yun Men întrebă: „Cum se continuă?" Maestrul întrebă la rândul său: „Ce poţi pune deoparte?" Yun Men răspunse: „Eu pot pune (ceva) deoparte." Maestrul întrebă: „Şi cum o să pui ceva deoparte?" Yun Men răspunse: „Nu e greu să îmbraci o robă şi să mănânci orez." Maestrul spuse: „De ce nu vorbeşti despre purtatul blănii pe corp şi al coarnelor (pe cap)?" După acestea, Yun Men făcu o reverenţă în faţa maestrului.[1]

*

Oficialul de stat Lu Hsuan l-a întrebat odată pe Nan Chuan: „Care este numele tău?" Nan Chuan a răspuns: „Wang (Prinţ)." Lu Hsuan întrebă: „Are prinţul alaiul său?" Nan Chuan a răspuns: „Da. Am patru miniştri."[2] Lu Hsuan întrebă: „Când cei patru miniştri sunt toţi înţelepţi, unde se află tronul prinţului?" Nan Chuan răspunse: „Muşchiul verde creşte în palatul de jad."[3]

---

[1] Conduita călugărului constă în a se abţine de la a da naştere sentimentelor şi discriminărilor, pentru a nu se îndepărta de la Sinele său adevărat. Acela care va reuşi să facă acest lucru, va continua să trăiască şi să mănânce orez la mănăstire până la sfârşitul vieţii sale, fără a da naştere nici măcar unui singur gând. Însă Yun Men a dat naştere unui gând, prin care el a dovedit că aştepta ceva pentru conduita sa constantă. Maestrul l-a întrebat ce putea călugărul să acumuleze în urma continuării unei astfel de conduite, iar Yun Men a răstălmăcit vorbele foarte priceput, atunci când a spus că el poate pune deoparte ceva, dacă va continua să poarte roba şi să mănânce orezul, fără a da naştere pasiunilor sale. Acest lucru este foarte uşor atunci când predomină condiţiile favorabile, dar persoana poate că nu este capabilă să facă astfel într-o stare contrară, adică de exemplu în tărâmul animal, unde poartă blană pe corp şi coarne pe cap. O persoană ar trebui să rămână imperturbabilă şi în condiţiile bune şi în cele rele, pentru a putea atinge iluminarea. Yun Men a făcut plecăciunea, drept mulţumire pentru învăţătura maestrului.

[2] Cei patru miniştri sunt: Ego-ul, Personalitatea, Fiinţarea şi Viaţa. Vezi *Sutra Diamantului*.

[3] Când cei patru miniştri sunt înţelepţi – adică, atunci când cele patru noţiuni: Ego, Personalitate. Fiinţare şi Viaţă sunt eliminate lăsând în urma lor o minte pură, sau prinţul liber acum de toate impedimentele – acesta din urmă nu va mai acorda atenţie lumii fenomenelor, inclusiv

*

Un călugăr îi relată acest dialog lui Ts'ao Shan şi întrebă: „Ce înseamnă ‚muşchiul creşte în palatul de jad'?" Maestrul răspunse: „(Prinţul) nu stă pe tron."[1] Călugărul întrebă: „Cum le dă asistenţă celor care vin din cele opt zări?" Maestrul răspunse: „El nu dă asistenţă nimănui." Călugărul întrebă: „Cum să ceri să ţi se dea audienţă?" Maestrul răspunse: „Cei care nu i se supun, vor fi ucişi." Călugărul întrebă: „De neascultare se ocupă miniştrii săi, dar care este ocupaţia prinţului?" Maestrul răspunse: „Dacă ar fi aşa, atunci miniştrii ar avea meritele schimbării principiului (conducător)."

Maestrul întrebă: „Ştii tu deci scopul prinţului?" Călugărul răspunse: „Cei din afară nu îndrăznesc să discute şi să facă aprecieri despre acest lucru." Maestrul spuse: „Corect! Corect!" Călugărul întrebă: „Ce ar trebui să facă cel în mintea căruia apare discriminarea între bine şi rău, tulburându-i mintea?" Maestrul răspunse: „Retează-le!"[2]

*

(Odată) un călugăr l-a întrebat pe Hsiang Yen: „Ce este Tao?" Hsiang Yen a răspuns: „Un dragon mormăie în inte-

---

palatului său de jad, care va fi acoperit de muşchi. Palatul de jad este „temelia minţii" pe care de asemenea prinţul o neglijează, pentru că acesta nu-şi are locul în absolut.

[1] Sinele este pretutindeni şi deci este dincolo de locaţie şi direcţie.

[2] Pentru că acel călugăr se complăcea în discriminare şi pentru că a întrebat despre aparent, adică despre miniştri, subiecţii celor opt sectoare etc., maestrul a răspuns că prinţul, adică „gazda", nu acordă nici un fel de atenţie lucrurilor exterioare, şi că absolutul este atât de misterios încât nimeni nu l-ar putea înţelege prin intermediul sentimentelor şi discernământului.

Apoi călugărul a întrebat despre „oaspetele" care poate influenţa „gazda", iar maestrul l-a întrebat la rândul său pe călugăr, dacă îl cunoştea cu adevărat pe acesta din urmă. Şi pentru că acel călugăr a mărturisit că nici un om din exterior nu poate cunoaşte „gazda", maestrul a spus că acest lucru este corect, pentru că absolutul nu poate fi pus în concepte. Maestrul a spus că toate discriminările trebuie retezate astfel încât mintea să se poată pacifica.

riorul unui buştean uscat."[1] Călugărul întrebă: „Cum este omul care merge în Tao?" Hsiang Yen răspunse: „(Chiar) pupilele ochilor unui craniu."[2]

Călugărul nu a înţeles şi l-a întrebat pe Shih Shuang: „Ce înseamnă dragonul care mormăie într-un buştean uscat?" Shih Shuang răspunse: „Este fericirea."[3] Călugărul întrebă: „Ce înseamnă pupilele ochilor craniului?" Shih Shuang răspunse: „Aceasta este cunoaşterea."[4]

Pentru că acel călugăr nu a înţeles interpretarea lui Shih Shuang, l-a întrebat pe Ts'ao Shan: „Ce înseamnă dragonul care mormăie într-un buştean uscat?" Maestrul a răspuns: „Sângele şi pulsul nu sunt întrerupte."[5] Călugărul întrebă: „Ce înseamnă pupilele ochilor craniului?" Maestrul răspunse: „Nu este uscat de tot."[6] Călugărul întrebă: „Există cineva care poate auzi (mormăitul dragonului)?" Maestrul răspunse: „În toată lumea asta, nu există nici un om care să nu-l audă."[7]

Un călugăr întrebă: „Din ce sutră este acest citat: „Un dragon mormăie într-un buştean uscat?" Maestrul răspunse: „Nu ştiu, dar toţi cei care aud mormăitul vor fi ucişi."[8]

---

[1] Aceasta reprezintă controlul minţii prin eliminarea tuturor pasiunilor, pentru a deveni, înainte de reînviere, asemenea unui buştean uscat, ilustrat aici de dragonul care mormăie.

[2] Acest lucru reprezintă eliminarea aspectelor exterioare, pe care ochii nu le mai văd, şi de aici dispariţia conştiinţei, ilustrată prin acel craniu.

[3] Fericirea ca urmare a eliminării aspectelor ce ţin de fenomene, zorii iluminării.

[4] Capacitatea de a şti, de a cunoaşte corect.

[5] Un om poate fi întotdeauna resuscitat dacă pulsul nu este întrerupt; aceasta este resurecţia Sinelui după ce pasiunile au „murit".

[6] Pentru că sângele nu s-a uscat de tot, mai există capacitatea de a discerne în mod corect.

[7] Dharma răspândită în întreaga lume (ţară) o aude toată lumea, dar puţini o înţeleg.

[8] Această frază nu aparţine nici unei sutre, a fost spusă de Hsiang Yen; ea este plină de înţelesuri şi fiecare maestru iluminat o poate înţelege. Dacă este înţeleasă şi pusă în practică, ea va ucide toate conştiinţele, inclusiv facultatea de a auzi.

Apoi maestrul a intonat această gâthă:

Dragonul ce murmură din interiorul lemnului uscat
îl vede cu adevărat pe Tao,
Ochii craniului inconştient încep să se limpezească.
Fericita uitare a ceea ce e nou
se-ntâmplă atunci când cunoaşterea ia sfârşit.
În sânul necurăţeniei, cine poate discerne puritatea?

*

Un călugăr îl întrebă pe maestru: „Care (este starea) în care luna se află la jumătatea cerului?[1] Maestrul răspunse: „Un tovarăş care stă la baza scărilor." Călugărul întrebă: „O să-l ajute Venerabilul maestru să urce scările?" Maestrul răspunse: „Ar trebui să te-ntâlnesc atunci când luna va apune."[2]

*

De obicei maestrul primea învăţăcei cu diferite niveluri de spiritualitate, fără a avea reguli fixe (prestabilite). În vara anului Hsin Yu a domniei lui T'yen Fu, într-o seară, el îl întrebă pe responsabilul cu treburile (mânăstirii): „Care lună este această lună, şi ce zi este ziua de azi?" Responsabilul răspunse: „Este cea de-a cincisprezecea zi a celei de-a şasea luni" (2 august, 901).

Maestrul spuse: „În această călătorie, Ts'ao Shan consideră nouăzeci de zile ca fiind lungimea perioadei retragerii de vară. Mâine, la ora Ch'en (7-9 a.m), el îşi va încheia călătoria."

---

[1] Luna la jumătatea cerului simbolizează completa iluminare, lucru despre care călugărul a întrebat.

[2] Călugărul era încă ataşat de „luna la mijlocul cerului" şi era obstrucţionat de iluzia iluminării. Pentru realizarea Sinelui absolut este imperios necesar ca toate dualismele să fie eliminate, inclusiv iluziile şi iluminarea. „Ar trebui să te întâlnesc" este o expresie Ch'an, care înseamnă omul iluminat care percepe un alt om iluminat, iar această întâlnire poate avea loc doar dacă se alungă chiar şi luna, adică iluziile iluminării, care reprezintă o piedică pe Calea proprie. Atunci când luna a apus, sau când această iluzie a iluminării a dispărut, cu siguranţă că atunci vei percepe Dharmakâya.

După ce spuse acestea, arse tămâie, se aşeză (cu picioarele încrucişate) şi îşi dădu sfârşitul în cel de-al şaizeci şi doilea an, vârsta dharmică de treizeci şi şapte.

Corpul său a fost incinerat pe creasta vestică a muntelui. Împăratul i-a acordat postum titlul de Maestrul Ch'an Yuan Cheng (Realizarea Fundamentală), iar pe stūpa a fost scris epigraful Fu Yuan - „Fericirea Perfectă".

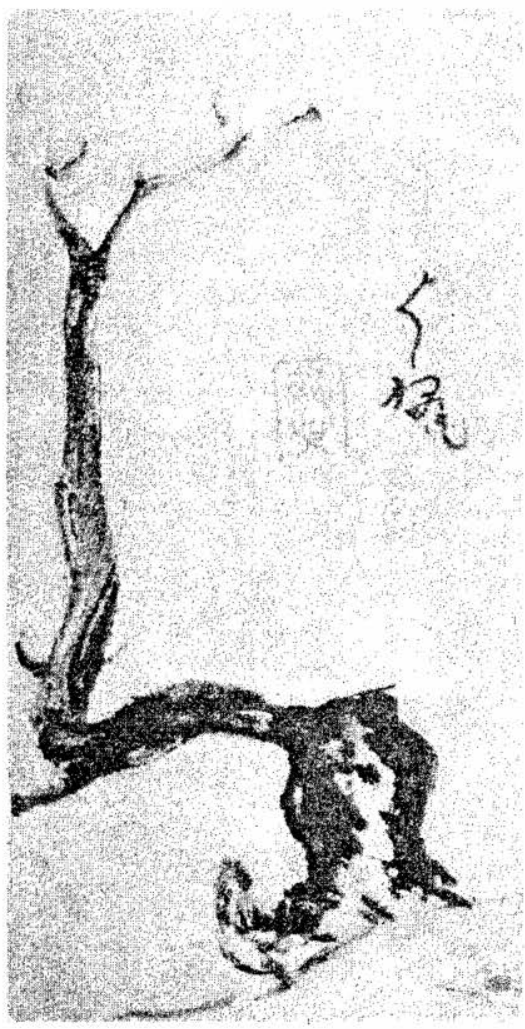

6. ŞCOALA YUN MEN (ZENUL LUI UNMON)

Maestrul Wen Yen de la mânăstirea Kuang Feng de pe muntele Yun Men, districtul Shao Chu[1]

Maestrul s-a născut la Chia Hsing, iar numele său (laic) era Chang. De tânăr el a plecat de acasă pentru a urma un maestru de Vinaya[2], pe numele său Chih Ch'eng; el s-a făcut remarcat prin înţelepciunea şi elocinţa sa. Atunci când a împlinit vârsta potrivită, şi-a ras capul şi a primit ordinaţia de călugăr la Altarul P'i Ling. A rămas pentru a-l servi pe Chih Ch'eng câţiva ani, timp în care a studiat îndelung Vinaya Pitaka.

După un timp, realizând că nu era pe deplin lămurit în ceea ce priveşte Sinele său, (a plecat) să-l viziteze pe Mu Chou. Văzându-l pe maestru (Wen Yen este numit maestrul), Mu Chou i-a trântit uşa în nas. Maestrul a ciocănit la uşă, iar gazda a întrebat: „Cine eşti?" Maestrul răspunse: „Sunt Wen Yen". Mu Chou a întrebat: „Şi ce vrei?" Maestrul răspunse: „Nu sunt foarte lămurit în ceea ce mă priveşte şi vă implor să-mi daţi învăţătura." Mu Chou a deschis uşa, s-a uitat la maestru, şi a închis-o la loc imediat."[3] I-a trântit uşa în nas maestrului timp de trei zile consecutive.

---

[1] Extras din *Wu Teng Hui Yuan* („Întâlnirea la Sursă a celor Cinci Făclii".

[2] Vinaya: disciplină, regulile monastice, una din cele trei diviziuni ale Canonului, celelalte două fiind Sutra (predica) şi Śāstra (tratatele).

[3] Atunci când Mu Chou s-a uita la maestru, acesta a arătat direct mintea care îndeplinea funcţiunea de a-l privi pe vizitatorul care se afla în iluzie, şi din această cauză maestrul nu a înţeles. Această privire are aceeaşi semnificaţie ca lovitura dată de Huang Po lui Lin Chi, atunci

În cea de-a treia zi, de cum Mu Chou deschise uşa, maestrul a forţat intrarea în camera (abatelui). Mu Chou l-a prins şi a spus: „Vorbeşte! Vorbeşte!" şi pentru că maestrul a ezitat să dea un răspuns, Mu Chou l-a împins afară, strigând: „Un burghiu pentru dat găuri!", şi apoi închise uşa, lovind piciorul vizitatorului care (simţind durerea) a realizat o trezire spontană.[1]

*

Îndemnat de Mu Chou să-l viziteze pe Hsueh Feng, maestrul a plecat spre acesta, iar când a ajuns la un sat de la poalele unui munte, a văzut un călugăr pe care l-a întrebat: „A urcat Venerabilul prieten muntele astăzi?" Călugărul răspunse: „Da." Apoi el a spus: „Am un mesaj ‚neoficial' pentru Venerabilul abate (de pe acest munte; ţi-l voi încredinţa ţie) cu condiţia să-l consideri ca fiind al tău personal." Călugărul răspunse: „Da, o să-l duc." Maestrul spuse: „După ce ajungi la mănăstire, când o să-l vezi pe abate intrând în sală, imediat ce călugării s-au strâns, te rog să mergi în faţă, apoi împreunează-ţi palmele şi stând în faţa lui, spune-i: ‚Bătrâne, de ce nu-ţi scoţi jugul de fier din jurul gâtului'?"[2]

---

când acesta din urmă a venit în camera abatelui pentru învăţătură. Astfel, privirea revelează funcţiunea minţii, iar închiderea uşii semnifică reîntoarcerea funcţiunii în corpul nemişcat.

[1] Mu Chou a îndeplinit funcţiunea măreaţă a iluminării sale, numită *ta yung* în chineză, atunci când l-a apucat pe maestru şi a spus: „Vorbeşte! Vorbeşte!", pentru că „ceea ce apucă" şi „vorbeşte" era Sinele abatelui, iar cel căruia i s-a ordonat să vorbească era Sinele maestrului. Maestrul a ezitat pentru că el îşi folosea mintea discriminatorie pentru a găsi un răspuns, şi din acest motiv aceasta a fost asemănată cu un sfredel pentru găuri. Mu Chou a îndeplinit din nou măreaţa sa funcţiune pentru a-l revela pe cel care împinge afară din cameră pe vizitator şi trânteşte uşa, pentru a reîntoarce funcţiunea la nemişcarea corpului. Când uşa a lovit piciorul maestrului, el a realizat pe cel care simte durerea şi astfel a dobândit trezirea. Mu Chou a fost un discipol al lui Huang Potenţialitate, şi a fost un învăţător iscusit. Trezirea lui Yun Men a fost, oricum incompletă, şi de aceea Mu Chou l-a îndemnat (vezi paragraful următor) să meargă să-l viziteze pe Hsueh Feng.

[2] Ch'an-ul tratează despre absolut, care este inexprimabil, iar cel care încearcă să dea învăţătura nu face altceva decât să „mai adauge o

Călugărul a îndeplinit ceea ce îi ceruse maestrul, iar după ce Hsueh Feng a auzit cuvintele acestuia, a coborât de la locul său şi l-a apucat de piept spunând: „Vorbeşte repede! Vorbeşte repede!"[1] Pentru că acel călugăr nu a putut răspunde, Hsueh Feng l-a împins la o parte, spunând: „Cuvintele astea nu sunt ale tale." Călugărul replică: „Ba sunt ale mele." (Apoi) Hsueh Feng îl chemă pe asistentul său şi-i spuse: „Adu-mi un par şi o funie." Călugărul (se sperie) şi mărturisi: „Nu sunt ale mele, cuvintele sunt ale unui venerabil călugăr care stă în satul de la poalele muntelui, şi care mi-a cerut să le spun."

Hsueh Feng spuse adunării călugărilor: „Mergeţi în sat şi uraţi-i bun venit iluminatului maestru al comunităţii celor cinci sute de persoane. Invitaţi-l să vină aici."

În ziua următoare maestrul urcă muntele. Văzându-l, Hsueh Feng întrebă: „De ce eşti în starea asta?"[2] Maestrul îşi plecă capul (dând ascultare abatelui). Şi astfel, el se dovedi egal (doctrinei lui Hsueh Feng). După ce şi-a revăzut şi şi-a cercetat experienţa acumulată, după ce a dobândit o cantitate enormă de învăţătură, pecetea ezoterică a Şcolii a fost în sfârşit transmisă lui.

*

Maestrul a părăsit apoi muntele şi a mers să viziteze oameni învăţaţi din alte locuri.

---

gură la gura sa", aşa cum a spus maestrul. Cel care doreşte să îl exprime în cuvinte, poartă un jug de fier în jurul gâtului, adică este ţinut în robie chiar de ideea exprimării lui. Această întrebare poate fi pusă doar de o persoană „învăţată", pentru că un impostor nu-l poate înşela pe un maestru iluminat, care are multe cărţi în mâneca sa şi care poate descoperi trucul, aşa cum va fi arătat în cele ce urmează.

[1] Hsueh Feng a încercat competenţa călugărului prin coborârea sa de pe jilţ şi apucarea acestuia, revelându-şi astfel Sinele prin aceste cuvinte: „Vorbeşte! Vorbeşte!", arătându-şi funcţiunea sa măreaţă. Imposibilitatea călugărului de a-şi revela Sinele care ar fi trebuit să „vorbească" şi de a-şi îndeplini funcţiunea sa răspunzând la întrebare, a dovedit că acele cuvinte nu erau ale lui.

[2] Literal: „De ce mai stai în sat şi nu îţi îndeplineşti funcţiunea iluminatoare?"

Şi pentru că el a izbândit în cercetarea *Căii Profunde*, dialectica sa inegalabilă a fost de un nivel absolut, şi a fost admirată în întreaga ţară.

*

Mai târziu el a mers la Ling Shu (nefiind însă conştient că sosirea sa acolo a fost) prezisă în întregime de Maestrul Ch'an Chih Sheng, şi astfel împlinită.

Douăzeci de ani mai devreme, atunci când Chih Sheng a mers la Ling Shu pentru a fi abatele mânăstirii, el nu a numit un şef al adunării călugărilor, ci a continuat să spună din când în când: „Acum şeful adunării călugărilor s-a născut... Acum şeful adunării călugărilor are grijă de vite... Acum şeful adunării călugărilor călătoreşte pe jos."

Într-o zi el le-a cerut (brusc) discipolilor săi să bată clopotul şi să meargă afară, dincolo de cele trei porţi ale mânăstirii, pentru a ura bun venit şefului adunării călugărilor. Întreaga comunitate a mers afară, iar maestrul venise cu adevărat, şi atunci a fost invitat să locuiască într-o chilie (liberă) destinată de obicei şefului adunării călugărilor, şi în care acesta îşi lăsă bagajele.[1]

*

După un timp, Prinţul din Kuang îl invită pe maestru să conducă mânăstirea Ling Shu şi să dea acolo învăţătura Dharmei.[2] În ziua inaugurării, prinţul a venit la mănăstire şi i-a spus maestrului: „Vă rog să-mi acordaţi învăţătura!" Maestrul răspunse: „Nu este nici o altă Cale în faţa noastră."[3] Apoi spuse: „(Vă rog) să nu credeţi că am venit astăzi aici pentru a vă induce în eroare. Nu am nici o altă alternativă decât aceea de a crea confuzie, iar dacă cineva cu ochii limpezi vine, nu voi fi capabil să evit să fiu numit cal de

---

[1] Pe timpuri, călătorii de obicei îşi duceau bagajele în spate.

[2] Literal: „să apară în lume", o expresie buddhistă care înseamnă „a ieşi în afară pentru a-i primi şi converti pe ceilalţi."

[3] Maestrul a vrut să spună: „Nu este nimic altceva în faţa noastră, pentru că este doar tărâmul minţii care creează iluziile contrarii. Dacă reuşim să punem capăt tuturor gândurilor, vom elimina toate diferenţele, vom realiza identitatea tuturor lucrurilor, şi vom dobândi iluminarea". Yun Men este cunoscut pentru învăţătura sa profundă.

bătaie caraghios.[1] Acum aş vrea să te întreb dacă din timpuri străvechi până acum te-a îngrijorat ceva, sau ţi-a lipsit ceva?[2] Dacă aş spune că nu există nici un motiv de preocupare, imediat aş rata revelarea lucrurilor.[3] În pofida acestui lucru, o persoană ar trebui să atingă mai întâi acest nivel (în care nimic nu este revelat mai înainte de a merge mai departe). Nu te folosi de nici o oportunitate pentru a pune întrebări grabnic şi fără rost. Dacă mai există în mintea ta un întuneric vârtos, mai devreme sau mai târziu vei avea mult de lucru.[4] Dacă eşti mărginit, poţi încă să studiezi profund învăţătura lăsată de cei din vechime, şi poţi încerca să-i înţelegi rostul. Vrei să înţelegi (toate astea)? Doar din cauză că timp de nenumăraţi eoni gândirea ta falsă a fost adusă la saturaţie, atunci când auzi cuvintele celorlalţi în mintea ta apar suspiciuni, întrebi de Dharma şi de Buddha în sus şi în jos şi cauţi interpretare şi înţelegere, dar toate acestea te duc departe (de esenţial). Chiar şi doar a presupune este greşit; şi cu atât mai mult sunt cuvintele şi frazele. (Cu siguranţă) vei întreba: Este presupunerea incorectă?[5] Te rog, nu înţelege greşit (aceste lucruri). Există ceva (care să te preocupe cu adevărat)? Ai mare grijă de tine."[6]

---

[1] Absolutul nu poate fi explicat pentru că este inexprimabil. A încerca să spui ceva despre el, înseamnă a crea confuzie, iar rezultatul va fi că cel care explică va deveni ridicol.

[2] Natura proprie a cuiva este completă în sine şi nu-i lipseşte nimic. Există oare ceva, chiar un singur lucru, un lucru străin, care să devină obiect al preocupării?

[3] Literal: l-am tăinuit deja (absolutul). Nu se folosesc nume specifice atunci când se revelează absolutul, pentru că elevii se vor agăţa de nume goale şi vor neglija absolutul.

[4] Din cauză că nu poţi sălăşlui în întuneric şi nu poţi suporta suferinţele în mod etern.

[5] A presupune şi a nu presupune constituie un dualism, care şi el ar trebui eliminat.

[6] Nu există nici un lucru care să constituie preocupare pentru Sine. Ai mare grijă de mintea ta şi nu-i permite să vagabondeze în afară, pentru a reuşi să realizezi absolutul. Maeştrii iluminaţi nu vorbesc niciodată deschis, pentru că dacă ar face acest lucru, discipolii lor s-ar agăţa imediat de nume şi termeni. Acest lucru este adevărat peste tot în lume, iar

*

În sala mare, maestrul a spus: „Sunt silit (să vin aici) şi dacă v-aş spune că la urma urmei nu este nimic care să vă îngrijoreze cu adevărat, deja aş rata dezvăluirea oricărui lucru. Dacă vreţi să vă înhămaţi la căutarea cuvintelor şi a frazelor, a interpretărilor şi a înţelegerii, vă veţi afla într-o greşeală absolută.[1] Dacă o grămadă de întrebări penibile se vor pune, buzele nesincere vor vorbi, iar voi vă veţi îndepărta de Tao. Şi acest lucru, cu siguranţă, nu va pune capăt (discriminărilor voastre). Dacă acest „lucru" ar putea fi aflat în vorbe, Cele Trei Vehicule şi cele Douăsprezece Diviziuni ale Canonului nu ar conţine vorbe? Şi deci, de ce s-ar realiza atunci transmisiunea în afara învăţăturii? Dacă trezirea ar veni din studierea interpretărilor, din potenţialitate şi înţelepciune, de ce atunci sfinţii de pe cele zece niveluri, a căror generoasă expunere a Dharmei este asemenea (ciocnirii) norilor şi ploii (torenţiale), găsesc că perceperea naturii proprii este la fel de grea ca trecerea printr-o sită deasă? De aceea, noi ştim că atunci când cineva îşi focalizează mintea pe ceva, imediat se va produce o depărtare de Tao, ca de la cer la pământ.[2]

Oricum, cel care poate să-şi realizeze Sinele, nu întâmpină nici un obstacol.[3] El poate să vorbească mereu despre fenomene fără să se agaţe cu gura sau cu dinţii de ele şi fără ca vreo vorbă să dea naştere unui ataşament faţă de acestea.[4] În fiecare zi el îmbracă roba şi îşi mănâncă orezul,

---

autorii moderni dau mai multă importanţă unui stil elegant al prezentării şi neglijează adevăratul scop al Transmisiunii minţii; rezultatul este că elevii lor sunt aruncaţi într-o mare confuzie.

[1] Pentru că imediat ce mintea rătăceşte în exterior, absolutul va fi imediat ecranat şi nu-l vei realiza niciodată.

[2] Va apărea o diferenţă enormă între fenomenul de care practicantul se agaţă şi absolutul care nu poate fi înţeles de către acesta.

[3] Literal: „El vorbeşte despre foc fără ca gura să-i fie arsă". Aceasta este o expresie Ch'an care înseamnă că un maestru iluminat poate vorbi despre fenomene, detaşat de acestea, fără a fi „contaminat" de acestea.

[4] Acestea sunt două expresii Ch'an, care au acelaşi înţeles ca metafora precedentă (vezi nota precedentă).

fără a avea (sentimentul) înghiţirii nici măcar a unui singur bob de orez, şi fără ca corpul său aibă (senzaţia) că este atins de pânza robei sale. Acestea sunt asemănări cu şcoala noastră, dar o persoană ar trebui să le înţeleagă cu adevărat, prin intermediul experienţei sale. După părerea mea, a arăta (absolutul ascuns) într-o propoziţie spusă unei potenţialităţi receptive, înseamnă a-l face pe un elev să gândească fără rost. Chiar dacă ar înţelege sensul propoziţiei auzite, el va fi cu toate astea zăpăcit".[1] Apoi, un călugăr îl întrebă pe maestru: „Ce este o propoziţie?" Maestrul răspunse: „A iniţia."[2]

*

În sala Ch'an maestrul a spus: „Învăţătura celor Trei Vehicule şi a celor Douăsprezece Diviziuni ale Canonului, care este (răspândită şi a pătruns) pretutindeni[3], şi cuvintele paradoxale ale bătrânilor călugări ce se aud în toată ţara,[4] dacă le comparăm cu ce spun eu, oricât ar fi de neînsemnat acest lucru, sunt ca un medicament administrat unui cal mort. Există, oricum, câţiva oameni care după ce au atins acest nivel, nu mai îndrăznesc să meargă mai departe. (Există) un ecou în (fiecare) cuvânt şi o sabie în fiecare (frază).[5] Dacă preţ de o clipă, apare o deviaţie, aceasta va face

---

[1] Din cauza lipsei sale de experienţă.

[2] Acesta este „Cuvântul de trecere" al lui Yun Men, care consta în darea unui răspuns care să se rezume doar la un singur cuvânt pentru fiecare întrebare. Cel care înţelege „răspunsul-cuvânt" va înţelege semnificaţia învăţăturii lui Yun Men. „A iniţia" înseamnă aici: a pune în mişcare, a scoate la iveală, a împinge în faţă, sau a preda Ch'an-ul.

[3] Literal: învăţătura merge „orizontal şi perpendicular pe orice direcţie" - o expresie Ch'an care este folosită foarte frecvent în acest gen de texte.

[4] „Cuvintele paradoxale" reprezintă o expresie Ch'an care semnifică faptul că aceste cuvinte se află pretutindeni şi învăluie totul. „Bătrânii călugări din toată ţara" este de asemenea o expresie Ch'an care înseamnă: maeştrii care le dau învăţătura discipolilor lor pe teritoriul întregii ţări.

[5] Un cuvânt sau o propoziţie conţine un „înţeles viu" care revelează absolutul, în contrast cu „înţelesul mort", cel literal. Este la latitudinea elevului să facă diferenţa între cele două.

toată diferența. Vântul nu suflă, iar marea este calmă.[1] Poate fi (această) ofrandă a mea acceptată de tine?"[2]

*

Un călugăr a venit (la mănăstire) pentru a primi învățătura. Maestrul își ridică (marginea) robei sale și spuse (către vizitator): „Dacă poți spune ceva, te voi ține între colțurile robei mele; dacă nu poți spune nimic, vei fi prins în capcana blănii de diavol. Cum vei vorbi?" (Și pentru că acel călugăr nu răspundea) maestrul răspunse în locul acestuia: „Nu am putere."[3]

*

Într-o zi, maestrul bătu toba, spunând: „Tărâmul minunatei fericiri"[4] e doar o aiureală încurcată; Vimalakirti când pleacă spre capitala provinciei Hunan, își duce bolul (pentru a cerși și pentru a mânca) acolo terci și orez."[5]

---

[1] Esențialmente, nu există mișcare cauzată de bătaia vântului sau de agitația mării, marea fiind un simbol al naturii proprii.

[2] Acestea sunt ultimele cuvinte ale unei ode sacrificiale adresate unei zeități sau spiritului unui defunct, și aceste cuvinte semnifică: Cu umilință sper că vei accepta ofranda mea. Yun Men folosea aceste cuvinte pentru a se adresa Sinelui discipolilor săi, invitându-i astfel să accepte ofranda Dharmei sale. Adresarea maestrului și discipolii cărora li se cere să accepte sunt exact „Eu" sau Sinele meu și „Tu" sau Sinele tău, în afara cărora nu există nimic altceva, și este o direcționare spre minte, pentru a percepe natura proprie și pentru a dobândi iluminarea.

[3] Pentru a-i da învățătura călugărului, maestrul a ridicat poalele robei sale pentru a revela vizitatorului Sinele care ridică poalele, și Sinele care vede acest lucru. Dacă ar fi vorbit despre robă pentru a revela absolutul, el nu s-ar fi eliberat de iluzia robei, și atunci aceasta l-ar fi ținut în robie. Dacă după ce a văzut roba, el a fost incapabil să spună ceva despre absolut; asta înseamnă că el era robul discriminărilor sale și că va fi prizonierul oceanului mortalității. Ce ar fi trebuit el să facă pentru a revela Sinele? Călugărul nu a putut da un răspuns, astfel că maestrul l-a dat în locul lui: „Eu (călugărul) nu am forță în mintea mea, în suportarea suferințelor, să duc la bun sfârșit acest antrenament Ch'an, care îmi va permite să percep numenul în mijlocul aparențelor iluzorii."

[4] Domeniul lui Vimalakirti (vezi sutra *Vimalakirti Nirdesa*).

[5] Orice ar încerca cineva să zică despre „tărâmul minunatei fericiri", așa cum este menționat în sutra *Vimalakirti Nirdesa*, rezultatul nu va fi altceva decât un talmeș-balmeș, pentru că veritabilul său tărâm este absolut, atotcuprinzător și inexprimabil. *Dharmakāya* lui Vimalakirti este

*

În sala mare, maestrul spuse: „Fraţii mei, veniţi din alte locuri şi mergeţi să vizitaţi profesori învăţaţi, pentru a vă lămuri despre naştere şi moarte. Când mergeţi la ei în vizită, acei bătrâni maeştri ar trebui să fie îndeajuns de miloşi pentru a folosi cuvinte potrivite atunci când vă dau învăţătura. Există vreo frază pe care nu aţi înţeles-o? Dacă există, vă rog să mi-o aduceţi la cunoştinţă, pentru ca acest bătrân s-o poată discuta cu voi. Este ceva? Orice?" Şi pentru că un călugăr veni în faţă şi vru să pună o întrebare, maestrul spuse: „Sunt de zece ori zece mii de mile până la Paradisul Vestic." După ce spuse acestea, coborî de pe locul său.[1]

*

Maestrul a relatat o poveste (conform căreia): „Venerabilul, după ce s-a născut, a ridicat un deget pentru a arăta cerurile, şi a coborât cealaltă mână pentru a arăta pământul, a făcut şapte paşi înainte, s-a uitat către cele patru zări şi a spus: „Deasupra şi dedesubtul cerurilor, doar eu sin-

---

doar Sinele corpului transformării, ce duce bolul şi cere de mâncare în Hunan, înfăptuindu-şi în acest fel funcţiunea sa iluminatoare. Cel care îi percepe *Dharmakāya* în mijlocul fenomenelor, va realiza absolutul; iar orice altceva ar spune cineva, va fi o încâlceală care nu va revela nimic. Acţiunea de a bate toba a maestrului, şi aceea de a vorbi, revelează de asemenea funcţiunea a ceea ce nu se poate exprima.

[1] Conform *Sutrei lui Amitabha*, distanţa dintre pământ şi Paradisul Vestic al lui Buddha Amitabha este de 10 ori 10 000 de mile. Dar, după spusele celui de-al Şaselea Patriarh, tărâmul lui Buddha Amitabha este chiar lângă noi. (Vezi *Sutra Altarului Celui de-al Şaselea Patriarh*). Numărul 10 simbolizează cele zece rele, care sunt: uciderea, furtul, adulterul, minciuna, ipocrizia, limbajul injurios, vorbirea murdară, invidia, furia, vederile pervertite. Aceşti oameni sunt separaţi de Buddha Amitabha prin aceste zece rele. Dacă acestea sunt transformate în cele zece virtuţi, sau devin neutre prin purificarea minţii, *Tărâmul pur* va fi imediat lângă noi, pentru că Buddha este omniprezent. Pentru că acel călugăr căuta ceva în mintea sa, maestrul a spus: „Dacă nu poţi elimina sentimentele şi discernământul, va fi o mare distanţă între tine şi Buddha, sau iluminarea." Yun Men a coborât din jilţul său pentru a revela pe cel care îndeplineşte funcţiunea coborârii, sau pentru a ţinti direct la mintea prin care iluminarea poate fi realizată, deoarece a vorbi este în van.

gur sunt Venerabilul." Maestrul spuse atunci: „Dacă l-aş fi văzut atunci, l-aş fi ucis cu bastonul meu şi i-aş fi aruncat carnea la câini s-o mănânce, astfel ca pacea să domnească în această lume."[1]

*

Atunci când maestrul a fost invitat la un ospăţ la Wen Teh, Chu, oficialul curţii care se afla acolo, îl întrebă: „Este fructul lui Ling Shu copt?"[2] Maestrul îl întrebă la rândul său: „Când (lit.: în ce an) crezi că s-a născut Tao?"[3]

*

Un călugăr l-a întrebat pe maestru: „Care a fost scopul venirii din Vest?" Maestrul răspunse: „Muntele, râul şi marele pământ."[4] Călugărul întrebă: „Mai este şi ceva transcendental (în afară de asta)?" Maestrul răspunse: „Da." Călugărul întrebă: „Care este acest (lucru) transcendental?" Maestrul răspunse: „Bătrânul om al (clanului) Śakya a fost în Vest (India), iar Mañjuśri a locuit în Est."[5] Călugărul întrebă: „Ce este muntele Yun Men?"[6] Maestrul răspunse: „Piscul K'eng arată direcţia locului ascuns."[7] Călugărul în-

---

[1] Vezi nota 17 de la *Note suplimentare*.

[2] Ling Shu înseamnă „copacul spiritual". Întrebarea vrea să spună: „Este Ling Shu, sau maestrul, iluminat?"

[3] Natura proprie este eternă şi se află dincolo de conceptul de timp, la fel ca şi iluminarea, şi în ciuda iluziilor aparente care o ecranează, cel care reuşeşte să pună capăt pasiunilor sale va descoperi că Sinele său iluminat nu este supus nici creşterii şi nici descreşterii, pentru că el se găseşte permanent în starea de Aşa-itate. Punând această întrebare, maestrul a eliminat elementul timp.

[4] Muntele, râul şi marele pământ sunt create de mintea către care Bodhidharma a ţintit direct atunci când a venit în China (Est); acesta a fost adevăratul său scop.

[5] Buddha Śakyamuni în Vest şi Mañjusri în Est revelează capacitatea de extindere nelimitată a Dharmakāyei, pe care cineva poate s-o dobândească după realizarea Minţii (conform învăţăturii lui Bodhidharma).

[6] Muntele Yun Men a fost locul unde maestrul locuia. Întrebarea vrea să spună: „Care este nivelul atins de Venerabilul domn?"

[7] K'eng este Vestul, simbol al imobilităţii şi era locul ales pentru locul unde să se ascundă. Maestrul a vrut să spună că el atinsese nivelul imperturbabilităţii.

trebă: „Cine este cel care practică măreața cultivare a Sinelui?" Maestrul răspunse: „Deținătorul unei teci de lemn."[1]

*

În sala Ch'an, imediat ce maestrul auzi sunetul clopotului spuse: „Universul este atât de întins, de ce oare sunetul clopotului conține doar șapte note?"[2]

*

Un călugăr îl întrebă pe maestru: „Ce înseamnă (aceste cuvinte): Viața în care au fost acumulate (acțiunile) rele nu știe nimic despre (cele) bune, iar viața care a acumulat (acțiuni) bune nu știe nimic despre (cele) rele"?" Maestrul răspunse: „Lumânare."[3] Călugărul întrebă: „Care este fraza neobișnuită pe care Venerabilul maestru o folosește pentru a ilumina un discipol?" Maestrul răspunse: „Să împingi la plug dimineața și să greblezi acasă seara."[4]

*

Maestrul a citat spusele lui Hsueh Feng: „Toți Buddhașii din cele trei timpuri (trecut, prezent și viitor) învârt mă-

---

[1] În timpurile străvechi, teaca sabiei era făcută din lemn. Cel care are o teacă pentru sabia sa, este cel care folosește sabia înțelepciunii sale pentru a tăia toate iluziile.

[2] Sinele indivizibil este în mod fundamental fără limite, e la fel de întins ca universul. Dar, dacă este ecranată de iluzii, ființa umană se află la cheremul celor șapte emoții: plăcere, furie, tristețe, bucurie, iubire, ură și dorință, simbolizate prin cele șapte note ale gamei muzicale. Dacă mintea se eliberează de aceste condiționări, își va recupera întinderea ei nelimitată și va fi din nou atotcuprinzătoare. Aceste șapte note simbolizează și cele șapte conștiințe care împiedică cele opt conștiințe (*ālaya-vijnāna*) să se transmute în omniscienta *Înțelepciune a Măreței Oglinzi.*

[3] Cum am spus mai devreme, Yun Men era cunoscut pentru răspunsurile sale formate doar dintr-un cuvânt date discipolilor lui, la întrebările acestora. Natura proprie nu este nici bună, nici rea pentru că ea este absolută, binele și răul fiind un dualism care nu-și are locul în absolut. Lumânarea (sau flacăra lumânării) este de asemenea o iluzie și are aceeași natură impermanentă cu binele și răul.

[4] Acțiunea de a împinge plugul și de a grebla revelează funcțiunea Sinelui iluminat al maestrului care, de dimineața până seara, dă învățătura discipolilor săi, pentru ca aceștia să-și realizeze Mintea cu care să poată percepe Sinele și să dobândească iluminarea. Aceasta este o frază neobișnuită, o metodă de a-și elibera elevii.

reața roată a Legii deasupra unei grămezi de foc" și spuse: „Grămada de foc expune Dharma tuturor Buddhașilor din cele trei timpuri, care o ascultă așezați pe pământ."[1]

*

În sala de practică, maestrul a spus: „Dacă aș folosi cuvinte pentru a vă da învățătura, pentru ca în acest fel voi să puteți, auzindu-le, să înțelegeți (realitatea), ar trebui de fapt să arunc gunoi în capul vostru. Chiar dacă vă poate fi totul clar în legătură cu întregul pământ, atunci când vorbesc despre un fir de păr este aidoma cu a tăia o bucățică de carne dintr-o parte a corpului pentru a astupa cu ea o rană din altă parte a corpului.[2] Cu toate astea, trebuie să treceți prin acest stadiu (înainte de a avansa mai departe) și dacă nu sunteți siguri (de capacitățile voastre) ar trebui să nu vă mulțumiți cu o realizare goală și zadarnică. Ar trebui să faceți un pas înapoi[3] și să cântăriți calea de sub picioarele voastre, pentru a găsi rațiunea pentru care este astfel. În realitate, nu este nimic ce poate fi interpretat și înțeles, și pentru a vă îndoi și a presupune. Mai mult încă, aici predomină acea măreață funcțiune care, atunci când se îndeplinește nu are nevoie de nici o iotă din energia voastră și atunci (când este percepută) vă va califica pentru a sălășlui

---

[1] Hsueh Feng vorbește despre Buddhașii care sunt eliberați deja și care expun Dharma deasupra unei grămezi de foc în scopul eliberării ființelor vii, simbol al înțelepciunii care distruge iluziile și vederile pervertite. Yun Men vorbea despre natura de Buddha inerentă în fiecare dintre discipolii săi aflați în iluzie care, cu ajutorul acțiunii distructive a focului înțelepciunii lor, vor fi capabili să înțeleagă și să realizeze Dharma inerentă în ei. Hsueh Feng a fost învățătorul lui Yun Men și cuvintele sale sunt corecte. Cuvintele lui Yun Men merg însă mai departe în profunzime și vorbesc despre integrarea relativului, „oaspetele din gazdă", în scopul realizării absolutului, „gazda în gazdă". Așa cum se spune în text, dialectica de neegalat a maestrului era de înaltă clasă. Învățătura sa este foarte profundă.

[2] Este o expresie chinezească care semnifică o faptă prostească, o soluție care nu rezolvă adevărata problemă.

[3] Să vă opriți și să cântăriți următorul pas. Maestrul a vrut să zică că aceasta este doar o tehnică – ceva ca *hua t'ou* – ceva bun pentru antrenamentul spiritual, scopul ultim a ceva care este altceva, o realitate de neconceput.

printre Patriarhi şi Buddhaşi, şi de care în cele din urmă nu veţi fi diferiţi.[1] Din cauză că încrederea voastră nu este adânc înrădăcinată, şi din cauza karmei voastre rele, voi vă întindeţi „tentaculele" (pentru a simţi şi a apuca) şi pentru a cără bolurile şi bagajele în călătoriile voastre lungi prin multele locuri. De ce trebuie să vă umiliţi în acest fel? Vă lipseşte ceva?[2]

Oameni virtuoşi, cine nu face parte (din absolut)? Voi îl puteţi realiza prin voi înşivă, fără a fi nevoie să recurgeţi la nimic. Nu permiteţi fiinţei voastre să fie amăgită şi judecată de alţii. Există oameni care, atunci când văd un călugăr că-şi deschide gura să vorbească, pun cuvintele aceluia în gura lor proprie pentru a le rumega. Ei sunt precum muştele care se îndoapă cu bălegar. Apoi ei încep să formeze grupuri, de câte trei sau de câte cinci, pentru a discuta şi pentru a se supune cuvintelor. Fraţii mei, strămunii virtuoşi, care şi-au trăit vieţile iluminându-i pe ceilalţi, erau siliţi să folosească cuvinte şi fraze potrivite pentru a le arăta acelora calea. Dacă ştii că lucrul real a fost lăsat (intenţionat) la o parte[3], poţi face un mic efort (pentru a-l descoperi). Nu este aici ceva care este asociat cu Sinele tău propriu? Grăbeşte-te! Grăbeşte-te! Timpul nu aşteaptă pe nimeni, iar o expiraţie nu garantează că după ea va mai fi o altă inspiraţie. Mai este un alt lucru pentru care corpurile şi minţile voastre ar trebui să fie folosite fără rost?

Luaţi aminte la toate aceste lucruri şi aveţi mare grijă de voi."

---

[1] Maestrul îşi îndeamnă discipolii să nu se agaţe de cuvinte şi nume care nu pot exprima absolutul, ci doar le permit să se pregătească pentru avansarea mai departe de-a lungul Căii, pentru că, dacă mintea nu este pură nu va fi nici o speranţă de realizare. Într-adevăr, ceea ce funcţionează este perceptibil pretutindeni şi poate fi urmărit chiar până la sursa care a acţionat. Această realizare nu cere nici un fel de energie sau efort care să dividă Sinele în subiect şi obiect, un dualism care împiedică total această realizare. Învăţătura lui Yun Men este bună doar pentru elevii avansaţi şi este foarte dificil pentru începători s-o înţeleagă.

[2] Natura proprie este completă în sine şi nu cunoaşte nici creştere şi nici descreştere, oricare ar fi circumstanţele.

[3] Pentru ca tu să-l descoperi singur.

*

În sala de practică maestrul spuse: „Dacă (cineva) v-ar spune să localizați cerul și pământul pe genele voastre, voi nu veți îndrăzni să vă uitați la ele; puteți să vă pierdeți cumpătul și să (fiți tentați să) pălmuiți acea persoană peste față, dar ar fi mai bine dacă ați investiga această problemă mai îndeaproape, să vedeți dacă în realitate există „este" sau „nu este" și să găsiți rațiunea pentru care acele cuvinte au fost spuse de acea persoană, și asta până când veți înțelege limpede.[1] Dacă din întâmplare un adevărat adept al școlii noastre s-ar afla acolo, el nu va lăsa nici o piatră neîntoarsă până nu va realiza acele cuvinte. Un om care are abilități, atunci când ar auzi pe cineva vorbind despre un maestru care expune Dharma undeva, ar întoarce spatele de frică ca nu cumva (acele cuvinte stupide) să-i întineze urechile.[2] Dacă persoana nu este un om cu abilități, el ar putea, auzind genul acesta de cuvinte, să realizeze ceva, dar acel ceva va avea un înțeles precar. Nu ați citit despre faptul că Teh Shan văzând un călugăr intrând pe ușă a luat bastonul și l-a alungat afară, și că Mu Chou a spus, atunci când a văzut un călugăr intrând în camera sa: „Dacă te ataşezi de un *kung an* pe care l-ai realizat, am să te lovesc cu bastonul de treizeci de ori."

În ceea ce îi privește pe cei care sunt incompetenți, ei nu au nici un rost. În privința căutătorilor de zadarnice rea-

---

[1] Toate fenomenele din ceruri sau de pe pământ sunt iluzii ale minții atotcuprinzătoare. Dar în loc să luați realitatea așa cum este ea, voi vă complăceți în discriminare, iar dacă nu reușiți să realizați nimic după dorința voastră, voi deveniți nerăbdători și nervoși, și veți fi poate tentați să pălmuiți fața celui care a spus acele cuvinte, pentru că nu este în concordanță cu vederile voastre greșite. De ce nu examinați chestiunea mai îndeaproape, să vedeți dacă creatorul minții există sau nu, și de ce nu găsiți motivul pentru care acele cuvinte au fost spuse, și cum nu înțelegeți cu adevărat și clar ceea ce acea persoană a vrut să spună?

[2] Literal: Un om din linia noastră de transmisiune, auzind pe cineva care menționează faptul că un maestru „a apărut în lume" (adică pentru a elibera ființele vii) într-un anume loc, ar scuipa și ar spune: „Nu-mi murdări urechile." Yun Men a folosit foarte mult jargonul pentru a da învățătura discipolilor săi.

lizări, nu se poate spune decât că ei nu fac altceva decât „să înghită saliva altor oameni"[1] şi reuşesc să memoreze şi să acumuleze grămezi de curiozităţi şi lucruri vechi. În călătoriile lor, ei se prezintă pretutindeni şi îşi deschid gurile să se laude: „Pot să interpretez orice chestiune şi pot s-o „întorc" cum vreau în cinci sau zece feluri potrivite." Chiar dacă ar reuşi să facă aceste lucruri de dimineaţa până seara, timp de lungi eoni, ce vor visa ei şi cum vor da învăţătura de a se strădui elevilor lor? Unii elevi se supun acestor oameni şi le oferă hrană. Dacă învăţătura este dată în schimbul hranei, ce merită atunci? Mai târziu, atunci când vor fi aduşi în faţa zeului morţilor, va accepta acesta explicaţiile şi interpretările lor verbale?

Fraţii mei, dacă sunteţi cu adevărat treziţi, îi puteţi urma pe alţii pentru zilele care v-au mai rămas, dar dacă nu, atunci ar trebui să fiţi foarte atenţi să nu luaţi lucrurile prea uşor atunci când vedeţi că timpul vostru trece. Cei din vechime aveau o mulţime de „plante agăţătoare"[2] pe care le arătau elevilor lor, şi aşa cum Hsueh Feng spunea: „Tot acest măreţ pământ nu-i nimic altceva decât tu însuţi"[3], sau cum spunea Chia Shan: „Ar trebui să-l percepi pe acest bătrân călugăr în vârful unui fir de iarbă şi să-l recunoşti pe fiul cerului într-o piaţă aglomerată"[4], sau ce a spus Lo P'u: „Imediat ce apare praful (în aer)[5], întregul pământ se adună într-un fir de păr[6]; corpul leului nu este altul decât al tău."[1]

---

[1] Aceştia urmează orbeşte cuvintele altora, fără a le înţelege.

[2] O comparaţie tipic Ch'an. Atunci când un copac este tăiat, plantele agăţătoare nu mai au pe ce se sprijini. Maximele sunt numite „plante agăţătoare"; ele sunt lucruri inutile, dar care în mod indirect pot ajuta pe cineva să realizeze adevărul.

[3] Hsueh Feng vizează direct mintea care creează marele pământ, sau obiectul său.

[4] De asemenea Chia Shan vizează mintea care creează iarba şi piaţa zgomotoasă, adică fenomenele prin care cineva poate percepe Sinele lui Chia Shan sau pe fiul cerului, împăratul (adică Maestrul, Sinele propriu).

[5] O agitaţie în minte.

[6] Părul este simbolul ignorantului care se lasă cu uşurinţă ademenit, care e precum un fir de păr în bătaia vântului. Întreaga frază înseamnă

Examinați cuvintele lor cu atenție, iar și iar, și în cele din urmă, într-o bună zi, veți reuși să intrați pe Cale. Aceasta este o problemă care te privește numai pe tine, și în care nimeni nu te poate substitui. Datoria unui călugăr bătrân (iluminat) care apare în lume[2] este doar de a confirma și de a mărturisi (realizarea ta). Dacă ai realizat ceva, nimeni nu va mai fi capabil să te amăgească. Dacă nu ai realizat nimic, nu este potrivit nici măcar să te emoționezi.

Frații mei, dacă v-ați lăsat în urmă părinții și învățătorii pentru a face lungi călătorii, până ce sandalele de pai se vor toci, primul lucru pe care ar trebui să-l faceți este de a vă lăsa spiritul să apară. Dacă, mai înainte de a intra pe Cale, se întâmplă să întâlniți un om cu abilități, care este dispus să își asume tot felul de neplăceri încercând să vă ilumineze, ar trebui să-i urmați cu seriozitate învățătura, să vă lăsați deoparte bolul, să rupeți bastonul de călătorie și să stabiliți un termen limită, să zicem zece sau douăzeci de ani, pentru a dobândi înțelegerea completă. Dacă va fi așa, nu va trebui să vă mai faceți griji în privința realizării voastre; chiar de nu veți reuși să dobândiți perfecta înțelegere în timpul acestei vieți, în următoarea reincarnare vă veți renaște ca ființă umană și vă veți relua (sarcina).[3]

Nu reprezintă acest lucru o ușurare a muncii voastre? În acest mod nu veți da greș în determinarea voastră de

---

că atunci când mintea este agitată, o persoană ignorantă va vedea doar ceea ce ține de fenomene, neputând realiza absolutul.

[1] Leul este regele animalelor și îl simbolizează pe Buddha, în semn de respect pentru neînfricarea sa. Corpul întreg al leului este Dharmakaya, care este deținută de orice om. Această frază înseamnă că, imediat ce mintea se agită, în ea va pătrunde ignoranța și toate iluziile, inclusiv mărețul pământ, vor apărea; în realitate, corpul de Buddha (Dharmakaya) este inerent în fiecare om.

[2] Este un termen buddhist care semnifică un maestru care apare pentru a ilumina pe ceilalți după ce el însuși a dobândit iluminarea.

[3] Un practicant care se supune în mod serios antrenamentului și face progrese în cursul acestei vieți, va renaște în următoarea viață ca ființă umană, care va fi capabilă să reia practica și să realizeze trezirea completă. Atunci când mintea este focalizată puternic doar pe antrenamentul Ch'an, condițiile următoarei încarnări se vor contura în concordanță cu acest lucru, pentru că mintea este cea care creează împrejurările.

a vă ilumina, în decizia voastră de a vă părăsi părinţii şi învăţătorii (pentru un scop bun) şi în îndeplinirea promisiunii făcută protectorilor voştri din cele zece sectoare[1]. Trebuie să fiţi foarte atenţi (în legătură cu acest lucru). Nu faceţi călătorii fără scop, nu mergeţi o mie sau două de mile pentru a sta o iarnă aici, o vară acolo, nu zăboviţi timp îndelungat bucurându-vă de frumuseţile peisajului, nu primiţi daruri de mâncare, boluri şi haine pe nedrept. Ce păcat! Ce păcat! În schimbul primirii unui bob de orez, veţi pierde şase luni de pregătire.[2] Ce avantaje veţi dobândi din aceste călătorii? Cum veţi putea digera hrana oferită de protectorii voştri care au avut încredere în voi?

Trebuie să ştiţi că nimeni nu vă poate substitui (în cultivarea Sinelui). Timpul nu aşteaptă pe nimeni, iar atunci când veţi închide ochii (când veţi muri) veţi fi pregătiţi pentru ultimul moment? Veţi fi asemenea crabilor aruncaţi în apă fierbinte, şi în timp ce vă chinuiţi să vă smulgeţi din acele dificultăţi, o să mai aveţi răgaz pentru a vorbi prostii? Nu luaţi lucrurile uşor şi nu pierdeţi vremea. Dacă veţi pierde şansa prezentă, odată ce aţi pierdut forma umană a corpului vă va fi imposibil s-o recuperaţi timp de miriade de eoni.[3] Nu este deloc ceva neînsemnat, deci nu vă agăţaţi de tot ce vă apare în faţa ochilor. Chiar şi un om obişnuit spunea: „Cel care îl aude pe Tao dimineaţa, poate muri

---

[1] Scopul celor care donează hrană, haine şi bani este de a ajuta călugării să continue practica în scopul iluminării lor şi al salvării tuturor fiinţelor vii. Prin acceptarea acestor daruri, călugării contractează un fel de datorii, care vor fi plătite înapoi atunci când ei îşi vor atinge scopurile, altfel ei vor trebui să se achite într-un fel sau altul, în concordanţă cu legea cauzalităţii. De aceea, maeştri ca Lin Chi, Yun Men etc., vorbesc despre pedepsele date de zeul morţilor pentru datoriile celor care i-au înşelat pe protectori.

[2] Veţi pierde astfel mult mai mult spiritual decât puţinul câştig material dobândit.

[3] În conformitate cu spusele lui Buddha, fiinţele umane pot realiza adevărul mult mai uşor decât ceilalţi locuitori ai celor cinci tărâmuri ale existenţei, raţiunea fiind aceea că celelalte lumi ori se bucură prea mult de fericire, ori suportă prea multă suferinţă pentru a avea şansa de a practica Dharma. Este, oricum, prea dificil să renaşti ca fiinţă umană.

seara."[1] Cu atât mai mult pentru noi, cei care suntem călugări şi care ar trebui să realizăm ceea ce este cea mai mare preocupare a noastră. Străduiţi-vă şi aveţi mare grijă de voi."

*

(Odată) un călugăr l-a întrebat pe Ling Shu: „Care a fost scopul venirii din Vest?" Ling Shu a rămas tăcut şi a murit. Mai târziu, discipolii săi au ridicat o placă de piatră pentru a scrie pe ea povestea vieţii acestuia, adăugând şi incidentul care a precedat moartea sa. Ei l-au întrebat pe Yun Men : „Ce putem să scriem pe placă ca să menţionăm tăcerea lui?" Maestrul a răspuns: „Învăţător."[2]

*

În sala mare, maestrul a spus: „Dharma lui Buddha este foarte greu (de expus) şi asta din cauză că limba este prea scurtă."[3] După un timp, adăugă: „Lungă (acum)."[4]

*

Pe când călugării adunau lemne de foc, maestrul a luat de pe jos o bucată de lemn pe care o aruncă la pământ spunând: „Întreaga *Tripitaka* expune doar acest lucru."[5]

*

Un călugăr folosea (un coş gradat) pentru a măsura orezul pentru pregătirea mesei. Maestrul îl întrebă: „Câte

---

[1] Aceasta este o maximă a lui Confucius care spunea că Tao, sau Adevărul, este mai important decât viaţa, şi dacă cineva iluminat îl realizează dimineaţa, acesta va consimţi să moară seara, fără nici un regret.

[2] Ling Shu a fost învăţătorul care a revelat mintea tăcută, obiect al venirii lui Bodhidharma din Vest. Acesta este iarăşi „răspunsul într-un cuvânt" al lui Yun Men.

[3] Limba este prea scurtă pentru a putea expune Dharma, care este inexprimabilă.

[4] Tăcerea prelungită a maestrului revelează inexprimabila Dharmă a lui Buddha iar metoda sa de revelare a acesteia cu atâta uşurinţă nu a fost „scurtă" ci a fost cu adevărat „lungă", lung şi scurt aflându-se în dualitate.

[5] Mintea este imaterială şi inexprimabilă şi pentru a o revela este necesară folosirea unei bucăţi de lemn, care este creată de ea. Pentru a-i revela funcţiunea, maestrul a ridicat-o şi apoi a aruncat-o pe pământ, pentru a arăta reîntoarcerea funcţiunii la corpul nemişcat. Această revelaţie este singurul obiect al întregii *Tripitaka*.

pupile ale ochilor lui Bodhidharma se află în coşul cu orez?" Pentru că acel călugăr nu răspundea, maestrul zise în locul lui: „Nici măcar un număr infinit de coşuri nu pot măsura asta."[1]

*

În sala mare, maestrul a spus: „Fiecare dintre voi deţine o lumină proprie, dar când vă uitaţi la ea, aceasta devine întuneric. Ce este lumina voastră proprie?" (Şi pentru că nimeni nu răspundea), el spuse: „Bucătăria, magazia şi cele trei porţi." Apoi adăugă: „Este mai bine să nu fii preocupat de nimic decât să fii preocupat de bine."[2]

*

Maestrul spuse adunării călugărilor: „Un maestru din vechime a zis: „Medicamentele se folosesc pentru a vindeca boala. Şi pentru că (toate lucrurile de pe) măreţul pământ sunt medicamente, Sinele vostru ce este?" (Pentru că nimeni nu a răspuns), maestrul spuse: „Atunci când întâlneşti neînsemnatul, el devine valoros."[3]

*

Un călugăr îl întrebă pe maestru: „Ne va ilumina Venerabilul maestru?" Maestrul îşi împreună palmele, apoi

---

[1] Pupilele ochilor lui Bodhidharma simbolizează vederea sa corectă, care este ca spaţiul de extinsă, şi un coş nu o poate măsura niciodată.

[2] Fiecare om posedă lumina înţelepciunii care apare atunci când mintea este liniştită şi pură, dar de îndată ce omul o tulbură pentru a încerca să vadă lumina, aceasta va deveni obscuritate. Exact această minte-lumină vede bucătăria, magazia şi cele trei porţi ale mânăstirii. Este de aceea mai bine să nu ai nici o preocupare pentru nimic, decât să fii preocupat chiar şi de lumina înţelepciunii.

[3] Toate lucrurile de pe faţa marelui pământ sunt doar aparenţe create de minte, şi dacă obiectivul poate fi urmărit până la subiectivul care l-a creat, toate fenomenele nu vor fi altceva decât medicamente care pot vindeca iluzia, descoperind astfel Sinele fiecărui om. Atunci când întâlnim un obiect neînsemnat şi percepem că acesta este o creaţie a minţii, acest lucru ne conduce la realizarea Minţii, iar acest obiect neînsemnat va deveni astfel o valoroasă Dharmă, cea expusă de „obiectele neînsufleţite" (vezi povestea lui Tung Shan). În spusele de mai sus, accentul trebuie pus pe cuvântul „întâlni", care implică pe cel care întâlneşte un obiect neînsemnat care poate revela mintea.

ridică bastonul, spunând: „Primeşte acest baston." Călugărul îl luă şi-l rupse în două. Maestrul spuse: „Chiar cu această (acţiune a ta), meriţi treizeci de lovituri de baston."[1]

*

În sala de practică, maestrul a zis: „Atunci când o vorbă este spusă, e ca şi cum o mie de căruţe s-ar afla pe aceeaşi cărare, pe care se află (atâtea lucruri cât firele de) praf, dar cu toate astea, ea reprezintă totuşi învăţătura pentru transformare şi salvare. Dar ce are preţ pentru un călugăr adevărat? Dacă semnificaţia Buddhaşilor şi Patriarhilor poate fi discutată, atunci Calea lui Ts'ao Ch'i este într-adevăr o platitudine.[2] Dacă este cineva care poate spune ceva, îl rog să vină în faţă."

Un călugăr întrebă: „Care este vorbirea ce poate depăşi învăţătura lui Buddha şi a Patriarhilor?" Maestrul răspunse: „Prăjitură."[3] Călugărul întrebă: „Există vreo legătură între ele?" Maestrul răspunse: „Clar." Şi continuă: „Nici unul dintre voi nu ar trebui să pretindă că este un om cu o vedere interioară clară. Atunci când vorbesc de semnificaţia Patriarhilor, imediat voi mă întrebaţi despre vorbirea care depăşeşte Buddhaşii şi Patriarhii. Spuneţi-mi acum, ce sunt Buddhaşii şi Patriarhii? Spuneţi-mi ceva despre doctrina care depăşeşte pe Buddhaşi şi pe Patriarhi. Atunci când vă întreb despre lucrul care este dincolo de cele trei lumi, voi îndată vă agăţaţi de aceste trei lumi. Există acolo

---

[1] Maestrul şi-a unit palmele pentru a revela realitatea aceluia, iar când a ridicat bastonul a revelat funcţiunea sa. Călugărul a rupt bastonul în două în scopul de a elimina iluziile ce ţin de obiectul care, dacă este luat, va împiedica realizarea Sinelui. Oricum ar fi, tot ce a făcut călugărul reprezintă doar „oaspetele", de unde şi remarca maestrului de la finalul dialogului.

[2] Şcoala Învăţării foloseşte cuvinte pentru a da învăţătura despre absolut şi întotdeauna foloseşte aceeaşi metodă pentru a o exprima, prin intermediul numelor şi termenilor, numeroase precum firele de praf, dar cuvintele nu vor reuşi niciodată să reveleze ceea ce nu poate fi conceput în cuvinte. Calea lui Ts'ao Ch'i, sau *Dharma celui de-al Şaselea Patriarh*, adică Ch'an-ul, poate să reveleze mintea.

[3] O prăjitură este un obiect neînsufleţit care poate să expună Dharma şi să reveleze natura de Buddha (vezi secta Tung Shan).

lucruri ca văzul, auzul, a simți și a ști, care vă pot împiedica? Aveți vreun sunet, formă sau lucru (*dharma*) care să poată face o distincție clară între vederile corecte și vederile greșite? Sfinții din vechime erau nevoiți să se folosească de obiecte către care să arate, care erau reale în sine, dar (de fapt) nu puteau fi dobândite. Dacă v-aș spune că există acolo ceva, nu ar fi altceva decât forma care ascunde deja (realul). Dacă nu ați reușit să intrați acolo, ar trebui voi înșivă să căutați și să vă întrebați pe voi înșivă de ce – în afară de îmbrăcarea robei, luarea hranei, a sta pe scăunel și a urina –, apar atâtea gânduri false fără nici cel mai întemeiat motiv?

Există cei care iau lucrurile ușor și se întâlnesc pentru a studia maximele strămoșilor pe care apoi le memorează, și folosindu-se de discriminările lor, se laudă: „Eu acum înțeleg Dharma lui Buddha!" Ei vorbesc de „plante agățătoare" pentru a-și omorî timpul. Uneori ei nu se mulțumesc cu asta, și-și părăsesc părinții și învățătorii pentru a face lungi călătorii. De ce sunt ei nerăbdători să umble?"

După ce a spus aceste lucruri, maestrul și-a luat bastonul și a coborât de pe locul său.

*

În sala Ch'an, maestrul a spus: „Acesta este timpul virtuților superficiale, pentru că ne aflăm în ce-a de-a doua perioadă a unei copii a legii.[1] În prezent, călugării călătoresc fie spre Nord pentru a-l venera pe Manjusri, fie spre Sud în pelerinaj la locurile sfinte din regiunea Heng Yo; cum pot aceşti bhikşu să „digere" donațiile primite de la oameni?[2] Ce rușine! Ce rușine! Dacă îi întrebi ceva, ei își vor arăta ignoranța care va fi precum vopseaua neagră, pentru că ei doar își petrec timpul (fără nici un rost). Dacă dintre ei sunt doi sau trei care prin auzire și învățare reu-

---

[1] Cele trei perioade ale kalpei lui Buddha sunt: reală, formală și finală, sau: corectă, asemănătoare și încetare definitivă. Prima perioadă durează 500 de ani, cea de-a doua 1.000 de ani, iar cea de-a treia 3.000 de ani, atunci când Maitreya va apărea și va restaura toate lucrurile. Cea formală, sau copia se mai numește și perioada imagine.

[2] Cum pot ei accepta donațiile care nu li se cuvin?

şesc să memoreze unele maxime din vechime, ei vor rătăci mereu în căutarea unor lucruri asemănătoare pentru a primi confirmarea şi pecetluirea (aşa numitei) lor înţelegeri. Există bătrâni călugări nepăsători (care îi aprobă) creând astfel karma rea pentru ei înşişi. Mai târziu, atunci când veţi ajunge în faţa zeului morţilor, să nu daţi vina pe mine că nu v-am atenţionat acum. Dacă sunteţi începători şi fără experienţă, trebuie să vă menţineţi spiritul alert, dar nu va trebui niciodată să memoraţi cuvintele altora. Puţin adevăr este mai bun decât o grămadă de lucruri false, pentru că în cele din urmă, doar vă veţi fi amăgi pe voi înşivă."

*

În sala lui Buddha, după ce toţi călugării s-au adunat acolo, Maestrul a ridicat bastonul în faţa sa spunând: „Buddhaşii, la fel de numeroşi ca firele de nisip ale pământului şi universului, sunt toţi aici, străduindu-se să dobândească Dharma lui Buddha; cine (în această adunare) îi poate determina (să se oprească)? Dacă nimeni nu o poate face, lăsaţi-l pe bătrânul călugăr s-o facă". Un călugăr întrebă: „Şi bătrânul călugăr o s-o facă?" Maestrul răspunse: „Ce spirit de vulpe!"[1]

*

În Sala lui Buddha, maestrul îşi ridică bastonul de maestru şi spuse: „Fără de motiv, Bodhisattva Vasubandhu

---

[1] Particulele de praf reprezintă aparenţele iluzorii care provin din principiul fundamental şi ele revelează natura astfel-existentă a nelimitatei Dharmakaya. Praful este deci un agent prin intermediul căruia pot fi percepuţi Buddhaşii.

Pentru că „subiectul" şi „obiectul" sunt un tot indivizibil şi omniprezent, toţi Buddhaşii se aflau în sala în care Maestrul expunea Dharma. Şi pentru că toate obiectele neînsufleţite expun viguros Dharma (vezi povestea lui Tung Shan), rămâne la latitudinea călugărului să perceapă Buddhaşii aflaţi în sală. Dacă ei nu ar fi dat naştere sentimentelor şi pasiunilor şi ar fi rămas nepăsători faţă de iluziile care apar în faţa lor, cu siguranţă că ei i-ar fi perceput pe adevăraţii Buddhaşi aflaţi în ei înşişi, cei care se străduiau să dobândească Dharma lui Buddha. Din cauză că acel călugăr a dat naştere discriminărilor, atunci când l-a întrebat pe maestru dacă poate opri acea strădanie, el a realizat divizarea purei Dharmakaya în „subiect" şi „obiect", şi astfel a fost admonestat de maestru.

s-a transformat în acest baston". Apoi el descrise o linie (în aer) şi spuse: „Buddhaşii, numeroşi ca (firele de) praf, şi ca (particulele de) nisip se află în aceste „plante agăţătoare". (După ce spuse acestea) coborî de la locul său şi plecă.[1]

*

În Sala de practică, maestrul spuse: „În această adunare găsesc (doar) doi sau trei oameni ale căror capacităţi arată că ei sunt în stare să-şi realizeze (scopurile). Astfel, voi îmbrăcaţi roba (monastică) fără vreun ţel real. Ce avantaj aşteptaţi voi din acest lucru? Înţelegeţi (ce vreau să spun)? Acum o să vă spun ce ar trebui să faceţi.

Pe viitor, atunci când mergeţi în vizită în alte locuri, atunci când veţi întâlni un bătrân călugăr ridicându-şi degetul sau „apărătoarea de praf" spunând: „Asta este Ch'an, asta e Tao", va trebui să ridicaţi bastonul, să-i daţi o lovitură, să-i spargeţi capul şi apoi să plecaţi din locul acela, pentru că altfel veţi cădea în tărâmul demonilor din cer[2], unde vă veţi întâlni cu suita acestora şi-mi veţi distruge şcoala. Dacă nu înţelegeţi cu adevărat acest lucru, trebuie să examinaţi cu atenţie aceste „plante agăţătoare", maximele pe care aceştia le folosesc atunci când expun Dharma. De obicei eu vă spun că toţi Buddhaşii trecutului, prezentului şi viitorului, pe tărâmurile lor, unde ei sunt atât de mulţi ca

---

[1] Chiar şi cuvintele maestrului erau „plante agăţătoare" inutile, pentru că nu erau strâns conectate la ceea ce este inexprimabil. Nelimitata Dharmakaya a lui Vasubandhu Bodhisattva este omniprezentă şi este prezentă în orice lucru, inclusiv în acel baston, prin intermediul căruia ar fi putut să-i reveleze prezenţa. Linia desenată în aer, de asemenea „plantă agăţătoare" inutilă, conţine Dharmakaya tuturor Buddhaşilor şi le revelează prezenţa. Învăţătura lui Yun Men este îndreptată direct spre natura de Buddha inerentă în fiecare om, natură ce poate fi percepută doar atunci când fenomenul este văzut ca fiind nereal, aşa cum se spune în *Sutra Diamantului*. El şi-a încheiat învăţătura corespunzătoare acelui moment şi acelui loc coborând de pe locul său - revelându-şi astfel funcţiunea Sinelui, şi ieşind din sală – arătând astfel reîntoarcerea funcţiunii la repaosul corpului nemişcat. Astfel, într-un scurt paragraf, maestrul a dat o învăţătură completă.

[2] *Deva Māra*, unul dintre cei patru demoni (*māra*) care trăiesc în cel de-al şaselea cer şi care permanent împiedică răspândirea Dharmei lui Buddha şi pe adepţii acesteia.

firele de praf, cei douăzeci şi opt de Patriarhi indieni, şi cei şase Patriarhi chinezi se află toţi în vârful bastonului meu, pentru a răspândi Dharma, pentru a-şi îndeplini transformările lor supranaturale şi pentru a răspunde chemărilor (fiinţelor vii) din cele zece direcţii ale spaţiului.

Înţelegeţi (învăţătura mea)? Dacă nu, nu încercaţi acum să vânaţi vidul. Din contra, trebuie să examinaţi (aceste lucruri) îndeaproape şi să le vedeţi voi înşivă cu claritate. Chiar de aţi reuşit să atingeţi acest nivel, veţi fi încă incapabili să visaţi la acel călugăr ce poartă roba.[1] Doar după ce un călugăr a trecut printr-un sat aglomerat fără să vadă nici măcar un singur om[2], acel călugăr poate lua un baston şi trasa o linie (în aer) spunând (discipolilor săi): „Toţi Buddhaşii se află în această linie".[3]

Aveţi mare grijă de voi."

*

Într-o zi, maestrul a pus mâna în gura unui leu de lemn şi a început să strige: „M-a muşcat, ajutor, ajutor!"[4]

*

În sala Ch'an, maestrul spuse: „O persoană poate fi trezită la Tao atunci când aude un sunet şi poate realiza Mintea după ce vede o formă (adică prin intermediul apa-

---

[1] „Călugăr ce poartă roba" este o expresie Ch'an ce vrea să simbolizeze condiţia unui maestru iluminat, în acest caz, a lui Yun Men.

[2] Aceasta este o frază Ch'an care vrea să spună că acel călugăr a abandonat toate ataşamentele faţă de iluzii şi a perceput de fapt realul (aşa cum ne învaţă *Sutra Diamantului*).

[3] Cititorii pot observa că învăţătura lui Yun Men este foarte profundă şi absconsă, ea fiind neinteligibilă chiar şi pentru Buddhaşii aparţinând altor şcoli. Oricum ar fi, fiecare cuvânt al său este plin de înţeles şi este în acord cu învăţătura lui Buddha din *Sutra Diamantului* şi din *Transmisiunea Minţii* transmisă urmaşilor prin Patriarhi şi Maeştri. Ca şi alţi maeştri iluminaţi, Yun Men a evitat întotdeauna să folosească „nume specifice", utilizând în locul acestora expresii Ch'an, aşa cum se explică şi în aceste note de subsol.

[4] Aceasta este metoda lui Yun Men de a-i învăţa pe călugări să realizeze pe cel care strigă, pentru a integra aparentul cu realul, realizând astfel un tot indivizibil (toate iluziile fiind, prin natura lor, de fapt realitatea absolută).

renţelor)". Apoi el ridică mâna spunând: „Bodhisattva Avalokitesvara ia o monedă pentru a cumpăra o prăjitură". După ce spuse acestea, lăsă mâna în jos, spunând: „Doar o prăjitură."[1]

*

În sala Dharmei, maestrul a spus: „Cuprinzând cerul şi pământul, cuprinzând măreţul univers, misterioasa nestemată ce se află în interiorul corpului omenesc poartă o făclie pe care o duce spre sala lui Buddha şi deasupra căreia aşează cele trei porţi (ale mânăstirii). Ce gândiţi despre acest lucru?"[2] Pentru că nimeni nu a dat un răspuns, maestrul spuse în locul lor: „Urmărirea obiectelor schimbă traseul minţii."[3] El spuse mai departe: „Norii se mişcă, tunetul bubuie."[4]

---

[1] Pentru a-şi susţine spusele conform cărora un om se poate trezi la Tao auzind un sunet, şi-şi poate realiza Mintea văzând o formă, maestrul a ridicat mâna pentru a revela funcţiunea celui care a făcut acest lucru, sau natura proprie, care nu este diferită de Bodhisattva Avalokitesvara care a luat un bănuţ pentru a cumpăra o prăjitură, funcţiune care este şi a acelui Bodhisattva. Bodhisattva este imaterial şi invizibil, dar el nu este diferit de prăjitura care simbolizează forma, aşa cum ne învaţă *Sutra Inimii*, care spune că forma este identică cu vacuitatea. Deci sunet şi formă pot deveni folositoare pentru realizarea Minţii şi pentru perceperea naturii de Buddha.

[2] Nestemata misterioasă este simbolul preţiosului Sine aflat în fiecare om. Ea poartă o făclie, lumina înţelepciunii ce-i aparţine.

A merge către sala lui Buddha este o expresie Ch'an care înseamnă a întoarce lumina către interior pentru a lumina Sinele, cu scopul de a-l realiza.

Cele trei intrări, porţi ale mânăstirii reprezintă aspectele exterioare care, atunci când sunt aşezate deasupra făcliei, sau atunci când ecranează lumina înţelepciunii, pot da naştere la tot felul de sentimente şi discriminări. Deci, această iluminare poate fi dobândită doar prin natura noastră proprie, folosindu-ne de înţelepciune pentru a lumina întunericul ignoranţei, însă această lumină poate fi la rândul ei umbrită de aspectele exterioare, dacă există un ataşament faţă de acestea.

[3] Dacă mintea este îndreptată spre urmărirea aspectelor exterioare, ea îşi va schimba traiectoria şi ca urmare, nu va reuşi să realizeze adevărata realitate.

[4] Atunci când mintea este agitată, ea este precum norii mişcători şi ca bubuitul tunetului; ea va fi incapabilă să realizeze nemişcarea necesară perceperii naturii proprii. Maestrul a spus acest lucru pentru că

*

(În sala lui Buddha), maestrul a spus adunării călugărilor: „Nu am să vă întreb nimic despre ceea ce s-a întâmplat înainte de cea de-a cincisprezecea zi a lunii; spuneţi-mi într-o singură frază ce s-a întâmplat după aceea."[1] Şi cum nici un călugăr nu a răspuns, el zise în locul lor: „Orice zi este o zi bună."[2]

*

În sala de practică, maestrul a ridicat bastonul de maestru şi a spus: „Cei care nu practică spun că ‚este', practicanţii Celor Două Vehicule spun că ‚nu este', iar cei iluminaţi spun că (există doar) o iluzie. Bodhisattvaşii realizează faptul că natura însăşi este vacuitate. Un (adevărat) călugăr al şcolii noastre va numi băţ, băţul pe care îl vede, el doar va merge atunci când merge, şi doar va sta aşezat atunci când stă aşezat[3], şi asta fără a-şi tulbura (mintea).[4]

*

Un călugăr îl întrebă pe maestru: „Care este profundul înţeles al Dharmei lui Buddha?" Maestrul răspunse: „Când primăvara vine, firul de iarbă este automat verde."[5]

*

Maestrul îl întrebă pe un călugăr vizitator: „De unde vii?" Călugărul răspunse: „Din Coreea." Maestrul îl întrebă: „Cu ce ai traversat marea?" Călugărul răspunse: „Hoţul a fost învins cu greu."[6] Maestrul îl apucă de mână şi îi spuse:

---

discipolii săi au dat naştere discriminărilor prin agăţarea lor de înţelesul literal al vorbelor sale, neglijând scopul.

[1] Luna plină are loc în cea de-a cincisprezecea zi a lunii şi simbolizează iluminarea. Maestrul nu a întrebat despre perioada de dinainte de iluminare ci a vrut să ştie ce s-a întâmplat după aceea.

[2] Pentru că nu mai există nici un fel de problemă după iluminare.

[3] Fără a fi ataşat de ideea mersului sau a aşezatului.

[4] Această frază conţine toată învăţătura Mahayana.

[5] Învăţătura lui Buddha ne învaţă despre natura Dharmei, natura care se află la baza tuturor lucrurilor, ea fiind astfel-eternă, realul care este mereu Astfel, ca firul de iarbă care primăvara în mod automat este verde.

[6] Călugărul a crezut în mod greşit că maestrul făcea discriminări atunci când i-a pus acea întrebare, neştiind că Yun Men vroia doar să

„De ce te afli aici?"[1] Călugărul răspunse: „S-a întâmplat să fiu aici."[2] Maestrul spuse: „Lasă-l să plece de aici."[3] Călugărul nu putu răspunde.[4]

*

Un călugăr îl întrebă pe maestru: „Cum era Niu T'ou înainte de a-l vedea pe cel de-al Patrulea Patriarh?"[5] Maestrul răspunse: „Avalokitesvara se află în fiecare gospodărie."[6] Călugărul întrebă: „Cum a fost după ce l-a văzut pe cel de-al Patrulea Patriarh?" Maestrul răspunse: „Un greiere înghite un tigru în flăcări."[7] Călugărul întrebă: „Care este cântecul lui Yun Men?"[8] Maestrul răspunse: „Cea de-a douăzeci şi cincea zi a celei de-a douăsprezecea luni."[9] Că-

---

pună la încercare competenţa acelui călugăr vizitator. Hoţul este mintea agitată, care îi fură omului înţelepciunea.

[1] Dacă ai fi cu adevărat iluminat, corpul tău spiritual ar trebui să fie omniprezent şi nicidecum limitat de această sală.

[2] Călugărul a făcut o greşeală atunci când a spus că corpul său spiritual era limitat la perimetrul mânăstirii.

[3] Întrucât corpul spiritual nu poate fi obstrucţionat, de ce nu pleci de aici, pentru a fi pretutindeni?

[4] Pentru că se afla în iluzie.

[5] Niu T'ou a moştenit Dharma de la cel de-al Patrulea Patriarh şi a fost un mare maestru Ch'an.

[6] În vechea Chină, Avalokitesvara era foarte popular şi era venerat de fiecare casă întrucât se ştia că el avea compasiune pentru fiecare fiinţă aflată în suferinţă. Înainte de a realiza iluminarea, Niu T'ou era bine cunoscut în regiunea sa ca fiind un maestru virtuos, şi era de asemenea respectat. Însă nimănui nu i-a păsat de iluminarea realizată de Niu T'ou în calitate de Bodhisattva, şi de competenţa dobândită de Niu T'ou ca urmare a iluminării. Deci Niu T'ou s-a bucurat doar de o reputaţie neînsemnată, fără valoare.

[7] Niu T'ou şi-a realizat Sinele prin intermediul înţelepciunii sale simbolizată prin foc, cel care distruge toate iluziile. El era precum un greiere care înghite un tigru uriaş, pentru că Sinele este atotcuprinzător şi conţine toate lucrurile, inclusiv tigrul.

[8] Care este realitatea unică expusă de maestrul Wen Yen de pe muntele Yun Men?

[9] Această frază este lipsită de înţeles şi imposibil de explicat, aşa cum este şi Realitatea Unică, care nu poate fi exprimată în cuvinte. Această Realitate este exact reprezentată de cel care rosteşte acele vorbe, care şi el, la rândul său, este inexprimabil.

lugărul întrebă: „Cum este cel care cântă?" Maestrul răspunse: „Este liniştit şi destins." Călugărul întrebă: „Ce este bivolul de nămol mugind pe piscul înzăpezit?"[1] Maestrul răspunse: „Munţii şi râurile se duc."[2] Călugărul întrebă: „Ce este calul de lemn care nechează al lui Yun Men?"[3] Maestrul răspunse: „Cerul şi pământul întunecându-se."[4]

Călugărul întrebă: „Oare maestrul va aduce în discuţie tema învăţăturii transcendentale?" Maestrul răspunse: „Să priveşti spre Est şi Sud dimineaţa. Şi spre Vest şi Nord, seara."[5] Călugărul întrebă: „Ce se întâmplă atunci când aceste lucruri sunt înţelese?" Maestrul răspunse: „Casa din Est îşi aprinde lumina, iar casa din Vest este cufundată în întuneric."[6]

Călugărul întrebă: „Ce ar trebui să facă cineva pentru a nu irosi timpul celor douăsprezece ore ale zilei?" Maestrul răspunse: „De ce te agăţi când pui această întrebare?" Călugărul spuse: „Nu înţeleg; doreşte Venerabilul maestru să-mi explice?" Maestrul răspunse: „Adu-mi pensula şi cerneala." După ce călugărul aduse pensula şi cerneala, maestrul scrise:

Este greşit să întorci spatele la ceea ce ţi se arată.
În ce eon te vei trezi dacă tu discriminezi?[7]

---

[1] Când mintea e liberă de sentimente şi pasiuni, ea este aidoma unui bivol de nămol care, atunci când intră în apă, dispare, aşa cum dispare Sinele. În această condiţie a minţii Sinele va reapărea, iar mugetul reprezintă, în mod figurativ, semnul apariţiei Sinelui.

[2] Toate iluziile vor dispărea, munţii şi râurile simbolizând lumea fenomenelor.

[3] Înţelesul este acelaşi ca mai sus, cel referitor la bivolul de nămol.

[4] Cerul şi pământul simbolizează universul care se întunecă, adică dispare atunci când cineva atinge iluminarea.

[5] Mintea care priveşte în toate direcţiile este tema conducătoare a învăţăturii transcendentale a lui Yun Men.

[6] Din nou este vorba despre mintea care vede lumina în casa din Est şi întunericul din casa din Vest.

[7] Dacă întorci spatele realului care ţi se arată şi te agăţi de iluziile exterioare, te vei afla în greşeală. Dacă vei continua să discriminezi şi nu vei acorda atenţie învăţăturii mele despre Sine, nu te vei trezi niciodată, şi va fi nevoie de lungi eoni pentru a pătrunde aparenţele.

Călugărul întrebă: „Ce este Sinele meu?" Maestrul răspunse: „Cel care hoinăreşte şi admiră munţii şi râurile."[1] Călugărul întrebă: „Dar ce este Sinele Venerabilului maestru?" Maestrul răspunse: „Din fericire, diaconul nu se află aici."[2]

Călugărul întrebă: „Ce înseamnă când gura cuiva înghite totul?" Maestrul răspunse: „Mă aflu în stomacul tău."[3] Călugărul întrebă: „De ce se află Venerabilul Maestru în burta mea?" Maestrul spuse la rândul său: „Dă-mi înapoi cuvintele."[4]

Călugărul întrebă: „Ce este Tao?" Maestrul răspunse: „Mergi!"[5] Călugărul spuse: „Nu înţeleg." Maestrul răspunse: „Venerabilul prieten ar trebui să facă singur cercetarea pentru a-i fi limpede; de ce ar prefera el (o a treia) opinie?" Călugărul întrebă: „Cum să elimini naşterea şi moartea?" Maestrul îşi deschise pumnul gol şi spuse: „Dă-mi înapoi naşterea şi moartea mea."[6]

*

Un călugăr îl întrebă pe maestru: „(Se spune): Dacă părinţii cuiva nu îi dau voie, acesta nu trebuie să părăsească casa sa." (În acest caz), ce ar trebui acel cineva să facă pentru a-şi părăsi casa?" Maestrul răspunse: „Superficial."[7] Călu-

---

[1] Din nou se face referire directă la minte, pentru că ea hoinăreşte şi se ataşează de privelişti.

[2] Atunci când diaconul, sau cel care distribuie responsabilităţile într-o mănăstire nu este prezent, maestrul îl înlocuieşte, şi prin Sinele său acţionează, adică îşi îndeplineşte funcţiunea.

[3] Atunci când se dobândeşte Dharmakaya, ea cuprinde totul, inclusiv corpul fizic al maestrului.

[4] Dacă vrei să ştii de ce, va trebui să dai înapoi cuvintele mele celui care le-a pronunţat, pentru că Dharmakaya mea înghite şi forma mea corporală.

[5] Tao este Calea sau Cărarea, iar a merge înseamnă a păşi pe Cărare, sau a urma Calea pentru a dobândi iluminarea. A-l percepe pe cel care păşeşte pe Cale, este Tao.

[6] Arătarea pumnului gol semnifică îndeplinirea funcţiunii Sinelui, care este liber de naştere şi moarte. Cum să iei înapoi naşterea şi moartea de la acest Sine etern?

[7] Este superficial pentru că este poziţia „oaspetelui".

gărul spuse: „Nu înţeleg." Maestrul răspunse: „Adânc."[1] Călugărul întrebă: „Ce este Sinele meu?" Maestrul răspunse: „Cel căruia îi este teamă că-l cunosc."[2]

Călugărul întrebă: „Cum este când toate tendinţele dispar?" Maestrul răspunse: „Adu-mi sala lui Buddha şi voi discuta cu tine această problemă."[3] Călugărul întrebă: „Ce relaţie există între ei?" Maestrul răspunse: „Ce mai căutător al vacuităţii!"[4]

Călugărul întrebă: „Cum este când copacul se usucă şi toate frunzele cad?"[5] Maestrul răspunse: „Corpul este expus vântului de toamnă."[6]

Un călugăr întrebă: „Ce este Buddha?" Maestrul răspunse: „Un băţ pentru latrină."[7]

---

[1] Cel care a spus că nu înţelege este „gazda" şi deci este adânc.

[2] Acest răspuns este foarte clar şi arată spre cel care întreabă despre Sine şi căruia îi este teamă că maestrul îl va descoperi.

[3] Sala lui Buddha este Sinele, iar Buddha aflat în acea sală este natura de Buddha. Atunci când toate tendinţele sunt eliminate, Sinele va fi realizat. Deci, arată-mi Sinele tău şi-ţi voi răspunde la întrebare.

[4] Un învăţăcel nerăbdător care se agaţă de lucruri goale şi nefolositoare.

[5] Când mintea este dezgolită de sentimente şi discernământ.

[6] Înţelesul literal este: Atunci când vântul de toamnă suflă, ramurile se usucă iar frunzele cad, expunând astfel trunchiul copacului, însă maestrul a vrut să spună că natura proprie este expusă atunci când mintea este îngheţată şi dezgolită de toate pasiunile.

[7] Când călugărul a pus această întrebare, el şi-a divizat Sinele în „subiect", adică el însuşi, şi „obiect", adică iluzia de Buddha. Buddha, cel imaginat de mintea discriminatorie a călugărului era deja o iluzie impură, cauză a amăgirii sale. Pentru a face să dispară această iluzie impură care îi ecrana înţelepciunea, Yun Men l-a comparat pe Buddha cu un băţ pentru closet, cel mai murdar lucru imaginabil. Un băţ pentru closet era o bucată scurtă de bambus care se folosea atunci când încă hârtia de toaletă nu fusese încă inventată, sau nu era la îndemână. Această comparare a lui Buddha cu ceva mizerabil nu trebuie să fie generalizată, pentru că învăţătura lui Yun Men era dedicată şi specifică doar pentru anumit călugăr, aflat într-o anumită împrejurare, şi era folosită pentru a forţa trezirea călugărului la absolut, care este dincolo de pur şi impur. Această comparaţie poate crea un efect nedorit într-un alt caz. Din acest motiv maestrul îi îndeamnă pe discipolii săi să nu preţuiască „saliva" celor din vechime, adică să nu urmeze orbeşte cuvintele acestora.

Alt călugăr întrebă: „Cum stăpânesc toţi Buddhaşii viaţa publică?" Maestrul răspunse: „Păşind pe apă în muntele din Est."[1]

Călugărul întrebă: „Cum era când străbunii noştri stăteau aşezaţi cu faţa la perete?" Maestrul răspunse: „Să incantezi numele lui Buddha împreună cu ceilalţi, timp de o săptămână."[2]

Călugărul întrebă: „Care a fost scopul venirii din Vest?" Maestrul răspunse: „Pentru ca să vadă muntele în timpul zilei."[3]

*

Maestrul întrebă un călugăr: „Ce loc ai părăsit (pentru a veni aici)?" Călugărul răspunse: „Nan Yao." Maestrul zise: „Niciodată nu-i învăţ pe ceilalţi despre ‚plantele agăţătoare'; vino lângă mine." După ce călugărul s-a apropiat de maestru, acesta spuse: „Mergi!"[4]

*

Un călugăr l-a întrebat pe maestru: „Care este tradiţia Venerabilului maestru?"

---

[1] Buddhaşii desconsideră total contrariile atunci când îndeplinesc funcţiunea de salvare din cadrul teritoriului inexistent al iluziilor. Apa din vârful muntelui este o iluzie la fel ca şi mersul pe suprafaţa apei. Buddhaşii nu percep aparentul, ei pătrunzând pretutindeni, chiar şi în teritoriile realităţii şi iluziilor.

[2] Literal: A lua parte la o întrunire de 7 zile pentru a repeta numele lui Buddha. Scopul celor din vechime atunci când stăteau aşezaţi cu picioarele încrucişate, cu faţa la perete, era acela de a linişti mintea în scopul perceperii naturii lor proprii. Scopul unei întruniri în cadrul căreia se repetă numele lui Buddha, este de asemenea acela de a elimina toate gândurile şi de a se concentra pe percepţia naturii de Buddha, inerente în fiecare dintre noi.

[3] Scopul pentru care Bodhidharma a venit în China, a fost acela de a-i învăţa pe buddhiştii de acolo metoda de realizare a minţii care vede muntele în plină zi. La fel, şi Yun Men a ţintit direct spre minte.

[4] Pentru că „plantele agăţătoare" sunt lucruri fără folos, nefiind conectate la absolut, maestrul a spus că el nu le foloseşte niciodată - cu alte cuvinte, el nu dă niciodată o învăţătură care să nu fie conectată la Minte. Pentru că acel călugăr se agăţa de iluzia locului pe nume Nan Yao, maestrul l-a îndemnat să-l recunoască pe cel care se apropie de el şi căruia i s-a ordonat să plece, adică Sinele său. Aceasta a fost direcţionarea către mintea care îndeplineşte aceste acţiuni.

Maestrul răspunse: „Există un învățat care vine să ne spună (despre asta)."[1]

Călugărul întrebă: „Ce frază conține Dharmakaya?" Maestrul răspunse: „Ea se ascunde în Ursa Mare."[2]

Călugărul întrebă: „Care a fost scopul venirii din Vest?" Maestrul răspunse: „Ziua nu-i prea frumoasă (deoarece) continuă să plouă."[3] El adăugă: „Puterea (vine din) terciul de ovăz şi orez."[4]

*

Un călugăr întrebă: „Un maestru din vechime spune: ‚Nin T'ou poate vorbi deja în orice fel[5] dar încă nu cunoaşte tehnica transcendentală'. Ce este tehnica transcendentală?" Maestrul răspunse: „Muntele din Est şi piscul din Vest sunt (amândouă) albastre.[6]

*

Călugărul întrebă: „Ce este postura cu spatele drept pentru amintirea realității?" Maestrul răspunse: „Moneda căzută într-un râu trebuie (să fie recuperată) de acolo."[7]

*

În sala Ch'an, maestrul spuse: „Cum veți înțelege ceea ce conține şi include cerul şi pământul, forța motrice a ceea

---

[1] A veni şi a spune acele lucruri reprezintă funcțiunea minții, de unde tradiția maestrului este aceea de direcționare drept spre Minte.

[2] Fraza care cuprinde Dharmakaya este mintea care este omniprezentă şi care se află de asemenea şi în Ursa Mare.

[3] Scopul lui Bodhidharma a fost acela de a ținti direct spre mintea care ştia că, atât timp cât plouă, nu era vreme frumoasă.

[4] Bodhidharma a țintit de asemenea spre mintea din corpul omenesc, mintea a cărei forță este susținută de hrană, adică de terciul de ovăz pe care călugărul îl mănâncă dimineața şi de orezul pe care îl mănâncă la amiază.

[5] Literal: orizontal şi vertical. Nin T'ou s-a iluminat atunci când l-a întâlnit pe cel de-al Patrulea Patriarh.

[6] Tehnica transcendentală este aceea (de a da învățătura) despre universalitatea tuturor lucrurilor, precum şi aceea că mintea vede că muntele din Est şi piscul din Vest sunt amândouă albastre.

[7] Moneda simbolizează înțelepciunea interioară care este pierdută în râu, simbol al tărâmului iluziilor. Pentru a recupera această monedă, sau înțelepciunea, o persoană ar trebui să o perceapă dintre aspectele iluzorii ale lumii exterioare, pentru că ea nu poate fi găsită în altă parte.

ce este clipa, şi care nu este conectat la ceea ce este lumescul? Pentru că nimeni nu răspunse, el zise: „O săgeată străpungând cele trei porţi."[1]

*

Un călugăr îl întrebă pe maestru: „Ce este sabia lui Yun Men?" Maestrul răspunse: „Patriarh."[2]

Călugărul întrebă: „Ce se află în interiorul a ceea ce este tainic?" Maestrul răspunse: „O trecere."[3]

Călugărul întrebă: „Ce este sabia (atât de ascuţită) că poate tăia un fir de păr ce cade?" Maestrul răspunse: „Os."[4] El adăugă: „Coarne."[5]

*

Un călugăr întrebă: „Ce este ochiul corect al Dharmei?" Maestrul răspunse: „Universalitate." Călugărul întrebă: „Ce este potenţialitatea experimentată?"[6] Maestrul răspunse: „Ecou."[7]

Călugărul întrebă: „Ce este Calea Unică a lui Yun Men?"[8] Maestrul răspunse: „Intimitate."[9]

---

[1] Cele trei porţi, sau întrebări criptice ale sectei lui Yun Men sunt: 1) Ce conţine şi include universul? – *Bhūtatatathā*, sau *Astfel-itatea* absolută; 2) Ce opreşte fluxul (reîncarnărilor)? – Realizarea minţii universale, sau că totul este minte; 3) Care este condiţia valului care urmează alt val? – Naşterea şi moartea, existenţa fenomenelor exterioare.

Săgeata care străpunge cele trei porţi simbolizează înţelepciunea inerentă fiecărui om, înţelepciune care permite realizarea a ceea ce penetrează toate cele trei condiţii, stări.

[2] Şi sabia înţelepciunii şi Patriarhul ţintesc direct la Minte.

[3] O trecere care conduce la tărâmul realităţii.

[4] Sabia înţelepciunii goleşte mintea de orice pasiune astfel încât ea va deveni fără conştiinţă, ca un os.

[5] Tăierea, eliminarea tuturor iluziilor cu ajutorul sabiei înţelepciunii. Rezultatul va fi o carcasă putredă, golită de sentimente şi pasiuni.

[6] Literal: A ciocăni sau a bate. Este vorba despre potenţialitatea complet dezvoltată care poate absorbi adevărul.

[7] Un ecou al absolutului, ce se aude mai înainte ca acesta să se manifeste.

[8] Calea reprezintă Realitatea.

[9] Drumul sau Realitatea reprezintă natura proprie intrinsecă, cea mai intimă, orice altceva aflându-se în domeniul iluziilor.

Călugărul întrebă: „Când cineva îşi ucide tatăl şi mama, acela se poate căi de actul său şi poate jura să se îndrepte în faţa lui Buddha, însă când cineva îl ucide pe Buddha sau pe Patriarh, în faţa cui ar trebui el să se căiască şi să jure că se va îndrepta?" Maestrul răspunse: „Expus."[1]

Călugărul întrebă: „Cum este când cineva găureşte peretele pentru a obţine lumina?"[2] Maestrul răspunse: „Oportunitate."[3]

Călugăr întrebă: „Care dintre cele trei corpuri expune Dharma?" Maestrul răspunse: „Esenţa."[4]

Călugărul întrebă: „Un maestru din vechime a spus: ‚După iluminare toate piedicile karmice devin vid, (însă) înainte de iluminare toate datoriile karmice trebuiesc plătite'. A fost cel de-al Doilea Patriarh iluminat sau nu?"[5] Maestrul a răspuns: „Infailibilitate."[6]

*

Maestrul a spus (adunării călugărilor): „Cei care înţeleg Dharma lui Buddha sunt la fel de numeroşi precum firele de nisip dintr-un râu. (Încercaţi) să exprimaţi într-o

---

[1] În acest fel persoana aceea îşi va expune falsitatea în faţa naturii de Buddha.

[2] Care este condiţia celui care găureşte peretele ignoranţei pentru a permite luminii înţelepciunii să lumineze Sinele?

[3] O bună oportunitate de a realiza absolutul.

[4] Expunerea Dharmei este esenţială pentru cele trei corpuri contopite într-unul singur.

[5] După ce a transmis doctrina lui Bodhidharma celui de-al Treilea Patriarh, cel de-al Doilea Patriarh a spus că el însuşi are datorii karmice de plătit. Mai târziu el a fost în mod injust acuzat de un contemporan gelos, a fost arestat şi condamnat la moarte. Călugărul l-a întrebat pe Yun Men de ce fiind deja iluminat, cel de-al Doilea Patriarh nu a putut să se sustragă pedepsei capitale.

[6] O consecinţă a unei acţiuni karmice precedente este aceea de a fi născut de un corp fizic, care este oricum iluzoriu şi inexistent. Deşi pedeapsa afectează corpul iluzoriu, Sinele iluminat nu este afectat şi din această cauză cel de-al Doilea Patriarh a acceptat bucuros sentinţa, în ciuda nevinovăţiei sale (Vezi povestea celui de-al Doilea Patriarh). Însuşi Buddha a suferit de pe urma karmelor sale precedente. Vimalakirti a spus: „Sunt bolnav pentru că toate fiinţele suferă de boală." (Vezi *Vimalakirti Nirdesa*). Răspunsul lui Yun Men – Infailibilitate – înseamnă o pedeapsă corectă pentru acţiunile karmice din trecut din cadrul lumii iluzorii.

frază (înțelesul expresiei) ‚Vârfurile a o sută de fire de paie'. Cum nimeni nu dădea un răspuns, maestrul răspunse în locul lor: „Totul."[1]

*

Un călugăr a întrebat: „Ce învățătură a dat Buddha în cursul vieții sale?" Maestrul a răspuns: „Învățătura lui Unu."[2]

Un călugăr a întrebat: „Ce este acel lucru care nu-i nici potențialitate prezentă, nici fenomen prezent?"[3] Maestrul răspunse: „Răsturnarea Învățăturii lui Unu."[4]

Călugărul întrebă: „Care este caracterul transcendent al Dharmakayei?" Maestrul răspunse: „Nu este greu să vorbești despre caracterul ei transcendent, dar ce este Dharmakaya după părerea ta?" Călugărul răspunse: „Poate Venerabilul maestru s-o vadă el însuși?"[5] Maestrul întrebă: „Lăsând la o parte (problema) examinării ei, cum o să înțelegi tu Dharmakaya?" Călugărul răspunse: „Așa deci, așa deci." Maestrul spuse: „Asta este ceea ce ai învățat tu, eu acum te întreb: Mai știe Dharmakaya cum să mănânce orez?" Călugărul nu a putut răspunde.

*

Maestrul l-a întrebat pe Shun, diaconul mânăstirii: „Ce vroiau să zică cei din vechime atunci când ridicau sau lăsau în jos ‚apărătoarea de praf'? Shun a răspuns: „Că trebuie să percepem (Sinele) și înainte și după ce ‚apărătoarea de praf' a fost ridicată și lăsată în jos. Maestrul a spus: „Corect, corect!"[6]

---

[1] Totul este unul, iar unu este totul; toate mințile nu sunt altceva decât o singură minte, iar o minte – toate mințile. Cu alte cuvinte – unitatea esențială a tuturor lucrurilor.

[2] Învățătura lui Buddha despre Realitatea Unică.

[3] Ce este dincolo de potențialitate și de aspectele exterioare, adică „subiect" și „obiect".

[4] *Transmisiunea Minții* ce răstoarnă învățătura expedientă.

[5] Călugărul a vrut să spună că el nu ar putea descrie Dharmakaya, pentru că este inexprimabilă. El i-a cerut maestrului să perceapă lucrul pe care îl examina, adică însăși Dharmakaya.

[6] Ridicarea „apărătorii de praf" se face pentru a revela funcțiunea minții, iar lăsarea în jos arată reîntoarcerea la starea de repaus a corpului. Oricum, și ridicarea și lăsarea în jos arată doar „oaspetele", iar min-

Mai târziu, maestrul a relatat dialogul (de mai sus) unui călugăr şi l-a întrebat: „Am fost sau nu de acord cu diaconul?"[1] Pentru că acel călugăr nu a răspuns, maestrul a spus: „Eşti politicos."[2]

Maestrul a întrebat un călugăr: „De unde vii?" Călugărul a răspuns: „De la o stūpa, unde am fost să-mi arăt recunoştinţa şi respectul." Maestrul a spus: „Glumeşti." Călugărul a spus: „Vin într-adevăr de la o stūpa." Maestrul spuse: „Tu nici măcar nu respecţi cele cinci porunci."[3]

*

Maestrul obişnuia să citeze spusele lui Ma Tsu: „Toate cuvintele (şi discursurile) aparţin şcolii lui Nagarjuna, al cărei scop este „Acela". Apoi el a spus: „Vorbele sunt bune doar atunci când nimeni nu întreabă nimic."[4]

Un călugăr a întrebat: „Ce este şcoala lui Nagarjuna?" Maestrul răspunse: „În India există nouăzeci şi şase de clase de eretici, iar tu aparţii celei de mai jos."[5]

---

tea ar trebui să fie percepută înainte şi după ridicarea şi lăsarea în jos a „apărătorii de praf", pentru că ea este eternă şi nu îi este necesar un obiect pentru a se manifesta.

[1] Această frază pare foarte stângace, neglijentă, iar prin eliminarea celor două cuvinte „sau nu" care par superflue, ea devine : Am fost de acord cu diaconul? Oricum, maestrul a vrut să pună la încercare prin menţionarea atât a afirmativului (am fost) cât şi a negativului (nu am fost), adică un dualism, pentru a vedea reacţia acestuia.

[2] Pentru că Sinele este dincolo de afirmativ şi negativ, este dificil de spus dacă maestrul şi-a dat sau nu acordul diaconului. Maestrul a spus că acel călugăr era politicos din cauză că el nu a ofensat absolutul răspunzând cu da sau nu.

[3] Călugărul era ataşat de iluzia unei stūpa, iar maestrul a vrut să-l înveţe să perceapă mintea care nici nu vine şi nici nu pleacă, pentru că este omniprezentă. Pentru că acel călugăr a insistat, spunând că el chiar a venit de la stūpa iluzorie, maestrul a spus că acesta minte, încălcând deci cele cinci porunci sau precepte, unul dintre ele fiind: să nu minţi. Maestrul i-a dat învăţătura absolutului, în timp ce călugărul era agăţat de lumea fenomenelor.

[4] Nagarjuna a fost un comentator prolific al Mahayanei. Pentru că toate cuvintele pronunţate arată poziţia de „oaspete", vorbele nespuse arată poziţia de „gazdă", de unde şi remarca maestrului.

[5] Pentru că acel călugăr a dat naştere discriminărilor în momentul în care a auzit cuvintele maestrului.

*

Maestrul a întrebat un călugăr: „Ce loc ai părăsit (pentru a veni aici)?" Călugărul răspunse: „Hsi Ch'an." Maestrul întrebă: „Ce ai auzit la Hsi Ch'an?" Cum călugărul îşi deschise palmele, maestrul îl plesni. Călugărul zise: „Am spus ce am avut de spus." Drept răspuns, maestrul îi arătă palmele sale deschise, iar călugărul rămase tăcut. Maestrul îl mai lovi o dată.[1]

*

Maestrul a citat cele trei fraze ale lui Lin Chi şi l-a întrebat pe călugărul paznic al stupei: „Ce grad de înţelegere ai atins?" Pentru că acel călugăr nu a putut răspunde, maestrul a zis: „Întreabă-mă pe mine şi voi răspunde în locul tău."[2] După aceea, călugărul îl întrebă pe maestru aceeaşi întrebare, iar maestrul răspunse: „Un răspuns pregătit, nedat în pripă."[3] Călugărul întrebă: „Ce este un răspuns rapid (nedat în grabă)?" Maestrul răspunse: „Unul (singur) n-o poate face, iar doi nu pot să fie."[4]

*

Maestrul îl întrebă pe administratorul din acel an al mânăstirii[5]: „Unde ai fost?" Administratorul răspunse: „Am

---

[1] Atunci când călugărul şi-a arătat palmele deschise, gestul său a fost corect, însă maestrul l-a plesnit pentru a-i verifica capacitatea de înţelegere, care era posibil să nu fie autentică. Şi pentru că acel călugăr şi-a arătat incompetenţa atunci când nu a putut spune ceva după ce maestrul şi-a arătat propriile palme deschise, maestrul l-a mai lovit încă o dată pentru a-l trezi.

[2] Literal: Tu mă întrebi, iar eu voi răspunde pentru tine. „Tu" şi „eu" revelează mintea ta şi mintea mea, în afară de care nu mai există nimic altceva; este o ţintire directă spre minte.

[3] Discursul este funcţiunea Sinelui, iar graba denotă o minte tulburată. Când cineva nu se pripeşte atunci când vorbeşte, înseamnă că acea persoană are un perfect control asupra minţii sale. Atunci când mintea este liniştită, realizează înţelesul de gradul întâi (Vezi în acest sens *Secta lui Lin Chi*).

[4] Înţelepciunea absolută este dincolo de unitate şi diversitate.

[5] De regulă administratorul are responsabilitatea treburilor mânăstirii timp de un an de zile; în următorul an, aceste sarcini sunt preluate de un alt călugăr.

(fost la câmp) să tai iarba. Maestrul întrebă: „Câți Patriarhi ai tăiat?"[1] Călugărul răspunse: „Trei sute de mii."[2]

Maestrul întrebă: „Atunci când serveşti la trei mii (de oameni) dimineaţa şi la opt sute seara, mânerul polonicului de la casa din Est este lung, iar cel al casei din Vest este scurt; ce vei face (în cazul acesta)?"[3] Pentru că acel călugăr nu a putut da un răspuns, maestrul l-a lovit.

*

Un călugăr l-a întrebat pe maestru: „Când vara se va sfârşi iar toamna va începe, dacă cineva mă va întreba despre planurile mele de viitor, ce ar trebui eu să-i răspund?" [4] Maestrul răspunse: „Toată lumea ar trebui să facă un pas înapoi."[5] Călugărul zise: „Nu ştiu unde este greşeala mea."[6]

---

[1] Patriarh aici are înţelesul de „aparițiile iluzorii ale lumii fenomenale".

[2] Trei sute de *yojana* (*yojana* este o unitate de măsură folosită în vechea Indie, reprezentând o distanţă între 13 şi 16 m - n.tr) reprezintă oraşul iluzoriu, adică Nirvana din Hinayana, un popas temporar pe drumul către Nirvana finală, aşa cum este expus în *Sutra Lotusului*. *Yojana* este descris ca „marşul unei armate pe durata unei zile regale", ea nu este o distanţă fixă, variind în funcție de țară. Călugărul vroia să zică că el nu era ataşat nici măcar de Nirvana relativă. O altă interpretare este: cifra 3 simbolizează cele trei lumi ale existenţei. Prin urmare el a vrut să spună că el a eliminat toate fenomenele în scopul realizării absolutului.

[3] Numărul 3000 simbolizează cele 3000 de cosmosuri, adică totalitatea aspectelor exterioare, iar cifra 8 din 800 reprezintă cele opt conştiinţe, şi ambele trebuie să fie eliminate atunci când cineva vrea să atingă iluminarea. Mânerul polonicului simbolizează agăţarea de aspectele exterioare. Estul este emblema „gazdei" iar Vestul cea a „oaspetelui". Mânerul lung sau scurt reprezintă un dualism. Înţelesul întregii fraze este: Dacă nu eşti capabil să elimini concepţiile de „gazdă" şi „oaspete" vei fi ademenit să te agăţi de dualisme în ciuda eforturilor tale de a elimina cele 3000, adică fenomenele exterioare şi cele 800, adică conştiinţele interioare. Şi dacă e aşa, cum vei putea atunci realiza absolutul?

[4] Sfârşitul verii şi începutul toamnei simbolizează eliminarea graduală a sentimentelor.

[5] Pentru că acel călugăr a vorbit despre progresul viitor, maestrul l-a îndemnat să facă un pas înapoi pentru a regla şi controla mintea.

[6] Călugărul crezuse că întrebarea sa era corectă şi de aceea a întrebat unde a greşit.

Maestrul îi răspunse: Dă-mi înapoi banii pe care (ți i-am plătit) pentru mâncare, pentru perioada celor nouăzeci de zile."[1]

*

În timp ce expunea o sutră, un călugăr comentator a spus: „Înainte de sosirea la Yun Men era lună nouă, dar după sosirea lui luna a fost în creştere."[2] După ce a auzit cuvintele comentatorului, maestrul l-a chemat la el şi la întrebat: „Tu ai spus aceste lucruri?" Călugărul răspunse: „Da." Maestrul întrebă: „Atunci, ce înțelegi prin lună nouă?" Atunci călugărul îşi întoarse capul spre cer, uitându-se în sus, ca şi cum s-ar fi uitat la lună. Maestrul spuse: „Dacă-i aşa, atunci ai să orbeşti." Zece zile mai târziu, când veni iarăşi (la mănăstire) maestrul îi puse următoarea întrebare: „Ai înțeles (vorbele mele)?" Călugărul răspunse: „Nu." Maestrul spuse: „Atunci întreabă-mă."[3] Atunci călugărul întrebă: „Ce este luna nouă?" Maestrul răspunse: „Este atunci când creşte." Călugărul a rămas împietrit, şi după un timp, îşi pierdu vederea.[4]

*

În sala de practică, maestrul spuse: „Voi călugării nu ar trebui să gândiți eronat. Cerul este cer, pământul este pământ, muntele este munte, râul este râu, călugărul este călugăr, iar laicul este laic."[5] După un timp, el adăugă: „Adu-mi muntele neschimbător."[6]

---

[1] Cele nouăzeci de zile ale perioadei de retragere de vară în care călugărul n-a reuşit să realizeze mintea, şi deci hrana care i s-a dat gratuit, au fost zadarnice.

[2] Yun Men reprezintă condiția maestrului care a atins luna plină, adică iluminarea.

[3] „Tu" şi „Eu" – vezi nota precedentă.

[4] Mai mult ca sigur că maestrul dobândise puterea de a cunoaşte în avans evenimentele viitoare; astfel el a prezis orbirea ulterioară a călugărului, care nu avea nimic de-a face cu iluzia în care se afla. Oricum, el şi-a folosit puterea în scopul de a-l determina pe călugăr să aibă încredere în învățătura sa şi să o practice în beneficiul său propriu.

[5] Mintea care nu face diferențieri, care este neschimbătoare, pe care o are un „om nepăsător", fără griji sau preocupări.

[6] Arată-mi mintea ta imperturbabilă.

*

Un călugăr întrebă: „Cum este atunci când văd că muntele este munte şi că râul este râu?"

Maestrul îl întrebă la rândul său: „Din ce motiv cele trei porţi (ale mânăstirii) duc spre Sala lui Buddha trecând prin acest loc?"[1] Călugărul spuse: „Dacă este aşa, înseamnă că nu gândesc eronat."[2] Maestrul spuse: „Dă-mi înapoi cuvintele."[3]

*

În Sală, maestrul a spus: „Dacă nu sunteţi în stare să percepeţi (absolutul) trebuie să vă siliţi să găsiţi o intrare în el. Buddhaşii, numeroşi precum firele de praf (stau aşezaţi) pe limbile voastre, Sfânta învăţătura a *Tripitakăi* se află sub călcâiele voastre."[4] Este mult mai bine să dobândiţi propria voastră trezire. Dacă unul dintre voi a dobândit-o, veniţi în faţă şi vorbiţi despre ea, în prezenţa întregii adunări.

*

Maestrul a spus călugărilor: „Toate lumile din cele zece direcţii ale spaţiului, la fel şi (acest) univers şi marele pământ (sunt aici)" – şi desenă în aer o linie cu bastonul său. Apoi continuă: „Ce bătaie de cap reprezintă cele Trei Vehicule, învăţătura celor Douăsprezece Diviziuni ale Canonului şi venirea lui Bodhidharma din Vest! Nu este recomandabil

---

[1] Cele trei porţi ale mânăstirii reprezintă aspectele exterioare, iar Sala lui Buddha este tărâmul Sinelui. Atunci când mintea se agaţă de obiecte, acestea merg spre natura proprie (Sinele) şi o ecranează. Maestrul l-a admonestat pe călugăr pentru întrebarea legată de munte şi râu, pentru că aceasta dovedeşte că acel călugăr face încă discriminări, adică este ataşat de cele trei porţi care duc spre Sinele său şi îl ecranează. „A trece pe aici" înseamnă a urma cursul gândurilor.

[2] Călugărul nu l-a înţeles pe maestru şi a crezut că are dreptate.

[3] Dacă nu înţelegi cuvintele mele, dă-mi-le înapoi. Acum maestrul vizează direct pe cel căruia i s-a cerut să dea înapoi cuvintele, cu alte cuvinte, Sinele călugărului.

[4] Discursul vostru îl revelează pe cel care foloseşte limba pentru a vorbi şi este unul cu toţi Buddhaşii. Atunci când mergeţi, călcâiele voastre revelează funcţiunea lui Buddha, a cărui învăţătură este conţinută în *Tripitaka*.

să-l laşi să treacă, dar dacă nu i se va permite trecerea, va fi oare necesar un strigăt?"[1]

*

Maestrul spuse adunării călugărilor: „Adevărata vacuitate nu distruge ceea ce există (pentru că ea) este identică cu forma." Apoi un călugăr îl întrebă: „Ce este adevărata vacuitate?" Maestrul îl întrebă la rândul său: „Auzi sunetul clopotului?" Călugărul răspunse: „Este sunetul unui clopot." Maestrul spuse: „Va trebui să aştepţi până la anul măgarului pentru ca să poţi visa măcar la (adevărata vacuitate).[2]

*

În sala lui Buddha, maestrul a spus: „La nivelul zero, cel care ucide atâţia oameni câţi spini sunt într-un rug de mure, este un om cu abilităţi."[3] Un călugăr veni în faţă şi spuse: „Dacă e aşa, Venerabilul abate care se află aici, în

---

[1] Dacă atunci când cauţi absoluta realitate te agăţi de cele trei Vehicule, de învăţătura *Tripitaka* şi de venirea Patriarhului din Vest, toate acestea vor deveni o bătaie de cap fără rost, pe care nu ar trebui să o accepţi, pentru că îţi va accentua iluzia. Dacă o vei accepta, atunci va fi nevoie de un strigăt, care, prin funcţiunea sa, va revela Sinele.

[2] Natura formei este adevărul, adevărata vacuitate, cu alte cuvinte, este principiul primar, fundamental, din care totul apare. Acestea sunt explicate în *Vorbire Directă despre Sutra Inimii* unde se spune că „vidul este identic cu forma, recepţia, concepţia, gândirea şi conştiinţa".

În momentul în care a fost pusă întrebarea, întâmplător s-a auzit sunetul clopotului, iar maestrul a profitat de această oportunitate pentru a-l întreba pe călugăr dacă şi acesta îl aude, vizând direct spre cel care de fapt aude. Acel călugăr făcea discriminări şi de aceea răspunsul său se referea la urechi şi nu la Sinele care aude. Maestrul a spus că dacă acel călugăr încearcă să perceapă Sinele absolut cu ajutorul minţii discriminatorii, nu va reuşi niciodată, pentru că acesta separase deja Sinele său indivizibil în „subiect" şi „obiect", un dualism care nu are o natură proprie a sa.

[3] Aici, „oameni" reprezintă fiinţele umane iluzorii care ar trebui să fie dezgoliţi de toate sentimentele şi pasiunile, până când vor reuşi să devină ca nişte „buşteni uscaţi", „cai de lemn" , „fete de piatră" „boluri pentru ars esenţe parfumate", etc., şi apoi „reînviaţi" pentru trezirea către adevăr. Omul cu abilităţi este maestrul iluminat care e capabil să dea învăţătura şi să-şi lumineze discipolii.

această sală, are această abilitate?" Maestrul răspunse: „Ce persoană indiscretă!"

*

Călugărul vârstnic T'ao, ridică drapelul pe care (îl luase) din mâna unei statui a lui Buddha, şi-l întrebă pe maestru: „Ce este asta?" Maestrul răspunse: „Eşti nepoliticos." T'ao întrebă: „Ce vrei să spui prin ‚nepoliticos'?" Maestrul răspunse: „Nu poţi fi nici măcar sluga ereticilor."[1]

*

Un călugăr îl întrebă pe maestru: „Este adevărat că Dharma lui Buddha este asemenea lunii reflectate în apa unui lac?"[2] Maestrul răspunse: „Nu poţi ajunge la valul pur mergând pe drum."[3] Călugărul întrebă: „Tu cum ai ajuns la ea?" Maestrul întrebă la rândul său: „De unde vine această a doua întrebare?"[4] Călugărul întrebă: „Aşadar, cum este?"[5] Maestrul răspunse: „Complicaţiile blochează cărarea muntelui."[6]

*

În Sala Ch'an, maestrul îşi ridică bastonul de maestru şi spuse: „Bastonul s-a transformat într-un dragon ce înghite cerul şi pământul. Unde sunt munţii, râurile şi marele pământ?"[7] Maestrul compuse următoarea gătha:

---

[1] Bătrânul călugăr a gândit că poate să fie nerespectuos faţă de drapele, statui şi alte articole sacre ale templului, din cauză că maestrul a dat învăţătura Dharmei absolute care elimină toate aparenţele (fenomenele). El nu a realizat că se afla încă în iluzie şi nu trebuia să dea naştere sentimentelor de plăcere şi neplăcere, cauză a ignoranţei sale. De unde şi admonestarea maestrului.

[2] Este Dharma lui Buddha intangibilă?

[3] Nu există drum către Dharma pură care se află în fiecare om.

[4] Maestrul ţinteşte direct la Mintea pură, de unde de fapt se iveşte cea de-a doua întrebare.

[5] Călugărul cere o descriere a Minţii pure.

[6] Dacă în loc să pui capăt tuturor gândurilor pentru a reuşi să realizezi mintea pură, tu dai naştere unor discriminări succesive, acestea îţi vor bloca drumul.

[7] Maestrul a ridicat bastonul şi a vorbit în scopul de a revela funcţiune îndeplinită de Sinele său real. Bastonul reprezintă obiectul neînsufleţit care expune cu vigoare Dharma (Vezi *Secta Ts'ao Tung*). Cel care va

Cuvinte pline de-nțeles, revelând nimic
Îşi ating (scopul) chiar mai-nainte de a fi rostite.
Şi dacă murmurându-le,
tu vei păşi în față
Îți vei trăda trista perplexitate.[1]

*

Maestrul se adresă adunării călugărilor: „Atunci când măreața funcțiune[2] este pusă în practică, ea nu urmează o regulă prestabilită."[3] Un călugăr întrebă: „Ce se înțelege prin ‚măreața funcțiune care lucrează'?" Maestrul îşi ridică bastonul şi strigă cu putere: „Bătrânul om Sākya a venit."[4]

*

În sala de practică, maestrul a spus: „Vreți să-i cunoaşteți pe Patriarhi?" Şi îşi ridică bastonul spunând: „Patriarhii saltă pe capetele voastre, iar pupilele ochilor lor se află

---

realiza Dharma expusă de baston, va percepe non-existența cerului şi a pământului, adică a tuturor aspectelor exterioare. Deci, munții, râurile şi marele pământ sunt doar iluzii care nu au nici un fel de realitate.

[1] Un maestru iluminat ţinteşte mereu direct spre Minte în scopul de a-şi educa discipolii. Deşi cuvintele sale sunt pline de înțeles, ele par de neînțeles şi irelevante pentru călugăr. Chiar înainte de a fi pronunțate, aceste cuvinte îşi arată scopul învățăturilor cuprinse în ele. Dacă vă grăbiți să interpretați literal înțelesul lor şi veți neglija adevărata lor semnificație, veți fi trădați şi amăgiți, şi incapabili să cunoaşteți.

[2] Măreața funcțiune, sau *Ta yung* în chineză, este cea mai puternică funcțiune îndeplinită atunci când se reuşeşte iluminarea unei persoane a cărei potențialitate, numită *Ta chi* în chineză, este pe deplin dezvoltată. Tehnica folosită de Maestrul Ma Tsu era următoarea: el apuca cu putere nasul unui călugăr, i-l răsucea, pentru a scoate în evidență pe cel care simte durerea de fapt. La fel şi Huang Po îşi îndeplinea funcțiunea atunci când l-a lovit şi l-a dat afară pe Lin Chi, care intrase în cameră pentru a pune întrebarea despre Dharma lui Buddha. Lin Chi a revelat măreața sa potențialitate şi de asemenea măreața funcțiune, pălmuindu-l pe Huang Po.

[3] Un maestrul iluminat ştie cum să manevreze potențialitățile în mod individual, cu spontaneitate, fără a folosi nişte metode fixe.

[4] Marea majoritate a maeştrilor Ch'an îl numesc pe Buddha Sākyamuni „Bătrânul Sākya". Cel care a strigat puternic a îndeplinit măreața funcțiune, iar dacă acest lucru ar fi fost înțeles, Sākyamuni Buddha, care este omniprezent, ar fi putut fi perceput pe loc.

sub călcâiele voastre."[1] El adăugă: „Aceasta înseamnă să aduci sacrificii spiritelor şi fantomelor, dar în pofida acestui fapt, ele nu vor fi niciodată satisfăcute."[2]

*

Maestrul a spus adunării călugărilor: „Cineva s-a trezit pentru că a auzit nişte cuvinte; altul s-a trezit atunci când a fost chemat pe nume; iar altcineva pleacă atunci când primeşte o îndrumare verbală. Ce credeţi voi despre omul care a plecat?"[3] Apoi spuse: „(Însă) şi el merită treizeci de lovituri de baston."[4]

*

În sala lui Buddha, maestrul a spus: „Când lumina nu este atotpătrunzătoare, există două feluri de boli. Prima este atunci când pretutindeni apare o lipsă a clarităţii, dar care dă posibilitatea perceperii prezenţei a „ceva". Cealaltă este când, deşi lumina pătrunde vidul tuturor lucrurilor, mai există încă o aparenţă, şi acest lucru se întâmplă din cauză că lumina nu este în totalitate atotcuprinzătoare.

---

[1] Patriarhii, care de asemenea sunt omniprezenţi, se află pe capul fiecărui om; acesta este corpul. Pupilele ochilor lor reprezintă înţelepciunea luminoasă, care îndeplineşte aceeaşi funcţiune ca aceea de a ridica şi de a lăsa în jos călcâiele atunci când păşiţi. Aceasta este funcţiunea. Dacă realizaţi corpul şi funcţiunea, veţi atinge absoluta realitate.

[2] Transmit Dharma minţilor aflate în iluzie, care nu o înţeleg şi care mereu caută altceva, de unde şi incapacitatea acestora de a realiza adevărul.

[3] Prima persoană şi-a realizat Sinele după ce i s-a spus despre existenţa acestuia; cel de-al doilea om şi-a realizat Sinele care răspunde „Da" la chemarea maestrului său; a treia persoană îl realizează doar auzind o simplă menţionare despre existenţa Sinelui său. Atunci el îl realizează şi pleacă, pentru a îndeplini funcţiunea de a „pleca şi a reveni" la starea de repaus a nemişcării corpului. Deci, a treia persoană este cea mai înţeleaptă.

[4] În ciuda potenţialităţii sale viguroase, cel de-al treilea om merită treizeci de lovituri de baston pentru că realizarea sa este incompletă. El ştie cum să „plece", însă nu ştie cum să „vină înapoi", şi deşi el înţelege „oaspetele" şi „gazda", separat, el încă nu reuşeşte să realizeze „gazda în gazdă". El nu a reuşit încă să realizeze iluminarea completă, cea a Omului Tao numit Chih I, care poate pleca şi veni după dorinţă şi care a realizat nivelul de „gazdă în gazdă" (Vezi *Secta Ts'ao Tung*).

Dharmakaya prezintă de asemenea două tipuri de boli. Prima este că, deşi se dobândeşte Dharmakaya, persoana nu poate să se debaraseze de conceptul de realitate a lucrurilor (*dharma*) continuând să menţină ideea unui ego. Această persoană se opreşte chiar la graniţa Dharmakayei. Cealaltă boală este că, chiar şi după ce persoana a pătruns Dharmakaya acesta se mai agaţă de ea şi încă mai tânjeşte după o viaţă viitoare."[1]

*

Maestrul întrebă un călugăr: „Nu a spus învăţatul Chang Chueh că: ‚Lumina liniştită străbate atât de multe lumi precum firele de nisip ale râului'?" Călugărul răspunse: „Ba da." Maestrul spuse: „Aceasta înseamnă căderea în cuvinte."[2]

Călugărul îl întrebă pe maestru: „Ce este Dharmakaya?" Maestrul răspunse: „Cele şase non-percepţii."[3]

Călugărul întrebă: „Mai există vreo eroare atunci când nu mai apare nici un gând?" Maestrul răspunse: „Muntele Sumeru."[4]

Călugărul întrebă: „Ce este pura şi clara Dharmakaya?" Maestrul răspunse: „Flori pe o barieră."[5]

---

[1] Lumina aici reprezintă lumina înţelepciunii care continuă să fie întunecată de iluzii. Atunci când lumina nu este atotpătrunzătoare, apar două tipuri de maladii: 1) un mediu opac în care se percepe ceva, 2) în ciuda luminii care pare atotpătrunzătoare, mai există o umbră a „ceva". Dharmakaya are de asemenea două feluri de maladii: 1) cineva o dobândeşte dar se agaţă de ea ca de un „lucru" (dharma) şi drept rezultat ego-ul se va agăţa de ea şi ca urmare, acea persoană se va opri chiar la „marginea" Dharmakayei; 2) chiar dacă o persoană a penetrat Dharmakaya, această persoană se gândeşte la lucrurile care vor urma să vină.

[2] Căderea de la o condiţie înaltă la una inferioară, în acest caz, încâlcirea în cuvinte, complicaţiile care apar în urma lor.

[3] Neperceperea celor şase obiecte ale simţurilor, care este o caracteristică a Dharmakayei.

[4] Atunci când nici un gând nu mai apare în minte înseamnă imperturbabilitate, condiţie a neschimbătorului Munte Sumeru, simbol al naturii proprii, Sinele.

[5] Florile simbolizează meritele şi fericirea care împodobesc Dharmakaya.

Călugărul întrebă: „Ce este atunci când cineva continuă astfel?" Maestrul răspunse: „Un leu cu o coamă lungă, aurie."[1]

Un călugăr întrebă: „Ce înseamnă *samadhi* aidoma prafului?"[2] Maestrul răspunse: „Orez într-un bol şi apă într-o găleată."[3]

Călugărul întrebă: „Ce înseamnă atunci când un singur cuvânt (poate) spune toate (lucrurile)?" Maestrul răspunse: „Spart."[4]

Călugărul întrebă: „Care e profundul înţeles al Dharmei lui Buddha?" Maestrul răspunse: „Faţa se roteşte către Sud pentru a zări Ursa Mare."[5]

Călugărul întrebă: „Cum este atunci când totalitatea înţelepciunii este neobstrucţionată?"[6] Maestrul răspunse: „Pământul este măturat şi stropit cu apă atunci când Primul ministru soseşte."[7]

*

Atunci când maestrul l-a vizitat pe T'ien T'ung, acesta din urmă l-a întrebat: „Poţi fi cu adevărat sigur?" Maestrul întrebă la rândul său: „Ce vrea să spună cu asta Venerabilul domn?" T'ien T'ung răspunse: „Dacă nu înţelegi, vei fi

---

[1] Leul este simbolul lipsei de teamă a lui Buddha. Cel ce este capabil să menţină această stare, indiferent de ceea ce i s-ar putea întâmpla, înseamnă că este un om lipsit de frică.

[2] *Samadhi*-ul în care dacă intri, intri în toate *Samadhi*-urile.

[3] Orezul, apa, particulele de praf şi toate celelalte obiecte neînsufleţite revelează Dharmakaya în *Samadhi*-ul ei etern.

[4] Aparentul este spart pentru a expune realul. Un cuvânt este ceea ce revelează Sinele.

[5] Ursa Mare se află spre Nord, iar dacă un om aflat în iluzie se întoarce către Sud, nu o va vedea. Oricum, scopul lui Bodhidharma este cel de a ţinti direct spre mintea care nu are nici direcţie, nici locaţie şi care poate vedea totul, inclusiv Ursa Mare care se află spre Nord, pentru că ea este omniprezentă şi nu se bazează pe ochii lumeşti pentru a vedea lucrurile.

[6] Înţelepciunea lui Buddha, sau perfecta înţelepciune, cu alte cuvinte omniscienţa.

[7] Pământul este măturat şi stropit cu apă pentru a-l ţine curat, fără praf, adică fără iluzii, pentru a-l primi pe Primul ministru, care simbolizează Sinele.

implicat în tot ceea ce se află în faţa ta." Maestrul zise: „Dacă înţelegi, vei fi implicat în tot ceea ce se află în faţa ta."[1]

*

Maestrul l-a vizitat pe Ts'ao Shan şi l-a auzit pe acesta din urmă spunându-le discipolilor săi: „În alte locuri, maeştrii folosesc metode (rigide) pentru a da învăţătura celorlalţi; de ce nu dau aceştia indicaţii clare pentru a elimina nesiguranţa şi îndoielile acestora?" Maestrul îl întrebă pe Ts'ao Shan: „De ce nu se ştie că ezotericul există?"[2] Ts'ao Shan răspunse: „Nu se ştie că există din cauză că este ezoteric." Maestrul întrebă: „Cum se poate apropia cineva de ezoteric?"[3] Ts'ao Shang răspunse: „Prin a nu te apropia de el." Maestrul întrebă: „Cum este când cineva nu se apropie de ezoteric?" Ts'ao Shan răspunse: „Atunci (chiar) vei fi aproape de el." Maestrul spuse: „Da. Da."[4]

*

Maestrul l-a vizitat pe O Hu şi l-a auzit pe acesta din urmă spunând în Sală: „Nu spuneţi că doar cei care nu au realizat (Sinele) sunt forţaţi să rătăcească în jurul lui. Chiar şi cei care l-au realizat clar, şi care sunt siguri de ţelul lor final sunt nevoiţi să rătăcească în jurul lui." Auzind acestea, maestrul l-a întrebat pe şeful adunării călugărilor: „Care este ideea Venerabilului abate?" Şeful adunării călugărilor răspunse: „O rătăcire straşnică." Maestrul spuse: „Ai stat prea mult timp aici, părul tău este alb acum, iar dinţii tăi sunt galbeni; cum poţi spune una ca asta?" Atunci şeful adunării călugărilor întrebă: „Care este interpretarea Venerabilului domn?" Maestrul răspunse: „Dacă cineva poate

---

[1] Maestrul a eliminat iluziile legate de lumea exterioară, dar şi de dualismul reprezentat de „înţelegere" şi „neînţelegere". Absolutul se află dincolo de acestea.

[2] Ezotericul este misterioasa şi invizibila natură proprie.

[3] Cum să devii intim cu misteriosul Sine?

[4] Nu trebuie să te agăţi de Sine dacă vrei să te apropii de el, sau să-l realizezi, pentru că dacă te ataşezi de el, atunci acesta se va depărta. El poate fi realizat doar atunci când o persoană a eliminat orice idee de „subiect" şi „obiect", precum şi toate dualismele. Maestrul a spus „Da. Da." Pentru a revela ceea ce este misterios şi imperceptibil.

să vorbească, atunci el va vorbi după dorinţă, iar dacă cineva poate să priceapă, acesta va percepe la dorinţă, dar dacă nu percepi nimic, atunci nu vorbi la întâmplare." Călugărul întrebă: „Cum este atunci când se vorbeşte despre straşnica rătăcire?" Maestrul răspunse: „Este ca un jug în jurul gâtului şi ca nişte lanţuri la picioare." Călugăr replică: „Dacă este astfel, atunci nu ar mai exista Bodhidharma." Maestrul răspunse: „Aceasta este condiţia lui Mañjuśrī şi a lui Samantabhadra."[1]

*

Un călugăr cită spusele lui Kuan Ch'i către discipolii săi: „Nu există ziduri despărţitoare între cele zece direcţii ale spaţiului, nici poartă spre locul chiliilor, însă există (ceea ce este) perfect pur şi complet gol, şi care nu poate fi însuşit.[2]

Maestrul spuse: Este foarte uşor să menţionezi acest lucru, însă e foarte greu să-l revelezi." Călugărul spuse: „(Dacă este astfel) înseamnă că Venerabilul domn nu este de acord cu spusele abatelui." Maestrul întrebă: „Dar nu eşti tu cel care a spus aceste cuvinte?" Călugărul răspunse: „Ba da." Maestrul spuse: „Atunci vei aştepta până la anul

---

[1] Pe tărâmul iluziilor, orice om, iluminat sau nu, pare a fi forţat să rătăcească, însă cel care a realizat inexistenţa fenomenelor este imperturbabil, pentru că el înţelege natura reală a lucrurilor. El este un om „nepăsător" şi va continua să mănânce orez şi să îmbrace roba, până la sfârşitul zilelor sale. Şeful adunării călugărilor se agăţa de cuvintele „puternică rătăcire" şi a neglijat deci învăţătura lui O Hu, de unde a şi rezultat admonestarea făcută de maestru. Maestrul a vrut să spună că atunci când cineva vorbeşte sau percepe, el ar trebui să facă acest lucru la dorinţă, fără a mai da naştere la nici un fel de discriminare, înfăptuind astfel funcţiunea Sinelui. Iar dacă această persoană va continua să facă discriminări, atunci va fi ţinută în robie, cu un jug în jurul gâtului şi cu lanţuri la picioare. Şi pentru că şeful adunării călugărilor continua să se agaţe de cuvinte şi expresii, pe care el le considera Dharma lui Buddha, maestrul i-a răspuns că el vorbeşte despre condiţia absolută a lui Mañjuśrī şi a lui Samantabhadra, în timp ce călugărul se agăţa doar de nume şi termeni.

[2] Aceasta este o descriere a Dharmakayei, care este pură şi golită de orice materie străină.

măgarului ca să visezi măcar că-l pricepi pe Kuan Ch'i."[1] Călugărul întrebă: „Cuvintele mele au fost spuse (de ce le mai menţionezi)? Maestrul îl întrebă la rândul său: „(Tu spui): ‚Nu există nici ziduri despărţitoare în cele zece direcţii ale spaţiului, şi nici poartă spre cele patru sectoare'; acum lasă-mă să te întreb, ce au discutat Mahābrahmā şi Śakra?"[2] Călugărul răspunse: „Asta nu era treaba lor." Maestrul dădu un strigăt şi spuse: „(Eşti doar) un adept al celor care merg la sala de mese."

*

Maestrul a fost invitat şi a mers la Chiang Chou, unde se afla un mare oficial, pe nume Chen, care organizase un ospăţ vegetarian. Când l-a văzut, Chen l-a întrebat pe maestru: „Eu nu vă voi pune întrebări despre textele clasice confucianiste, mai ales că există comentatori ai învăţăturii celor Trei Vehicule din cadrul celor Douăsprezece Diviziuni ale Canonului buddhist. Care este (scopul) călătoriei pe jos a unui călugăr Ch'an?" Maestrul îl întrebă la rândul său: „La câţi oameni ai pus această întrebare?" Chen răspunse: „L-am întrebat doar acum pe Venerabilul domn." Maestrul întrebă: „Lăsând la o parte perfectul compus al verbului, care crezi că este înţelesul învăţăturii?"[3] Chen răspunse: „Rulouri galbene (de hârtie) şi pergamente roşii."[4] Maestrul întrebă: „Ele sunt doar scripturi, dar ce înseamnă învăţătura?" Chen răspunse: „Gura doreşte să vorbească, însă cuvintele nu sunt disponibile; mintea vrea să apuce şi să se agaţe, însă sentimentele dispar." Maestrul întrebă: „(Fraza): ‚Gura vrea să vorbească, însă cuvintele nu sunt

---

[1] Pentru că acel călugăr se agăţa de cuvintele lui Kuan Ch'i şi neglija ceea ce era perfect pur şi complet gol, maestrul l-a admonestat, spunându-i că nu va realiza niciodată acest lucru.

[2] Mahābrahmā este conducătorul devaşilor din cerul lui Brahma, iar Śakra, sau Indra, este conducătorul celor treizeci şi trei de ceruri. Cei doi conducători au discutat despre Dharmakaya, cea omniprezentă, pe care ei nu o percepeau şi nu o puteau realiza.

[3] Învăţătura celor Douăsprezece Diviziuni ale Canonului buddhist.

[4] În vechime, toate sutrele erau copiate sau tipărite pe role de hârtie sau pergament în loc să fie legate sub forma de carte, ca în prezent.

disponibile' contrazice existența, iar fraza: ‚mintea vrea să apuce şi să se agațe, însă sentimentele dispar' este potrivnică gândurilor false. Dar ce înțeles are învățătura?" Şi pentru că Chen nu a putut să dea un răspuns, maestrul îl întrebă: „Am auzit că ai citit *Sutra Lotusului*, e adevărat?" Chen răspunse: „Da." Maestrul întrebă: „Sutra spune că ‚toate înclinațiile (folosite) ca mijloace de trai nu se află în contradicție cu adevărata realitate'.[1] Spune-mi câți locuitori ai cerului care se află dincolo de gândire se retrag (atunci când Buddha pronunță aceste cuvinte)?"[2]

Pentru că Chen nu a putut răspunde, maestrul a spus: „Venerabilul prieten nu ar trebui să fie atât de nepăsător. De regulă, un călugăr abandonează cele trei Sutre şi cinci Sastre atunci când intră într-o mănăstire, în care ar putea petrece zece sau douăzeci de ani fără să realizeze (nimic). Cum poți înțelege acest lucru?" Chen făcu o plecăciune şi spuse: „Eu greşesc."

*

Maestrul a expus Dharma la mânăstirea Ling Shu şi Yun Men timp de treizeci de ani, iar cuvintele sale au fost înregistrate cum se cuvine. În cea de-a zecea zi a celei de-a patra luni a anului Chi Yu (10 mai 949) el a murit în pace, iar corpul său a fost depus într-o stūpa ce a fost ridicată în spatele camerei abatelui. Şaptesprezece ani mai târziu, un om pe nume Yuan Shao Chuang l-a văzut pe maestru în vis, care i-a spus: „Te rog, spune-i lui Li, oficialul Curții Palatului Hsiu Hua, să-i ceară împăratului să dea un ordin ca să se deschidă stūpa mea." După aceea, corpul său a fost

---

[1] Toate fenomenele, incluzând toate posesiunile materiale, apar din absolut şi nu se află deci în contradicție cu acesta, cu condiția ca omul să nu se agațe de ele şi să nu le considere ca fiind reale.

[2] Literal: Cerul unde nu există nici gândire, nici non-gândire, cel de-al patrulea din cele patru ceruri imateriale. Atunci când Buddha a expus *Sutra Lotusului*, în jur de cinci mii de discipoli Hinayana care realizaseră doar învățătura incompletă au refuzat să abandoneze „oraşul iluzoriu al fericirii" şi să se retragă, pentru că ei nu au crezut în absoluta realitate pe care Buddha o expunea în acel moment.

luat şi mutat în palatul interior pentru a fi venerat, unde a stat foarte multă vreme, iar mai târziu a fost returnat mânăstirii.

Împăratul a schimbat numele mânăstirii în Ta Chueh (lit: Mare Conştienţă) şi i-a acordat titlul postum de Maestrul Ch'an Ta Tz'u Yun Kuang Chen Hung Ming („Marele nor plin de compasiune care asistă adevărul şi îi răspândeşte strălucirea").

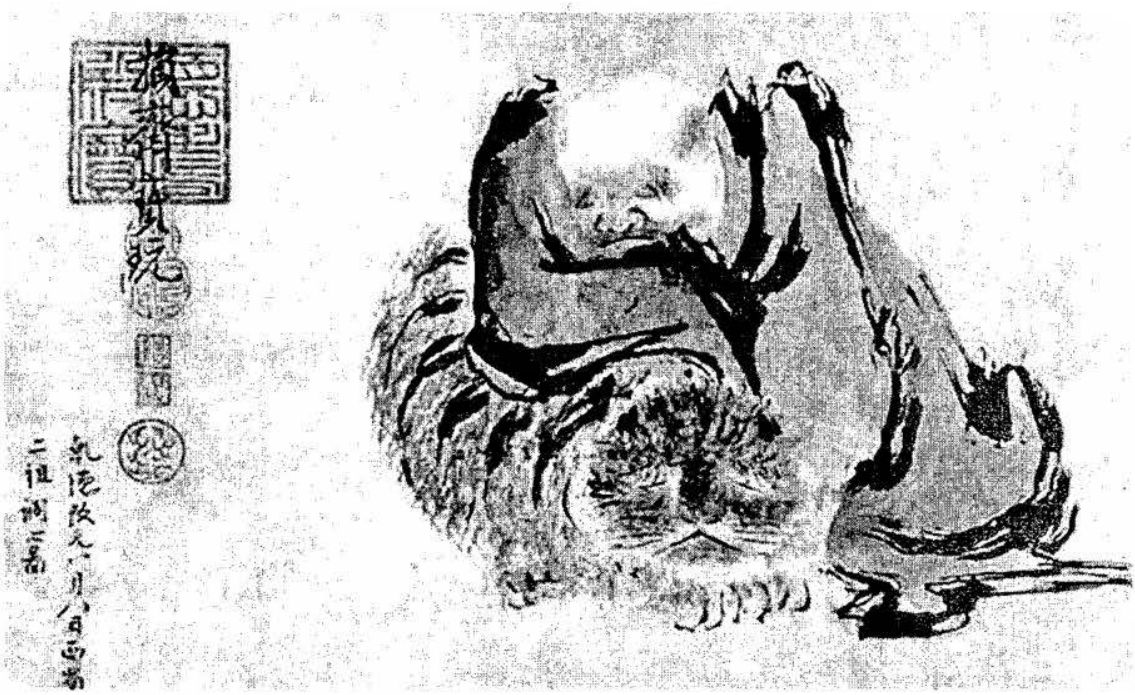

7. ŞCOALA FA YEN (HOGEN ZEN)

Maestrul Wen I de la Mânăstirea Ch'ing Liang, districtul Sheng Chou[1]

Maestrul s-a născut în districtul Yu Hang.[2] Numele său laic era Lu. La vârsta fragedă de şapte ani, el a plecat să-l urmeze pe Maestrul Ch'an Wei de la mânăstirea Chih T'ung din Hsih Ting. Când a ajuns la vârsta potrivită şi-a ras capul şi a primit ordinaţia completă la mânăstirea K'ai Yuan din districtul Yueh Chou.

Pe vremea aceea, Hsi Chueh, eminent maestru Vinaya, primea şi convertea oameni în mânăstirea Yu Wang[3] de pe muntele Mou Shan, din districtul Ming Chou. Maestrul (viitorul maestru) a plecat într-acolo pentru a participa la o întrunire în care putea asculta învăţătura acestui maestru. În acelaşi timp, el a profitat de ocazie pentru a merge şi a vizita un învăţat confucianist, de la care dorea să afle doctrina clasică confucianistă. Din acest motiv, Hsi Chueh l-a numit în comunitatea sa, „omul de litere".

Dar de îndată ce potenţialitatea sa latentă s-a trezit, maestrul a abandonat toate celelalte căutări, şi-a luat bastonul şi a plecat spre Sud.

Când a ajuns la comunitatea maestrului Chang Ching din districtul Fu Chow, adunarea călugărilor i-a acordat imediat o mare preţuire şi stimă, în ciuda faptului că încă nu reuşise să-şi controleze mintea pe deplin. (Mai târziu),

---

[1] Extras din *Ching Te Ch'uan Teng Lu* („Transmisiunea Lămpii"). Secta este numită Fa Yen după titlul postum al maestrului.

[2] Azi Hangchow, provincia Chekiang.

[3] Mânăstirea Asoka, la Ningpo, Chekiang, în care se află o *śarira-stūpa*, despre care se spune că ar fi făcută de regele Asoka în scopul păstrării relicvelor (*śarira*) lui Buddha Shakyamuni.

împreună cu câţiva tovarăşi[1] a călătorit în alte locuri. La un moment dat, ei au fost prinşi de o ploaie torenţială, care a făcut să se reverse râurile şi de aceea ei s-au oprit pentru un timp la mânăstirea Ti Ts'ang, unde l-au vizitat pe abatele Kuei Ch'en[2].

Acesta din urmă îl întrebă pe maestru: „Unde mergi?" Maestrul răspunse: „Rătăcesc (fără o ţintă)." Kuei Ch'en întrebă: „Şi care este scopul rătăcirii tale?" Maestrul răspunse: „Nu ştiu." Kuei Ch'en spuse: „(Cel care) nu ştie este cel mai intim." Auzind acestea, maestrul s-a trezit subit.

Cei patru vizitatori i s-au supus (lui Kuei Ch'en), de la care ei au primit ulterior educaţie. Toţi au devenit treziţi, şi au primit profeţia (obişnuită)[3] de la abate, care apoi îi trimise pe fiecare (în patru locuri diferite) pentru a răspândi Dharma.

Maestrul a mers la Kan Che Chou („Insula Trestiei de Zahăr") unde a construit o colibă de stuf pentru a locui în ea.

Cum Hung Chin, împreună cu ceilalţi, doreau să viziteze toate mânăstirile de la Sud de râul Yangtze, aceştia l-au îndemnat şi pe maestru sà-i însoţească.

*

Atunci când maestrul a ajuns la Lin Ch'uan, magistratul şef l-a invitat să stea la mânăstirea Ch'ung Shou.

În prima zi, înainte ca maestrul să se ridice de la masă, cei patru *vargas*[4] se adunaseră deja (în sală) şi dădeau înconjurul jilţului său dharmic. Un călugăr a venit să-l înştiinţeze, spunându-i: „Cei patru *vargas* dau înconjurul jilţului tău." Maestrul spuse: „Adunarea călugărilor ar trebui să-l viziteze pe prietenul învăţat al acestora."[5]

---

[1] Cei trei tovarăşi erau: Shao Hsiu, Hung Chin şi Fa.

[2] Fa Yen a fost succesorul întru Dharma al lui Kuei Ch'en.

[3] Profeţia care i se face unui Bodhisattva, că va dobândi condiţia de Buddha, sau sarcinile unui Bodhisattva care trebuiesc îndeplinite într-un anume loc.

[4] Călugări, călugăriţe, adepţi bărbaţi şi femei.

[5] În afara înţelesului literal, această propoziţie mai are încă un înţeles, unul profund, care este: adunarea călugărilor ar trebui să privească spre cel iluminat, care se află în fiecare om.

La scurt timp după aceasta, maestrul (intră în sală) şi se aşează în jilţ. După ce întreaga adunare a călugărilor l-a salutat respectuos, el spuse: „Acest călugăr munte ar trebui să spună câteva cuvinte." Apoi el cită o maximă veche, îndemnându-i pe ascultători să aibă mare grijă de ei înşişi, şi apoi coborî de la locul său.

Un călugăr veni în faţă, se prosternă în faţa maestrului, care spuse: „Iată o întrebare bună."[1] Deoarece călugărul se pregătea să pună o întrebare, maestrul spuse: „Pentru că abatele nu a convocat o adunare, nu se va răspunde la nici o întrebare."[2]

*

Când Tsu Fang, şeful adunării călugărilor din Ch'ang Ch'ing a venit la maestru, acesta a citat cuvintele ultimului maestru al mânăstirii Ch'ang Ch'ing, şi l-a întrebat pe şeful adunării călugărilor: „Ce este corpul solitar care se expune pe sine în mijlocul miriadelor de aparenţe?" Pentru că Tsu Fang a ridicat „apărătoarea de praf", maestrul a spus: „Cum poţi interpreta aceste lucruri în felul acesta?" Tsu Fang întrebă: „Cum interpretează Venerabilul maestru?" Maestrul îl întrebă la rândul său: „Ce reprezintă ceea ce tu numeşti miriadele de aparenţe?" Tsu Fang răspunse: „Cei din vechime nu eliminau aparenţele."[3] Maestrul zise: „(Se spune că) solitarul corp este expus în mijlocul miriadelor de aparenţe; de ce vorbeşti despre eliminare şi non-eliminare?"[4] Auzind acestea, Tsu Fang s-a trezit subit, a rostit gătha sa şi i s-a supus maestrului.

---

[1] Cea mai bună întrebare este cea fără de cuvinte, pentru că nici un cuvânt nu poate exprima absolutul, care este inexprimabil. Prosternarea călugărului reprezintă îndeplinirea funcţiunii sale şi îi revelează prezenţa.

[2] Pentru că acel călugăr îşi frământa mintea în căutarea unei întrebări, maestrul l-a îndemnat să recunoască doar pe cel care pronunţase acele cuvinte.

[3] A elimina aparenţele înseamnă a anihila ceea ce este în contradicţie cu învăţătura lui Buddha, care spune că: „Nu susţineţi cauza anihilării oricărui lucru." (Vezi sutra *Diamantul tăietor de îndoieli.*)

[4] Tsu Fang se agăţa de „oaspete", iar maestrul l-a învăţat să abandoneze acest lucru, pentru a putea realiza „gazda".

*

De atunci, foarte mulți dintre cei care îi prețuiau cunoașterea și interpretarea au venit la mânăstire. La început ei erau îngâmfați, însă maestrul, fără prea multă zarvă, cu răbdare și băgare de seamă i-a stimulat să înainteze până când toți, până la unul s-au supus eminenței sale. Din acest motiv, adepții săi nu au fost niciodată mai puțini de o mie.

*

În sala de practică, după ce maestrul s-a urcat în jilțul său iar călugării s-au așezat în tăcere pentru o bună bucată de timp[1], maestrul spuse: „Dacă această adunare ia sfârșit acum, mai există vreo Dharma a lui Buddha?[2] Încercați să-mi spuneți ceva, să văd. Dacă nu există, de ce ați venit aici? Dacă există, atunci ea există și într-o piață aglomerată, și atunci nu-i nevoie să veniți aici. Voi toți ați citit cărți ca *Meditația reîntoarcerii la Sursă*[3], *Oceanul plin de înțeles al Porții Cunoașterii*[4], *Comentariul la sutra Avatamsaka* și la *sutra Mahāparinirvāna*. În care dintre ele vi se oferă o astfel de oportunitate[5] așa cum este permisă (de școala noastră)? Dacă mai găsiți așa ceva, arătați-mi și mie. Dacă o să spuneți că se poate găsi într-o anume sutră, are de fapt vreo relevanță? Din acest motiv (se spune): „Toate cuvintele abstracte vă vor

---

[1] De obicei, un maestrul iluminat îi lasă pe discipolii săi să stea așezați în tăcere o perioadă de timp în care aceștia pot să pună capăt gândurilor lor și să-și liniștească mintea.

[2] Dharma se află pretutindeni, fie că este o întrunire, fie că nu, fie că este un discurs, fie că nu, pentru că ea este inerentă fiecărui om. Ea nu poate fi predată ca învățătură, ea poate fi doar recunoscută și contopită intuitiv cu sine însuși.

[3] *Abandonarea iluziei și reîntoarcerea la Iluminare* este un comentariu la cele șase metode de meditație ale sectei Avatamsaka.

[4] Unul dintre primele niveluri ale progresului unui Bodhisattva. „Oceanul plin de înțeles" sau „Înțelesul-Ocean" e un termen buddhist care semnifică „Un înțeles profund și întins precum oceanul".

[5] Oportunitatea sau momentul propice – *shih chien* în chineză, este un termen buddhist care înseamnă timpul și ocazia favorabilă care duce la iluminarea instantanee a cuiva. Următoarele două versuri ale gāthei lui Hui Neng dau un înțeles mai clar al acestei expresii:

Solul minții păstrează sămânța florii
Care răsare atunci când cade ploaia atotpătrunzătoare.

obstrucţiona mintea, ele fiind mereu cauza tulburărilor." Realitatea se află în faţa voastră, însă este (greşit) înlocuită de nume şi de aparenţe.[1] Cum să realizezi reîntoarcerea obiectului (la condiţia lui primară) şi cum să faci acest lucru corect? Mă înţelegeţi? Care-i folosul dacă citeşti cărţi într-o manieră (greşită)?"

*

Un călugăr îl întrebă pe maestru: „Cum să expui Sinele astfel încât el să se contopească cu Tao?" Maestrul îl întrebă la rândul său: „Dar când îl expui fără să-l contopeşti cu Tao?"[2]

Călugărul întrebă: „Cum este când cele şase organe ale simţurilor nu răspund?" Maestrul răspunse: „Un grup de copii, aparţinând familiei tale." El adăugă: „Cum ai de gând să înţelegi asta? Ar trebui să ştii că întrebarea ta nu conduce la nimic. Atunci când spui că cele şase obiecte ale simţurilor nu răspund, vrei să spui că ochii şi urechile nu răspund? Dacă, în mod fundamental, există „existenţă", cum poţi interpreta „non-existenţa"?[3] (Acest lucru este) ceea ce numea un maestru din vechime „a te agăţa", „a-ţi însuşi" sunetul şi forma, prin îndepărtarea de sunet şi formă, şi „agăţarea" de nume şi termeni, îndepărtându-te de nume şi termeni. Din acelaşi motiv, zeii din cerurile în care nu există gânduri, chiar după o practică îndelungată, ajung să regreseze opt mii de *mahākalpa*.[4] Acest lucru a trebuit să se întâmple din cauză că ei nu cunosc adevărata realitate fundamentală. Practicarea treptată timp de trei renaşteri şi

---

[1] Orice lucru are un nume şi forma aparentă. Ambele sunt nereale şi cauzatoare de iluzii.

[2] Sinele fiind identic cu Tao, face ca întrebarea să fie lipsită de sens, pentru că ea separă Totul indivizibil în Sine şi Tao, sau „subiect" şi „obiect".

[3] Dacă te agăţi de ideea că cele şase organe ale simţurilor există, cum poţi realiza inexistenţa lor, adică irealitatea lor?

[4] *Mahākalpa*: este o *kalpa* mare, sau un eon, şi înseamnă o perioadă de timp care ţine de la începuturile universului până în momentul în care acesta este distrus, iar altul începe în locul lui. Cifra 8 din 8000 simbolizează cele opt conştiinţe, sau *ālaya-vijñāna*, cauza ignoranţei şi a suferinţei.

şaizeci de *kalpa*[1], timp de patru renaşteri şi o sută de *kalpa*[2] şi timp de trei *asankhyeya*[3] pentru a dobândi rodul complet al iluminării, nu se poate compara totuşi, cum spun cei din vechime[4], cu un gând cauzal, care va duce la realizarea condiţiei „fără de naştere" ce îi va sălta (pe practicanţi) peste şi dincolo de scopul învăţăturii expediente a celor Trei Vehicule. Şi ei spun că cele opt mii de Porţi (către iluminare) pot fi complet realizate cât ai pocni din degete[5] şi că cele trei *asankhyaya* pot fi şterse în cel mai scurt moment de timp (*ksana*)[6]. Oricum, ar trebui să vezi limpede şi să examinezi îndeaproape toate aceste lucruri, deşi e necesar doar puţin efort."

*

Un călugăr îl întrebă pe maestru: „Nu întreb nimic despre acţiunea de a arăta; dar ce este luna?" Maestrul îl întrebă la rândul său: „Cine nu întreabă despre acţiunea de a arăta?"[7]

Un alt călugăr întrebă: „Eu nu întreb despre lună; ce este acţiunea de a arăta?" Maestrul răspunse: „Luna."[8] Călugărul continuă: „Am întrebat despre acţiunea de a arăta, de ce îmi vorbeşti despre lună?" Maestrul răspunse: „Pentru că ai întrebat despre a arăta."[9]

---

[1] Aceasta este o metodă a *Arhaţilor* de a obţine eliberarea în urma unui efort intensiv, perioada cea mai scurtă fiind de trei renaşteri, iar cea mai lungă fiind de şaizeci de *kalpa*.

[2] Este metoda *Pratyeka-buddluaşilor* de a obţine eliberarea printr-un efort intensiv, perioada cea mai scurtă fiind de patru renaşteri, cea mai lungă fiind de o sută de *kalpa*.

[3] Metoda unui Bodhisattva de a dobândi condiţia de Buddha printr-un efort intensiv timp de trei *asankhyeya* – sau nenumăraţi eoni, pentru a realiza cele şase perfecţiuni (*paramita*), şi o sută de *kalpa* pentru a dobândi cele 32 de semne fizice caracteristice ale unui Buddha.

[4] Conform maeştrilor iluminaţi ai sectei Ch'an din timpurile vechi.

[5] Eliminarea spaţiului.

[6] Eliminarea timpului.

[7] O ţintire directă la mintea care a pus de fapt întrebarea.

[8] Luna simbolizează mintea care de fapt arată.

[9] O altă ţintire directă spre mintea, sau Sinele care de fapt întreabă despre sine, îndeplinind acţiunea de a arăta.

*

Prințul statului Chiang Nan, care îl prețuia foarte mult pe maestru, l-a invitat să locuiască la mânăstirea Pao En și să fie abatele acestei mânăstiri, în locul abatelui, maestrul Ch'an Chin Hui.

În Sala lui Buddha, maestrul s-a adresat adunării călugărilor: „Un maestru din vechime a spus: ‚Stau pe pământ și aștept să mă percepeți'.[1] Acest călugăr munte stă acum așezat pe pământ, aici, și așteaptă să-l percepeți. Există vreun motiv pentru care nu ar trebui să zic așa? Încercați să distingeți între ceea ce este intim (apropiat) și ceea ce este distant, îndepărtat."[2]

Un călugăr îi spuse maestrului: „Clopotul a fost bătut și adunarea călugărilor s-a întrunit (și cu respect) îl invită pe maestru să fie Așa."[3] Maestrul spuse: „Cum poate fi comparată înțelegerea adunării călugărilor cu a ta?"[4]

Călugărul întrebă: „Care a fost tradiția Buddhașilor din vechime?"

Maestrul întrebă la rândul său: „Cum îți dai tu seama de nedesăvârșirea (ei)?"[5]

---

[1] Încă o dată este vorba despre „Eu" și „Tu", sau Sinele meu și Sinele tău, în afara cărora nu există nimic altceva decât iluzie. O altă țintire directă spre Minte.

[2] Ambele spuse țintesc direct spre mintea care este cea mai intimă, adică Sinele, singura diferență fiind aceea că maestrul din vechime stătea în picioare, în timp ce maestrul stă așezat.

[3] Așa – *evam* în sanskrită, este un termen Ch'an care înseamnă așa, astfel, așa este, astfel este; adică noi îl invităm pe maestru să ne dea învățătura din starea sa de *Așa-itate*, condiția absolută, astfel încât și noi s-o putem realiza.

[4] Acest răspuns este plin de înțeles și țintește direct spre Sinele călugărului care vorbea, Sinele fiind „gazda" și deci mai intim decât adunarea călugărilor, care este doar „oaspete" în relație cu Sinele.

[5] Călugărul a întrebat despre conduita vechilor Buddhași, astfel încât el să poată învăța din acest lucru și de asemenea să realizeze iluminarea. Întrebarea a fost greșită în sine pentru că ea a făcut separația Totului indivizibil al celui care a întrebat, în „subiect" – el însuși și „obiect" – tradiția. Răspunsul maestrului a vrut să spună că, în mod fundamental Sinele călugărului este complet (în sine), nelipsindu-i nimic. De ce să întrebi despre „oaspete" și să neglijezi „gazda"?

*

Un călugăr a întrebat: „Cum ar trebui cineva să se comporte pentru a se uni cu Tao?" Maestrul răspunse: „O minte care se agaţă sau respinge produce minciuni ingenioase."[1]

Călugărul a întrebat: „Despre cine a fost prezicerea (din momentul iluminării) că va moşteni roba transmisă de un maestru din vechime?"[2] Maestrul întrebă la rândul său: „Unde ai văzut un maestru din vechime să-şi transmită roba?"[3]

Un călugăr întrebă: „(Se spune că) toţi sfinţii şi înţelepţii din cele zece direcţii ale spaţiului intră în această şcoală. Ce este această şcoală?"[4] Maestrul răspunse: „(Este lucrul în care) toţi sfinţii şi Patriarhii din cele zece direcţii ale spaţiului (trebuie) să intre." Călugărul întrebă: „Cine este omul care îşi întoarce privirile către Buddha?" Maestrul răspunse: „Buddha este un nume expedient." Călugărul întrebă: „Cine poate trece prin sunet şi formă?"

(În loc să răspundă), maestrul întrebă adunarea călugărilor: „Venerabili prieteni, voi credeţi că acest călugăr a trecut prin sunet şi formă? Dacă puteţi vedea de unde apare această întrebare[5], atunci nu vă va fi greu să treceţi prin sunet şi formă."

Călugărul întrebă: „Care este drumul cel mai scurt până la înţelepciunea lui Buddha?" Maestrul răspunse: „Nu există o cale mai scurtă decât această întrebare."[6]

---

[1] Minciunile obstrucţionează uniunea cu Tao.

[2] Călugărul a întrebat despre viitorul moştenitor al robei, a cărui iluminare fusese prezisă la momentul transmisiunii, cu alte cuvinte era vorba despre Sinele moştenitorului Dharmei.

[3] Înţelesul literal al acestei fraze nu revelează nimic, însă „înţelesul viu" al ei atinge direct pe „tu" sau Sinele călugărului care a fost întrebat despre când a văzut el o transmisiune a robei.

[4] Secta este o expresie Ch'an care înseamnă mintea prin care toţi sfinţii şi înţelepţii ating iluminarea.

[5] Întrebarea apare din minte, iar dacă mintea este realizată, atunci nu va fi dificilă perceperea realului în mijlocul sunetelor şi formelor iluzorii.

[6] Cea care întreabă, adică mintea, este cea mai scurtă cale spre înţelepciunea lui Buddha.

Călugărul întrebă: „Cum este atunci când iarba promiţătoare nu se ofileşte?"[1] Maestrul răspunse: „Vorbe înşelătoare."[2]

Călugărul zise: „Toţi călugării sunt prezenţi; poate Venerabilul maestru să taie dintr-o dată reţeaua îndoielilor lor?" Maestrul răspunse: „Discuţia are loc în colibă, iar examinarea are loc în sala ceaiului."[3]

Călugărul întrebă: „Cum e atunci când norii se risipesc, permiţând astfel soarelui să fie văzut?" Maestrul răspunse: „Vorbe foarte înşelătoare."[4]

Călugărul întrebă: „Ce ar trebui să stimeze un călugăr?" Maestrul răspunse: „Dacă există puţină stimă, el nu poate fi numit călugăr."[5]

Călugărul întrebă: „Ce este pura şi curata Dharmakaya care se află în mijlocul miriadelor (de forme) ale Nirmanakayei?" Maestrul răspunse: „Totul este."[6]

Călugărul întrebă: „Ce ai să faci atunci când toate (lucrurile) vor apărea spontan?"[7] Maestrul răspunse: „Este ochiul, dar nu este ochiul."[8]

Călugărul întrebă: „Ne va ilumina Venerabilul maestru (asupra frazei): ‚Corpul întreg este adevărul'?" Maestrul răspunse: „Adevărul tău va dispărea de la sine."[1]

---

[1] Iarba simbolizează mintea şi revelează existenţa acesteia.

[2] Dacă mintea nu se „ofileşte", adică nu dispare, cum se poate manifesta înţelepciunea şi cum poate apărea natura proprie, Sinele?

[3] Maestrul a vrut să spună că tăierea, eliminarea îndoielilor constă în recunoaşterea minţii care vorbeşte în colibă şi în sala ceaiului.

[4] Din cauza separării totului indivizibil în „subiect" – cel care vede şi „obiect" – soarele care este văzut.

[5] Conform sectei Ch'an, o persoană poate fi numită călugăr doar dacă realizează Sinele şi ajunge la esenţă. Dacă acea persoană păstrează chiar şi o mică fărâmă de respect faţă de ceva, înseamnă că această persoană face discriminări, şi ea nu va reuşi să realizeze mintea universală. Şi atunci, cum poate fi numită acea persoană, călugăr?

[6] Toate corpurile Nirmanakaya, sau corpurile transmisiunii, sunt esenţialmente Dharmakaya, ele provenind din aceasta.

[7] Literal : Ies la iveală.

[8] Ele ţin de domeniul ochiului fizic pentru că sunt văzute ca apariţii, însă ele nu se află cu adevărat în domeniul ochiului, pentru că ambele, şi ochiul şi lucrurile nu sunt reale şi deci nu există.

Călugărul întrebă: „Ce e mintea străvechiului Buddha?" Maestrul răspunse: „Lucrul din care curge blândeţea, compasiunea, bucuria şi indiferenţa."[2]

Un călugăr întrebă: „Ce înseamnă Unica Lampă care poate risipi întunericul, Lampa care a ars timp de o sută de ani într-o încăpere închisă?" Maestrul răspunse: „De ce vorbeşti despre o sută de ani?"[3]

Călugărul întrebă: „Ce este adevăratul şi dreptul Tao?" Maestrul răspunse: „Legământul (meu) este de a vă învăţa cum să-l îndepliniţi; cele două legăminte (ale mele) sunt de a vă învăţa cum să-l îndepliniţi."[4]

Călugărul întrebă: „Care este condiţia Realităţii Unice?" Maestrul răspunse: „Condiţia nu are o Realitate Unică."[5] Călugărul întrebă: „Cum s-o întemeiezi?" Maestrul răspunse: „(Întrebarea ta) este fără sens."[6]

Călugărul întrebă: „Ce este Buddha din vechime?" Maestrul răspunse: „Dar nici în momentul prezent el nu este contestat (că nu mai există)."[7]

Un călugăr întrebă: „Ce ar trebui să facă cineva pe parcursul celor douăsprezece ore ale zilei?" Maestrul răspunse: „Fiecare pas ar trebui să fie făcut ţinând seama de această întrebare."[8]

Călugărul întrebă: „Mai înainte ca vechea oglindă să se deschidă, cum a făcut ea să strălucească pentru a se revela

---

[1] Atunci când realizezi corpul spiritual, aşa-zisul tău adevăr va dispărea, pentru că absolutul nu este nici adevăr, nici neadevăr.

[2] Dacă aceste patru lucruri incomensurabile sunt emanate de mintea ta, atunci acestea nu vor fi diferite de cele ale străvechiului Buddha.

[3] Maestrul a eliminat elementul timp.

[4] Adevăratul şi corectul Tao este Dharma, care nu este nici unu şi nici doi, adică este dincolo de orice dualism.

[5] Unica Realitate este dincolo de o condiţie sau stare, este dincolo de locaţie sau direcţie.

[6] Întrebarea ta este irelevantă pentru că Realitatea Unică, care este neconceput în cuvinte, nu se poate institui.

[7] Buddha este etern, nu este nici nou şi nici vechi. Maestrul a eliminat astfel elementul timp.

[8] Nu ar trebui făcut nici un pas care să ne îndepărteze de la această chestiune, care este o funcţiune a Sinelui. Hui Neng a spus: „Nu vă îndepărtaţi de la gândirea fundamentală (a Sinelui)."

pe sine?"[1] Maestrul întrebă: „De ce insişti atâta să vorbeşti despre ea?"[2]

Un călugăr întrebă: „Care este scopul profund al tuturor Buddhaşilor?" Maestrul răspunse: „Şi tu îl ai."[3]

Călugărul întrebă: „Învăţătura spune: ‚Toate lucrurile create sunt fundamental impermanente';[4] ce înseamnă impermanenţă fundamentală?" Maestrul răspunse: „Tuturor aparenţelor le lipseşte esenţa şi toate numele apar din ceea ce nu se află niciunde."[5]

Un călugăr întrebă: „Comunitatea călugărilor scoate la vânzare roba unui călugăr mort, însă cine scoate la vânzare roba Patriarhului?"[6] Maestrul întrebă la rândul său: „Care robă a călugărului mort o poţi scoate la vânzare?"[7]

Călugărul întrebă: „Cum este atunci când fiul rătăcitor se reîntoarce în satul său?"[8] Maestrul întrebă la rândul său: „Ce-i vei oferi?" Călugărul răspunse: „Nici un lucru."[9] Maestrul întrebă: „Şi în legătură cu nevoile sale zilnice?"[10]

---

[1] Unde se află Sinele atunci când este înrobit de sentimente şi pasiuni?

[2] Cu cât vorbeşti mai mult despre ea, cu atâta te vei depărta de ea.

[3] Scopul profund al tuturor Buddhaşilor este acela de a ilumina fiinţele aflate în iluzie. Şi pentru că în fiecare om există natura de Buddha, fiecare posedă acest scop profund, care se va revela în momentul iluminării.

[4] Acesta este un citat din sutra *Vimalakirti Nirdesa*.

[5] Aparițiile iluzorii nu au o natură independentă a lor, iar numele sunt date lucrurilor inexistente.

[6] Atunci când un călugăr moare, toţi banii săi devin proprietatea mânăstirii. Hainele şi posesiunile sale sunt vândute de călugări, iar câştigul este împărţit în mod egal între toţi călugării.

[7] Această întrebare atenţionează călugărul să nu se agaţe de iluzia naşterii şi a morţii.

[8] Acesta este un citat din *Sutra Lotusului*; fiul rătăcitor simbolizează omul aflat în iluzie, care s-a îndepărtat de satul său, adică de Sinele său.

[9] Călugărul nu a înţeles întrebarea maestrului şi a răspuns la întâmplare, citând ultimul vers al gâthei pe care Hui Neng a scris-o pe peretele mânăstirii celui de-al Cincilea Patriarh.

[10] Fiul rătăcitor care se reîntoarce în satul său este, conform *Sutrei Lotusului*, un om aflat în iluzie care are o ultimă şansă de a şti că Sinele este inerent în el însuşi. El însă nu cunoaşte încă metoda practică de a-l realiza. Aşadar, nevoile sale zilnice constau în practica zilnică a unui antrenament Ch'an.

*

După o vreme, maestrul s-a dus la mânăstirea Ch'ing Liang unde, (într-o zi) s-a adresat adunării călugărilor aflaţi în Sală:

„Voi, cei care v-aţi părăsit casele, veţi reuşi dacă vă veţi adapta la timpul şi ocazia favorabilă (fără a ţine cont) dacă este frig sau cald.[1] Dacă vreţi să ştiţi adevărul despre natura de Buddha, va trebui să căutaţi timpul (favorabil) şi circumstanţele (potrivite). Din cele mai vechi timpuri şi până acum, s-au folosit multe oportunităţi. Nu aţi văzut că după ce a citit pasajul din spusele lui Shao Lun[2]: ‚Doar un sfânt poate integra miriadele de lucruri în Sinele său', Shin T'ou a spus: ‚Un sfânt nu are Sine, însă nu există nici un lucru care să nu fie Sinele său.'[3] Acestea sunt cuvinte (bune) să fie discutate de adepţii şcolii noastre."

Maestrul a spus mai departe: „Mintea Marelui Nemuritor al Indiei[4] nu merge mai departe de aceste cuvinte; în ciuda a ceea ce a spus din când în când, fiecare discurs al său e potrivit fiecărei ocazii în parte. Venerabili prieteni, ar trebui să rechemaţi toate lucrurile înapoi la Sinele vostru, pentru că nu există nici un lucru care să poată fi perceput (ca fiind real)!"

Maestrul adăugă: „Nu vă risipiţi timpul zadarnic. Şi cum v-am spus adineauri, vă veţi atinge scopurile dacă profitaţi de timpul şi de oportunităţile favorabile. Dacă nu vă adaptaţi la ele, vă veţi bate joc de timpul vostru şi veţi considera în mod greşit ca fiind o formă ceva care este fără formă.[5] Venerabili prieteni, dacă ceea este fără formă e considerat în mod greşit ca având o formă, acest lucru va reprezenta o folosire greşită a timpului şi oportunităţii. Este potrivit să spui că forma ar trebui să fie considerată ca fiind

---

[1] În ciuda circumstanţelor schimbătoare.

[2] Este vorba de un tratat scris de Sheng Shao, un călugăr faimos din secolul al-IV-lea.

[3] Aceasta înseamnă perfecta „integrare a realului cu aparentul", într-un tot indivizibil, numit „gazda în gazdă".

[4] Buddha Sakyamuni.

[5] Veţi confunda realul cu aparentul.

fără formă?[1] Acest (mod de interpretare) este irelevant şi este asemenea cazului unui nebun care aleargă fără rost în două direcţii în acelaşi timp. Poate fi acest lucru de vreun folos?

Venerabili prieteni, trebuie să continuaţi să vă limitaţi doar la Sinele vostru şi să vă petreceţi timpul pe potriva circumstanţelor existente în acel moment. Aveţi mare grijă de voi."

*

Un călugăr îl întrebă pe maestru: „Care este tradiţia mânăstirii Ch'ing Liang?"[2] Maestrul răspunse: „Dacă mergi în altă parte, spune doar că ai ajuns la mânăstirea Ch'ing Liang."[3]

Călugărul întrebă: „Cum să atingi condiţia în care nu există lucruri (*dharma*) comparabile, pe potrivă?" Maestrul spuse: „Ce lucru (*dharma*) se poate potrivi cu Venerabilul prieten?"[4]

Călugărul întrebă: „Ce se poate face (cu ceea ce apare) ziua şi noaptea?"[5] Maestrul răspunse: „Cuvinte fără temei."

Călugărul întrebă: „Cum este atunci când corpul este perceput ca o iluzie şi când ceea ce ţine de interior este perceput tot aşa?" Maestrul întrebă la rândul său: „Ai reuşit să percepi astfel?"[6]

Un călugăr întrebă: „Se spune că ‚cel care este nerăbdător să se unească (cu adevărul), rosteşte doar cuvinte non-

---

[1] Aceasta este o discuţie inutilă pentru că iluzia „lipsei de formă" va mai adăuga o altă iluzie la grămada de iluzii în legătura cu „forma", ambele constituind un dualism care împiedică realizarea absolutului.

[2] Ce tehnică predaţi la mânăstirea Ch'ing Liang?

[3] „Ai ajuns" înseamnă a revela Sinele care a ajuns la mânăstirea Ch'ing Liang. Cu alte cuvinte, tradiţia mânăstirii Ch'ing Liang este cea de a merge direct la mintea care îndeplineşte acţiunea de a ajunge aici.

[4] Călugărul a întrebat despre Dharma, sau „oaspetele", iar maestrul a vorbit despre Venerabilul prieten, sau „gazda" sa. Cititorii vor vedea diferenţa dintre întrebarea călugărului şi răspunsul maestrului.

[5] Ce se poate face în legătură cu schimbarea care niciodată nu ia sfârşit?

[6] Cel care a reuşit să perceapă astfel, nu pune astfel de întrebări stupide.

duale.' Ce sunt cuvintele non-duale?" Maestrul întrebă şi el: „Mai poţi adăuga ceva la asta?"[1]

Călugărul întrebă: „Ce este Dharmakaya?" Maestrul răspunse: „Este Nirmanakaya."[2]

Un călugăr întrebă: „Care este înţelesul de nivelul întâi (adică Adevărul)?" Maestrul răspunse: „Dacă vorbesc despre el, el devine înţeles de nivelul al doilea."[3]

Maestrul l-a întrebat pe Shao Hsiu[4]: „Cum interpretezi (aceste cuvinte): ‚Cea mai mică diferenţiere cauzează o separaţie la fel de mare ca distanţa de la cer la pământ'?" Shao Hsiu răspunse: „Cea mai mică diferenţiere cauzează o separaţie la fel de mare ca distanţa de la cer la pământ". Maestrul întrebă: „Cum poate fi interpretarea ta considerată bună?" Shao Hsiu răspunse: „A ta care este?" Maestrul răspunse: „Cea mai mică diferenţiere cauzează o separaţie între cer şi pământ." Atunci Shao Hsiu îşi arătă respectul faţă de maestru.[5]

*

Pe când maestrul şi Wu K'ung[6] se încălzeau la foc, primul ridică o lingură pentru esenţe parfumate şi-l întrebă

---

[1] Dacă vei mai putea adăuga ceva la asta, vei deveni dual, şi atunci nu vei mai putea fi absolutul.

[2] Dharmakaya nu poate fi conceptualizată, ea fiind inexprimabilă în cuvinte. Cea care poate fi întrebată este Nirmanakaya, sau corpul de transformare, care este de fapt emanaţia Dharmakayei.

[3] Înţelesul de nivelul întâi, sau Adevărul, este inexprimabil. Dacă este exprimat în cuvinte, nivelul unu va deveni nivelul doi.

[4] Shao Hsin a fost unul dintre tovarăşii de călătorie ai maestrului.

[5] Această frază înseamnă: Dacă dai naştere chiar şi celei mai mici diferenţieri, te vei îndepărta de absolut, iar distanţa faţă de acesta va fi la fel de mare ca cea dintre cer şi pământ. Maestrul a vrut să probeze competenţa fostului său tovarăş de călătorie, întrebându-l despre acea maximă. Shao Hsiu a fost corect atunci când doar a repetat maxima, revelându-l astfel pe acela care a vorbit. Maestrul a continuat să-l încerce spunând că interpretarea lui Shao Hsin nu era perfectă. Acesta din urmă, care începuse să nu mai fie sigur de propria sa interpretare, l-a întrebat pe maestru care era interpretarea sa. Maestrul doar a repetat maxima, pentru a confirma că cel care a vorbit a fost liber de orice discriminare. Shao Hsiu i-a mulţumit maestrului pentru confirmarea sa şi nu a mai avut apoi nici o îndoială în legătură cu Sinele său.

[6] Wu K'ung era de asemenea un maestru.

pe cel din urmă: „Fără a ne fi permis să numim acest obiect lingură[1], cum ar numi-o Venerabilul prieten?" Wu K'ung răspunse: „O lingură pentru esenţe parfumate". Însă maestrul nu fu de acord cu acest răspuns. Doar după ce trecură douăzeci de zile, Wu K'ung înţelese ce a vrut să zică maestrul.

*

Pentru că unii călugări veniseră pentru învăţătură mai înainte de vremea mesei, maestrul îşi îndreptă degetul spre jaluzeaua (de bambus). Îndată doi călugări se repeziră să o ridice. Maestrul spuse: „Unul este trezit, celălalt nu."[2]

*

(Într-o zi) Yun Men îl întrebă pe un călugăr: „De unde vii?" Călugărul răspunse: „De la Chiang Hsi." Yun Men întrebă: „Încă nu a încetat banda bătrânilor maeştri din Chiang Hsi să vorbească în somn?" Călugărul nu putu răspunde şi (mai târziu, când ajunse la mănăstire el povesti dialogul avut cu Yun Men şi) îl întrebă pe maestru: „Ce a vrut să spună Yun Men?" Maestrul zise: „Yun Men a fost complet expus de acest călugăr."[3]

Maestrul întrebă un călugăr: „De unde vii?" Călugărul răspunse: „De la un loc sfânt."[4] Maestrul întrebă: „Şi l-ai

---

[1] În cadrul realităţii absolute nu există nici un lucru, chiar de-ar fi mic cât o particulă de praf. A numi lingură o lingură, înseamnă a admite existenţa acesteia în cadrul realităţii curate şi pure. Cum poate revela cineva absolutul atunci când trebuie să numească o lingură cu un nume potrivit, care ar trebui să fie în acord cu absolutul?

[2] Călugărul care a reuşit să-l perceapă pe cel care arătase cu degetul spre storul de bambus, sau oaspetele, era cel trezit la condiţia de „gazdă", în timp ce călugărul care se agăţa de iluzia storului de bambus, sau „oaspetele", se afla în iluzie.

[3] Realitatea absolută nu poate fi concepută în cuvinte şi este de aceea inexprimabilă, şi cu cât un maestru vorbeşte mai mult despre ea, cu atât se va depărta de ea. Din acest motiv Yun Men spune că bătrânii din provincia Chiang vorbeau absurdităţi, şi l-a întrebat pe călugăr dacă încetaseră să vorbească în somn. Faptul de a-i critica pe bătrânii călugări este de asemenea o absurditate fără sens, pentru că era irelevant pentru revelarea adevărului; şi de aici remarca maestrului.

[4] *Bodhimandala* (skr.) - loc de venerare sau un loc bun pentru iluminare. O mânăstire în care locuieşte un maestru iluminat.

numi lumină sau întuneric?"[1] Călugărul nu putu să răspundă.

*

(Într-o zi), maestrul i-a ordonat unui călugăr să se ducă să aducă nişte pământ să-l pună în ghiveciul în care se afla o floare de lotus. Când călugărul se întoarse cu pământul, maestrul l-a întrebat: „L-ai adus de la Estul sau de la Sudul podului?" Călugărul răspunse: „Din partea de Est a podului." Maestrul întrebă: „Este adevărat sau fals?"[2]

*

Maestrul întrebă un călugăr: „De unde vii?" Călugărul răspunse: „De la mânăstirea Pao En." Maestrul întrebă: „Erau călugării sănătoşi?" Călugărul răspunse: „Da. Erau." Maestrul spuse: „Du-te şi bea nişte ceai."[3]

Maestrul întrebă un călugăr: „De unde vii?" Călugărul răspunse: „De la Szu Chou, unde am fost să-mi prezint omagiul Marelui Sfânt." Maestrul întrebă: „Anul acesta a ieşit din stūpa?" Călugărul răspunse: „Da." Apoi maestrul întrebă un alt călugăr care stătea în picioare lângă el: „Tu crezi că acest călugăr a ajuns (de fapt) la Szu Chou sau nu?"[4] Maestrul îl întrebă pe călugărul vârstnic Pao Tzu:

---

[1] „Lumina" trebuie să fie emblema unui loc pentru iluminare *(Bodhimandala)*. Maestrul a pus această întrebare pentru a vedea dacă acel călugăr se agăţa de iluzia luminii, care implică şi existenţa opusului său „întunericul", ambele constituind un dualism. Călugărul nu a înţeles şi deci nu a răspuns.

[2] Maestrul a pus întrebarea pentru a-şi da seama dacă acel călugăr era încă ataşat de iluzia locaţiei şi direcţiei. Ultima sa întrebare a însemnat: „Este adevărat că există direcţie în cadrul absolutului, care este atotcuprinzător?"

[3] Maestrul nu rata nici o ocazie de a da învăţătura călugărilor vizitatori. Ce-a de-a doua întrebare a fost pusă pentru a proba capacitatea călugărului de a înţelege natura proprie a călugărilor din Pao En, a căror natură proprie trebuie să fie mereu în condiţia perfectă. El i-a spus călugărului să meargă în sala ceaiului ca să bea ceai, pentru a revela Sinele care în acest mod ar înfăptui acţiunea de a merge şi a bea.

[4] A ajunge la Szu Chou înseamnă a înţelege Dharma predată de Szu Chou. Atunci când un maestru iluminat moare, corpul său este de obicei aşezat într-o stūpa, care, oricum ar fi, nu poate ţine sechestrată Dharma-

„Un maestru din vechime a spus: ‚Munţii şi râurile nu obstrucţionează lumina, ea fiind atotpătrunzătoare'; ce este lumina atotpătrunzătoare?" Pao Tzu răspunse: „Sunetul clopotului (ce-a fost bătut) pe malul Estic."[1]

Maestrul arătă către un bambus şi-l întrebă pe un călugăr: „Îl vezi?" Călugărul răspunse: „Îl văd." Maestrul întrebă: „Bambusul vine în ochii tăi, sau ochii tăi merg la el?" Călugărul răspunse: „Nu este pe de-a-ntregul aşa."[2]

*

Un artist laic i-a dăruit o pictură maestrului care, după ce a examinat-o, a întrebat: „Care este pricepută – mintea sau mâna ta?" Laicul răspunse: „Mintea mea." Maestrul întrebă: „Ce este mintea ta?" Laicul nu putu răspunde.

*

Un călugăr îl întrebă pe maestru: „Ce este luna a doua?"[3] Maestrul răspunse: „Miriadele de aparenţe." Călugărul întrebă: „Ce este prima lună?"[4] Maestrul răspunse: „(Cea din care apar) miriadele de aparenţe."[5]

*

Afinitatea cauzală a maestrului a fost la Chin Ling[6] unde de trei ori s-a aşezat la marele *Bodhimandala*, şi unde zi şi noapte a expus Dharma (Transmisiunii). Călugări de pe la alte mânăstiri din ţară au venit şi l-au urmat. Alţii, din

---

kaya. Dacă primul călugăr nu ar fi fost ataşat de locul numit Szu Chou şi de stūpa de acolo, adică „oaspetele", el ar fi realizat „gazda".

[1] Aici lumina simbolizează Mintea care este la fel de vastă precum spaţiul, aşa cum a spus Huang Po. Mintea este cea care aude de fapt sunetul clopotului lovit pe malul Estic al râului. Ea este atotpătrunzătoare, iar munţii, râurile şi distanţa n-o pot obstrucţiona, şi este cea din întrebarea maestrului.

[2] Maestrul vorbea despre „oaspetele" care e diferit de „gazda" absolută, călugărul dovedind prin acest răspuns că era doar un ştiutor de carte.

[3] Aparenţele.

[4] Realul.

[5] Primul răspuns înseamnă: Luna a doua este simbolul aparenţelor iluzorii, care sunt nenumărate. Răspunsul al doilea înseamnă: Prima lună simbolizează realul, din care apar miriadele de fenomene (aparenţe).

[6] Chin Ling se numea şi Sheng Chou; acum se numeşte Nanking.

ţări străine, care îi cinsteau Dharma, au făcut lungi călătorii pentru a veni la mânăstirea sa. Astfel, prin el, şcoala Hsuan Sha a prosperat în regiunea sudică a râului Yangtze. El a fost foarte priceput în educarea adepţilor săi şi în ajustarea potenţialităţilor acestora, îndepărtându-le piedicile şi eliminându-le iluziile.

Nenumăraţi au fost cei care primiseră învăţătura în alte locuri şi care mai apoi au venit prezentându-şi interpretările şi implorând educaţie din partea maestrului. Fiecăruia i s-a administrat doctoria potrivită şi fiecare dintre aceştia a dobândit o trezire pe măsura capacităţilor sale.

*

În ziua a şaptea a lunii a şaptea din anul Wu Wu, în cel de-al cincilea an al domniei lui Hsien Teh, dinastia Chou (958), maestrul s-a simţit bolnav, iar prinţul acelui ţinut a venit personal la mânăstire pentru a se interesa de starea maestrului.

În cea de-a cincea zi a următoarei luni din acelaşi an, maestrul şi-a ras capul, s-a îmbăiat, şi-a luat rămas bun de la comunitate, s-a aşezat cu picioarele încrucişate şi a murit.

După moarte, faţa sa a păstrat aceeaşi culoare ca în timpul vieţii.

*

Maestrul a murit în cel de-al şaptezeci şi patrulea an al vieţii sale, al cincizeci şi patrulea an dharmic.

Călugării din ţinuturile învecinate au venit cu mare pompă şi, începând de la ducele Li Chien Hsun în jos, oamenii au fost în doliu. Ei au dorit ca trupul maestrului să fie înhumat în Tang Yang, districtul Chiang Ning, unde i se ridicase o stūpa.

Împăratul i-a conferit titlul postum de Maestrul Ch'an Ta Fa Yen („Ochiul Măreţei Dharme"), iar pe stūpa sa a fost caligrafiat epigraful Wu Hsiang („Cel Fără de Formă").

*

Printre succesorii săi s-au numărat maestrul Teh Shao de pe muntele T'ien Tai, cârmuitorul regatului Wu Yueh, maestrul Wen Sui, cârmuitorul din Coreea şi alţii, cu toţii

numărând paisprezece discipoli iluminați care, îndată după moartea sa „au apărut în lume" și au fost foarte prețuiți de prinții și ducii din întreaga țară. Ceilalți succesori ai săi, în număr de patruzeci și nouă, inclusiv Lung Kuang și T'ai Ch'in, au răspândit mai târziu Dharma la rândul lor, fiecare în alt loc.

*

Maestrul a compus următoarea gātha:

Cele trei lumi sunt o singură minte
(Căci) toate lucrurile provin din conștiință.
(Cu) mintea și conștiința (care este cauza)
Vezi sunetul cu ochiul și cu urechea auzi forma[1]
Dacă forma nu pătrunde în ureche
Cum ar putea sunetul să pătrundă-n ochi?
Când forma este limitată la ochi, iar sunetul
Doar la ureche, atunci lucrurile vor apărea pe de-a-ntregul[2]
Și pentru că lucrurile nu sunt cauza
Cum ar putea cineva să le socotească iluzii?[3]
Și dintre munți și râuri și marele pământ
Care sunt cele care vor dăinui, și care or să se schimbe?[4]

---

[1] Cele două versuri constituie bazele doctrinei lui Fa Yen, iar următoarele două reprezintă învățătura acestuia, conform căreia un învățăcel ar trebui să realizeze Mintea astfel încât să poată vedea sunetul cu ochii și să audă formele cu urechile, acestea constituind în rezumat funcțiunea normală a minții.

[2] Dacă învățăcelul face discriminări și deosebiri, va deranja funcțiunea normală a minții, și va vedea forma cu ochii și va auzi sunetele cu urechile; acest lucru va duce la scindarea totului său indivizibil în subiect și obiect. Și deci fenomenul îi va apărea în față în întregul său, și de care îi va fi foarte greu să se desprindă, dând astfel naștere iluziilor.

[3] Din cauză că aparențele iluzorii nu sunt cauza iluziilor lui, cum va putea oare un elev să se desprindă de ele, prin încercarea sa de a le vedea ca pe niște iluzii?

[4] Iluziile noastre sunt cauzate de mintea noastră care rătăcește, care se agață de tot ce ne apare în fața ochilor, inclusiv de marele pământ, munți și râuri, însă toate acestea sunt inexistente; unde există lucruri schimbătoare și lucruri neschimbătoare în mintea noastră care nu se schimbă? Aceasta este de asemenea o țintire directă către mintea care ar trebui să fie redusă la tăcere pentru ca mai apoi, Sinele nostru să-și reia funcțiunea normală și să realizeze absolutul.

Note suplimentare

1) Învăţăceii Ch'an din întreaga ţară acordă o atenţie deosebită acestui foarte important dialog deoarece Maestrul Hsu Yun a spus într-un discurs că, deşi metodele Ch'an au trecut prin multe schimbări, începând cu transmisiunea Dharmei de la Buddha la Mahākaśyapa şi până acum, ceea ce este fundamental a rămas acelaşi. Atunci când Bodhidharma i-a spus lui Hui K'o doar „Arată-mi mintea ta ca s-o pot linişti", acesta din urmă a devenit pe loc complet iluminat. În vremurile de demult, când oameni de înaltă spiritualitate, precum Hui K'o, Shen Ts'an, Tao Hsin, Hung Jen, Hui Neng etc. au devenit din ce în ce mai rari, maeştrii iluminaţi au fost nevoiţi să născocească noi tehnici pentru a-i primi şi a-i ilumina pe discipolii lor. Şi astfel se ajunge la noua tehnică de a verifica viziunea cuiva, pentru a şti dacă interpretarea acestuia este făcută din punctul de vedere al subiectului sau al obiectului, astfel încât acea persoană să înţeleagă corect şi să dobândească trezirea. Atunci când Shuan Feng a făcut interpretarea, din punctul de vedere obiectiv, că există o Dharma sau un lucru care se pot potrivi cu ceea ce a vrut el să spună, Yang Shan a corectat viziunea mai tânărului frate întru Dharma cu ajutorul interpretării sale, din punctul de vedere subiectiv, că există „acel lucru" inegalabil cu care nici o Dharma sau nici o veritabilă personalitate nu se poate potrivi.

Corecta interpretare a lui Yang Shan a fost mult lăudată de învăţătorul său Kuei Shan, pentru că a făcut să apară o îndoială în mintea fiecărui om din întreaga ţară, această îndoială fiind lucrul indispensabil, fără de care un om n-ar suspecta niciodată că a fost dotat cu acea mare potenţialitate, care poate fi trezită până la nivelul la care ea poate absorbi adevărul, ceea ce ar duce la uciderea omului iluzoriu şi renaşterea adevăratei personalităţi. (Vezi de asemenea *Sutra Diamantului tăietor de îndoieli*).

2) Lin Chi nu a atins întâmplător completa iluminare, şi când îi studiem istoria trebuie să ne reamintim că el era, aşa cum scrie în text, un adept al unei discipline stricte, iar în mânăstirea în care stătuse timp de trei ani fusese supus unei discipline stricte. Într-o mânăstire Ch'an, prin disciplină se înţelege: disciplina gândirii, a vorbirii şi a faptelor, conformă cu regulile Şcolii. Cu alte cuvinte, el a realizat separarea de cele optsprezece tărâmuri ale simţurilor şi şi-a trezit potenţialitatea latentă, care de acum era maturată pentru a

absorbi adevărul. În ciuda faptelor lui Huang Po, prin care acesta şi-a manifestat măreaţa funcţiune a lovirii lui Lin Chi, aparent fără nici un motiv, potenţialitatea manifestată a acestuia din urmă nu a reacţionat, din cauză că Lin Chi atinsese doar vârful stâlpului de o sută de picioare, şi acum aştepta o cauză coexistentă pentru a păşi înainte. Oricum, această cauză nu a apărut odată cu Huang Po ci cu Ta Yu. Loviturile date de Huang Po au urmărit să-i arate lui Lin Chi că natura sa proprie este inerentă în el, şi că aceasta nu trebuie căutată în camera abatelui. Lin Chi a fost dezamăgit de tratamentul dur primit, şi nu a ştiut că maestrul său era mai dezamăgit decât el datorită eşecului iluminării discipolului său cel mai bun. Ştiind că exista o afinitate cauzală între discipolul său şi Ta Yu, Huang Po l-a trimis pe tânăr la Kao An, nedându-i nici un motiv sau explicaţie. Lin Chi a avut de asemenea un binefăcător în persoana lui Mu Chou, care a ştiut de la început că Lin Chi va fi unul dintre fondatorii celor cinci şcoli Ch'an din China.

Aşadar, în cazul lui Lin Chi, a fost nevoie de trei oameni iluminaţi pentru a-l trezi la adevăr. Este ceea ce se numeşte *,kung an' (koan* - în japoneză), sau cauza coexistentă. În ciuda faptului că Mu Chou avea un grad superior în comunitate, el a fost al doilea, după Lin Chi, în linia succesorală a transmisiunii Dharmei lui Huang Po.

Cuvintele lui Ta Yu: „Huang Po are o inimă mare şi plină de compasiune, şi el a vrut doar să te scutească de amăgiri" a avut un foarte mare impact asupra potenţialităţii trezite a lui Lin Chi, care a putut astfel să funcţioneze fără oprelişti, permiţând prin mijlocirea măreţei funcţiuni a naturii sale proprii să audă cuvintele şi astfel să dobândească completa iluminare. După măreaţa sa iluminare, el o găsi atât de uşor de realizat încât spuse: „Dharma lui Huang Po este atât de mică." Un alt maestru iluminat a spus odată, referindu-se la realizarea sa: „Nu valorează nici o lescaie, dar nu aş da-o pentru toţi banii din lume." Ta Yu îl prinse de mânecă pe Lin Chi şi îi spuse „micului diavol ce face pipi în pat" să răspundă rapid, pentru a verifica dacă acesta din urmă era cu adevărat iluminat. A răspunde repede înseamnă a înfăptui măreaţa funcţiune, fără a căuta un răspuns cu mintea discriminatorie. Când un discipol este cu adevărat iluminat, răspunsul său este întotdeauna gata pe buze, şi acest răspuns nu este rodul discriminării. „Micul diavol ce face pipi în pat" este aici un novice ignorant dintr-o mănăstire. Pentru a-şi arăta sinele iluminat, Lin Chi a înfăptuit măreaţa funcţiune de a-i da trei pumni lui Ta Yu, aceasta reprezentând cele trei corpuri ale sale, nou realizate. După marea trezire a cuiva, acesta este întotdeauna împins de dorinţa de a acţiona într-o manieră cam ciudată, ca în cazul de faţă, sau ca în cazul femeii care a răsturnat o tigaie plină cu ulei fierbinte.

3) Huang Po iarăşi îl educă pe discipolul său în scopul realizării funcţiunii. I Hsuan de cum l-a văzut pe maestrul său apropiindu-se, s-a oprit din lucru şi s-a proptit în sapă, arătând prin această promptitudine reîntoarcerea funcţiunii la substanţă, dând astfel un răspuns pe potriva provocării maestrului său. Acesta din urmă a împlinit funcţiunea binefăcătoare, lovindu-şi discipolul pentru a vedea cum acesta va reacţiona. Reacţia discipolului a fost uimitoare, prin prinderea bastonului şi împingerea lui înapoi cu atâta forţă încât Huang Po să cadă la pământ, „reîntorcând" în acest mod funcţiunea activă a maestrului la nemişcarea corpului acestuia, pentru că o împingere delicată fără trimiterea la pământ a maestrului ar fi fost o funcţiune incompletă. Deci, o mişcare către înainte este funcţiune, o mişcare înapoi este reîntoarcerea funcţiunii la corp.

Huang Po i-a spus odată lui Pei Hsiu, deşi într-o ocazie diferită: „Atunci când talpa este ridicată, aceasta înseamnă Buddha; când este lăsată în jos, înseamnă fiinţa umană." (Vezi *Transmisiunea Minţii lui Huang Po*). Atunci când mintea discriminatorie rătăceşte în căutarea aspectelor exterioare, ea înfăptuieşte funcţiunea răufăcătoare, simbolizată prin lăsarea în jos sau întinderea piciorului, cu alte cuvinte condiţia fiinţei umane. Ridicarea piciorului înseamnă reîntoarcerea minţii rătăcitoare la natura sa nemişcată. Deşi mişcarea către înapoi, sau reîntoarcerea activităţii la nemişcare, este aceeaşi şi în cazul maestrului iluminat şi în cel al discipolul aflat in iluzie, mişcarea către înainte a primului este făcută în scopul binelui celorlalţi, cea a discipolului tinde să adâncească ignoranţa acestuia. Acţiunea lui I Hsuan arată o totală competenţă în realizarea funcţiunii sale.

Diaconul este persoana care distribuie responsabilităţile, sau cel care hotărăşte responsabilităţile, şi deţine locul secund ca importanţă în conducerea unei mânăstiri. Huang Po a profitat de incident pentru a încerca să producă iluminarea diaconului strigându-l, adică prin îndemnarea acestuia la recunoaşterea „a ceea ce cere ajutor". Din nefericire diaconul se afla încă în iluzie, iar din cauză că mintea lui rătăcea pe tărâmul senzaţiilor şi discriminării în momentul ajutării maestrului, a sugerat prosteşte pedepsirea „nebunului" de I Hsuan, care nu era deloc nebun. Pentru această prostie maestrul l-a lovit pe diacon, pentru că dacă acesta ar fi fost iluminat, ar fi dat un hohot de râs Ch'an, sau ar fi plesnit din palme la vederea maestrului căzut, pentru a-şi revela funcţiunea, iar maestrul ar fi fost foarte fericit văzând succesul antrenamentului.

Acţiunea lui I Hsuan de înfigere a sapei în pământ a însemnat realizarea funcţiunii de a revela pe „cel care sapă de fapt", iar cuvintele sale: „În timp ce unii sunt incineraţi în altă parte, eu sunt îngropat de viu aici" sunt cam exagerate pentru ceea ce a vrut el să zică: „Oamenii din altă parte aşteaptă să ajungă în Nirvana după moarte,

dar eu ajung în Nirvana aici şi acum" prin îngroparea, tăierea tuturor legăturilor cu lumea fenomenală. Aceasta reprezintă „intrarea directă folosind doar o singură secure" aşa cum a spus maestrul Kuei Shan.

4) Cei mai mulţi maeştri Ch'an le interzic discipolilor lor să citească sutre până când aceştia nu urmează un antrenament Ch'an pentru a realiza unitatea minţii. Văzând că maestrul său citea o sutră, I Hsuan a spus în glumă: „Am crezut că eşti unul din şcoală, dar eşti singurul care îşi acoperă ochii cu palmele." Atunci când ochii cuiva nu pot percepe adevărul, pupilele acestuia nu sunt altceva decât boabe negre de fasole care nu pot vedea nimic. Termenul „boabe negre" este foarte comun în textele Ch'an. Aici I Hsuan a căzut în cursa întinsă de maestru, şi neatent fiind, s-a folosit de timpul scurt al vizitei sale pentru a-i arăta maestrului respectul său, a cărui reacţie a fost rapidă, adică bătaia. Şi mai mult, I Hsuan a încălcat regulile perioadei de izolare de vară, instaurate de însuşi Buddha. El şi-a dat seama de greşeala făcută doar după ce a mers o milă sau două, abia după aceea întorcându-se la mănăstire.

Huang Po a mai întins o cursă atunci când şi-a întrebat discipolul: „Unde mergi?" Răspunsul lui I Hsuan nu a implicat nici o direcţie fixă, pentru că natura iluminată este omniprezentă şi nu are un loc anume unde sălăşluieşte. Malul de Nord sau Malul de Sud reprezintă şi numele a două provincii, Hopei şi Honan, prima aflându-se la nordul Fluviului Galben, iar cea de-a doua, la sudul acestuia. Pentru a-l testa din nou pe discipol, Huang Po a mai întins o cursă atunci când l-a lovit cu bastonul, pe care discipolul l-a prins şi apoi a plesnit faţa maestrului, în scopul de a-şi arăta competenţa în îndeplinirea funcţiunii. Acţiunea de a prinde bastonul a avut ca scop oprirea funcţiunii lipsită de justificare a maestrului, prin trimiterea acesteia înapoi la corp şi, în acelaşi timp, de a-şi revela propria Dharmakaya, a cărei funcţiune a fost îndeplinită atunci când a lovit faţa lui Huang Po. Şi pentru a mai testa încă o dată competenţa discipolului, maestrul a izbucnit într-un râs zgomotos, cerând apoi pupitrul şi rigla Ch'an, pe care o moştenise de la maestrul său, Pai Chang.

Rigla Ch'an este o bucată lungă de lemn care se foloseşte pentru a lovi călugării care moţăie în timpul meditaţiei şi pe aceia care încalcă regulile mânăstirii. Pe vremea când Pai Chang trăia, obişnuia să stea la pupitrul său, aşa cum toţi maeştrii stau, pentru a examina conduita discipolilor săi şi pentru a-i pedepsi pe cei care au greşit. Intenţia lui Huang Po a fost să-l facă pe I Hsuan să interpreteze greşit; acesta este un alt mod de a-l testa pe discipol înainte de a-i transmite Dharma. Oricum, I Hsuan s-a dovedit a fi „un leu neînfricat",

aşa cum spune maestrul, pentru că a cerut foc pentru a arde aceste obiecte fără folos, care nu-şi găsesc locul într-o realitate absolută. Realizând că discipolul său era pe deplin competent, Huang Po a spus: „Nu, nu", pentru că toate acele lucruri sunt nenecesare, iar acum poţi să pleci să răspândeşti Dharma, iar mai târziu vei face să se răsucească în gură limba oamenilor din întreaga ţară; cu alte cuvinte, puterea ta dialectică va cuceri inimile oamenilor de pretutindeni, cea mai mare laudă pe care un maestru iluminat o poate aduce unui succesor iluminat. Din acest moment I Hsuan şi-a început munca de Bodhisattva, şi de aici înainte va fi numit Lin Chi, după numele districtului, sau mai simplu, „Maestrul".

5) După ce a realizat Dharma, Lin Chi a reuşit nu numai să o păstreze, în ciuda obişnuinţelor rămase care de obicei obstrucţionează o pătrundere în profunzime a înţelepciunii, ci şi în a percepe în mod clar fazele succesive care conduc la completa iluminare, sau înţelepciunea de Buddha. Acum el revela aceste lucruri discipolilor săi şi din cauza acestei abilităţi de a expune propria realizare, şcoala sa va cunoaşte o mare înflorire ulterioară în toată ţara. Dar mai înainte de a vorbi despre acele lucruri, el a adus în discuţie atingerea sau experimentarea primului, celui de-al doilea şi al celui de-al treilea nivel de înţelegere al unei fraze, sau *kung an (koan* – în japoneză).

De exemplu, atunci când Ma Tsu a spus *„Mintea este Buddha"*, Ta Mei a experimentat imediat o realizare a profundului înţeles al acestor trei cuvinte, devenind astfel iluminat. Acest lucru înseamnă a pricepe înţelesul de nivelul unu. Dacă un om auzind aceste trei cuvinte realizează doar impermanenţa tuturor lucrurilor, realizând o Nirvana incompletă, el a priceput doar înţelesul de nivelul doi. Dacă un alt om pricepe doar înţelesul acestui *kung an*, fără o experimentare a realizării lui, el pricepe doar nivelul trei al înţelesului şi el nu este capabil să se salveze pe sine. „Acela potrivit să dea învăţătura Patriarhilor şi Buddhaşilor" e un maestru iluminat care este capabil să îndeplinească funcţiunea de a trezi potenţialităţile inerente ale discipolilor săi, astfel încât aceştia să poată realiza mintea şi să dobândească starea de Buddha. „Cel potrivit să dea învăţătura oamenilor şi devaşilor" este cel care a dobândit o Nirvana relativă, şi nu Nirvana finală; el poate doar conduce oamenii şi devaşii în afara tărâmului naşterii şi morţii, în oraşul iluzoriu al unei Nirvana relative.

6) Cele trei porţi profunde sunt: corpul spiritual - sau substanţa; obiectul său - sau scopul; şi expresia sa, vorbirea - sau fraza. Fiecare poartă profundă are trei niveluri vitale, sau stadii; preliminare, imediate şi finale. Deci, pentru a dobândi înţelepciunea de Buddha, un practicant Ch'an ar trebui să treacă prin cele nouă stadii vitale ale

celor trei porţi profunde. Lin Chi, care a reuşit să treacă prin toate, a făcut o analiză a realizării sale, şi acum el o revelează discipolilor săi.

Să începem cu cea mai simplă poartă profundă, numită ‚expresie', care nu înseamnă nimic altceva decât cuvinte, fraze, cunoscute ca *kung an*, spuse de un maestru iluminat atunci când dă învăţătura discipolilor săi. Să luăm acum ca exemplu cuvintele rostite de Buddha, care se găsesc în *Sutra Diamantului*: „Omul ar trebui să-şi dezvolte o minte care nu se fixează pe nimic." Când aude aceste cuvinte, cel care meditează se străduieşte să realizeze că mintea şi corpul său, constituite din cele cinci agregate, sunt lipsite de ego şi că, în mod fundamental, el nu are o formă, apariţie, aspect şi caracteristici *(lakşaṇa)*, şi este liber de impurităţi. Acest lucru este cu adevărat ceva profund şi ar trebui realizat imediat după auzirea cuvintelor de mai sus. Deci, la începutul meditaţiei sale, el reuşeşte să elimine toate ataşamentele faţă de formă *(lakşaṇa)*. Acesta este „stadiul preliminar vital al unei fraze profunde", al unui *kung an*. Şi acum, că acest lucru a fost realizat, el trebuie să se străduiască să păstreze rezultatul, fără a permite vechilor obiceiuri să îl elimine. Acesta este „stadiul vital intermediar". Pentru că el face efortul să păstreze acest nivel, mai există încă ataşamentul de ideea de păstrare, dar pe care el se străduieşte de asemenea să o elimine. Acesta reprezintă „stadiul vital final".

Acestea sunt cele trei niveluri ale unei Faze Profunde, ale unei porţi către înţelepciune. Cel care meditează se află deci în condiţia numită ‚viaţă', ultima dintre cele patru noţiuni: ego-ul, personalitatea, fiinţa şi viaţa, aşa cum se spune în *Sutra Diamantului*. Acest lucru este aşa numita „şedere în vârful unui stâlp de o sută de picioare", şi, aşa cum este descris în text, cel care meditează „pricepe doar nivelul al treilea al înţelesului şi nu este capabil să se salveze pe sine". Lin Chi a dat o descriere a acestui om în două versuri:

„Priveşte păpuşa dintr-un teatru de păpuşi
Ale cărei mişcări de altu's controlate."

Acum cel care meditează îşi continuă antrenamentul şi izbuteşte să elimine acest ataşament de ideea de păstrare a fazei intermediare din cadrul „stadiului final al frazei profunde". Dar ideea de eliminare este încă prezentă, iar stadiul atins este numit „stadiul vital preliminar al profundului scop". Dacă îşi va continua meditaţia, el va reuşi să se desprindă de ideea de eliminare a ceea ce el mai păstra, atingând astfel supra-mundanul sau planul *wu wei*, în care el va experimenta fericirea fără limite. „Fericirea" este un termen vestic, folosit aici pentru a exprima o stare în care cel care meditează experimentează o luminozitate inexprimabilă, după ce realizează detaşarea de ideea de păstrare a „stadiului vital intermediar al fazei profunde" şi de detaşarea de ideea de eliminare a acestuia. Mai înainte

de atingerea acestui stadiu, meditaţia sa este centrată asupra întoarcerii către interior a luminii sale, pentru a ilumina natura proprie şi, pentru că stadiul este de acum atins, meditaţia devine o linişte luminoasă; de acum înainte el este un om care nu se mai preocupă de nimic, liber de suferinţă şi tulburare. Acesta este „stadiul vital intermediar al scopului profund". Şi pentru că antrenamentul său merge mai departe, el atinge stadiul de dincolo de „stadiul vital intermediar", care nu este nici mundan, nici supra-mundan. Acest nivel avansat este numit „stadiul vital final al Scopului Profund". Cel care meditează se află acum dincolo de lumesc şi, aşa cum se spune în text, este „cel care pricepe înţelesul de gradul al doilea" şi este potrivit pentru a da învăţătura oamenilor şi devaşilor care aparţin samsarei. Acest stadiu este inexprimabil şi este descris de Lin Chi în cele două versuri:

Acceptă oare profunda interpretare, întrebările lui Asaṅga?
Pot metodele ingenioase să oprească continua apariţie a tendinţelor?

Cel care meditează a trecut deci prin „Fraza Profundă" şi „Scopul Profund" prin cele şase stări sau stadii vitale. El a atins acea stare pe care foarte puţini dintre cei care meditează o pot atinge. Am ajuns astfel la Corpul Profund (sau Substanţa) cu cele trei stadii vitale ale sale. Nivelurile vitale ale Fazei Profunde pot fi concepute şi exprimate, cele ale Scopului Profund sunt foarte dificil de conceput şi sunt inexprimabile, cele ale Corpului Profund sunt şi de neconceput şi inexprimabile. Chiar şi ideea de fericire acum dispare, pentru că limita extremă a fericirii nu va fi simţită ca fericire. Cel care meditează este aidoma celui care bea o apă fără gust. Este liber să ştie şi să simtă, şi acesta este „stadiul vital preliminar al Corpului Profund".

Aceasta este veritabila condiţie a corpului nostru fundamental, care este precum luna plină; nu poate fi dat la o parte sau retras, aceasta fiind „starea vitală intermediară a Corpului Profund". Dincolo de această stare, nimic nu mai poate fi spus, iar in timpurile străvechi, atunci când un discipol atingea acest stadiu, iluminatul său maestru s-ar fi oprit din vorbit şi s-ar fi retras în camera abatelui. Acesta este „stadiul vital final al Corpului Profund", şi este numit, în limbajul Ch'an „cel mai înalt cuvânt" sau „supremul cuvânt", fără realizarea căruia un discipol nu poate deveni succesorul iluminatului său maestru. Deci, după ce o persoană a realizat natura sa fundamentală (Corpul Profund), scopul lui este de a elibera toate fiinţele vii, iar acest (Scop Profund) poate fi împlinit doar prin intermediul exprimării sale (Fraza Profundă). Deci, după ce a auzit Fraza Profundă a lui Buddha, cel care meditează trece prin aceste nouă stadii vitale ale meditaţiei sale, mai înainte de a realiza adevărul absolut.

7) Acestea sunt cele patru tipuri de strigăt ale lui Lin Chi (*kwatz* în japoneză).

a) El a strigat atunci când a fost necesar să taie şirul gândurilor discipolului său, pentru a-l detaşa pe acesta din urmă de toate sentimentele şi pasiunile. În acest caz, strigătul său este aidoma unei săbii de diamant ascuţite care taie discipolul care făcea discriminări, în scopul unei ultime încarnări a acestuia - ca om iluminat.

b) Tuturor fiarelor le este teamă de leu, regele animalelor. Ca un leu, strigătul lui Lin Chi „sperie" toate viziunile „pervertite" ale discipolului, cu scopul de a le supune.

c) Pentru a-i ilumina pe discipoli, Lin Chi trebuia să le cunoască erorile, iar strigătul a fost dat în scopul de a vedea reacţiile acestora şi de a le descoperi deficienţele, mai înainte de a le administra medicamentul potrivit şi de a le răspunde în modul corect. Strigătul său a fost asemuit cu o prăjină folosită pentru a le măsura capacitatea de a absorbi adevărul.

d) În cele din urmă, strigătul său este folosit pentru a deştepta potenţialitatea complet trezită a discipolului, pentru ca acesta să-şi realizeze natura proprie şi să dobândească starea de Buddha; aceasta fiind funcţiunea.

8) Maestrul îi învaţă pe discipolii săi cum să deosebească pe cel care a realizat adevărul, sau „gazda", de cel care este încă agăţat de lumea fenomenelor, sau „oaspetele". „Gazda" este imuabilă, pe când „oaspetele" este mereu schimbător. Când un discipol apelează la un maestru, apariţia sa, comportamentul său, întrebările, răspunsurile sale etc. arată întotdeauna atât înţelegerea sau ne înţelegerea acestor doi termeni, cât şi iluziile sau iluminarea sa. Cel care nu se depărtează de poziţia de „gazdă", sau de natura sa imuabilă, este corect, pe când cel care se agaţă de fenomen sau „obiect", este greşit. În primul exemplu, discipolul este corect, iar maestrul greşeşte; aceasta este „oaspetele (maestrul care se află în eroare) privindu-şi gazda" (discipolul corect). În cel de-al doilea exemplu, maestrul este corect, iar discipolul se află în eroare; aceasta este „gazda (maestrul corect) ce priveşte la oaspete (discipolul aflat în eroare"). În exemplul al treilea, şi maestrul şi discipolul recunosc faptul că starea de linişte a meditaţiei este un „obiect" pe care primul dintre ei l-a eliminat, iar cel de-al doilea e pe cale să-l îndepărteze. Amândoi sunt corecţi, şi aceasta este „gazda ce priveşte la gazdă". În exemplul patru, discipolul este deja agăţat de „obiecte", iar maestrul îi arată şi mai multe „obiecte" de care să se agaţe. Fiind ignoranţi amândoi, este „oaspetele (maestrul aflat în ilúzie) ce priveşte la oaspete (discipolul aflat în iluzie)".

9) „Bivolul de aur" simbolizează mintea aflată în iluzie, pe care fiecare om o consideră ca fiind aur adevărat. Atunci când este eliminată de către înţelepciune, ea dispare fără urmă. „Toamna" este anotimpul din an când plantele şi iarba se opresc din crescut, acestea ilustrând mintea aşa cum este ea descrisă mai sus de Lin Chi. „Briza toamnei cântând din flaut" ilustrează mintea supusă, care este cauza melodiei, sau iluminarea. Cine este prietenul intim care apreciază această melodie, adică cel care o înţelege? Lin Chi răspunse: „Omul ar trebui să depăşească orice, chiar şi laudele celorlalţi, în scopul de a obţine absolutul". Dragonul este regele reptilelor, iar fenixul e regele păsărilor. Lin Chi vrea să spună că dragonul, sau iluminatul său maestru Huang Po, a produs un fenix, un discipol iluminat - adică el, care pătrunde cerul azuriu în scopul de a obţine absolutul.

În cântecul *Purtătorul Scândurii*, Han Shan scria: „Şi dintr-o dată, vasul de cristal s-a spart." Şi vasul de cristal din acest cântec, şi cristalul azuriu din strofa de mai sus, semnifică ultimul văl, ce este imperceptibil, al iluziei. O interpretare mai profundă este: Orice călugăr (dragon) serios se poate supune unui antrenament Ch'an în scopul de a deveni perfect iluminat, asemenea „fenixului de aur ce zboară" străpungând tărâmul iluziilor, pentru a ajunge în zona realităţii. Şi pentru că Luag Kuan era iluminat deja, nu-şi putea descrie Dharmakaya; maestrul a plecat din faţa lui San Feng pentru a arăta reîntoarcerea funcţiunii la corp, în scopul de a răspunde la ultima întrebare a acestuia din urmă.

10) În China, inima este considerată ca fiind sediul în care se află gândirea, sau inteligenţa, iar echivalentul ei în Vest este mintea. Omul adevărat, care nu este fixat pe nimic, reprezintă mintea care, potrivit lui Huang Po „nu are nici loc, nici direcţie", şi care este la fel de imensă precum spaţiul. Fruntea reprezintă cel de-al treilea ochi care se află în fruntea statuilor şi picturilor tibetane. De cum maestrul a vorbit despre „adevăratul om care nu are o poziţie fixă", călugărul a lăsat să-i apară în minte iluzia unui „om adevărat", şi a pus acea întrebare stupidă. Din acest motiv cei din vechime foloseau foarte rar astfel de termeni specifici atunci când dădeau învăţătura discipolilor lor.

Acţiunea de a coborî de pe platforma de meditaţie a maestrului, înşfăcarea călugărului, şi îndemnarea lui de a vorbi, relevă „omul adevărat" care înfăptuieşte măreaţa sa funcţiune, însă mintea celui care a întrebat a început imediat să se agite în găsirea unui răspuns la întrebarea lui Lin Chi. Cel care a fost îndemnat de maestru să vorbească, era tot „adevăratul om". Acţiunea de împingere a călugărului şi cea de a spune că „adevăratul om" era pur, şi nu aşa de murdar cum este el conceput de mintea impură, reprezintă de asemenea înfăptuirea măreţei funcţiuni a „adevăratului om", de iluminare a ce-

lui care întreabă. Reîntoarcerea maestrului în camera abatelui reprezintă reîntoarcerea funcțiunii la starea de repaus a corpului nemișcat al „adevăratului om".

În creierii munților, unde hârtia de toaletă nu era disponibilă, cei vechi foloseau crenguțe mici de plante, pe care le numeau „băț de toaletă", sau *kan shih chueh* în chineză. Chiar și în zilele noastre aborigenii din unele zone ale Asiei de Sud mai folosesc în loc de hârtie igienică fâșii înguste de bambus, tăiate drept, la o lungime de câțiva centimetri. Bețele de toaletă erau folosite în Asia mai înainte de inventarea hârtiei, sau înainte ca hârtia să devină suficient de ieftină.

11) S-ar părea că acel călugăr știa că sfârșitul îi era aproape și pentru că nu se simțea bine și nu putea ieși afară, el l-a chemat pe maestru la el, pentru a cere călăuzire spirituală înainte de a-și da sufletul. Un om aflat în iluzie experimentează o mare suferință în momentul morții, atunci când cele patru elemente se separă, înainte ca spiritul său să plece către starea Bardo, o stare aflată între actuala moarte și următoarea reincarnare, într-un alt tărâm al existenței. (Vezi *Cartea tibetană a morților*). Călugărul care a înțeles realul (Vezi *Realizarea*) a avut îndoieli asupra interschimbării aparentului cu realul (Vezi *Realizarea colectivă*) și l-a întrebat pe maestru despre acest lucru. Maestrul care dădea întotdeauna învățătura *Realizării Absolute*, a replicat: „Nu există interschimbare", astfel încât călugărul să poată elimina ideea interschimbării ego-ului și a Dharmei, și să poată realiza absolutul. Dar pentru că acel călugăr nu dobândise acel nivel, el i-a cerut maestrului să-i spună unde să meargă, fiindcă urma să moară. *Kung an*-ul maestrului: „Un lan de porumb" a folosit pentru a pune capăt oricărei ezitări din partea muribundului, astfel încât acesta să poată elimina orice discriminare dintre aparent și real, și să realizeze Sinele absolut, aflat pretutindeni, inclusiv în lanul de porumb. Oricum ar fi, călugărul n-a reușit să realizeze absolutul și și-a revelat „realizarea" atunci când a oftat și a spus: „Vă rog să aveți mare grijă de dumneavoastră."

„Să aveți mare grijă de dumneavoastră" este o frază chinezească ce se folosește atunci când se ia rămas bun de la cineva. Călugărul a realizat doar cel de-al treilea nivel numit *„Realizarea"* și a reușit să moară cu ușurință. Remarca maestrului revelă de asemenea faptul că acel călugăr, pentru că nu realizase cel de-al cincilea stadiu sau *Realizarea Absolută*, nu putea să plece și să vină la dorință. Este foarte dificil pentru un practicant să atingă chiar și nivelul acelui călugăr. După moartea călugărului, pentru că se afla deja pe calea justă, acesta va putea cu siguranță să dobândească nivelul absolut, pentru că el de fapt părăsise pentru totdeauna Samsara.

12) Probabil că maestrul ştia că acel călugăr făcuse progrese în practica Ch'an, şi pentru a provoca trezirea acestuia a folosit un *kung an*: „Ia trei uncii de făină şi dă-i-le Venerabilului prieten." Pentru un om obişnuit, acest ordin dat de un maestru asistentului său nu are nici un înţeles, dar pentru o persoană a cărei potenţialitate a fost pe deplin trezită, el a fost plin de înţelesuri, pentru că acel călugăr a perceput, cu ajutorul potenţialităţii sale, îndeplinirea funcţiunii iluminate a Sinelui maestrului. Călugărul şi-a scuturat lungile sale mâneci, tot pentru a-şi îndeplini funcţiunea, iar apoi a plecat - pentru a reîntoarce funcţiunea la starea de repaus a nemişcării corpului. Pentru a-şi arăta recunoştinţa faţă de maestru, el a făcut ofrande constând în toate bunurile sale, dăruindu-le binefăcătorului său. Ultimul sfat al maestrului dat călugărului aflat pe punctul de a pleca, a fost: „Petrece-ţi timpul cu înţelepciune" care vrea să însemne: „Să nu permiţi nici unei impurităţi să invadeze mintea ta cea pură, în ultimele clipe ce ţi-au mai rămas din prezenta reincarnare, pentru că eşti foarte aproape de malul celălalt."

Hsueh Feng, care s-a iluminat ulterior şi a devenit învăţătorul lui Yun Yen, nu a ştiut că acel călugăr dobândise iluminarea. „Trei vieţi" , sau „Trei reîncarnări" sunt: viaţa din trecut, cea a vederii şi a auzirii doctrinei, viaţa prezentă, cea a practicării doctrinei, şi viaţa care va să vină, cea a atingerii stării de Buddha. Maestrul a lăudat călugărul ce urma să plece pentru realizarea sa, care era comparabilă cu cea a lui, după ce a petrecut trei vieţi în Samsara.

13) Chu Yu a fost un maestru iluminat, care l-a învăţat pe primul călugăr să nu se fixeze pe nimic atunci când acţionează ca un Bodhisattva, pentru iluminarea proprie şi pentru binele celorlalte fiinţe vii, pentru că apariţia sentimentelor şi discriminărilor în mintea sa ar întina acţiunea. Cel de-al doilea călugăr nu a înţeles ce a vrut să zică Chu Yu şi a reprodus cuvintele acestuia la maestrul său, care a răspuns: „De ce nu a spus: Nu îmi-e clar despre ce fel de acţiune vorbea primul călugăr?", pentru că în cadrul realităţii absolute nu există nici un fel de acţiune. Cel de-al doilea călugăr nu a înţeles ce a vrut maestrul să spună şi a reprodus cuvintele maestrului său lui Chu Yu, care a spus: „Acţiunea lui Buddha! Acţiunea lui Buddha!" spunând prin asta că acţiunea, aşa cum a fost înfăptuită ea de Tung Shan, de a îi da învăţătura discipolului său, a fost acţiunea lui Buddha. Călugărul a continuat să fie ignorant şi a repetat cuvintele lui Chu Yu maestrului său, care a spus: Yu Chu, adică primul călugăr, ar putea să treacă, însă Hsin Lo, adică cel de-al doilea călugăr, care a dat naştere tuturor acelor discriminări, era de-a dreptul jalnic, datorită iluziilor şi ne înţelegerii a ceea ce au spus cei doi maeştri iluminaţi. Yu Chou a fost locul pe care s-a stabilit capitala de nord a

Chinei şi el reprezenta „gazda", iar Hsin Lo, vechiul nume al Coreei, era o ţară străină, deci „oaspetele". Primul călugăr nu a făcut nici o discriminare atunci când a auzit răspunsul lui Chu Yu la întrebarea sa, şi pentru că a rămas în poziţia de „gazdă" el putea fi acceptabil. Pentru că cel de-al doilea călugăr s-a complăcut în discriminare, el a luat poziţia de „oaspete" şi era de-a dreptul jalnic.

14) Maestrul folosea trigramele sistemului I Ching, pentru a exprima realul şi aparentul. Simbolul *„li"* pentru inimă (minte), este o trigramă constând din două linii complete, între care se află o linie întreruptă. Două trigrame *„li"* plasate una deasupra celeilalte, poartă numele de *Chung Li*, sau hexagrama *Dublu Li*, ale cărei şase linii sunt intercalate pentru a forma o bază triplă: A, B şi C, care se poate transforma în cinci poziţii: 1, 2, 3, 4 şi 5, după cum urmează:

Trigrama "Sun"	(Vânt)	Realul cuprinzând aparentul	Translaţie	(1)Poziţia de gazdă		
Trigrama "Tui"	(Deteriorare)	Aparentul cuprinzând realul	Supunere	(2)Poziţia de oaspete		(A)
Hexagrama "Ta Kuo"	(Măreţie)	Renaşterea realului	Realizare	(3)Gazda ieşind la lumină		(B)
Hexagrama "Chung Fu"	(Credinţă)	Aparentul unindu-se cu realul	Realizare colectivă	(4)Oaspetele revenind la gazdă		
Hexagrama "Chung Li"	(Iluminare)	Integrarea realului cu aparentul	Realizare absolută	(5)Gazdă în gazdă		(C)

15) Baza triplă se poate transforma în cele cinci poziţii, având miresmele ierbii cu cinci arome şi forma unui fulger de lumină, după cum urmează :

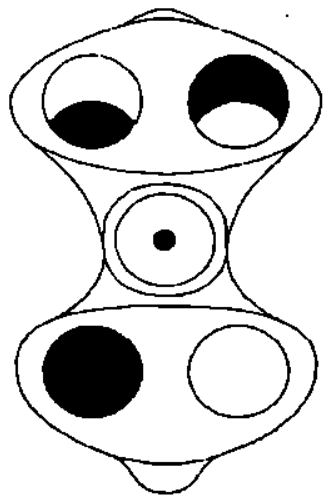

Vajra sau fulgerul de lumină

16) O a doua lună este o iluzie optică şi se poate vedea doar dacă cel care se uită la lună are defect de vedere, şi de aceea luna pe care o vede nu este reală. Acest lucru ilustrează lumea fenomenelor, care nu este reală. Sutra *Iluminării Desăvârşite* spune: „Dacă cele patru elemente sunt privite ca propriul corp, iar cele şase obiecte ale simţurilor ca fiind Sinele, acest lucru este la fel de greşit ca a vedea cu ochii florile pe cer, sau cea de-a doua lună."

„Acel om" este Sinele care e liber de iluzii. Oricum, maestrul îl sfătuieşte pe călugăr să nu se ataşeze de „acel om", pentru că dacă va face acest lucru, acesta va deveni ca o a doua lună, deci nereal. Drept răspuns la cea de-a doua întrebare a călugărului, referitoare la cea de-a doua lună, maestrul a spus că va ţine de el, sau de Sinele său, să decidă dacă aceasta este reală sau nu; ceea ce reprezintă de fapt este „prinţul care priveşte la ministru". Dacă mintea face discriminări, cea de-a doua lună este creată, dar dacă mintea încetează să mai facă discriminări, atunci ea va şti că cea de-a doua lună, sau iluzia, nu are natură în sine şi de aceea ea este nereală. Pentru că acel călugăr a mai întrebat apoi şi despre prima lună, adică despre real, maestrul l-a atenţionat că nu trebuie să vorbească despre ea, pentru că realul este inexprimabil, nu poate fi conceput în cuvinte. Dacă el va încerca să se agaţe de ea, atunci aceasta va deveni o iluzie periculoasă, care-l va reţine în marea mortalităţii.

17) Din cauză că discipolii săi erau ataşaţi de miracolele înfăptuite în poveste de către Buddha, neglijând astfel natura lor de Buddha, maestrul a spus cele de mai sus pentru a elimina iluziile acestora în ceea ce-l priveşte pe Buddha, care constituiau adevărata piedică în calea iluminării lor. Nu era nimic lipsit de respect în cele spuse de Yun Men, pentru că *Dharmakāya* este imaterială şi imperceptibilă pentru oamenii aflaţi în iluzie, ea neputând fi nici lăudată şi nici denigrată. Maestrul era cunoscut pentru îndrăzneala sa atunci când avea de-a face cu iluziile impure referitoare la Buddha care existau în minţile unor ignoranţi buddhişti. El a fost deseori criticat pentru aceasta de anumiţi comentatori care i-au urmat. Din acest motiv, traducătorul a avizat cititorii să nu generalizeze unele spuse, pentru că acestea erau bune doar pentru un anume călugăr, pentru cazul lui special.

Dacă toţi călugării ar fi iluzionaţi în legătură cu Buddha, atunci ei ar fi blocaţi de aceste vederi greşite şi nu ar fi niciodată capabili să răspândească Dharma acestei şcoli. De aceea Yun Men a spus: „...aşa încât pacea să domnească peste această ţară" sau „Astfel încât mintea oamenilor să nu fie răsturnată cu susul în jos de vederile pervertite ale acestora, şi să poată să dobândească iluminarea."

Cuprins

Cuvânt introductiv 5
Şcoala Învăţării 5
Învăţătura Ch'an (Zen) 7
Tehnicile Ch'an 7
Trezirea 10

1. ŞCOALA KUEI YANG (IKYO ZEN)
Maestrul Ling Yu din muntele Kuei Shan 11

2. ŞCOALA Kuei Yang (Ikyo Zen)
Maestrul Hui Chi din Muntele Yang Shan 28

3. ŞCOALA Lin Chi (Zenul Rinzai)
Maestrul Ch'an I Hsuan din Lin Chi 49

4. ŞCOALA Ts'ao Tung (Zen Soto)
Maestrul Liang Chiai de pe muntele Tung Shan 101

5. ŞCOALA Ts'ao Tung (ZEN Soto)
Maestrul Pen Chi din muntele Ts'ao Shan 139

6. ŞCOALA Yun Men (Zenul lui Unmon)
Maestrul Wen Yen de la mânăstirea Kuang Feng 171

7. ŞCOALA Fa Yen (Hogen Zen)
Maestrul Wen I de la Mânăstirea Ch'ing Liang 222

Note suplimentare 241

În colecţia **ZEN** au apărut:

BODHIDHARMA	Marea Trezire
* * *	Satori – Mari Maeştri Zen
HUI NENG	Nestematele Legii (Sutra Estradei)
HUANG PO	Mintea Universală
HUI HAI	Iluminarea subită
RINZAI	Cronica Realizării
* * *	Zen – Transmisiunea Luminii
DOGEN	Dincolo de gândire
HAKUIN EKAKU	Laudă Zazenului
TAISEN DESHIMARU	Zen şi viaţa cotidiană
YOKA DAISHI	Shodoka (Cântecul satoriului imediat)
***	Dincolo de vid şi plin (Învăţăturile celor cinci şcoli Ch'an (Zen)

EDITURA HERALD

OP.10 - CP.33 Sect. II Bucureşti
Tel: 021.319.40.60, 021.319.40.61
Fax: 021.319.40.59, 021.319.40.60
Mob: 0744.888.388, 0745.050.020
website: www.edituraherald.ro
e-mail: office@edituraherald.ro

Comanda 51/2009
Coli tipar: 16; Format 16/54 x 84

În *Sutra Diamantului*, Buddha a spus că el nu avea o învățătură (Dharma) rigidă de predat, deoarece doctrina sa constă doar în eliminarea gândurilor care tulbură mintea; când mintea devine liniştită, înțelepciunea inerentă fiecărui om poate să se manifeste şi să-l facă pe acesta să perceapă natura proprie, care conduce la atingerea stării de iluminare. Totuşi, întrucât oamenii au capacități diferite de a percepe adevărul, Buddha a fost nevoit să-i învețe Hīnayāna pe cei ce puteau să primească doar adevărul incomplet şi Mahāyāna pe discipolii care erau pregătiți pentru învățătura supremă.

În ciuda faptului că Buddha le-a revelat realitatea ultimă în sutre, discipolii săi nu au reuşit să o înțeleagă. În cele din urmă el a cules o floare şi le-a arătat-o pentru a le pune la încercare puterea de a pătrunde țelul ultim al învățăturii sale. Dintre toți, doar Mahākāśyapa a înțeles gestul lui Buddha şi, recunoscător, l-a întâmpinat cu un zâmbet larg. Atunci Buddha i-a spus: „Eu am comoara Ochiului Adevăratei Dharma pe care acum ți-o transmit ție". O transmisiune dincolo de cuvinte, de la minte la minte. Acesta a fost începutul descendenței Ch'an (Zen) a celor douăzeci şi opt de patriarhi indieni şi cinci patriarhi chinezi.

21.00

EDITURA
HERALD

ISBN 978-973-111-134-6
5948417 050179